

A **CWIHP** DOCUMENT
READER

Romania and the Warsaw Pact, 1955-1989

VOL. II

**Document Reader compiled for the International Conference
"Romania and the Warsaw Pact"**

**Organized by
the Institute for Political Studies of Defense and Military History
and co-sponsored by
the Cold War International History Project and the Parallel History Project**

**3-6 October 2002
Bucharest, ROMANIA**

**Document Reader compiled by
Mircea Munteanu
Translations by Cornel Ban and Mircea Munteanu**

Dear Conference Participants,

I am pleased to present to you this document reader, intended to facilitate the discussions of the upcoming conference "Romania and the Warsaw Pact, 1955-1989" to be held in Bucharest, Romania, 3-6 October 2002. The two volumes consist of recently declassified documents from the Romanian National and Military and Foreign Affairs Archives, including Council of Ministers meetings, Minutes of the Meetings of the Romanian Communist Party, as well as Reports from the Minister of Defense and Minister of Foreign Affairs to the Party and State leadership.

This collection, the product of an intense research by the Institute for Political Studies of Defense and Military History (IPSDMH) in Bucharest and the Cold War International History Project, is by no means comprehensive and in many ways merely touches the surface. Rather, it is an attempt to show the participants as well as interested historians the depth of the documents available in the Romanian archives. In selecting these documents, I have tried to include some of the most relevant documents with regard to the major themes of Romania's interaction with its Warsaw Pact allies.

In selecting these documents I am particularly grateful to Brigadier General Mihail E. Ionescu, Ph.D., Colonel Petre Otu, Ph.D., Air Force Commander (ret.) Gheorghe Vartic, Lieutenant Colonel Mihai Macuc, Ph. D., Carmen Răjnoveanu, Corina Zavate, Lucia Vreja, Cerasela Moldoveanu, and Cornel Drăghia from the IPSDMH, Prof. Dumitru Preda, Ph.D., Archives of the Ministry of Foreign Affairs, Colonel Alexandru Oșca, Ph.D., Colonel (ret.) Alexandru Duțu, Ph.D., Military Archives, Prof. Cornel Lungu, Ph.D., Constantin Moraru, Camelia Moraru, Central National Historical Archives, Adrian Pop, Ph.D., Eurisc Foundation, Vojtech Mastny, Ph.D., Parallel History Project on NATO and the Warsaw Pact, Dennis Deletant, Ph.D., University College, London, and Christian Ostermann, Cold War International History Project. I would also like to thank Cornel Ban, Research Assistant at the Cold War International History Project, for his help in cataloging and translating many of these documents. The translations included in this reader are drafts and should not be cited or used without the express permission of the Cold War International History Project.

I am especially grateful to the organizers and co-sponsors of this conference, the Institute for Political Studies of Defense and Military History, Department for Euroatlantic Integration and Defense Policy of the Ministry of National Defense, Bucharest, Romania, the Cold War International History Project, Woodrow Wilson International Center for Scholars, Washington, DC and the Parallel History Project on NATO and the Warsaw Pact, Washington DC for their support.

Mircea Munteanu,
CWIHP,
Washington DC

ROMANIA AND THE WARSAW PACT DOCUMENT READER – II

November 1969, Memoranda from Corneliu Mănescu, Minister of Foreign Affairs, for Cde. Nicolae Ceaușescu; Regarding the meeting of the Ministers of Foreign Affairs of the Warsaw Pact countries, Prague, 30-31 October 1969, to discuss the preparations of the European Conference (on Security)

annexes:

- text of the declaration of the Warsaw Pact countries adopted in Prague, 31 October 1969
- text of the Warsaw Pact countries' project regarding the renunciation of force in the relations between European countries
- text of the Warsaw Pact countries on extending their commercial and economic cooperation on the base of reciprocal equality
- communiqué regarding the meeting of the Foreign Ministers of the Warsaw Pact countries
- text of the resolution of the Foreign Ministers of the Warsaw Pact countries regarding their discussions on the issues concerning the European Conference (on Security)
- draft of instructions for Romanian embassies with regard to their presentation of the resolution
- list of countries whose governments should be informed of the resolution

November 1969, Reply of the Finnish Embassy to the Resolution of the Warsaw Pact Ministers; includes the cover note

5 December 1969, Summary and Minutes of the Meeting of CC RCP Politburo; Regarding the discussions between Romanian and Soviet leadership at Moscow summit, 3-4 December 1969

22-23 December 1969, text of the speech given by Col. Gen. Ion Ioniță, Minister of Defense, at the first session of the Meeting of the Ministers of Defense of the Warsaw Pact countries

07 March 1970, Report from Col. Gen. Ion Ioniță, Minister of Defense, to Cde. Nicolae Ceaușescu, CC RCP Secretary General; Regarding First Deputy of the Minister of Defense, Gen. Ion Gheorghe's trip to Moscow

10 March 1970, Telegram from First Deputy of the Ministry of Defense and Chief of Staff of the Romanian Armed Forces, Col. Gen. Ion Gheorghe to Soviet Marshall I. I. Iakubovski, Supreme Commander UAF

20 May 1970, Summary and Minutes of the CC RCP Politburo; Regarding the meeting between the leadership of CPSU and RCP

4 July 1970, MemCon for the Secretary of State and the President between US Ambassador with Emil Bodnăraș, Council of State Vice President; regarding US Romania relations and others

27 November 1970, MFA Study, *Meeting of the Party State and Government of the Warsaw Pact Countries*

28 November 1970, MFA Study, *The Creation of Permanent Foreign Affairs Organization of Warsaw Pact Countries*

08 December 1970, MFA Telegram to all Diplomatic Posts; regarding the PCC Meeting in Berlin, 2 December 1970

10 January 1972, MFA Telegram to Moscow; regarding Discussions with Soviet Official with regard to PCC Meeting in Prague

11 January 1972, Moscow Telegram to MFA; Regarding Meeting with Soviet Deputy MFA Minister

15 January 1972, MFA Study, *The Soviet draft concerning European security to be adopted at the Prague PCC Meeting*

17 January 1972, MemCon between I. Avram MFA official and Soviet Ambassador L. I. Mendelevici

24 January 1972, MemCon between MFA Minister George Macovescu and Czech Deputy Foreign Minister Milan Klusak

18 February 1972, Cover and draft of the Resolution to be adopted at the Prague PCC Meeting, 26 January 1972

1 June 1972, Memorandum from Col. Gen. Marin Nicolescu, deputy Minister of Defense to Vasile Gliga, Deputy Minister of Foreign Affairs; regarding points of contention with regard to "The Treaty concerning the judicial capacity, privileges and immunities of the UAF General Staff and other organizations"

annexes:

13 June 1972, MFA Study, draft of "The Treaty concerning the judicial capacity, privileges and immunities of the UAF General Staff and other organizations"

20 June 1972, MD Study regarding the need to maintain the position with regard to the draft of "The Treaty concerning the judicial capacity, privileges and immunities of the UAF General Staff and other organizations"

01 June 1972, MFA Study, *Implication of the high level US-USSR Summit on the relationship between Warsaw Pact Countries*

24 May 1974, MemCon US Ambassador H. G. Barnes, Junior and Emil Bodnăraş, Vice President Romanian Council of State

20 November 1978, Summary and Minutes of the Meeting of the CC RCP; regarding the Romanian position at the PCC

annex:

23 November 1978, Draft of Resolution of the PCC concerning the report of the Supreme Commander UAF

27 November 1978, Minutes of the Meeting of the CC RCP Politburo; Regarding the Romanian position at the PCC

25 October 1979, Minutes of the Meeting of the CC RCP Politburo

05 December 1980, Speech of Stanislaw Kania, First Secretary CC PUWP

05 December 1980, Speech of L. I. Brezhnev, First Secretary CC PCUS

05 December 1980, Speech of Nicolae Ceauşescu, Secretary General CC RCP

13 December 1981, Minutes of Meeting of the CC RCP Politburo; Regarding the Polish situation

17 December 1981, Minutes of the Meeting of the CC RCP Politburo; Regarding the Polish Situation

08 June 1983, Minutes of the Meeting of CC RCP Politburo

31 August 1984, MAF draft to Cde. Nicolae Ceauşescu concerning the extended validity of the Warsaw Treaty

08 November 1985, Summary and Minutes of the Meeting of the CC RCP Politburo

1986, Presentation of APC TAB C4x4

March 1987, MFA draft of proposals for the meeting of Foreign Affairs Ministers Committee of Warsaw Pact countries, Warsaw, 24-25 May 1987

29 May 1987, Minutes of the Meeting of the PCC, Berlin

29 May 1987, Speech of Nicolae Ceauşescu, Secretary General CC RCP

29 May 1987, Report by Soviet Marshall B. G. Kulikov at PCC, *regarding the status of the UAF and the decisions needed to ensure their combat readiness in the face of the current balance of forces in Europe*

annex:

Table containing the principal great units and units of the Romanian Armed Forces which are to be included in the UAF and additional forces requested for the period 1991-1995

Table containing additional combat equipment requested by the General Staff UAF

5 June 1987, Summary of the Meeting of CC RCP Politburo

13 May 1988, Summary and Minutes of the Meeting of the Permanent Bureau of the CC RCP Politburo; Regarding the proposals of the General Staff UAF for the 1991-1995 period and the position of the Romanian delegation at the meeting of the Chiefs of Staff of the Warsaw Pact countries

13 May 1988, Memorandum from Col. Gen. Vasile Milea, Minister of Defense, and Ioan Totu, Minister of Foreign Affairs, to Nicolae Ceaușescu; Regarding the participation of the Romanian Chief of Staff at the meeting of the Chiefs of Staff of the Warsaw Pact countries, Moscow, 17 May 1988

03 June 1988, Memorandum from Col. Gen. Vasile Milea, Minister of Defense to Nicolae Ceaușescu; Regarding a new draft of the status of the UAF and its leadership institution in case of war

13 June 1988, Memorandum from Col. Gen. Vasile Milea, Minister of Defense, and Ioan Totu, Minister of Foreign Affairs, to Nicolae Ceaușescu; regarding the documents sent over by the General Staff of the Soviet Army

17 June 1988, Summary and Minutes of the Meeting of the CC RCP Politburo; Regarding the discussions in the PCC

23 July 1988, Summary and Minutes of the Meeting of the CC RCP Politburo; Regarding the discussions in the PCC, Warsaw, 15-16 July 1988

31 May 1989, Minutes of the Meeting of the Defense Council of the SR Romania; regarding the combat readiness of the Romanian Armed Forces and the Forces of the Ministry of Interior

05 July 1989, Joint Ministry of Defense and Ministry of Foreign Affairs Memoranda to Nicolae Ceaușescu, *Vienna Negotiations on CFE and new security arrangements in Europe*

MINISTERUL
AFACERILOR EXTERNE

08/00985

PRIMA 3

— Arhiva Comitetului Executiv —
al C. C. al P. C. R.
2216. 19.11.1969
Nr. ~~STRICT SECRET~~

Cancelaria C.C. al P.C.R.
Nr. 2746 8.11.1969

TOVARASULUI NICOLAE CEAUSESCU
SECRETAR GENERAL AL PCR
PRESEDINTELE CONSILIULUI DE STAT

bold 1969, nr. 100, Bucuresti

Nota lucrată de ministrul Afacerilor Externe,

Corneliu Mănescu, lui N. Ceaușescu privind

consfătuirea ministrilor de externe ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia,
desfășurată la Praga în perioada 30-31 octombrie 1969. Documentele adoptate,
comunicate, aprobate, proiectul de instrucțiuni destinat șefilor misiunilor diplomatice
române și comunicatul M.A.E. N O T A

Finlandeză cu privire la Declarația Consfătuirii de la Praga.

Privind: Consfătuirea ministrilor afacerilor externe ai
statelor participante la Tratatul de la Varșovia
în legătură cu pregătirea Conferinței europene.
(Praga 30-31 octombrie 1969)

I. Documentele adoptate

Au fost adoptate următoarele documente:

1. Declarația ministrilor afacerilor externe ai țărilor participante la Tratatul de la Varșovia.
2. Proiectul conținutului de bază al documentului privind renunțarea la folosirea forței sau la amenințarea cu forța în relațiile reciproce dintre statele europene.
3. Proiectul conținutului de bază al documentului despre extinderea relațiilor comerciale, economice și tehnico-științifice pe baza egalității în drepturi în scopul dezvoltării colaborării politice între statele europene.

Declarația ministrilor de externe a fost dată publicității. S-a convenit ca documentele referitoare la nefolosirea forței și dezvoltarea relațiilor economice să nu fie publicate în prezent. Publicarea lor ar putea să aibă loc în viitor, atunci când țările semnatare ale Apelului de la Budapesta o vor hotărî.

propunerii sale să fie dată publicității numai Declarația ministrilor de externe argumentul că s-ar fi convenit în acest sens la Consfătuirea de la Moscova a adjunctilor de miniștri (23-24 octombrie a.c.), ceea ce nu corespunde realității. Contestându-se existența unui asemenea acord, S.Semionov, adjunct al ministrului afacerilor externe al URSS, a spus tovarășului G.Macóvescu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, că partea sovietică "a avut impresia că delegația română la Moscova a înțeles că între, adjunctii de miniștri s-a convenit să fie dată publicității numai Declarația".

S-a convenit ca RS Cehoslovacă, în calitate de țară gazdă a Consfătuirii ministrilor de externe, să asigure transmiterea, pe cale diplomatică, către guvernele țărilor europene a documentelor. Declarația urma să fie prezentată țărilor europene vineri 31 octombrie, iar celelalte două documente în cursul zilelor de 6 și 7 noiembrie a.c. Franța, Iugoslavia și Finlanda vor fi informate mai devreme de către URSS (care a cerut expres aceasta) asupra celor două documente.

Despre documentele adoptate vor fi informate, de asemenea, SUA și Canada.

Delegația română a declarat că transmiterea documentelor de către țara gazdă nu afectează cu nimic, ca și în cazul Apelului de la Budapesta, dreptul fiecărei țări participante la Consfătuire de a informa alte țări asupra acestor documente.

Menționăm că nu s-au adus și nu s-au propus modificări celor trei texte convenite la întâlnirea, adjunctilor de miniștri de la Moscova din 23 și 24 octombrie.

II. Propunerile prezentate în cadrul Consfătuirii

1. Creșterea unui grup de experți economici în componența reprezentanților țărilor semnatare ale Apelului de la Budapesta.

Propunerea a fost avansată de Polonia, Grupul de experți economici ar urma să elaboreze în detaliu problemele cooperării comerciale, economice, tehnico-științifice la care se referă documentul adoptat la Consfătuire în această problemă.

Delegația RDG a propus ca înființarea grupului de ex

Propunerea poloneză a fost prezentată ca fiind convenită la Consfătuirea de la Moscova a adjunctilor de miniștri și s-a propus ca în protocolul Consfătuirii să se insereze o formulă din care să rezulte că miniștrii de externe au hotărât înființarea grupului de experți economici.

Delegația română a arătat că la Moscova adjunctii de miniștri nu au examinat pe fond această propunere pe care delegația poloneză doar a enunțat-o. Ea a reafirmat, de asemenea, poziția de principiu a guvernului român potrivit căreia adoptarea unor hotărâri este de competența exclusivă a forurilor desemnate de constituția fiecărei țări participante, menționând că are mandat să se pronunțe numai asupra chestiunilor convenite la Moscova. Orice propuneri noi vor fi aduse la cunoștința guvernului român care va lua măsurile de rigoare.

În final, s-a ajuns la următoarea formulă, care corespunde poziției României:

"În scopul elaborării detaliate a problemelor legate de punctul doi al ordinii de zi a Conferinței europene, miniștrii au convenit să supună examinării guvernelor lor problema creării unui grup de experți economici în componența reprezentanților țărilor participante la prezenta Consfătuire. La rugămintea participanților, Ministerul Afacerilor Externe al RP Ungare va prezenta date și informații necesare în legătură cu această inițiativă".

2. Participarea SUA și Canadei la Conferința europeană.

La propunerea delegației sovietice s-a convenit ca în contactele cu occidentalii țările semnatare ale Apelului de la Budapesta să exprime, în esență, următorul punct de vedere, care corespunde de fapt poziției României:

Ținând seama de dorința unui șir de state europene, țările socialiste nu vor obiecta față de participarea SUA și Canadei la Conferința europeană; se înțelege însă că va fi respectată condiția sine qua non a desfășurării Conferinței europene și anume participarea la Conferință a RD Germane pe aceleași temelii, ca și RFG și cu drepturi egale cu celelalte țări europene.

Formula nu a fost inserată în Protocolul Consfătuirii. Delegația noastră a precizat că în acest caz nu este vorba de o obligație juridică, ci doar de un schimb de păreri cu privire la modul de a prezenta poziția țărilor participante la Consfătuire în cadrul acestor elemente.

3. Delegația RP Ungare a propus o nouă întâlnire a miniștrilor de externe în decembrie a.c., la Budapesta, pentru examinarea situației create în urma alegerilor din RF a Germaniei.

URSS a declarat că nu este principial împotriva acestei propuneri, dar a sugerat ca propunerea să fie reluată mai târziu când vor exista mai multe elemente de apreciere. Celelalte delegații nu au reluat propunerea ungară.

4. RP Ungară a propus o întâlnire a adjuncților miniștrilor afacerilor externe în ianuarie 1970 spre a face schimb de informații și păreri asupra reacțiilor țărilor NATO (sesiunea NATO din decembrie a.c.) și a altor țări la inițiativele statelor socialiste.

Celelalte delegații s-au pronunțat, în principiu, favorabil, dar nu s-a stabilit nimic ferm.

Nota: delegația română nu a luat cuvântul față de propunerile ungare (punctele 3 și 4)

III. Propunerea poloneză privind adoptarea unui tratat de securitate în Europa și colaborare.

Delegația poloneză a reafirmat poziția exprimată la Moscova de a supune, în numele său, Conferinței europene un proiect de tratat de securitate și colaborare în Europa și a cerut sprijinul țărilor participante la Consfătuire.

Celelalte delegații nu au exprimat obiecții la propunerea poloneză.

Delegația română a declarat că guvernul țării noastre va examina cu atenție propunerea și va comunica guvernului polonez răspunsul său.

IV. Concluzii

- 5 -

în chestiunile cooperării și securității europene și de a canaliza pregătirea Conferinței de la bloc la bloc.

2. S-a desprins interesul URSS pentru relațiile sale cu RF a Germaniei, ceea ce s-a reflectat și în modul în care a reacționat A.Gromîko la propunerea RPU privitor la examinarea situației din RFG. În intervenția sa, A.A.Gromîko nu a reluat acuzațiile la adresa RFG în intensitatea cunoscută.

De asemenea, în intervențiile celorlalte delegații, în special a delegației poloneze, s-au făcut unele aprecieri pozitive cu privire la forțele realiste din RFG.

3. S-a vădit preocuparea poloneză ca nu cumva cooperarea est-vest în Europa să se realizeze pe seama sacrificării principiului intangibilității frontierei Oder-Neisse.

De observat că ministrul de externe polonez a declarat că țara sa acceptă și sprijină documentul cu privire la renunțarea la forță în funcție de apărarea de către toate statele participante a integrității textului

V. Propuneri

1. Avînd în vedere că acțiunea diplomatică întreprinsă de România prin Apelul de la Budapesta a fost hotărîită într-o ședință comună a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri, supunem atenției propunerea ca ministrul afacerilor externe să facă o expunere în cadrul Consiliului de Miniștri care să adopte o hotărîre cu privire la aprobarea activității delegației și a Declarației de la Praga. Hotărîrea Consiliului de Miniștri ar urma să fie dată publicității.

MAE și misiunile diplomatice române vor prezenta această hotărîre țărilor europene precum și altor state cu care România are relații diplomatice, după modul cum s-a procedat în cazul Apelului de la Budapesta, acordînd

- 6 -

prioritate țărilor care întrețin raporturi mai apropiate cu România.

MAE va instrui misiunile diplomatice române asupra modului în care vor trebui să prezinte Hotărîrea Consiliului de Miniștri precum și poziția Republicii Socialiste România privind pregătirea Conferinței europene și promovarea securității continentului.

Pînă la adoptarea acestei hotărîri, MAE va da indicații misiunilor diplomatice române spre a folosi posibilitățile create prin Consfătuirea de la Praga în scopul unei largi și susținute explicări a poziției noastre în problemele cooperării și securității europene.

2. Să se informeze organele centrale de presă, precum și radio-ul și televiziunea asupra lucrărilor Consfătuirii și în special cu privire la punctele noastre de vedere referitoare la problemele discutate.

3. MAE va prezenta observațiile și propunerile sale cu privire la proiectul polonez de tratat de securitate europeană, precum și la celelalte propuneri prezentate la Consfătuire pe măsura concretizării lor.

4. Informarea RP Chineze și RSF Iugoslavia despre lucrările Consfătuirii și a documentelor adoptate.

5. MAE va prezenta propuneri cu privire la noi acțiuni politice și diplomatice pe care ar urma să le întreprindă România pînă la întrunirea Conferinței europene, în scopul promovării colaborării și securității europene.

noiembrie 1969

C. Păunescu

A N E X E

I. Declarația Consfătuirii miniștrilor afacerilor externe din statele participante la Tratatul de la Varșovia (Praga, 31 octombrie 1969).

II. Proiectul conținutului de bază al documentului privind renunțarea la folosirea forței sau la amenințarea cu forța în relațiile reciproce dintre statele europene.

III. Proiectul conținutului de bază al documentului despre extinderea relațiilor comerciale, economice și tehnico-științifice pe baza egalității în drepturi în scopul dezvoltării colaborării politice între statele europene.

IV. Comunicat cu privire la ședința Consiliului de Miniștri de aprobare a Declarației Consfătuirii de la Praga.

V. Hotărîrea Consiliului de Miniștri cu privire la aprobarea Declarației Consfătuirii de la Praga, din 30-31 octombrie 1969, a miniștrilor afacerilor externe ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia, consacrată discutării unor probleme legate de pregătirea Conferinței general-europene.

VI. Proiect de instrucțiuni pentru șefii misiunilor diplomatice române în vederea prezentării Hotărîrii Consiliului de Miniștri.

VII. Lista țărilor a căror guverne propunem să fie informate asupra Hotărîrii Consiliului de Miniștri.

ANEXA I

D E C L A R A T I A

CONSFĂTUIRII MINISTRILOR AFACERILOR EXTERNE DIN STATELE
PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARSOVIA

In zilele de 30 și 31 octombrie 1969, la Praga a avut loc Consfătuirea miniștrilor afacerilor externe ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia, la care au participat: din partea RP Bulgaria - I. Basev; din partea RS Cehoslovace - J. Marke; din partea RD Germane - O. Winzer; din partea RP Polone - S. Jedrychowski; din partea Republicii Socialiste România - C. Mănescu; din partea RP Ungare - K. Erdelyi, adjunct al ministrului afacerilor externe; din partea URSS - A. Gromiko.

Guvernele reprezentate la consfătuire au subliniat năzuința și voința lor de a întreprinde noi pași, individual și în colaborare cu alte state, în scopul destinderii, al consolidării securității și al dezvoltării colaborării pașnice în Europa. Ele reafirmă viabilitatea prevederilor Apelului de la Budapesta, din 17 martie 1969 al statelor participante la Tratatul de la Varșovia către toate țările europene.

Participanții la consfătuire au acordat cu acest prilej o atenție deosebită pregătirii convocării conferinței general-europene în problemele securității și colaborării în Europa. Ei au constatat cu satisfacție că propunerea de ținere a unei conferințe general-europene s-a bucurat de un larg eceu pozitiv din partea majorității statelor europene. Această propunere a devenit obiectul unei examinări active de lucru în Europa, în cursul căreia s-au exprimat considerente concrete în diverse probleme legate de pregătirea conferinței, ceea ce creează posibilități reale pentru organizarea conferinței și realizarea securității europene, prin eforturi comune, în intere-

A fost, de asemenea, întâmpinată în mod favorabil inițiativa prețioasă a guvernului Finlandei din 5 mai 1969, care a declarat că este gata să contribuie la pregătirea și ținerea conferinței general-europene. Toate țările semnatare ale Apelului de la Budapesta au răspuns pozitiv.

În ceea ce-i privește, miniștrii afacerilor externe ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia, acționând din însărcinarea guvernelor lor, propun următoarele probleme pentru includerea în ordinea de zi a conferinței general-europene:

1. Asigurarea securității europene și renunțarea la folosirea forței sau la amenințarea cu folosirea acesteia în relațiile reciproce dintre statele din Europa.

2. Lărgirea relațiilor comerciale, economice și tehnico-științifice pe baza egalității în drepturi, în scopul dezvoltării colaborării politice între statele europene.

Statele socialiste semnatare ale prezentei declarații sînt profund convinse că discutarea fructuoasă a problemelor menționate și realizarea unui acord în legătură cu ele ar contribui la destinderea încordării în Europa, la creșterea înțelegerii reciproce, la dezvoltarea unor relații pașnice și prietenești între state și, în același timp, la înlăptuirea securității în care sînt în mod vital interesate toate popoarele Europei. Succesul unei conferințe general-europene ar constitui un eveniment istoric în viața continentului nostru și în viața popoarelor întregii lumi. El ar deschide calea spre examinarea în continuare și a altor probleme care interesează statele europene, a căror rezolvare ar corespunde întăririi păcii în Europa, ar contribui la dezvoltarea unei largi colaborări reciproc-avantajoase între toate statele europene și la asigurarea în Europa, așa cum s-a statornicit și există ea astăzi, a unei securități trainice bazate pe principii colective și pe eforturile comune, ale participanților la conferința general-europeană a statelor.

Guvernele țărilor participante la prezenta consfătuire propun, în scopul pregătirii conferinței general-europene, să se examineze aceste considerente în cursul unor consultări bilaterale sau multilaterale între statele interesate. Ele sînt desigur, gata să examineze și orice alte propuneri îndrep-

rinței general-europene.

Miniștrii afacerilor externe au exprimat, în numele guvernelor lor, convingerea că, în ciuda unor greutăți neînăpturate încă, toate problemele legate de pregătirea și ținerea conferinței general-europene - fie probleme legate de ordinea de zi, de cercul de participare sau de modalitatea de convocare - vor putea fi rezolvate dacă față de aceste probleme se va manifesta bunăvoință și năzuință sinceră spre înțelegere reciprocă.

Guvernele statelor RP Bulgaria, RS Cehoslovacă, RD Germană, RP Polonă, Republica Socialistă România, RP Ungară, URSS cheamă toate statele europene, în interesul viitorului pașnic al continentului, să depună eforturi pentru convocarea cât mai urgentă a conferinței general-europene, care, după părerea lor, ar putea să aibă loc la Helsinki, în prima jumătate a anului 1970.

- I. BASEV, ministrul afacerilor externe al RP Bulgaria
- J. MARKO, ministrul afacerilor externe al RS Cehoslovace
- O. WINZER, ministrul afacerilor externe al RD Germane
- S. JEDRYCHOWSKI, ministrul afacerilor externe al RP Polone
- C. MANESCU, ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România
- K. ERDELYI, adjunct al ministrului afacerilor externe al RP Ungare
- A. GROMIKO, ministrul afacerilor externe al URSS

Praga, 31 octombrie 1969

PROIECTUL CONTINUTULUI DE BAZA AL DOCUMENTULUI
PRIVIND RENUNTAREA LA FOLOSIREA FORTEI SAU LA
AMENINTAREA CU FORTA IN RELATIILE RECIPROCE
DINTRE STATELE EUROPENE

Intruniți la Helsinki la Conferința general-europeană privind problemele securității și colaborării în Europa (urmează enumerarea statelor),

au expus într-o discuție liberă opiniile lor cu privire la căile de realizare a destinderii încordării, de întărire a păcii și securității, și de dezvoltare a cooperării în Europa.

Participanții la conferința,
animați de hotărîrea de a exclude războiul pentru totdeauna din viața popoarelor continentului european, ținînd cont că situația din Europa are importanță primordială și pentru soarta păcii generale,

profund conștienți că în orice domeniu de colaborare pașnică statele europene ar putea să găsească posibilități pentru noi pași reciproc avantajoși, că în fața popoarelor stă sarcina de a întări relațiile reciproce pașnice și prietenești, de a dezvolta neobosit colaborarea multilaterală și buna înțelegere între toate statele europene, indiferent de deosebirile în orînduirea social-politică și de atitudinea față de problemele internaționale existente,

bazîndu-se pe respectarea principiilor suveranității, integrității teritoriale și independenței tuturor statelor, precum și neamestecului în treburile lor interne,

conducîndu-se după principiile Cartei O.N.U. și, în special, după prevederile art.2 și ale capit.8 din Cartă,

/...

88

declară în mod solemn în numele statelor și popoarelor lor renunțarea la folosirea forței sau amenințarea cu forța în relațiile lor reciproce; în rezolvarea oricăror litigii și diferende între ele vor fi folosite exclusiv mijloace pașnice,

proclamă că ele vor recunoaște și vor respecta necondiționat integritatea teritorială a tuturor statelor europene în frontierele lor actuale.

Prezentul document nu afectează în nici un fel obligațiile pe care statele participante la conferința general-europeană și le-au asumat prin tratate și înțelegeri bi sau multilaterale.

89

ANEXA III

PROIECTUL CONȚINUTULUI DE BAZA AL DOCUMENTULUI
DESPRE EXTINDEREA RELATIILOR COMERCIALE, ECONOMICE
SI TEHNICO-STIINTIFICE PE BAZA EGALITĂȚII ÎN
DREPTURI ÎN SCOPUL DEZVOLTĂRII COLABORĂRII POLITICE
ÎNȚRE STATELE EUROPENE

Statele participante la conferința general-europeană (urmează enumerarea statelor), convinse că dezvoltarea relațiilor pe baza egalității în drepturi a statelor fără nici un fel de discriminare în domeniul comerțului, legăturilor economice și tehnico-științifice, facilitează realizarea destinderii încordării, normalizarea relațiilor între toate statele europene, consolidarea păcii și securității în Europa;

considerând că deosebirile de sisteme economice și sociale nu constituie o piedică în lărgirea relațiilor internaționale comercial-economice și tehnico-științifice, bazate pe egalitatea suverană și avantaj reciproc;

dându-și seama că schimbările importante în relațiile economice ale țărilor europene, revoluția tehnico-științifică în curs de desfășurare, care cuprinde toate domeniile vieții societății, necesită dezvoltarea și perfecționarea colaborării comercial-economice și tehnico-științifice între statele europene, de care depinde într-o măsură importantă creșterea bunăstării populației continentului european și păstrarea rolului Europei ca unul dintre cele mai importante focare ale civilizației mondiale;

împărtășind părerea că lărgirea relațiilor comercial-economice și tehnico-științifice între statele europene ar aduce avantaje tuturor participanților și ar facilita dezvoltarea economiei și ridicarea nivelului de trai al popoarelor acestor țări;

/...

90

- 2 -

luînd în considerare că starea relațiilor comercial-economice și tehnico-științifice între țările europene exercită o mare influență asupra situației economice în celelalte părți ale lumii și

ținînd seama de hotărîrile Adunării generale O.N.U., Conferinței ONU pentru comerț și dezvoltare și Comisiei Economice pentru Europa, care cheamă guvernele statelor europene să depună eforturi constructive pentru îmbunătățirea relațiilor lor reciproce și dezvoltarea în continuare a colaborării reciproc-avantajoase pe baza abținerii de la discriminări în politica comercială;

declară că sînt gata să depună în continuare eforturi, îndreptate spre dezvoltarea unei mai largi colaborări economice, comerciale și tehnico-științifice între toate statele europene, și să ia măsurile necesare pentru înlăturarea piedicilor existente în calea instaurării unei asce-
nea cooperării, ceea ce va contribui la întărirea încrederii
reciproce și la dezvoltarea relațiilor de bună vecinătate
între statele europene.

ANEXA IV

C O M U N I C A T

La . . . noiembrie a avut loc o şedinţă a Consiliului de Miniştri, prezidată de tovarăşul Ion Gheorghe Maurer, preşedintele Consiliului de Miniştri al Republicii Socialiste România. In cadrul şedinţei, Corneliu Mănescu, ministrul afacerilor externe, a prezentat o informare asupra lucrărilor Consfătuirii de la Praga, din 30-31 octombrie a.c., a miniştrilor afacerilor externe ai statelor participante la Tratatul de la Varşovia, consacrată discutării unor probleme legate de pregătirea Conferinţei general-europene.

Au luat cuvântul tovarăşii .....

După discuţiile care au avut loc, Consiliul de Miniştri a aprobat activitatea desfăşurată la Consfătuirea de la Praga de către delegaţia română, condusă de ministru afacerilor externe. Totodată, Consiliul de Miniştri a adoptat o hotărâre cu privire la aprobarea Declaraţiei Consfătuirii de la Praga.

In încheierea şedinţei a luat cuvântul tovarăşul Ion Gheorghe Maurer.

ANEXA V

H O T A R Î R E

cu privire la aprobarea Declarației Consfătuirii de la Praga, din 30-31 octombrie 1969, a miniștrilor afacerilor externe ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia, consacrată discutării unor probleme legate de pregătirea conferinței general-europene.

În urma examinării informării privind Consfătuirea de la Praga, din 30-31 octombrie 1969, a miniștrilor afacerilor externe ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia, consacrată discutării unor probleme legate de pregătirea conferinței general-europene, Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România hotărăște să aprobe documentele adoptate la consfătuire, precum și activitatea pe care a desfășurat-o delegația română condusă de ministrul afacerilor externe.

Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România consideră că Declarația miniștrilor de externe ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia adoptată de Consfătuirea de la Praga constituie o nouă expresie a eforturilor constante ale țărilor socialiste din Europa consacrate soluționării uneia din cele mai importante probleme ale vieții internaționale actuale - stabilirea unui climat de pace și securitate pe continentul european. Dând glas aspirațiilor legitime ale popoarelor europene de a trăi în pace țările socialiste semnatare ale Tratatului de la Varșovia au întreprins numeroase inițiative care s-au bucurat de un larg ecou în opinia publică mondială. Ideile cuprinse în Declarația de la București, din iunie 1966 și în Apelul de la Budapesta din martie 1969 s-au impus atenției guvernelor și popoarelor din întreaga lume și, în primul rând, celor de pe continentul european.

mai mare de state s-au pronunțat în favoarea pregătirii și organizării unei Conferințe general-europene, preconizată în documentele de la București și Budapesta. Este semnificativ în acest sens faptul că Memorandumul guvernului finlandez, care s-a declarat gata să contribuie la pregătirea și organizarea conferinței europene și să o găzduiască, a avut un ecou pozitiv.

Constituind un nou pas pe linia eforturilor consacrate promovării păcii și securității pe continentul european, Declarația de la Praga formulează propuneri concrete, constructive privind organizarea și desfășurarea conferinței general-europene.

Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România consideră că examinarea și adoptarea unor documente corespunzătoare privind renunțarea la folosirea forței precum și lărgirea relațiilor economice ar crea premise favorabile pentru soluționarea treptată și a altor probleme majore preconizate în Declarația de la București din iulie 1966, cum sînt: reducerea cursei înarmărilor, lichidarea bazelor militare de pe teritoriile altor state și retragerea trupelor străine în limitele frontierelor naționale, desființarea concomitentă a grupărilor militare etc.

Securitatea europeană reclamă un sistem de angajamente clare din partea tuturor statelor, indiferent de mărimea și de potențialul lor, precum și de măsuri concrete care să ofere fiecărui stat garanția deplină că se află la adăpost de orice primejdie de agresiune sau de alte acte de folosire a forței sau de amenințare cu forța. Statornicirea unui asemenea sistem implică acțiuni stăruitoare, multiforme, convergente ale tuturor statelor continentului nostru.

Afirmarea și dezvoltarea unor relații normale între aceste state europene, bazate pe respectarea principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, constituie, după părerea guvernului român, o condiție fundamentală a înfăptuirii securității europene.

O mare importanță pentru îmbunătățirea climatului politic și înfăptuirea unei securități tricolore în Europa ar avea recunoașterea realităților statornicite după cel de-al doilea război mondial, a inviolabilității frontiere-
lor existente, inclusiv a graniței Oder-Neisse, precum și a frontierei dintre R.D.Germană și R.F.Germaniei.

Ca țară europeană, Republica Socialistă România a militat perseverent pentru dezvoltarea multilaterală a relațiilor dintre țările europene, pentru eliminarea focarelor de încordare, pentru înlăturarea metodelor și practicilor politicii de forță și a amenințării cu forța, pentru respectarea strictă și fără condiții a dreptului inalienabil al popoarelor de a dispune de soarta lor.

Guvernul român consideră că la pregătirea și desfășurarea conferinței general-europene trebuie să participe toate statele europene, inclusiv Republica Democrată Germană, fără nici un fel de discriminări, pe baze egale cu celelalte state europene. La conferință ar putea lua parte și alte state care sînt interesate să-și aducă contribuția la statornicirea securității în Europa. Eforturile pentru înfăptuirea securității europene nu pot fi limitate la un anumit număr de state. Este de datoria fiecărei țări europene să-și aducă o contribuție proprie, să dea dovadă de receptivitate și maleabilitate față de orice propuneri constructive.

95

- 4 -

Guvernul Republicii Socialiste România se pronunță consecvent pentru dezbaterea largă a căilor și mijloacelor de natură să ducă la statornicirea păcii și securității în Europa, este deschis la orice propuneri constructive îndreptate în acest scop pe care le va analiza cu deosebită atenție, fiind hotărât totodată să acționeze cu fermitate pentru întrunirea conferinței și asigurarea succesului ei.

ANEXA VI

STRICT SECRET

TOVARASE SEF DE MISIUNE,

Vă rugăm să solicitați de urgență o audiență la ministrul afacerilor externe din țara dv. de reședință, sau la adjunctul acestuia care coordonează problemele europene, în cadrul căreia veți face o scurtă expunere arătând că, la ... noiembrie 1969, Consiliul de Miniștri al Republicii Socialiste România a aprobat activitatea delegației române care a participat la întâlnirea de la Praga din 30-31 octombrie a.c. și a adoptat, pe baza raportului prezentat de ministrul afacerilor externe, "Hotărîrea cu privire la aprobarea Declarației consfătuirii miniștrilor afacerilor externe ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia", din 31 octombrie a.c.

Veți arăta atenția pe care guvernul nostru o acordă acestui document, faptul că decizii în astfel de probleme de interes deosebit pentru activitatea statului, guvernului și poporului român sînt emanația organelor constituționale, singure în drept să hotărască și să adopte asemenea acte.

Veți prezenta textul Hotărîrii în limba română și o traducere neoficială a acestuia, în limba țării de reședință sau într-o limbă de circulație internațională, la aprecierea dv. (traducerea textului urmînd a fi făcută de dv.).

3

Veți expune, pe scurt, conținutul Hotărîrii, poziția guvernului român cu privire la cooperarea și securitatea europeană, menționînd că, după părerea noastră, Declarația de la Praga intervine într-un moment în care există condiții favorabile pentru a se face pași concreți pe calea

convocării conferinței europene, a promovării cauzei securității continentului.

Expunând concepția română asupra cooperării și securității europene, veți insista asupra următoarelor idei :

- securitatea europeană implică un sistem de angajamente clare, lipsite de orice echivoc, din partea tuturor statelor, precum și de măsuri concrete care să genereze încredere, certitudine deplină pentru fiecare stat în ceea ce privește securitatea sa, integritatea teritorială, garanția că se află la adăpost de orice primejdie de agresiune sau de alte acte de folosire a forței sau amenințare cu forța;

- principala modalitate pentru consolidarea păcii și securității europene constă în dezvoltarea relațiilor bilaterale și multilaterale economice, politice, tehnicoștiințifice și culturale între toate statele continentului, indiferent de orînduirea lor social-politică;

- temelie sigură a dezvoltării cooperării rodnice între state, a statornicirii unui climat de securitate, a întăririi încrederii reciproce, rezidă în respectarea neabătută a dreptului fiecărui popor de a-și hotărî singur soarta, a principiilor suveranității și independenței naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc;

- în abordarea eficientă a problemelor securității europene trebuie să se pornească de la luarea în considerare și recunoașterea realităților statornicite după cel de-al doilea război mondial, a existenței celor două state germane, a inviolabilității frontierelor, inclusiv Oder-Neisse,

- importanța unor măsuri care ar favoriza statornicirea securității europene: desființarea blocurilor militare, a bazelor străine, retragerea trupelor străine

măsuri de dezarmare etc.

Cît privește ordinea de zi a conferinței europene, țara noastră apreciază că propunerile avansate la consfătuirea de la Praga sînt realiste, abordînd probleme de mare importanță pentru viitorul continentului nostru, și a căror dezbateră ar putea conduce la înțelegeri acceptabile pentru toate statele europene. Considerăm de mare utilitate pentru însănătoșirea atmosferei politice în Europa și în lumea întreagă supunerea spre dezbateră a statelor europene a unui document care să reafirme cu precizie și să întărească principiile relațiilor interstatale consacrate în Carta Națiunilor Unite, repudiînd războiul, folosirea forței și amenințarea cu forța. România apreciază, de asemenea, că promovarea unor relații normale, de bună vecinătate între statele europene, de securitate și cooperare va fi facilitată într-o măsură considerabilă prin asigurarea fermă a schimburilor economice, comerciale și tehnico-științifice pe temeiul egalității în drepturi și avantajului reciproc.

Multiplele probleme care s-au acumulat în Europa nu sînt susceptibile de a fi soluționate într-o singură etapă, dar se pot crea condiții prielnice ca în viitor să fie abordate și soluționate, pas cu pas, chestiunile mai dificile, în care astăzi pozițiile diferitelor state sînt încă distante. Rezolvarea tuturor problemelor litigioase în Europa ar putea fi rezultatul unui șir de conferințe consacrate securității europene.

5
In ceea ce privește data convocării conferinței europene, veți arăta că România consideră realistă propunerea avansată la consfătuirea de la Praga ca ea să aibă loc în prima jumătate a anului 1970. De asemenea, țara noastră este de acord ca locul de desfășurare a conferinței să fie Helsinki, dacă se va ajunge la o astfel de înțelegere.

Cu privire la participanți, veți arăta că România

nu va obiecta față de participarea SUA și Canadei la conferință dacă țările europene vor fi de acord în acest sens; se înțelege însă că va fi respectată condiția sine qua non a desfășurării Conferinței Europene și anume participarea RD Germane pe aceleași termeni, ca și RFG și cu drepturi egale cu celelalte țări europene.

Se va sublinia că România consideră că soluționarea problemelor europene trebuie să fie rezultatul eforturilor tuturor statelor europene, ca reglementările la care se va ajunge să aibă aplicabilitate între toate statele, iar principiile pe baza cărora se reglementează problemele privind securitatea să funcționeze între toate statele europene, indiferent de orînduirea lor socială și politică, indiferent de forța lor economică și militară.

Tara noastră este receptivă la ideile și inițiativele celorlalte guverne, este gata să participe la un schimb cât mai larg de opinii. Propunerile pe care țările participante la întrunirea de la Praga le-au avansat nu sînt considerate de partea română ca fiind intangibile, închise unor negocieri cu celelalte state europene, ci fiind susceptibile unor îmbogățiri prin eforturi comune.

Conform politicii sale consecvente, conform însăși Hotărîrii adoptate, România va acționa și în viitor pentru a dezvolta colaborarea cu toate statele, fără descoperire de orînduire socială, pe baza principiilor etice și legalității internaționale. În acest spirit guvernul român înțelege să acționeze și în problema securității europene, dorind să aibă un intens schimb de păreri cu toate guvernele interesate.

Prezentînd poziția noastră, se va urmări stimularea unui dialog, a unui schimb de idei și aprecieri cu interlocutorul, pentru a obține cât mai multe detalii asupra poziției țării gazdă față de problemele expuse.

Raportați asupra desfășurării întrvederii și a părerilor exprimate de interlocutor.

ANEXA VII

L I S T A

țărilor a căror guverne propunem să fie informate
asupra Hotărîrii Consiliului de Miniștri

- Toate țările socialiste
  - Toate țările europene nesocialiste (inclusiv Portugalia și Irlanda, cu care nu avem relații)
  - America: SUA, Canada, Argentina, Brazilia, Chile, Venezuela
  - Africa: Algeria, Congo - B, Congo - K, Etiopia, Ghana, Guineea, Maroc, Nigeria, RAU, Tanzania, Tunisia
  - Asia: Birmania, Cambodgia, India, Indonezia, Iordania, Iran, Israel, Japonia, Liban, Pakistan
- Propunem să mai fie informat și Secretarul general al ONU.

Notă: Se propun a fi informate aceleași țări cărora li s-au prezentat documentele adoptate la ședința comună a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri din 10 aprilie a.c., mai puțin Siria și Sudan și, în plus, Venezuela.

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

MINISTERUL
AFACERILOR EXTERNE

Cancelaria C. C. al P. C. R.
Nr. 2747 8.11.1969

NUMAI PENTRU INFORMAREA
DUMNEAVOASTRĂ

noiembrie 1969

— Arhiva Comitetului Executiv —
al C. C. al P. C. R.
Nr. 2286 19.11.1969

N O T A

Înaintăm alăturat, în traducere din limba engleză, conținutul comunicatului MAE finlandez cu privire la Declarația Consfătuirii de la Praga a miniștrilor afacerilor externe din statele participante la Tratatul de la Varșovia, transmis MAE, printr-o notă verbală, de ambasada Finlandei la București.

M I N I S T R U,

102

Ministerul Afacerilor Externe al Finlandei consideră declarația miniștrilor afacerilor externe ai țărilor Tratatului de la Varșovia, publicată la Praga, ca o dovadă a interesului continuu al țărilor socialiste pentru convocarea conferinței securității europene. Partea finlandeză remarcă cu satisfacție că în această declarație se acordă, de asemenea, atenție inițiativei finlandeze și reacției favorabile de care aceasta s-a bucurat.

Poziția Finlandei privind această importantă conferință rămâne neschimbată. Părerea noastră este, așa cum a fost expusă în memorandumul adresat în luna mai a.c. guvernelor tuturor statelor europene, ale Germaniei de est și de vest, precum și guvernelor Statelor Unite ale Americii și Canadei, că prin pregătiri minuțioase s-ar putea asigura într-o măsură suficientă o înțelegere comună în ceea ce privește data, locul, participanții și ordinea de zi a conferinței.

În activitatea sa, Finlanda își concentrează eforturile asupra realizării acestei înțelegeri care, după părerea noastră, este o premisă necesară pentru ținerea conferinței. Ținând seama de cele de mai sus, Finlanda va continua contactele cu acele guverne cărora le-a fost adresat memorandumul finlandez. Materializarea unei înțelegeri comune reclamă desigur continuarea consultărilor bilaterale și multilaterale între toate guvernele interesate.

ANIC, fond CC al PCR - Cancelarie, dosar 135/1969,
F. 77-102

Document 5

Romanian Communist Party
Central Committee

3015/1969

Summary Nr. 42

of the Meeting of the Executive Committee (Politburo) on the day of
5 December 1969

Present at the meeting were Cde. Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Mauer, Emil Bondăraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florin Dănălache, Constantin Drăgan, Janos Fazekas, Petre Lupu, Manea Mănescu, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vilcu Stefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajinovici, Ion Iliescu, Ion Ionița, Vasile Pantilinet, Dumitru Popa, Ion Stănescu.

Comrade Corneliu Mănescu [Minister of Foreign Affairs] was also present.

The meeting started at 3:00 pm and ended at 3:25 pm.

The meeting was presided by Comrade Nicolae Ceaușescu.

Comrade Nicolae Ceaușescu informed the Executive Committee of the Central Committee of the Romanian Communist Party (CC PCR) regarding the discussions that took place in Moscow between 3-4 December of this year between the leadership of the parties and governments of P[opular] R[epublic] of Bulgaria, S[ocialist] R[epublic] of Czechoslovakia, the German D[emocratic] R[epublic], the P[opular] R[epublic] of Poland, the S[ocialist] R[epublic] of Romania, the P[opular] R[epublic] of Hungary and the Soviet Union, concerning issues of strengthening of peace and security in Europe, as well as discussions [of the Romanian leadership] with the leadership of the Soviet Union concerning bilateral relations.

[After] approving in unanimity the activity of the Romanian governmental and party delegation, the Executive Committee of the CC PCR has decided the following:

— That the plenary session of the CC PCR be informed of events which took place at the Moscow meeting of the government and party leadership of [European] Socialist countries.

— Comrade Nicolae Ceaușescu's speech at this meeting be made known to the members of the party.

— That the central mass-media publish articles concerning the discussions which took place during the meeting and the position of our country vis-à-vis the issue of strengthening peace and security in Europe.

(ss) Nicolae Ceaușescu

Minutes of the Conversation of the Meeting of the
Executive Committee of the CC PCR from 5 December 1969

Present at the meeting were Cde. Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Mauer, Emil Bondăraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Florin Dănălache, Constantin Drăgan, Janos Fazekas, Petre Lupu, Manea Mănescu, Dumitru Popescu, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vilcu Stefan Voitec, Iosif Banc, Petre Blajinovici, Ion Iliescu, Ion Ionița, Vasile Pantilinet, Dumitru Popa, Ion Stănescu.

Comrade Corneliu Mănescu [Minister of Foreign Affairs] was also present.

Cde. Nicolae Ceaușescu: Comrades, you have read [by now] the communiqué regarding the [3-4 December, 1969 Moscow] summit and the declaration [signed there by the participants] concerning [the situation] in Vietnam.

As you well know, this summit was initially called to discuss the situation developing in the Federal Republic of Germany. However, the Vietnamese asked that a declaration concerning [the situation in] Vietnam be adopted [at the Summit] and, to this end, they addressed this request to all the participants, including us. [I] don't know who's initiative this is, I believe it was theirs [the Vietnamese] since no one there was very pleased with this development.

The summit begun with a speech made by Cde. [Walter] Ulbricht, which you will read [later] since it is very interesting. Thus, the Germans, Ulbricht, started the conference with a speech in which he stressed that nothing had changed in West Germany, that they are continuing their old policies only in a new environment, that they are more dangerous [than the previous West-German] governments and that their purpose is to continue the fight against Communism, that they working for the United States and NATO and that under the guise of economic aid they are trying to socio-democratize our countries. [He suggested] that we must not trust them [the West Germans] at all, and that we must adopt a firm and intransigent attitude towards them. These are the main points of Ulbricht's speech. He also said that in West Germany there are unions [that are in

collusion with the West-German government] but that the main point is that they do not recognize the German Democratic Republic [[missing word]].

After he spoke there was a short recess. They did not know who was to speak, no one wanted to speak then. In the end, [Hungarian Sec.Gen. Janos] Kádár took the floor. He spoke for about half an hour, but in a different manner [less belligerent]. He noted that there have been after all some changes taking place, that they want to develop their relationship with the Federal Republic of Germany, with the [West-German] unions, and with the [West German] Social Democratic Party. [He said that] they want to develop economic relations, that [we] must take into account the changes taking place there, etc.

I took the floor after Kádár. I read the presentation [previously prepared], presentation which you will receive to read later. I begun with [concerns of] European Security, with the fact that the declarations adopted in 1966 in Bucharest and later in Budapest and Prague were just [and fair]. I said that changes are taking place in the Federal Republic of Germany, [but] that it is not the working class that is leading there. [However] that there are changes taking place and that we must take those changes into account. I stressed that we need to develop interactions between countries, that we consider that it is a principled position for the Socialist countries to attempt to develop diplomatic, economic, and techno-scientific relations, and that the realistic [progressive] forces in the FRG. [I ended by saying that] there is no other prospect.

We then started discussions about European security and what must be done in this field. This ended the morning session since no one else wanted to take the floor. During the recess, I had a conversation with [Bulgarian Leader Todor] Zhivcov, who [told me he] did no agree with the things said by Ulbricht. He spoke in the after-noon. However, during his speech he said that everybody has a point. He did however presented some of the positions better. In the end though, he declared himself in agreement with Ulbricht.

[Czechoslovakian leader] Husak took the floor next but said nothing new. Towards the end he had to [take a position and] say that they must continue negotiations with the [West] Germans to come to a resolution in the financial problems concerning München. [Polish leader] Gomulka spoke next. His speech was rather short. He spoke in general terms, [saying] that there are changes [taking place in West Germany], that this

must be taken into account, that they would like to begin negotiations with the [West] Germans on the issue of the Oder-Neisse border and on economic issues. [He also said that] they want to create conditions for [Polish companies] to export in West Germany so that they can pay for the loans they have taken or that they will take [in the future]. He also said that they [want to] begin to solve some of those problems with the [West] German.

The afternoon session ended [after Gomulka's presentation].

The next day Brezhnev took the floor. You will get a chance to read what he said. Have we received all the appendixes?

Cde. Ion Florescu: We have all the appendixes except Brezhnev's speech. That was not yet received [from the Soviets].

Cde. Nicolae Ceaușescu: We should not have given them [my] speech either.

Cde. Ion Florescu: They have recordings. We have the written text of the speech.

Cde. N. Ceaușescu: Brezhnev began by making a presentation of what capitalism is, that the [new] government of the FRG represents a failure of the old policies, but that the [East] German comrades are right, that we should support their position, and that it would be better if no one will contact the West German [government] until there is a consultation among us. Then he said that they [the Soviets] are for [developing] economic cooperation with West Germany but that no one should have illusions that those [economic] relations will be to their advantage—he was referring to the fact that all speakers raised this issue—that we should all act in unison, as we have done until now so that [West German politician Willi] Brant can gain [political] power. He said that if we act in unison we can, in the future, bring the communists to power [in West Germany], but that [to accomplish this] we must act in unison and coordinate [amongst ourselves].

He then said that there have been changes, that there is no better alternative [at this time] than Brant, that he tried to support the position of the [East] Germans, since they are the only one who had taken a position, [that he tried] to tempter the spirits of those who believe that they could gain a lot of advantages from their relationship with the FRG. Brezhnev spoke for about 45 minutes.

He then informed us of some developments in the international arena, about Vietnam, that the Americans do not want to carry our serious negotiations, and said that they are trying to temper the Vietnamese, to push them to find a negotiated solution.

He then spoke about the Middle East, about the declaration adopted [By the Socialist nations], declaration which was enthusiastically received and that it shows the solidarity of the Socialist nations with the fight [—[of the Arab nations]—missing from the document]].

He then spoke about the negotiations going on in Helsinki, which have already begun but which, to this point, have yielded no results. [He said] that it seems that Nixon would like to carry on negotiations, but that in the US there are groups that are opposed to this. He said that he will keep us informed of any developments.

He told us of the negotiations with the Chinese, that they started at the initiative of the Soviets, that there are no results at this time, and that the Chinese asked that the [Soviet] troops be withdrawn from the border [region]. [He said] that it is not expected that the situation will change easily, but that they will persevere in trying to obtain an improvement in the situation, etc.

Those are, in general, the problems that were presented by Brezhnev. He did not go into details about any of those points. This was the end of the discussions. It can be said that Ulbricht was [the only one] taking a clear position, the others being somewhere in between and some, such as the Hungarians and the Poles, on a position diametrically opposed to that of the [East] Germans. Some, as the Bulgarians, tried to say that they are agreeing with the East Germans, but later proved that they do not see things as the East Germans see them. The same things about the Czechoslovakians. The Soviets had their own position, which did not agree with the East Germans, but which was, in its essence, that they would like to temper somewhat the desire—voice by all others—to resolve the [outstanding] issues [with the West Germans], including establishing diplomatic relations and developing economic cooperation. They said that this is not the time for diplomatic relations, that if any one of us would like to establish such relations, it should hold consultations with the other [Socialist nations]; that concerning economic cooperation no one should be under the illusion that they will gain a lot of [economic] advantages from economic cooperation with the FRG, even though, in principle, they [the Soviets] also are

interested in that. Because of all of this, everyone agreed in regards with what the conclusions concerning the changes which took place [in the FRG].

Then discussions begun concerning the communiqué of the conference. There was a proposal that the International Affairs secretaries [of the Central Committees] and the Ministers of Foreign Affairs. [The Soviets] came with a prepared text, which said that during the consultations [in Moscow] concerning the worsening of the international situation, it was discovered that the reactionary, hawkish forces, are gaining strength. [It also said that] a positive moment was the signing of the Non Proliferation Treaty.

The second issue [on the communiqué] was concerning the necessity of coordinating and maintaining ongoing consultations concerning actions in the international system, [that such actions should be taken] on the basis of treaties and documents signed and adopted by all.

The third issue was that the Socialist countries, on the basis of their sovereignty and independence, are ready to begin discussions with all European nations which recognize those principles. However, this can be understood that this issue is referring [not] only at collaboration between us and them, [but] that those principles apply to everyone. The other [issues], have not created any important discussions.

We have proposed that the text be written in the same way as the final form, and, in the end, they were accepted. The debate [concerning the formulation of the points] were, as usual, between us and the Soviets. Finally, they were resolved in bilateral discussions and everybody else agreed.

Concerning Vietnam, the text proposed [by us] contained more attacks [on the Americans] but in general said the same thing. In the end it was adopted as you see it, by everybody else.

Of course, it was good that the meeting gave us the possibility to find out how the other [countries] view the situation, that, even though they might not have said it was openly as they might have wanted, it was clear that, all other countries with the exception of the GDR are in favor of developing economic relations with the FRG and establishing diplomatic relations [with them], that all consider the changes taking place in the FRG as a positive change. This is a good thing, that we know who things stand.

After this we went tot dinner and this was the end of the summit.

Today I had a short meeting with the Soviets. Present there were Brezhnev, Kosygin, Podgotnyi, Katushev, the foreign affairs minister [Gromyko] and a chief of section [in the CC of the CPSU], Rusakov. At this meeting I said that, in general, we can say that the relationship between us and them are good, but that the reality is that they are not going very well and that because of this we would like to have a discussion. I said that I do not want to discuss the problems in detail but that I would like to discuss that could be done so that our relationship could normalize. I made references to the 5 year treaty, which, even though has been implemented, there are still problems, such as the issue of the coke that was not delivered for the year of 1969, that we do not know what the situation will be for the year of 1970 and that we would like to see [this issue] resolved. I said that the discussions between the Romanian ministries and C.S.P. [[??? — probably a import-export organization]] and their Soviet counterparts could not be finalized since the Soviets institutions did not [... — missing from the document] I also spoke about the issue of military equipment [transfer] that was not resolved. Then I said that the long term agreement should be resolved, that nothing was done to this date [in this field] since the Soviet institutions are saying that they have received no instructions to begin negotiations. To resolve these issues [I said that] a meeting between the Prime Ministers must take place.

Brezhnev said that we can not discuss those problems at this time since some issues have appeared over time, [issues] which need to be clarified. [He said] that such problems usually appear when one [fraternal] party or another does not respect the obligations it assumed and the principles of friendship, that it is necessary to meet and discuss those issues, and that delegations from the parties should meet, followed by a meeting of the governmental delegations, that Mauer should come [to Moscow] and talk [with Kosygin].

This was the activity [of the delegation in Moscow].

During the first meeting, at Brezhnev's proposal, it was decided that the declarations made by those present at the meeting should not be published, since this meeting is a working meeting.

This was the activity undertaken by us in those two and a half days in Moscow. Of course, we believe that the communiqué [concerning European security], as well as the Vietnam declaration are good ones.

Cde. Ion Gheorghe Mauer: [The only problem is that] it is a stereotypical declaration.

Cde. N. Ceaușescu: However the communiqué is a good one. This is the way we need to act, to develop relationships with all countries, to contribute to the strengthening of the principles of European security, to offer our support to the realistic [progressive] forces in the FRG, as we have done until now.

If the comrades [present here today] have any questions, or if those present at the meeting have anything to add, [go ahead]. All the appendixes, including our presentation [in Moscow] will be given to you to read.

Cde. Ion Gheorghe Mauer: You will see that the most serious analysis of the situation was the one made by us.

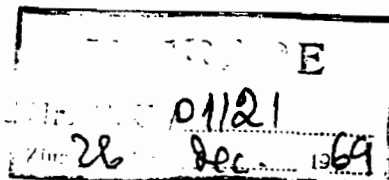
Cde. N. Ceaușescu: We will have to inform the whole [of the Central Committee] to give them to read all the materials [connected to the conference], [so that] the comrades will know what was discussed there, and that, eventually, our position be made known to the membership of the party. On the basis of the communiqué, and in the spirit of our position, there should be some articles published in the mass media regarding the results of the meeting, since we have not spoken a lot about the changes taking place in the FRG and it would be good to do so.

Does anybody disagree?

(All participants agree).

The meeting ends at 3:25 pm

[Source: A.N.I.C., Fond CC PCR, Chancellery, folder 145/1969, pp. 2-11. translated by Mircea Munteanu]

EXPUNEREA

MINISTRULUI FORTELOR ARMATE ALE REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA
LA PRIMA SEDINTA A CONSILIULUI MINISTRILOR APARARII AI STATELOR
PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARSOVIA.

Moscova 22-23 decembrie 1969.

Stimați tovarăși,

Am deosebita plăcere ca în numele militarilor Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România și al meu personal să adresez participanților la ședința Comitetului miniștrilor apărării statelor participante la Tratatul de la Varșovia, un cordial salut tovarășesc.

Această ședință ne oferă posibilitatea de a face un schimb de păreri asupra evoluției din ultimul timp a situației din Europa, a unor probleme privind direcțiile de dezvoltare a armatelor noastre, precum și a activității de viitor a Comitetului miniștrilor apărării.

Sedința noastră are loc în condițiile când trăsătura dominantă a situației internaționale o constituie întărirea și creșterea continuă a forțelor revoluționare și progresiste, în rîndul cărora un rol hotărîtor îl au țările socialiste care prin marele lor potențial economic, politic și militar se manifestă ca principal detașament al luptei antiimperialiste a popoarelor. Aceste forțe și nu imperialismul, determină într-o măsură tot mai însemnată cursul evenimentelor. Politica de dominație și dictat a cercurilor reacționare internaționale, întîmpină riposta energică a frontului antiimperialist, suferă grele eșecuri.

A Este un fapt cunoscut că imperialismul, pentru a frâna procesele sociale progresiste, atentează la libertățile democratice, sprijină forțele cele mai retrograde din diverse țări, n-a renunțat la politica colonială și neocolonialistă, recurge la comploturi, lovituri de stat, intervenții și agresiuni armate; imperialismul nu și-a schimbat natura agresivă și continuă să genereze grave primejdii la adresa păcii și securității.

În același timp este o realitate incontestabilă că datorită luptei țărilor socialiste, a tuturor forțelor democratice, progresiste, iubitoare de pace, s-au creat posibilități favorabile în vederea desfășurării unor acțiuni care să ducă la normalizarea relațiilor pe continentul european, la rezolvarea în interesul cauzei păcii și securității, a unor importante probleme care frământă popoarele continentului european.

Evoluția întregii situații din Europa, demonstrează justetea aprecierilor, a propunerilor cuprinse în documentele elaborate cu ocazia consfățuirii Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia din anul 1966 de la București, în Apelul conferinței de la Budapesta din martie a.c. cu privire la securitatea europeană, la organizarea unei conferințe general europene, precum și a concluziilor recentei întâlniri a conducătorilor de partid și de stat care a avut loc la Moscova,

Pentru îmbunătățirea climatului în Europa și întărirea securității, obiective care privesc toate statele mari și mici ale continentului, o deosebită însemnătate ar avea - așa cum au subliniat în repetate rânduri conducerile de partid și de stat ale țărilor noastre - ca statele europene să-și asume angajamentul solemn că nu vor folosi forța în rezolvarea problemelor litigioase. De asemenea, dezvoltarea relațiilor internaționale pe toate planurile, amplul dialog care se poartă între țări cu orînduiri sociale diferite, relevă însemnătatea extinderii legăturilor de cooperare

în domeniul economic și tehnico-științific. Aceasta ar crea premise favorabile pentru reducerea încordării, ar întări încrederea între toate statele din Europa, ar facilita realizarea securității.

Cunoaștem cu toții ce mare importanță acorda Vladimir Ilici Lenin - al cărui glorios centenar ne pregătim să-l întîmpinăm cu toții în mod solemn - relațiilor economice cu țările capitaliste, în interesul progresului, socialismului, al forțelor democratice și păcii. Fără îndoială, la înfăptuirea unor asemenea obiective și a altora, o conferință generală europeană ar putea aduce o contribuție de cea mai mare însemnătate.

În acest context și ținînd seama de caracterul indivizibil al păcii, colaborării și libertății națiunilor, fiecare stat este chemat să participe prin eforturi proprii la crearea celor mai favorabile condiții pentru rezolvarea problemelor cu care este confruntată omenirea.

După cum este cunoscut, Republica Socialistă România pune în centrul politicii sale externe prietenia și colaborarea cu toate țările sistemului mondial socialist. Credincioasă acestui principiu, țara noastră își va îndeplini întotdeauna cu sfințenie obligațiile ce-i revin în cadrul alianțelor sale militare cu țările Tratatului de la Varșovia.

În deplină concordanță cu această politică, forțele armate ale Republicii Socialiste România au dezvoltat și dezvoltă strînse legături de colaborare cu armatele țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, ale tuturor țărilor socialiste, pe baza stimei, respectului reciproc, a prieteniei și spiritului tovarășesc.

Așa cum sublinia secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, "Partidul și guvernul nostru vor acționa și în viitor pentru întărirea și dezvoltarea acestor

142 725

relații de colaborare, astfel ca în cazul în care va fi necesar, armatele noastre luptând împreună să poată da riposta cuvenită oricărei agresiuni imperialiste din afară, apărând integritatea teritorială, independența și suveranitatea țărilor noastre, cauza socialismului și păcii în lume".

Popoarele se ridică cu hotărîre împotriva actelor de agresiune ale imperialismului cum sînt războiul S.U.A. împotriva Vietnamului și intervenția americană în Laos. Lupta eroică, dreaptă a poporului vietnamez se bucură de sprijinul și solidaritatea țărilor socialiste, al tuturor forțelor antiimperialiste, al opiniei publice internaționale. Chiar în S.U.A. agresiunea împotriva poporului vietnamez, întîmpină opoziția unui viguros și amplu curent de masă. România, consideră necesară intensificarea eforturilor pentru curmarea agresiunii imperialiste în Vietnam, retragerea trupelor americane din această țară, crearea condițiilor pentru ca poporul vietnamez să-și hotărască singur soarta, fără nici un amestec străin.

Provoacă o serioasă îngrijorare conflictul din Orientul Apropiat, care crează în această zonă un permanent pericol de război. După cum este cunoscut, România apreciază că aplicarea prevederilor rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967, oferă o bază rezonabilă pentru soluționarea acestui conflict. Guvernul român a subliniat în repetate rînduri că trebuie depuse toate străduințele pentru rezolvarea în interesul tuturor popoarelor din această regiune a problemelor litigioase, pentru retragere trupelor israeliene din teritoriile arabe ocupate, asigurarea integrității granițelor tuturor statelor din zonă, rezolvarea problemei refugiaților palestinieni în conformitate cu interesele lor naționale.

Un instrument al politicii agresive a imperialismului îl constituie și blocul N.A.T.O., inițiat de S.U.A., ~~care a dus la~~ care a dus la încordarea relațiilor dintre statele din Europa.

186
149

De la crearea sa, blocul N.A.T.O. a fost frământat de serioase contradicții, în special datorită încălcării de către S.U.A. a independenței și suveranității naționale a țărilor membre.

S-au accentuat tendințele centrifuge în rîndurile alianței atlantice, Este cunoscută poziția Franței și a altor țări membre ale N.A.T.O. spre o abordare realistă a situației din Europa, în favoarea rezolvării problemelor litigioase fără folosirea forței. Mișcările populare, democratice și progresiste din Europa se dezvoltă și se întăresc simțitor, sînt în ascensiune, inclusiv în R.F. a Germaniei.

Evoluția situației din R.F. a Germaniei îndreptățește concluzia că trebuie luate în considerație și stimulate tendințele pozitive, care se manifestă în rîndurile opiniei publice din această țară și în politica guvernului vest-german Brandt-Scheel. Cu toate limitele, inconsecvențele și aspectele contradictorii, poziția acestui guvern reprezintă un pas înainte față de trecut și dacă va fi concretizată în fapte ar putea contribui la rezolvarea unor probleme majore ale păcii și securității în Europa.

Este cunoscută poziția partidului și guvernului nostru care consideră că este în folosul asigurării păcii și securității, participarea cu drepturi egale la soluționarea problemelor internaționale atît a Republicii Democrate Germane - stat socialist frățesc - cît și a R.F. a Germaniei. Aceasta impune recunoașterea R.D.Germane, stabilirea de relații diplomatice cu ambele state germane, recunoașterea granițelor existente în Europa, inclusiv a frontierei Oder-Neisse.

Totuși, nu putem trece cu vederea faptul că în R.F. a Germaniei se merge în continuare pe linia dezvoltării potențialului militar precum și a creșterii influenței pe care o are în cadrul N.A.T.O. Totodată, în R.F. a Germaniei există încă cercuri

politice revanșarde, militariste, neonaziste, dornice să revizuiască situația creată după cel de-al 2-lea război mondial.

În general, pe continentul nostru acționează încă forțe retrograde, care încearcă să ridice obstacole în calea destinderii, a realizării securității europene. Imperialismul american și cercurile militariste din Europa, așa cum a reieșit și la reuniunile din acest an ale alianței atlantice, depun serioase eforturi pentru revitalizarea N.A.T.O., menținerea divizării continentului în blocuri opuse, perpetuarea încordării și împiedicarea normalizării raporturilor intereuropene.

Aceste cercuri și forțe sînt însă tot mai izolate, popoarele Europei opunîndu-le hotărîrea și acțiunea lor fermă în direcția întăririi securității.

Eforturile comune ale țărilor socialiste semnatare ale Apelului de la Budapesta, ale tuturor forțelor progresiste și democratice de pe continentul nostru, pot determina îndeplinirea dezideratelor de securitate, de pace, de dezvoltare de sine stătătoare a popoarelor Europei.

Noi ținem seama că N.A.T.O. dispune de un potențial economic militar însemnat, constituie o amenințare la adresa țărilor participante la Tratatul de la Varșovia și a altor țări socialiste. Iată de ce guvernul Republicii Socialiste România acordă întreaga atenție realizării măsurilor în vederea întăririi continue a capacității de apărare, își păstrează trează vigilența față de uneltirile agresive imperialiste.

România pornește de la faptul că puterea sistemului mondial socialist depinde de forța economică, politică și militară a fiecărei țări socialiste în parte, de întărirea continuă a colaborării și prieteniei dintre ele, a unității tuturor țărilor sistemului mondial socialist.

În același timp noi considerăm că avem datoria să continuăm a acționa cu cea mai mare fermitate pentru ca relațiile dintre statele continentului nostru să se dezvolte în spiritul încrederii și colaborării pașnice, pentru așezarea raporturilor dintre toate țările din Europa pe principiile trainice ale independenței și suveranității naționale, egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc.

Îmi exprim acordul cu proiectul de Hotărâre privind prima problemă din ordinea de zi a ședinței : "Situația și planurile blocului agresiv N.A.T.O."

Tovarăși,

Am ascultat cu interes expunerea Comandantului Suprem al Forțelor Armate Unite, tovarășul mareșal al Uniunii Sovietice I. Iakubovski, și în principiu, mă declar de acord cu direcțiile generale de dezvoltare și pregătire a trupelor de uscat și aviației de front care reflectă preocuparea comună pentru întărirea capacității de luptă a armatelor noastre.

Aș dori să informez că planurile privind ridicarea capacității de luptă a forțelor noastre armate pentru perioada 1971 - 1975, dezbătute și aprobate în Consiliul Apărării al Republicii Socialiste România, au avut în vedere următoarele direcții mai importante de dezvoltare :

a) Sporirea forței de izbire și a capacității de manevră a trupelor de uscat prin completarea înzestrării cu tancuri a tuturor diviziilor mecanizate și de tancuri. Pentru mărirea mobilității și creșterea capacității de luptă a trupelor de uscat acestea vor fi înzestrate cu transportoare blindate amfibii dotate cu diferite tipuri de armament, ceea ce va spori posibilitățile regimentelor mecanizate în forțarea cursurilor de apă și în ducerea acțiunilor de luptă în terenuri infectate radioactiv.

139
122

b) Pentru creșterea puterii de foc a diviziilor mecanizate și de tancuri, ca și a brigăzilor de artilerie, s-a prevăzut introducerea în înzestrare a unor noi tipuri de armament de infanterie și artilerie, precum și mărirea numărului gurilor de foc de artilerie. De asemenea, avem în vedere creșterea calitativă a apărării antitanc a diviziilor mecanizate și de tancuri, prin înzestrarea acestora cu tunuri antitanc autopropulsate moderne.

c) Apărarea antiaeriană a trupelor își va spori eficacitatea prin completarea dotării unităților și marilor unități cu armament antiaerian, capabil să combată ținte aeriene care zboară la joasă înălțime și printr-o mai bună asigurare cu mijloace de radiolocație de descoperire și dirijare.

d) Se va îmbunătăți cercetarea de radio, radiolocație și contraacțiunea radio, prin înființarea de noi unități și subunități specializate și prin înzestrarea acestora cu tehnică și aparatură modernă. Pentru o mai bună asigurare a conducerii trupelor, s-a prevăzut introducerea în înzestrare a noi tipuri de mijloace de legătură radio și radioreleu, precum și creșterea cantitativă a acestora. Vom pune un accent mai mare pe mecanizarea calculului și asigurarea bazei în vederea trecerii la automatizarea conducerii trupelor.

e) Se va continua îmbunătățirea înzestrării unităților de aviație cu avioane de luptă și aparatură modernă.

Din cele expuse mai sus, rezultă că la baza planurilor privind ridicarea capacității de luptă a Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România au stat principii similare celor cuprinse în proiectul de hotărâre supus discuției.

Nivelul de industrializare a țărilor noastre a crescut considerabil prin construirea și dezvoltarea unor ramuri industriale noi și moderne, care permit țărilor socialiste - chiar și acelor care nu au avut mai înainte o industrie dezvoltată - să

173
1
producă o gamă largă de mașini și utilaje complexe, inclusiv tehnică militară modernă.

Așa cum este bine cunoscut, pentru înzestrarea armatelor în fiecare din țările noastre se produce tehnică militară atât pe baza cercetării și proiectării proprii cât și a documentației din import.

O mare parte din tehnica ce se produce sau se va produce în țările noastre are la bază tipurile realizate în U.R.S.S., ceea ce prezintă avantajul unificării acesteia.

În vederea realizării nivelului de înzestrare a armatei noastre prevăzut pentru perioada 1971-1975, guvernul Republicii Socialiste România a stabilit fondurile necesare producerii de tehnică militară și importării acelor tipuri pe care nu le vom putea fabrica.

Pentru îndeplinirea planurilor ce ni le-am propus, paralel cu dezvoltarea cercetării științifice și proiectării proprii, am solicitat și rugăm a se urgenta soluționarea cererilor noastre de documentație și licențe de la țările care le posedă.

Consider întemeiată importanța ce se acordă necesității înlocuirii unor tipuri de tehnică de luptă mai vechi cu altele moderne. În afara celor nominalizate prin recomandări mai sînt și alte categorii de tehnică militară cuprinse în nomenclatorul de înzestrare al armatelor noastre, pe care, însă, nu ne-am propus să le precizăm la actuala ședință.

Apreciez că problema sistemului de armament și tehnică de luptă ce se recomandă pentru înzestrarea armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia și a posibilităților de asigurare și de realizare a acestuia (documentație, licențe, colaborări) ^{și cooperare} este deosebit de importantă, complexă și propun să se discute la una din ședințele Comitetului Miniștrilor Apărării prevăzute în anul 1970.

1971

Crearea stocurilor de mijloace tehnico-materiale necesare ducerii luptei pe o perioadă de timp cât mai mare este o preocupare permanentă a noastră a tuturor. Asigurarea acestora, ca și completarea înzestrării armatelor cu tehnică militară, cer însă economiei naționale eforturi deosebite. Menționez că realizarea ^{chiar} din punct de vedere fizic a unor categorii și tipuri concrete de tehnică nu este posibilă într-o perioadă de cinci ani.

Punctul 3 al proiectului de hotărâre prevede încheierea de protocoale bilaterale între miniștrii apărării fiecărui stat membru al Tratatului și Comandantul Suprem al Forțelor Armate Unite, în prima jumătate a anului 1970.

La baza încheierii acestor protocoale bilaterale, pentru a le putea îndeplini întocmai, este necesar să stea convențiile de lungă durată privind livrările reciproce de tehnică. În protocolul ultimei ședințe a Comisiei permanente C.A.E.R. pentru industria de apărare se prevede încheierea unor asemenea convenții până în luna septembrie a anului viitor. Ca urmare, vă propun ca perfectarea protocoalelor bilaterale să aibă loc după încheierea acestor convenții.

Concomitent cu preocuparea continuă de îmbunătățire a organizării și înzestrării armatei noastre, acordăm o atenție deosebită și pregătirii operative și de luptă a trupelor.

Rezultatele obținute la aplicații, inspecții, controale și tragerile executate în toate categoriile de armament, reflectă buna pregătire a militarilor forțelor noastre armate. Situațiile complexe create în cadrul aplicațiilor desfășurate au dus la stimularea gândirii creatoare, solicitând întreaga capacitate de concepție, organizare și conducere a participanților.

De asemenea, depunem eforturi pentru dezvoltarea și modernizarea continuă a bazei materiale pentru instruirea trupelor. În prezent fiecare regiment mecanizat și de tancuri dispune de poligoane automatizate de antrenament și trageri cu toate categoriile de armament.

./.

178 1992

Forțele Armate ale Republicii Socialiste România sînt instruite și pregătite pentru a îndeplini misiuni de luptă în condiții complexe și variate, indiferent de teren și starea vremii.

Armata noastră, profund devotată partidului, guvernului și poporului român, educată în spiritul internaționalismului socialist și al frăției de arme cu celelalte armate ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia, ale tuturor statelor socialiste, este gata să apere hotarele țării, să îndeplinească angajamentele asumate prin Tratatul de la Varșovia și împreună cu celelalte armate să apere interesele țărilor noastre împotriva oricărei agresiuni imperialiste.

Tovarăși,

Apreciez că într-adevăr constituirea și începerea activității Statului major și a Comitetului tehnic ale Forțelor Armate Unite, reprezintă un prim pas important pe linia traducerii în viață a hotărârii conducerilor de partid și de stat ale țărilor noastre. Aceasta a impus eforturi deosebite atât pentru Comandamentul Unificat, cât și pentru ministerele apărării statelor participante la Tratatul de la Varșovia, în special pentru Ministerul Apărării al U.R.S.S., cărui i-au revenit în plus și sarcini privind asigurarea condițiilor de lucru și trai pentru cadrele destinate de către armatele naționale să lucreze în Statul major și Comitetul tehnic.

Vă informez că, pentru încadrarea cu generali și ofițeri a funcțiilor repartizate în aceste organe, am selecționat cadre corespunzătoare, care vor fi în măsură să-și îndeplinească cu succes atribuțiile ce le revin.

Sînt de acord cu proiectul de hotărîre "Cu privire la formarea și activitatea Statului major și a Comitetului tehnic ale Forțelor Armate Unite.

Vă propun ca în scopul punerii de acord a acestuia cu primul alineat din "Hotărîrea statelor participante la Tratatul de la Varșovia" adoptată la Consfătuirea de la Budapesta în martie a.c., expresia "hotărîrii Comitetului Politic Consultativ" de la punctul 2, să fie înlocuită cu expresia "hotărîrii statelor participante la Tratatul de la Varșovia".

Am convingerea că în actuala structură organizatorică, Comandamentul Unificat poate să-și îndeplinească în bune condițiuni sarcinile stabilite de guvernele statelor noastre.

./.

Tovarăși,

127

Proiectul de hotărîre referitor la "Modul de convocare și pregătire a ședințelor Comitetului miniștrilor apărării" conține principii importante pentru buna organizare și desfășurare a acestor ședințe.

Sînt în principiu de acord cu conținutul acestuia.

Doresc să fac unele propuneri care, după părerea mea, ar putea contribui la completarea și precizarea principiilor organizatorice, de lucru ale Comitetului miniștrilor Apărării.

Ținînd seama de faptul că problemele ce se discută în cadrul ședințelor noastre, sînt de o deosebită importanță pentru construcția și ridicarea capacității de luptă a Forțelor Armate Unite și că hotărîrile ce le adoptăm se prezintă spre analiză guvernelor noastre, ar fi indicat ca în cadrul principiilor organizatorice ce le vom adopta, să stabilim de comun acord ca "materialele care fac obiectul dezbaterilor în cadrul ședințelor Comitetului miniștrilor Apărării să fie trimise tuturor membrilor, cu 20-30 de zile înainte de ținerea acestora". Am avea astfel posibilitatea să ne documentăm din timp și să ne aducem o contribuție mai mare la elaborarea unor hotărîri cît mai complete.

Consider pe deplin întemeiat și sînt de acord cu principiul potrivit căruia ordinea de zi și data orientativă a desfășurării ședinței următoare a Comitetului miniștrilor Apărării să fie puse de acord la fiecare ședință curentă a comitetului. În virtutea acestui principiu sînt de acord cu problemele propuse a face obiectul ordinea de zi a primei ședințe din anul 1970 a Comitetului miniștrilor Apărării ce se propune a avea loc în luna mai.

Privitor la ordinea de zi a celei de-a doua ședințe a Comitetului miniștrilor Apărării din anul 1970, apreciez că problema pregătirii operative a teritoriilor țărilor Tratatului

de la Varşovia, este într-adevăr importantă, de actualitate și necesită să fie discutată în anul 1970. Totuși, cred că ar fi mai bine ca asupra problemelor care ar urma să fie incluse pe ordinea de zi a celei de-a doua ședințe, să nu ne pronunțăm acum, ci să fie stabilite la ședința Comitetului miniștrilor Apărării din luna mai 1970.

Am în vedere faptul că, în decursul unui an, ar putea să apară și alte probleme care să necesite discutarea lor cu prioritate. ~~De exemplu, discutarea "situației din Orientul Apropiat și în bazinul Mării Mediterane" ar putea să fie depășită ca importanță la nesa dată, de alte probleme care ar necesita să fie dezbatute.~~

Prin însușirea acestei propuneri, se va realiza și un acord cu metodologia desfășurării ședințelor Comitetului miniștrilor Apărării, prevăzută în prezentul proiect de hotărâre la articolul 1 litera "b".

Vă rog să-mi permiteți, stimați tovarăși, să exprim calde mulțumiri ministrului Apărării U.R.S.S. tovarășului mareșal al Uniunii Sovietice Greciko A.A. și comandantului suprem al Forțelor Armate Unite tovarășul mareșal al Uniunii Sovietice Iakubovski, I.I. pentru pregătirea și organizarea ședinței, pentru ospitalitatea și condițiile create, în vederea bunei desfășurări a acesteia.

A.M.R., fond V2, vol. 3, dosar nr. 11/27,
f 39-52

REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

MINISTERUL FORTELOR ARMATE
MINISTRUL

Nr. N. 001020
din 07.03.1970

(15)

INTRARE	
Nr. C. U. 00267	
Ziua 11	luna mai 1970

STRICT SECRET

Exemplar nr. 3

Tovarășului

NICOLAE CEAUSESCU

SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

PRESEDINTELE CONSILIULUI DE STAT

In zilele de 3 și 4 martie 1970 generalul colonel Ion Gheorghe, prim adjunctul ministrului Forțelor Armate și șef al Marelui stat major, însoțit de generalul colonel Nicolescu Marin, adjunct al ministrului Forțelor Armate, generalul locotenent Orban Octavian și generalul locotenent Lefter Gheorghe, a fost la Moscova și a purtat discuții cu mareșalul Iakubovski I.I., Comandantul Suprem al Forțelor Armate Unite și generalul de armată Stemenko S.M., șeful de stat major al Forțelor Armate Unite, asupra concepției aplicației comune prevăzută a se desfășura în luna martie 1970 pe teritoriul Republicii Socialiste România, sub conducerea ministrului Forțelor Armate și în mod deosebit asupra necesității încheierii unei convenții între guvernele Republicii Socialiste România și Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.

Generalul colonel Ion Gheorghe, împreună cu însoțitorii săi, a fost primit o dată de generalul de armată Stemenko și de două ori de către mareșalul Iakubovski. Discuțiile au durat în total 5 ore, din care 3 ore cu mareșalul Iakubovski.

După ce i-a informat asupra principalelor elemente ale concepției aplicației, generalul colonel Ion Gheorghe a arătat că, potrivit legii țării noastre, pentru ca aplicația să se poată desfășura, este necesară încheierea unor convenții bilaterale între guvernele Republicii Socialiste România și Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste pe de o parte și guvernele Republicii Socialiste România și Republicii Populare Bulgaria pe de altă parte, care, în ceea ce ne privește trebuie apoi ratificate de Marea Adunare Națională a Republicii Socialiste România.

1. În cadrul discuțiilor purtate, mareșalul Iakovski I.I. și generalul de armată Stemenko S.M. au arătat, în esență, următoarele:

- în practica de pînă acum, pentru executarea aplicațiilor comune nu s-au încheiat asemenea convenții; nici un stat, inclusiv Republica Socialistă România nu a cerut acest lucru atunci cînd trupele sau comandamentele sale au participat la aplicații și trageri în poligoane pe teritoriul altor state;

- din punct de vedere juridic, Comandantul Suprem și Statul major al Forțelor Armate Unite se conduc după documentele aprobate la Consfătuirea de la Budapesta din martie 1969. Statutul Forțelor Armate Unite și Comandamentului Unificat, la articolele 11 și 25, nu menționează necesitatea încheierii unor astfel de convenții pentru a se putea executa aplicații comune. Atunci cînd a fost elaborat statutul, nimeni nu a cerut includerea unei asemenea prevederi, cu toate că Declarația Marii Adunări Naționale a Republicii Socialiste România a fost adoptată la 22 august 1968, înainte de semnarea acestuia.

- este adevărat că fiecare stat are legile lui, care trebuie respectate, dar întrucît în U.R.S.S. nu există o lege care să prevadă încheierea unei convenții în astfel de situații "nici Stemenko, nici Iakubovski, nici Greciko" nu pot propune guvernului sovietic să-i împuternicească pentru a o încheia.

Concluzionînd, mareșalul Iakubovski I.I. a arătat că "nici nu poate fi vorba de încheierea unei convenții între guverne".

Mareșalul Iakubovski I.I. și generalul de armată Stemenko S.M. au afirmat că noi, sub diferite pretexte, nu vrem ca pe teritoriul țării noastre să se desfășoare aplicații la care să participe și trupe din alte armate; dacă în anul 1969 au înțeles motivele pentru care nu s-a putut executa aplicația comună prevăzută, acum consideră ca premeditată condiționarea executării ei de încheierea unei convenții, pentru ca astfel aplicația să nu aibă loc.

Au propus ca, pentru a se respecta, după părerea lor, legea existentă în Republica Socialistă România, în locul înscrierii în convenții, datele referitoare la participarea la aplicație a comandamentelor din armatele U.R.S.S. și R.P. Bulgaria pe teritoriul țării noastre să se treacă fie pe harta cu condiții aplicației; fie ca o anexă separată la concepție, așa cum este practica lor în relațiile cu celelalte armate ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Propunerea a fost argumentată în sensul că aplicația nici măcar nu se efectuează cu trupe, întrucît din partea armatei sovietice participă numai o grupă operativă a unui comandament de divizie, formată din 30-40 ofițeri, iar comandamentul marii unități din armata bulgară intră pe teritoriul R.P. România doar 3-4 km.

De aceea ar fi suficient ca documentele astfel întocmite să fie semnate de șeful Marelui stat major al Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România și de șeful Statului major al Comandamentului Unificat, iar aprobarea lor să se facă de către Guvernul Republicii Socialiste România potrivit prevederilor constituționale ale țării noastre.

2. În discuția avută, generalul de armată Stepenko S.M. a reproșat că în ultimele luni se observă din partea noastră o poziție negativă și a dat în acest sens drept exemple:

- neparticiparea țării noastre la aplicația din luna iulie, planificată a avea loc în R.S.Ungară;

- faptul că nu am făcut observații la proiectul de statut al reprezentanților Comandantului Suprem;

- faptul că nu am fost de acord cu elaborarea unor instrucțiuni comune privind păstrarea secretului;

- necomunicarea datelor referitoare la încheierea protocolului de dezvoltare a forțelor armate pe perioada 1971-1975.

Mareșalul Iakubovski I.I. a adăugat că nu vrem să participăm la aplicația cu trupe ce urmează să aibă loc în luna septembrie în R.D.Germană.

3. În cuvântul său, generalul colonel Ion Gheorghe a prezentat poziția noastră în conformitate cu punctul de vedere aprobat și, în esență, a arătat:

- problema încheierii unor convenții bilaterale, în vederea executării aplicațiilor comune, nu este o problemă nouă. Ea a fost ridicată încă din anul 1968 de către reprezentanții Forțelor Armate ale R.S.România la diferite consfătuiri și întâlniri.

Este adevărat că noi am participat cu trupe și comandanamente la aplicații și alte activități în afara teritoriului țării noastre fără a încheia convenții, dar am procedat astfel deoarece nu ni s-a cerut acest lucru. Dacă în viitor ni se va pune problema încheierii de convenții pentru participarea la aplicații și trageri în poligoane, sîntem de acord să le încheiem;

- articolul 10 din Statutul Forțelor Armate Unite și Comandamentului Unificat prevede: "Comandantul Suprem ... cu acordul miniștrilor apărării iar la nevoie și al guvernelor, organizează și execută activități în cadrul Forțelor Armate Unite, îndreptate spre ridicarea pregătirii de luptă și de mobilizare a acestora". Printre activitățile îndreptate spre ridicarea pregătirii de luptă noi considerăm că se numără și aplicațiile comune. Practica de pînă acum de a se trece pe harta concepției unele detalii referitoare la trupele străine participante, nu poate înlocui convenția prevăzută de legislația română.

În concluzie a arătat că fără încheierea convenției între guverne nu poate avea loc nici un fel de aplicație comună pe teritoriul țării noastre.

În legătură cu reproșurile făcute de generalul de armată Stepenko S.M., generalul colonel Ion Gheorghe a arătat că noi ne îndeplinim obligațiile pe care ni le asumăm, inclusiv cele din planul cu activitățile comune, iar în unele cazuri și solicitările făcute în afara planului.

4. La rugămintea expresă a mareșalului Iakubovski I.I., în cea de a doua zi a discuțiilor i s-a prezentat concepția aplicației. Acesta a apreciat că este o concepție interesantă și și-a exprimat regretul că nu va putea fi executată.

5. La încheierea discuțiilor, mareșalul Iakubovski I.I. a solicitat generalului colonel Ion Gheorghe să transmită ministrului Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, iar dacă are posibilitatea și tovarășului Nicolae Ceaușescu, rugămintea sa de a fi de acord ca aplicația să se desfășoare fără încheierea convențiilor. În acest sens, el a arătat că așteaptă un răspuns din partea noastră.

Generalul colonel Ion Gheorghe l-a încredințat că va transmite cele solicitate, arătând totodată că nu întrevede posibilitatea executării aplicației fără încheierea convențiilor, întrucât legile țării sînt respectate deopotrivă de către toți cetățenii ei.

Discuțiile au decurs într-o atmosferă calmă, normală. De remarcat este atitudinea ponderată și atentă a mareșalului Iakubovski I.I.

6. Întrucît mareșalul Iakubovski I.I. a rugat ca părerea lui să fie adusă la cunoștința mea și a dumneavoastră și așteaptă un răspuns, propun să i se comunice că punctul nostru de vedere nu s-a schimbat și că, deci, desfășurarea aplicației este condiționată de încheierea celor două convenții.

Rog a aproba.

MINISTRUL FORTELOR ARMATE

ale

REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA

General-colonel

Ion Ioniță

A.M.R., fond V2, vol 3, dosar 15/fn.
f. 80-85

(Unitatea expeditoare)

10 martie 1970

(data)

Nr.C.U.048

(nr. oficial)

URGENȚA _____

TELEGRAMĂ

Tovarășului

(destinatari)

Mareșal al Uniunii Sovietice I.I. IAKUBOVSKI
COMANDANTUL SUPREM AL FORTELOR ARMATE UNITE ALE
STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARSOVIA

Oraș Moscova

Stimate tovarășe mareșal,

Intorcându-mă la București am raportat ministrului Forțelor Armate și conducerii de partid rugămintea dumneavoastră.

Am fost împuternicit să vă răspund că, așa cum am arătat și în discuția purtată cu dumneavoastră, legislația Republicii Socialiste România prevede că aplicațiile comune, indiferent de felul lor, inclusiv cele de comandament și stat major în teren cu mijloace de transmisiuni, nu se pot desfășura pe teritoriul României decât după încheierea în prealabil a unor convenții între guvernul Republicii Socialiste România și guvernele statelor ale căror trupe sau comandamente sînt prevăzute a participa la aplicație, convenții care să fie ratificate de organele competente potrivit legislației fiecărei țări parte la convenție.

În consecința, pentru ca aplicația prevăzută a se desfășura în luna martie a.c. pe teritoriul Republicii Socialiste România sub conducerea ministrului Forțelor Armate să se poată executa, este necesară în prealabil, încheierea de convenții între guvernele Republicii Socialiste România și Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, respectiv Republicii Socialiste România și Republicii Populare Bulgaria.

Fără încheierea acestor convenții aplicația nu se poate executa.

Cu stimă,

PRIM-ADJUNCT AL MINISTERULUI FORTELOR ARMATE
ȘI ȘEF AL MARELUI STAT MAJOR
General-colonel

Ion Gheorghe

AMR, Fond V2, dosar nr. 16/48, f. 86
(dec. 3)

Nr. crt. 61

Data 10-03-70

ora

*NR 1
6. 11. 1970
Cu stat de ministru
it de mand cu telegrama.
huh
10.03.70.*

Document 2.4

**Romanian Communist Party
Central Committee**

1445/1970

**Summary Nr. 10
of the Executive Committee [of the Romanian Communist Party]
20 May 1970**

Participating at the meeting are comrades Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Mauer, Emil Bondăraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Manea Mănescu, Dumitru Popescu, Dumitru Popa, Leonte Răutu, Miron Constantinescu, Mihai Dalea, Mihai Gere, Ion Stănescu.

Also invited are comrades Ștefan Voicu, Vasile Vlad, Vass Ghizela, and Constantin Mitrea.

The meeting started at 10:00 am and ended at 12:00 pm.

Comrade Nicolae Ceaușescu, Secretary General of the Romanian Communist Party, informed the members of the committee of the discussions held in Moscow on the days of 18-19 May of this year with the delegation of the Communist Party of the Soviet Union (CPSU).

The Executive Committee of the Central Committee of the Romanian Communist Party (CC PCR) has approved, unanimously, the position taken by the Romanian delegation, lead by Cde. Nicolae Ceaușescu, during its meetings with the delegation of the CPSU.

In regards with the information received [in regards with the activity of the Romanian delegation in Moscow], the CC PCR decided the following:

- There need to me some measures taken to prepare a meeting of the President of the Council of Ministers of the Socialist Republic of Romania (SRR), Ion Gheorghe Maurer, with the President of the Council of Ministers of the USSR, A. Kossigyn, in order to conduct negotiations with regards to [the need to further] develop bilateral economic relations among the two countries.

- The visit in the SSR of the Soviet party and government leadership on 6-8 July of this year will have an official character, and, as such, will have to be prepared accordingly.

- The members of the Central Committee of the PCR will be informed of the discussions between the PCR and CPSU leadership at the next plenary session of the CC PCR.

(ss) N. Ceaușescu

**Minutes of the Conversation
of the Executive Committee [of the Romanian Communist Party]
20 May 1970**

Participating at the meeting are comrades Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bondăraș, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Ilie Verdeț, Maxim Berghianu, Manea Mănescu, Dumitru Popescu, Dumitru Popa, Leonte Răutu, Miron Constantinescu, Mihai Dalea, Mihai Gere, Ion Stănescu.

Also invited are comrades Ștefan Voicu, Vasile Vlad, Vass Ghizela, and Constantin Mitrea.

Cde. Nicolae Ceaușescu: In regards with the discussions we had with the leadership of the CPSU in Moscow, the best thing would be to get the minutes of the conversation done and give it to all the comrades [of the Politburo of the Central Committee] to read.

Cde. Ion Florescu: They are working on the minutes of conversation.

Cde. N. Ceaușescu: In regards with the way we were received..., generally this was done properly. Upon arrival, we sat down and had a cup of tea in the airport. Yesterday we began the discussions at 9:00 am, Bucharest time, 10:00 am Moscow time.

We spoke first and, in an hour and some we spoke, in the spirit of our discussion here in the Executive Committee, regarding some of [our] general concerns, of course, stressing the economic problems, especially those connected to the last meeting of the COMECON, the issue of bilateral relations, [suggesting that] what was decided upon [with us] is below what had been decided [by them] with other countries.

After that we expressed some general issues regarding the need to [further] develop the relationship between our parties.

Cde. Emil Bondăraș: And with exchanges of delegations, their make-up, etc.

Cde. N. Ceaușescu: I finished with that and then [CPSU Secretary General Leonid] Brezhnev started speaking. He begun with a history of the relationship between the CPSU and the PCR, that there were many positive elements [of the relationship]: he mentioned the exchanges of delegations in the past year—7 from us [Romania], from them the participation [of delegations] to ideological reunions—also exchanges of technical documentation—they gave us 3000 [pages] and we gave them 1200 [pages of technical documents]—as well as cultural exchanges—what we gave them and what they gave us. [He also mentioned that] there are issues of common interests, that both them and us appreciate the leading role of the party. After that he said that there are also a number of disagreements, especially as they are the concerned of the political realm. And he began by saying that that is a consequence of the fact that the position of Romania is opposed to the position of the Socialist countries. [He added that] of course, it is the right of every party to establish its own, general, political line, the direction of its foreign policy, but that in vital issues we should come to a consensus. [He said that] there are instances in which Romania took a common position, but that there are issues in which Romania did not act in common [with the Soviet Union and the other East European nations] and even acted demonstratively.

Cde. Ștefan Voicu: Twice or three time he underlined “demonstratively.”

Cde. N. Ceaușescu: And he begun with the Federal Republic of Germany; that it is true that at the consultative meeting in 1966 that was discussed, that after all

[diplomatic] relations with [West Germany] were [meant as an] encouragement to the FRG government (*veneau în întâmpinarea guvernului RFG*), that, of course, maybe you had economic incentives. [But that] underlines more the policies of [West German Prime Minister Willy] Brant and not [the policies] of the GDR and that it will be necessary that in the future we should consult [with them] in the spirit of what had been decided in December of 1966.

After that he mentioned the issue of the Middle East. He begun again with causes of the conflict with Israel, that we did not qualify Israel as an aggressor state, that after all this is encouraging the aggressor. [He mentioned] that we did not participate at the meeting in Prague. [He said] that they have information that a lot of Jews are emigrating from Romania, some of them young males who are eligible for military service; that Romania received [economic] credits from Israel, etc. More so, the formalization of the relationship with Israel [by establishing mutual embassies] shows that Romania is distancing itself from the class position in this issue.

Then there was Nixon's visit [in 1969], that this was a slap in the face for the progressive movement. That at the time when there's a war in Vietnam, when the Americans are doing this and that in Vietnam, that is the time when we received him, that we received him right before the [PCR] congress and that we even postponed the Congress in preparation for this visit. Considering this, how was he [Brezhnev] supposed to come to Romania—I did, among other things, complain that he did not visit Romania.

[He said] that he knows we used to help Vietnam but that at this time he does not know if we still do, that this might imply that Romania is "getting cozy" (*cochetează*) with imperialism.

Cde. Paul Niculeascu-Mizil: That this has the characteristics of “getting cozy” with the leaders of imperialism.

Cde. N. Ceausescu: Then he said that he does not know what Romania is getting from the Americans, what economic incentives, but that he has to say that this has created a breach in the Romanian prestige, that this is the reason why some foreign delegates at the [PCR] Congress had taken a number of positions, and that these actions [the Romanians are taking] are proof of an isolation from the other Socialist countries.

After that he started talking about European security, of course, after he mentioned that we are all in favor of [European] security, that even in 1966 it was decided, but that Romania came up with the initiative of organizing a conference [on this subject]. The agreements reached at that conference had also been violated, and the fact that these proposals did not accomplish anything are also detrimental to the Romanian prestige—he was very preoccupied with Romania’s prestige.

Then he said that we raised objections to the conference of the foreign affairs ministers on the subject of European Security and insisted a lot on this subject of European security, of military blocks, including the policy of dissolving alliances, thus also of dissolving the Warsaw pact.

[He mentioned] that NATO discusses, and that we too have the right to discuss all issues, [we too have the right] to hold summits. [He said] that it would be good thing if the foreign affairs ministers met after the [foreign affairs] ministers of NATO [countries] meet in May.

Then he talked about the differences [between our positions] in regards with issues in the Communist and Worker’s movement. [He said] that in this case Romanian is

not seeking [resolution] to some of the common problems; rather it is following some social interest. He begun with some problems, that we said at first that we will not participate at the consultative meeting [of the Communist and Workers parties] and that we participated in the end. Then he talked about the participation of the Chinese Communist Party. [He said] that the materials of the conference were not widely publicized in Romania and that this should be done since these are common materials and not of one single party and that they have a great importance everywhere.

[He said] that the publishing of the Journal "Issues of Peace and Socialism" is being done tendentiously, with some articles being taken out or some passages being censored. Yet this is a common Journal [of the Socialist world].

[He said] that Romania did not want to participate at the meeting for the preparation of the world anti-imperialist congress. As a matter of fact that was just an introduction since he then went on to discuss the issue of China, our position vis-à-vis the Chinese, [saying that] Mao does "I don't know what" and we are adopting a position of neutrality.

Cde. E. Bondăraș: That the position of our party is not consistent with the danger of Maoism.

Cde. N. Ceaușescu: [He added] that we have we had published in Romanian newspapers some pictures from the Sino-Soviet border conflict, [and done that] in an unilateral fashion, using only Chinese sources while censoring the [Russian] sources.

[He said] that in regards with the Warsaw Pact we carry out a policy of duplicity, that we agree with all the documents but in reality we do not enforce the decisions. Then he raised the problem that we do not want to participate in [military] exercises. That we

are generally raising the issue of doing away with [common] military exercises and [asked] how can we argue for such a thing, that look at the Arabs what happened when they no longer carried out military exercises; that the imperialist [forces] had [joint military] maneuvers.

That Romania is advocating the immediate dissolution of military blocks but that the Warsaw Treaty was established as a response to the establishment of the imperialist military alliances and that we do not make any difference between rattling weapons.

He said then that we had refused the proposals for the formation of a commission of the ministers of foreign affairs [of the Warsaw Treaty member nations]. Then or at some other time, he raised the issue that, after all the Warsaw Treaty has a clause requiring the consultation in regards with issues like this, such as [establishing] diplomatic relations, and that we have violated the terms of the treaty. Thus, [he went on] are all those fact aiding to the strengthening of the alliance or [are they] leading to its weakening? Maybe Romania does not want to be a member of the Warsaw Pact and in this case it should openly say so—and we can say this: it was suggested that it would be better if we were to leave the Warsaw Pact.

He also mentioned the relationship of Romania with Socialist countries. Even if in the beginning he gave us some numbers, that 90 *per cent* of coke we get from [the Soviet Union], that 40 *per cent* of cotton we also get from them, after that he began saying that the [commercial] relations have been greatly diminished, that they are not growing, that the COMECON decisions are not respected, that international organizations and joint ventures are resisted and that we do not want to participate, that for example we did not want to participate in INTERCHIM—the organization for computing technology. [He

added] that we are experiencing an adjustment of Romania's economic relations towards the West, that we are establishing joint ventures with Western countries, such as in Copper with countries like Italy, France, Great Britain and at the same time we refuse to participate in the proposed joint ventures [with socialist countries]. He came up with a quote from a foreign correspondent who said, after I received Schiller, that Romania decided to accept [foreign] investment. [He said] that this economic policy is not in the national interests of Romania, since this will create problems [along the way] that [we have] already taken credits, that there is a negative balance [of trade], that he can show us that other countries passed through the same pains. [He said that] maybe the Romanians desire to reorient themselves towards the West.

Cde. P. Niculescu-Mizil: That Romania should make this clear [if it is so].

Cde. N. Ceaușescu: When I responded to this, he said that he did not say such a thing, that there is no way his words could be interpreted this way.

Then he said that he would like very much to hear about good relations between our two parties and two people, but that, unfortunately, various scholars, historians, under different ways—he even gave some names among which Oprea was one—are trying to re-assess the relationship between Russia and Romania, to under-appreciate [Tsarist] Russia's role in the Balkans. Also, there are attempts to negate the participation of Romania in the anti-Soviet war. There are also attempts [to reopen the discussion] with regards to the events previous to World War II—and here he went back and forth regarding the politics of 1939.

[He said] that the role of the Soviet Army in the war and in the liberation is being underestimated. [here he added] of course, it did not have any connection with the

previous idea, that he liked very much what was done with the reconsideration of certain historical events.

Cde. P. Niculescu-Mizil: [He] shares the preoccupation of Cde. Ceaușescu in regards with some issues which have been reconsidered.

Then he started talking about the plenary [session], that it would be positive if everything that was good in the past be maintained. That the class characteristics of pst regimes must be taken in consideration.

Then he said that a series of cultural institutions of the Soviet Union [in Romania] have been closed, for example the Muzeum, the Russian-Romanian Institute at the [Romanian] Academy, the Maxim Gorki Institute and book store, that the activity of the ARLUS has been reduced, but that at the same time there are new libraries opening up in cooperation with western states—he gave the example of the US library. He then turned his attention to Mannheim, that this cannot be considered an issue of protocol.

[He said] that [the situation got so bad that] there are now antagonistic inscriptions on the Soviet embassy [in Bucharest].

This were, in general the issues raised, he ended with mentioning that graffiti [on the walls of the embassy].

Then he raised the issue of the Romanian position in regards with the issue of Czechoslovakia. After all, by the position adopted, Romania had caused damages [to the Soviet government], etc. [He said] that he does not understand where Zhao Enlai got the idea that there is a threat directed towards Romania, when they, who are neighbors with Romania did not know of any such threat. Of course, a lot of time passed since then and

one can draw the conclusion that we [the Soviets] have acted justly in helping Czechoslovakia, since now the Czechoslovak people are thanking us.

Cde. E. Bondăraș: [He said that] the Romanian comrades, even though so much time had passed, are still criticizing the actions of the socialist countries, even during the congresses of other parties.

Cde. N. Ceaușescu: And of course, this only complicates the relationship among our people. Of course [he said], the reasons for these disagreements must be searched in the past.

Cde. E. Bondăraș: He then listed [what he believes] are the causes.

Cde. N. Ceaușescu: [He said] that before there were friendly relations [between the Soviet Union and People's Republic of China], but that some differences appeared during Khrushchev's leadership, since [Khrushchev] spoke more freely, did not have a lot of self control, but that all that should have been resolved long ago.

Maybe the Romanians [he continued] want to obtain some economic advantages by bringing up all these issues. It would be great if they said so. After all, you [the Romanians] should not take [economic aid] only from the Americans, we [the Soviets] would also offer [aid]. Of course, this [unilateral orientation] cannot lead to collaboration and that in the West there is the hope that Romania will lean towards the West, that a chain [of events] in created that we do not want to simplify (*se crează un lanț pe care noi nu vrem să'l simplificăm*). The Romanians will [certainly] appreciate the patience [displayed] by the Soviet Union in relation to this issue, that we [the Soviets] want to develop this relationship and that we will respect the [concept of] equality of rights, mutual advantage, the sovereignty and national interests of Romania. Of course, we do

not believe that it goes contrary to Romania's interests to have [friendly] relations with the Soviet Union and the other socialist countries. We believe that this meeting, today, can represent a turning point in the development of this [bilateral] relationship between our two countries. [He added that] it is necessary [for the Soviet Union] to carry out an advantageous trade [policy] and that it must be understood that in the last years Romania has no longer supplied [the Soviet Union] with a series of goods, copper [among others] but at the same time wants from [the Soviet Union] goods [worth] hard currency. [We understand] that Romania needs hard currency, but we also need it. In the future we need to keep in mind the need to develop these [bilateral economic] relations.

It would be good—he had said that before—if shortly following [this meeting] Maurer and Kossigyn would meet to discuss this economic issues.

He ended, somewhat, on this note.

We took a 15 minutes break after that, and then I started speaking.

At one point, [Emil] Bondăraş made the proposal to take a longer break, to go to the embassy, but these problems are so old, some of them we know so when, that they no longer surprise us.

After the break we responded to the points made by Brezhnev. We too began with history. From the very beginning I said that, in his speech, Brezhnev made a series of accusations, insinuated a number of things in regards with [the actions] of the Romanian Communist Party with which we do not agree. We reject them and we hope that we are to discuss things openly, say what we mean. [I said] that if they are to start accusing us, branding us, there can be no friendship [between our parties].

Then I spoke about all these issues regarding history, regarding what we are doing now and that we too, as much as them, appreciate the role of the party and the state. But you will see that in the minutes of the conversation.

Cde. Emil Bondăraș: As far as that statement that Romania is isolated, we showed him how [much that is not] true.

Cde. N. Ceaușescu: On all this issues that Romania has taken positions which oppose the positions of the socialist community, that [Romania] has taken unexpected positions, I replied that I must say that these statements cannot be accepted since they are not true. On the contrary, [I argued,] Romania is guiding its actions on the basis of the unanimously adopted documents, and here I too began with the Declaration of 1957. [I said] that in all our agreements, including in 1966, we have decided to act for the developing of [friendly] relationships with the FRG, and that not only did we put that in writing, but, even more so, in all our discussions, we have decided to act towards this goal. [I said] that we had discussed this issue in November as well; that [the Romanians] did inform [the Soviets] that we were moving ahead with the negotiations—other [countries] were even farther ahead with their negotiation, but no one made an issue out of that. Not only did Romania not violate [the previous agreements], but it acted constantly in support of the documents and declarations we [the Socialist camp] agreed on. I explained to him that the stability of the relationships did not hurt, but it aided [the socialist camp], including the GRD. He said that [this action by the Romanian government] is isolating the GDR, and gave me the example of the Zeiss factory, of the lawsuit.

Cde. Ion Gheorghe Maurer: Meaning that from a perspective of the law, the FRG [[GDR??]] is in the right in this case, and that the [lawsuit] was postponed so that we do not have to make a decision.

Cde. N. Ceaușescu: We will send somewhat to see [what the situation is]. I told him that, on the contrary, we have helped [the socialist camp] by [adopting] this positions. As we have agreed upon in Moscow, [the communiqué said] tht there ws a positive change in the government of the FRG. It is true that the paragraph was introduced at our request, but they [all] signed it.

We are the only socialist country that spends the most time concerned about the relations with the GRD and some members of the Politburo [of the SED] thanked us for the diplomatic help we gave [them].

As far as the war in the Middle East is concerned, we presented once more our position, why at the time we though it wise not to accept that declaration and what is our position at this time. [I said] that it is surprising to us that [the Soviets] are not trusting Romania and that they are viewing us with suspicion, that [too much] faith is being placed on very reactionary Arab [political] circles.

I told his that as far as our relationship with Israel is concerned, they are not at all more extraordinary that that of other countries, even among those countries that broke relations with Israel. More so, we have even more developed relations with the Arab nations and it surprises us that so much weight is palced on what some reactionary [Arab] circles are saying [about us].

In regards with Nixon's visit, if there are to be questions about what was discussed there, than many things could be also questioned. For example, [I said,] we

could question what is being discussed between the Soviet Union and the United States in Vienna, since we do not know what is being said there and we have not been consulted [in this respect].

Cde. Ștefan Voicu: [When Cde. Ceaușescu said that] they turned green.

Cde. Paul Niculescu-Mizil: Yes, but we do not ask that question.

Cde. N. Ceaușescu: When they heard that we are no about to ask that they breathed easier.

As far as [the Democratic Republic of] Vietnam (DRV) is concerned—I went on—we have given and we are continuing to give the most aid [to the DRV] after the Soviet Union and the People's Republic of China. [I told him] that we told Nixon that [the US] must leave from [South] Vietnam and that our position was also clearly expressed in the declaration about Cambodia.

If there are question about what Romania is receiving [from the US], we must say that the relations between Romania and the US are not as developed as those of some other socialist countries, [some of] which even received credits. [That] includes the GDR, which has a gross trade balance with the US far greater that that of Romania.

[I said] that we are pleased to see that Comrade Brezhnev is so concerned with the prestige of Romania, but that Romania's prestige has not suffered at all, that it is very big, and that he must not worry himself on this account.

As far as the [PCR] Congress is concerned, [his perception] of this problem is once again false. There were 70 delegations present at the congress in Bucharest. We also received 14 [support] messages [from parties]. In regards with the fact that [some delegations] raised the problem of Nixon's visit, we have copies of the speeches they had

prepared before their arrival, which do not contain a single word about this thing; we also have copies of the speeches they gave after they visited the embassy of the Soviet Union.

Cde. P. Niculescu-Mizil: [At this,] Basov jumped up and said that nothing was worked on at the embassy. Afterwards however he recognized that there was a meeting held at the embassy.

Cde. Ghizela Vass: With the Czechs.

Cde. N. Ceausescu: In regards with the issue of European security we have expressed our position, starting with 1966.

As far as the meeting of the Foreign Affairs Ministers is concern, we have raised this issue in Prague and in Budapest; [the Soviets] never gave a response at the time, saying that they will inform the governments, but nothing came of it. After that, when Macovescu went to Moscow he received an answer on this [issue], but the other socialist country did not receive an answer to this day. We all agreed with respect to a meeting of the European Nation, that all countries interested [in this issues] should participate. And this is against what we have decided must be done not [negotiations] between [alliance] but all countries interested [in finding a resolution to this issue] participated. Of course, Romania had made its point of view know, informing the European governments, stating that Romania is ready to participate at any [schedule] meeting.

We are surprised that such a clear-cut issue is being described in this way—that Romania is against [participating in] a meeting of the foreign affairs ministers to discuss this issue. On the contrary, Romania [always] had a different position, and I do not understand who has the interest to present this issue in such a way. We have raised objections to the fact that there had been three meetings of the foreign affairs ministers,

[and] a meeting of the First Secretaries [of the communist parties] in December, where a communiqué was made public, and, because we are concerned for the prestige of the foreign affairs ministers, we were wondering what they will be discussing if they have another meeting. In any case, we said at the time that if they plan to meet in May our foreign affairs minister will not be able to participate since he will not be in the country, but that we will send his deputy as our representative. However, from this one cannot draw the conclusion that we are against this meeting. We support [the idea] that the foreign affairs ministers meet as many times as is necessary, but we will like to set an agenda. We are not opposed to them meeting and discussing after the NATO [foreign affairs ministers] meet.

As far as the Warsaw Treaty is concerned, it is written in the documents that is the other alliance blocks will dissolved, so will it. Romania acts only in the letter and spirit of our commonly [agreed upon] documents and positions. Why [else] did we participate at the Moscow conference?

After that I said that we have published, generally [speaking] the materials [concerning] the conference, even the fairly long summery [of opinion]. [Brezhnev] replied: yes, but you did not [published] everything that was said against [the People's Republic of] China. I said: of course, we only [published] what we considered [correct].

In regard with the [issues of peace and socialism], I said that we agreed, when it was created, that this will be a journal [for facilitating] an exchange of ideological opinions, that it will not [be a spring board] from which to attack other parties. We would like to keep it that way. However, as long as it will continue to attack other parties, we will not agree [with this policy].

In regards with the anti-imperialist congress, I said that this is another issue that is not thoughtfully described. Why are facts presented falsely, when it was Romania who called for the participation of all parties who would like to take part in the preparation [of the congress], and opposed [the formation] of a [non-representative] commission? And, after all there was no final decision taken [on this issue]. In any case, Romania was not part of the commission as it was proposed, and thus, it could not participate in a commission it was not part of. We are for participating in this congress and have supported this participation.

Then, I went to the issue of China. I said that it is true that the [current] situation worries us; that something must be done so an agreement is reached, that differences are smoothed over. [I said] that this is not a question of neutrality that we are not at all neutral. We have criticized the Chinese when they intervened in the internal affairs of other parties. We believe that through our action we are doing a good thing, and that the time will come when [the Soviets] will be grateful to us. We desire that an agreement be reached, and we believe this to be the duty of every communist party. I told him that I do not know and I would like him to provide us with the newspaper in which the Chinese photographs were published. Later it was proven that that was all just a misunderstanding on their part.

Cde. Vlad Vasile: Even during the meeting, Katushev, while speaking with Rusakov, told him: you have made a mistake here, [the issue is] some photographs of ours which we wanted to published in our own journal, *Aurora* and the Romanians refused. Yes, Katushev criticized them right there in the meeting.

Cde. N. Ceaușescu: We said that we are standing firm on the line of the Warsaw Treaty as far as military readiness is concerned, in regards with the preoccupation of introducing military equipment, of receiving military equipment. But, at the same time, we are taking into consideration the fact that we have to take action in the direction of reaching a reduction in military forces. [Here] I raised the issue of military exercises, with the rattling of weapons, that this in is agreement with our common position. Again I brought up the declarations made in 1957, 1966, including the proposals for arms reductions made by the Soviet Union. Thus, we only act in support of this [idea]. Just as yourselves, we are proposing arms reductions. Of course, we do not believe that this can be done unilaterally, and as long as this [goal] will not be reached, we must take so [protection] measures.

Since the issue of military exercises was raised here... this very month there were three military exercises organized: one with the naval forces, two for the, air forces and one for the air defense system.

As far as the military exercise that Cde. Katushev is speaking about—[I said]—this is once again false. Not only were we not opposed, but we were [part of the] organizers. We sent the [Romanian] Chief of Staff [to the organizational committee], we gave him power to sign, so that the military exercise could take place, and he was told [by the Soviets] that they cannot go on with the exercise. Thus, it was not the Romanians who were opposed to this military exercise. However, as you [the Soviets] well know, we did told you, since 1966, that we will not participate in such military exercises except on the basis of government-to-government agreements.

As far as this commission of the foreign affairs ministers [is concerned]. This is an issue that is still being discussed, beginning with 1959-1960. We do not consider [this commission] to be of any value. The foreign affairs ministers could meet, and are meeting even now often enough. They stay two months at the UN, they have [plenty] of time to talk. At this [Soviet Foreign Minister Annatoly] Gromylko replied that he spend less time there [than two months].

Once again we said that we do not understand this issue [being raised here]: that Romania should make its position known on whether it would like to participate or not in the Warsaw Treaty Organization. This issue makes no sense, especially considering the position of Romania.

Then I moved on to the COMECON, to this issue of international organizations. I explained that we have contacted [the Soviets] and other socialist countries [regarding this issue]. There are many issues still in negotiation. We had an agreement with the Poles in regards with copper, and [then] they said that they are negotiating with the French, that for coke they are negotiating with the Japanese. Then we too made inquiries in other parts. For us it is more [economically] sound to take coke, copper, [natural] gas ad oil from you [the Soviets]. But you said that you couldn't give us any oil so we had to look somewhere else; we asked for [natural] gas and you said that you cannot see how that would be possible.

Cde. P. Niculescu-Mizil: [We said] that you [the Soviets] are giving [oil and natural gas] to other [countries].

Cde. N. Ceausescu: I said: you are exporting [oil and natural gas] to Bulgaria, you can also export it to [Romania]. Of course, I did not want to say that they are exporting to the FRG.

As far as [our] participation in a series of [international] organizations we talked [about it], debated it, and came to the conclusion that we should remain on the position we agreed on a year ago. We are for participating [in those organizations] in which we think [our participation] would be justified. Of course, along the way, [Brezhnev] said that they did not say this or that, that we misunderstood their position. In regards with this organization for computer technology I told him that we had reached agreement on all issues but that we have been stomped by some organizational problems. They said that they only raised the issue, that it is up to us if we want to participate or not, that they are not criticizing us.

We said that we would be satisfied to import from Socialist countries, we even handed them a list [of the goods we need], but they told us that some of those [goods listed] are not available. Then, of course, we will take from where we can. In any case, we have decided to ensure the future development of the Romanian economy, and if we cannot resolve [the issue of our import needs] with the socialist countries, we will resolve [this issue] through any means available to us.

After that, I told them that all these joint ventures [we are part of at this time] are [created] on the principle of equality [among partners], that they do not have any political conditions [attached], and we will not accept, under any circumstance and from no one, any sort of political conditions [for our participation in this ventures]. [I said] that one

cannot talk about and we cannot agree with what was said [i.e.] that there is some sort of economic orientation of Romania towards the West.

I would like to thank Cde. Brezhnev for his preoccupation regarding Romania's economic condition, [his point] that [this perceived orientation] it is not in Romania's national interest. I must say however that the situation is not as he described, that we have accepted this credits deliberately, that we could easily solve this problem by reducing the volume of investment [in the country]. That however would be a mistake. Then Podgornii said: it would be a mistake to [continue] do so. [I said] you should not concern yourself [to much] with Romania's balance [of payments] since [Brezhnev] alluded that at some point we too, just like others, will come begging [to them].

We will have our own program [of economic development] to insure that the balance [of payments] will also show improvement, but over time so that we can insure future [economic] development. Then I said that I do not understand what Cde. Brezhnev wanted to say when he said that maybe the Romanians want to re-orient [their economy] towards the West. If I was to thing more about it—I said—it would mean [that Brezhnev thinks] that Romania should re-orient itself towards a market economy, but then [Brezhnev] said no, he did not say such a thing.

Cde. P. Niculescu-Mizil: [Brezhnev] said: why are you interpreting [my words] this way? I never said that.

Cde. N. Ceausescu: As far as bilateral relations are concerned, I said that they were always good, but that historians can always interpret one event or another, and that this is their role. While we do not negate the role of the Russian army in the Balkans, one cannot negate the role of the Romanian army there either, that we have cemeteries of

fallen Romanian soldiers there [in the Balkans] as well as the letter asking for help.¹ After all, of course, everyone can interpret [these facts] in their own way. But I find it surprising that we are talking here about the progressive role of Tsarist government, that I do not want to start quoting here Lenin with respect to this [so called progressive] role. Suslov then intervened and said [they are saying that about Tsarism] only at this time, [speaking only] generally, [referring] to the Balkans.

Cde. Ștefan Voicu: [They said] that the [Russian-Turkish] Balkan War had a class dimension.

Cde. N. Ceaușescu: After that I said that we do not try to negate the participation of the bourgeois Romania in the anti-Soviet war, but it is a known [fact] that the communists opposed the Romanian bourgeoisie. The Romanian Communists were the ones that organized the fight [in Romania] against this war, and the fact that Romania switched sides in this war underlines the indictment of the Romanian bourgeoisie for its participation in [the anti-Soviet] war.

I said that we appreciate the participation of the Red Army, of the Soviet Union [to the liberation of Romania]. Unfortunately, it cannot be said that as far as Romania is concerned facts are truthfully presented, even though its role is known, and that the king of Romania [Mihai I] was among the few state leaders that received the Star of Victory for [Romania's] contribution [to the war effort].

As far as the Museum is concerned, [I said that] we took those measures in order to better show the value and establish some order [in the museum's holdings]. In our own

---

¹ Letter sent by the Grand Duke Nikolae, commander of the Russian Army, to Carol I, Prince of Romania in 19 July 1877, after a failed attack on the fortifications of Plevna (Bulgaria) in which he is asking that Romanian troops cross the Danube River and join the Russian troops in the fight against the Ottoman forces.

History museum there is an exhibit, which displays our relations with Russian and the relations with the CPSU.

In regards with the Russian language, instead of [maintaining] an institute with poor results, we have incorporated the study of the Russian language and literature in the university.

As for ARLUS, they have a palace in [Romania], and in some of the bigger cities they have some cultural centers and I do not know if in the Soviet Union there is an equivalent thing. As far as I know, it does not. I told him that ARLUS publishes a newspaper that is sold in bookstores, under the Russian Book [section]. After all, Cde. Brezhnev mentioned that in Romania there were 20 million book published. As far as the libraries are concerned, we have contacted all the socialist countries, just as we do in France and in other countries. We are interested that libraries be opened in Romania and that we open up [libraries] in other countries. To this they said that they understand [our position] and raise no objections [to it].

Then we discussed the issue of the graffiti. I told him that I do not know how this happened, that only 15 days before this meeting someone placed graffiti on the fence of the embassy, that I don't even know how someone found an spot to write on the fence since the fence is made of iron bars. But even if we admit that there is such a someone, he is a madman, and what does this prove [after all]? We never said that a number of Soviet officials are saying this publicly. We believed that these are occasional problems and that it is not worth wasting time on them.

On the issue of Czechoslovakia, I don't want to talk about it. I must say that we, even now, hold the opinion that the intervention in Czechoslovakia was a mistake. [I

added] that not only things have not gotten back to normal but that they continue to grow in complexity. We would like very much things to get back to normal [in Czechoslovakia] but as far as we know things are far way from normal. I also emphasized that, of course, all this are making bilateral relations more complicated, and that it would be better to ask ourselves what are the causes of the of the differences and misunderstandings. [I said] that, in my opinion, [these causes] cannot be limited or reduced to the idea that Khrushchiov had problems controlling himself. Of course, with Cde. Khrushchiov we had our own problems. Many we have discussed [before]. But those are not the causes. Here we are talking about the idea that beginning with 1960, 1962, a new type of relationship was introduced among socialist states. [I am referring to] the idea of economic, political and military integration [of the socialist nations], which means [of course] *überstaat* organizations which Romania cannot and will not accept. These are the cause which led to this situation and this is why it is necessary to bring clarity [to the situation]. We are for cooperation, [in the form] to which we have agreed, but we will not accept, an Romania will never will not sign such agreements.

As far as what the West thinks [of Romania]... If we are to think about what the West thinks, there are many things being said about the Soviet Union, but we believe that we should discuss about what the Western media or about what the west thinks [in general], when we are discussing any disagreements among ourselves.

Then I said that I did not understand and do not understand what Cde. Brezhnev refereed to when he said that the Romanians will appreciate the patience of the Soviet Union in these issues.

Cde. Ștefan Voicu: Good will and patience, [that's what] he said.

Cde. Dumitru Popescu: This is what is important: "patience."

Cde. N. Ceaușescu: [I asked:] What was Cde. Brezhnev refereeing to? He replied that he did not say this here. Rusakov also jumped in and said [that Brezhnev] was referring to the Chinese. I told him: You said this [refereeing] to both the Chinese and [to us]. He replied that there are the minutes of the conversation, you will read and you will see that I said no such thing.

After that I praised Brezhnev's declaration regarding the respect for the equality of rights, respect for sovereignty and independence [among parties and states]. [I said] that for collaboration [to take hold] it is necessary to have mutual respect and [only] on this basis can [parties] act and that we want to act, to discuss to come to an agreement [with the other parties]. We would like to see this meeting become a turning point towards the normalization and future development of [bilateral] relationships. I said that we agree with the idea that trade should be advantageous [to all parties involved], that we can't even think of it in a different way. We understand that not even the Soviet Union can sustain a trade [policy that is to their disadvantage]. We agreed that [Romanian President of the Council of Ministers, Ion Gheorghe] Maurer and [Soviet President of the Council of Ministers, Annatoly] Kossigyn should meet.

In regards with the issue of gathering information, I told [the Soviets] that I was thinking of dropping the issue, but that the comrades in the delegation are insisting that I tell them [our opinions]. I asked what is the reason behind the fact that a number of Soviet officials are contacting [private] Romanian citizens and requesting information on various issues? [I said] you know very well, and we told you this in 1964, and even after that, if you have any questions ask through official channels and we will tell you

everything. [I told them] that we do not like being forced to take measures against various citizens.

Cde. P. Niculescu-Mizil: To this they replied: we don't even have something like that in [the People's Republic of] China. There was a decision of the Politburo [of the CPSU] in this issue and we do not practice such things.

Cde. N. Ceaușescu: He replied right away. As a matter of fact this was the only time when Brezhnev interrupted me in the middle of a sentence. I told him: we are asking you to ask your citizens—we will do the same—indications to no longer do such a thing.

This was the end. Of course, I also made another ending [to my speech], I could not very well end the conversation talking about the agency. We took another 20 minutes break. They consulted among themselves.

When they returned they begun by saying that I tackled some of the issues based on the notes I took [during Brezhnev's speech] and that it is likely that I could not take down all the ideas, everything that was said, but that after I will read the minutes of the conversation I will see that some things that I responded to were never said by him. [They said] that this is understandable, that I took notes during the time he spoke but that I could not write down everything, that after I will read the minutes of the conversation I will reconsider some of my conclusions.

[They said] that for relations to improve we must liquidate everything with might [adversely] effect there relations. [They said] that I said that everything are problems connected to the issue of protocol, including the visit of Nixon. Based on that [they said], one can draw the conclusion that we [the Soviets] are mistaken in everything and that you [the Romanians] have been right in everything [you did]. We could understand if you

came and said, of course comrades, we have our own weaknesses, but we will analyze, we will think about [them]. However, instead of this, you came over and rejected everything.

Cde. P. Niculescu-Mizil: [They said] that we see in some things normal protocol issues but that they see those same issues for a political perspective.

Cde. N. Ceaușescu: [They said:] We see [these issues] from a political [perspective] while you see them as issues concerning protocol, organization. These are the differences. In [regards with] China, we understand [Romania's] relations with [the Chinese] but we see them from a political perspective. In India you have relations with two [communist] parties.

Cde. P. Niculescu-Mizil: [The Soviets] would like to see how does Romania view China? This is what they want to know: on whose side is Romania?

Cde. N. Ceaușescu: And then they came back to the information gathering issue. [They said] that they do not carry out such activities anywhere and that if we catch a Soviet or Romanian provocateur, we can take any measures we want against them.

Cde. P. Niculescu-Mizil: [They said:] Take note of the declaration [of the CPSU Politburo], that there were instructions given out that there are to be no more of such activities. If you catch a Soviet or Romanian provocateur, [you can] take measures [against them].

Cde. N. Ceaușescu: In regard with Czechoslovakia, [they said that] of course, there are complications, that what the opportunists and the counter-revolutionaries have done in a year and a half cannot be undone [over night] and that of course they should be helped.

Cde. P. Niculescu-Mizil: [They also said] that they Romanian Communist Party should no longer use its point of view [in regards to the situation there] as propaganda.

Cde. N. Ceaușescu: In regards with the economic issues, they said that they are not thinking of putting any type of pressure on Romania, that they want to develop the bilateral relations. After that we came to an agreement on the meeting between Maurer and Kossigyn. [Brezhnev] brought up the issue of the Treaty of Friendship and Mutual Assistance, that we should sign it [at that time], and we came up with a number of dates [at which the meeting could take place]. Finally we settled on 6 June [1970]. They first said 22 June but we said that we cannot [since] Maurer leaves for West Germany and then the Padishah of Iran comes [to Romania].

[The discussion] ended in a relaxed atmosphere, making jokes and [talking] about hunting.

Cde. Ștefan Voicu: Podgornii was from time to time intervening with jokes, relaxing [the atmosphere].

Cde. Emil Bondăraș: After that they organized a dinner.

Cde. N. Ceaușescu: We agreed, again upon departure, that we should accomplish what we had agreed upon.

We believe that the way things developed [from beginning to] end was positive. Of course, at first they attempted, as they have always done, to start from an [uncompromising,] unyielding position. When they say that nothing can be accomplished that way, they changed their tune and declared themselves in accord [with us], [saying] that the most important thing is to learn from the past and to look to the future. As

Podgornii said, let's get back to the old friendship. Very well—I said—we agree. This is how we ended [the discussions].

I don't know, do the comrades who were part of the delegation have anything more to add?

Cde. P. Niculeascu-Mizil: This was indeed a very successful visit for our party. It led to a discussion in which we made our position clear and it created the possibility for [further] developing the relationship in the future.

Cde. Ceaușescu gave a response to all issues [raised there]. The fact that the response was immediate, the fact that he responded firmly yet at the same time maintaining complete calm, but especially since [our] positions were supported with arguments were extremely important [factors]. They presented some things, came up with facts which were easily disproved. We could have proved at any time that our newspapers did not publish any Chinese pictures [regarding the Sino-Soviet border clashes]. To some things they recognized that we were right.

Cde. E. Bondăraș: It was a heavy hit, [it was] pathetic for them, who were putting so much faith in what the [party] apparatus gave them, that their arguments were disproved on the spot and that their complete incompetence and weakness were proven. It was a major surprise for them the competence and clarity with which the presentation made by Cde. Ceaușescu, who, unlike them, had the advantage of having a good grasp of all the issues. As much as they are the prisoners of the [party] apparatus, they have found themselves in front of a party leader which had a good grasp on all issues, and immediately [was able to] quote the date and the year, what one or another said, what happened [at that time]. This was the most valuable part of the discussion. Also, [of great

advantage was] the uncompromising resolve, especially where the analysis of the causes are concerned. There [it was] pointed out: here is the cause, the re-orientation of the nature of the relationships among socialist countries, in the [attempts to] integrate politically and economically [the socialist countries]. We are for cooperation but we are unequivocally opposed to integration and we will not sign any document of economic, political or military integration.

Cde. P. Niculescu-Mizil: We understand the idea of open discussions, but even in these open discussions it is inadmissible that such accusations can be used, [that] such insinuation against a party [can be made]. There must be trust.

Cde. Ștefan Voicu: They put together a big file, which took them weeks or months [to compile], with things that happened over the years and which, presented in such a way, after their own liking, to show that a position without [basis] in class [struggle], to show that Romania is not taking a class position. The replies and arguments made by Cde. Ceaușescu disappointed them, as we say in Romanian, it burst their bubble, since it was a very logical argumentation, [delivered] immediately. It was probably better that we did not go to the embassy, [and] that showed the ability of of the [Romanian Communist] Party and of its leader to immediately adopt a position. Cde. Ceaușescu spoke for three and three quarter hours with perfect logic, [raising] issues that could not be argued against on the spot. What they wanted to contest immediately was the issue of information gathering, but [even then] they were unable to. [Soviet Foreign Minister] Gromyko was restless for over two hours but could not say a thing. This was a very important thing [that they said]well, you say you have no fault, only we are at fault.

Cde. E. Bondăraș: Of course, I left with a bit of sorrow [in my heart] leaving behind a collective that was behind [the times]. As the discussions progressed, they were getting more and more defensive.

Cde. N. Ceaușescu: Are the comrades of the Executive Committee in agreement with the position adopted by the delegation [to Moscow]?

(all comrades are in agreement)

After all, you will also see the minutes of the conversation. Generally, this was the position.

I believe that, in the spirit of the agreements reached [in Moscow] we should take a number of measures. We must initiate, today, contact with them so that we can set a date for the meeting next week. We need to prepare the discussion well, to think of what issues to raise there, aside from developing [of relations] in general. Of course, the comrades need to go and set this [agenda]. Cde. Gogu [Gheorghe] Rădulescu should go.

In what their return visit is concerned, [visit] with we decided upon, it should be a governmental visit, and not just for the signing of the [Friendship and Mutual Assistance] treaty but also, generally speaking, an official visit. We must prepare for it. Of course, we must see [and] implement some measures, to send a note to the embassy, to inform them of this, [of this] agreement for this and that.

When we will have the plenary session [of the central Committee of the Romanian Communist Party] we will have to inform them of the meeting we had [in Moscow]. We will need to decide if we will give them the minutes of the conversation as well.

Cde. P. Niculescu-Mizil: No, there is no need to give them the minutes of the conversation. Yu should make a short presentation.

Cde. Gheorghe "Gogu" Rădulescu: It would be better if you were to make a short presentation.

Cde. N. Ceaușescu: We believe that we must act, as a result of the discussion [held in Moscow], of what was decided [there] in the direction of developing the [bilateral] relations, of passing certain obstacles, of course, while preserving [our] principles.

[Do you] agree?

(all comrades are in agreement.)

This session is then over.

[Source: A.N.I.C., fond Central Committee of the Romanian Communist Party, folder 59/1970, pp. 2-3, 5-27. Translated for the CWIHP by Mircea Munteanu]

DECLASSIFIED

Authority EO. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

TOP SECRET

July 4, 1970

TOP SECRET

Page 1 of 10 Pages

FOR THE SECRETARY AND

THE PRESIDENT

CONVERSATION WITH EMIL BODNARAS

Background of Meeting

On returning from consultation in Washington, I requested a meeting with Council of State Vice President Emil Bodnaras who is also a member of the 7-man Permanent Presidium of the Romanian Communist Party Central Committee. I had asked for the appointment in order to discuss with him his trip to Peking during June. On July 2 word came that Bodnaras would see me at 10 A. M. on July 3. The meeting, almost all of it a presentation by Bodnaras, lasted $4\frac{1}{4}$ hours. Beside Bodnaras and myself, interpreter Sergiu Celac was present.

Bodnaras said that the leadership of the Romanian Government and Communist Party had decided that the United States should be fully informed of his discussions in North Korea and China and of Romania's views; he had been authorized to transmit the information to me rather fully, to supplement the summary presentation made by Foreign Minister Manescu to President Nixon on June 20 at San Clemente. Bodnaras said the Romanian leadership requested that his presentation be transmitted to President Nixon personally. He requested that the content of his presentation be held in the utmost confidence, since it covered high-level Romanian talks with the Soviet Union, North Korea and China. The Romanian leadership was concerned that none of the presentation should seep into the public domain or back to any of the sources.

Floods in Romania

Bodnaras began by expressing the deep appreciation of the Romanian leadership for U. S. assistance in meeting the flood emergency, and also appreciation for the President's receiving Foreign Minister Manescu for a talk in San Clemente, California.

TOP SECRET

COPY / OF 3 SERIES A

GROUP 1

EXCLUDED FROM AUTOMATIC DOWNGRADING
AND DECLASSIFICATION

TOP SECRET

NODIS

DECLASSIFIED

Authority EO. 12958

By YJM NARA Date 3/17/01

TOP SECRET

TOP SECRET

Page 2 of 10 Pages

Romanian Relations with the USSR

Bodnaras opened up this subject by saying that the Romanian leadership knew that it was inviting untoward consequences by accepting President Nixon's visit to Bucharest last summer. One result was that Brezhnev did not come to the Romanian Tenth Party Congress. [Bodnaras made no mention here of the friendship treaty.] Subsequently the USSR dragged its feet on economic negotiations, and on technical and scientific arrangements; the other Warsaw Pact members then followed the lead of the Soviets in these matters. Moreover, North Korea, which had intended sending delegates to the Tenth Party Congress, called them back when they reached Moscow as a result of Soviet persuasion. Bodnaras noted that President Nixon's visit had occasioned no difficulty in Romania's relations with China and North Viet Nam.

The President's visit, in the view of Romania, signified an end to the spheres-of-influence approach by the United States and the USSR which these powers had followed since Yalta; the visit signified a new status for Romania--a position of national independence for Romania as a country not under the control of any power; the visit promoted the international political position of Romania; it had been undertaken in the face of difficulties; the visit supported Romania's principles of international relations.

Romania, for its part, wishes to be of assistance to the United States in its relations in other parts of the world.

When President Ceausescu went to Moscow for 24 hours of inter-party meetings with the Soviet Leadership on May 18 and 19, these discussions saw a confrontation of differing points of view between the two Communist Parties. One issue was the establishment of diplomatic relations with the Federal Republic of Germany; another was President Nixon's visit to Romania; still another was Romania's condemnation of the invasion of Czechoslovakia; another was Romania's position concerning the Soviet-Chinese conflict; another was the question of economic integration of the CEMA countries, and the political and military integration of the members of the Warsaw Pact. Romania once again had to state its own position quite clearly. Ceausescu said Romania is interested in real friendship with the Soviet Union, which is Romania's big neighbor; at the same time Romania is a sovereign state able to decide on its relations with West Germany, with the United States, and with the Chinese Communist Party and State; Romania is categorically opposed to submergence of the Warsaw Pact members, in economic or other integration, and Romania will sign no documents to such ends.

TOP SECRET COPY / of 3 SERIES A

TOP SECRET

NODIS

99

DECLASSIFIED

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

TOP SECRET

TOP SECRET

Page 3 of 10 Pages

Bodnaras said that the common and accepted conclusion at Moscow was that friendly relations should be cultivated between the Soviet Union and Romania, and that Maurer and Kosygin should meet concerning economic problems and the next 5-year plan. Politically, Romania would cooperate in dealing with international problems, but would not agree to a permanent super-organ of Foreign Ministers to determine the policies of the Warsaw Pact. Romania expressed its readiness to sign the friendship treaty. Bodnaras described the farewell meal prior to departure "as warm", with "no bad feelings".

Maurer went to Moscow subsequently for economic discussions; the talks were constructive; the main guidelines emerging from them will be given affect in the next two or three months; there were no recriminations, the meetings were businesslike. During the Maurer visit arrangements were made for a Soviet delegation to come to Bucharest on July 6 and 7. [Later in the meeting Bodnaras told me in response to a question that Brezhnev would not come to Bucharest on July 6. He gave illness of Brezhnev as the reason, said Kosygin would come instead, and that there would be a press announcement of the change.]

Bodnaras said it is very clear that for the future Romania will act on the basis of the principles to which it is attached. He said this was clarified in the discussions with the USSR. He went on to say that Romania will defend its independence against any aggression regardless of where it came from and regardless of disadvantage in relative military positions. He said the various new defense measures in Romania (such as Patriotic Guards) are explained by this determination.

Bodnaras repeated Romania's standard view that the Warsaw Pact is limited in its application to Europe.

Bodnaras said Romania's strategy is firm; its tactics are flexible. Prestige must not make policy, but instead sound policy contributes to prestige.

Relations with Yugoslavia and Albania

Bodnaras said Romania has a great interest in close relations with Yugoslavia and Albania. Romania makes no secret of this, and wants no miscalculation based on lack of information regarding Romania's political ties. The relations between China and Yugoslavia and between Yugoslavia and Albania have improved in the last few months. Romania is glad of this.

TOP SECRET

COPY 1 of 3 SERIES A

100

MOD 10

DECLASSIFIED

Authority EO. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

TOP SECRET

TOP SECRET

Page 4 of 10 Pages

Visit to North Korea

Bodnaras said that his visit to North Korea was underlain by three purposes: (a) to improve relations amongst the Socialist countries, (b) to improve relations between Socialist countries and others, and (c) in the interest of improvement of the international situation generally.

He said North Korea had decided it was wrong not to proceed with sending a delegation to the Romanian Tenth Party Congress in 1969, and was wrong to approve of the invasion of Czechoslovakia in 1968. When the new North Korean Ambassador arrived in Bucharest this year he brought a message to President Ceausescu from Kim Il-sung. The message proposed a resumption of full good relations between the two countries; and also proposed a high-level visit to Pyongyang as a return for the earlier North Korean National Assembly delegation visit to Romania. This was how Bodnaras came to visit North Korea (as head of a Romanian Grand National Assembly delegation which included the Assembly's President); it was Bodnaras' fourth trip to North Korea.

Bodnaras sees North Korea as a prosperous country, the most developed Socialist country in the Far East apart from the USSR. He said North Korea has two million hectares under cultivation, and a high productivity, like Japan (6-7 tons of rice per hectare and sometimes up to 11). A high state of discipline exists in North Korea; illiteracy has been ended; the country has a modern industrial base; and the standard of living has been raised. North Korea needs and maintains a strong army. It is well trained and effective, even without possessing the most sophisticated modern weapons. Bodnaras said he was impressed by the great progress made by North Korea since 1965.

Bodnaras reported Kim Il-sung had asked that the North Korean point of view be conveyed to the United States. Kim said there could be no effective unification of Korea for a long time because of the dictatorship in South Korea maintained under the aegis of the U. S. military occupation. He thought there could be an evolution by stages: (1) a relaxation of military confrontation and tension, an ending of mutual incursions; (2) a withdrawal of U. S. troops from South Korea; (3) the neutralization of South Korea, or some other formula to assure its non-alignment; (4) the installation of a government in South Korea meeting the desires of the people; (5) the establishment of communications and economic links between North and South Korea; (6) consideration of unification of the country by way of a customs union, federal state, or otherwise. Kim said that a political regime cannot be installed by military

TOP SECRET

COPY 1 of 3 SERIES A

TOP SECRET

NODIS

101

DECLASSIFIED

Authority EO. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

Reproduced at the National Archives

TOP SECRET

TOP SECRET

Page 5 of 10 Pages

means, and that Kim himself had told Brezhnev that Czechoslovakia was a mistake. Kim said he would like to relax the situation in Korea because the outbreak of war would draw in the USSR and China; North Korea has no intention of risking world war in order to unify the country.

Bodnaras said North Korea had changed its position from one of demanding all or nothing, although some in North Korea still counsel this today. Bodnaras saw Kim Il-sung soon after Chou En-lai's visit to Pyongyang, which Bodnaras said he felt had exerted a moderating influence. Kim told Bodnaras that the United States and North Korea have only to gain from relaxation of tension. The Romanians told Kim Il-sung that the North Korean position was insufficiently known, and that North Korea should be more active in international affairs. The Romanian Government believes there should be more contacts with North Korea, and Bodnaras proposes that U. S. observers go there as tourists or otherwise in order to get a true picture of the situation. Bodnaras said the U. S. cannot stay in South Korea indefinitely.

While Bodnaras was in North Korea, there was an incident in the Yellow Sea in which a South Korean vessel was attacked by North Korea, with the loss of 20 lives. Two days later the Soviet Ambassador asked the North Koreans if such incidents are not likely to raise tensions, and he expressed his disagreement with what the North Koreans had done. The North Koreans mentioned this incident to Bodnaras to emphasize the distance of Soviet policy from reality, and referred also to the equivocal position of the Soviet Union on Cambodia. North Korea considers that the Soviet Union has ceased to be the mentor of Asians. The North Koreans said the USSR has other interests not coinciding with North Korean interests.

Bodnaras said North Korea has recovered its confidence in China. This confidence had earlier been shaken by China's interference in North Korean affairs. The visit of Chou En-lai to Pyongyang had been positive in the economic, political and military fields.

Bodnaras and Romanian Views on Asia

Bodnaras said there are three important new factors affecting the politics of Asia today. The first is the way Asians are now judging the Soviet Union. In their view, the USSR is tied to the old idea of spheres of influence and great power politics. It has compromised its standing and authority among Socialist countries and Communist Parties even though the leaders of some continue to maintain a united front in public. Bodnaras observed this general Asian view in his talks with Chou En-Lai, Kim Il-sung, Sihanouk

102

TOP SECRETTOP SECRETPage 6 of 10 Pages

Bodnaras expressed here the view that the U. S. intervention in Cambodia has helped the process of clarification in Asia, has helped China, and has helped to dissipate the last illusion of Asians concerning the role and impact of the USSR. Bodnaras said that Asians think the Soviet Union has been acting in order to promote its relations with the U. S. and not in the interests of the Socialist countries. The Romanian assessment is that if the U. S. can seize the basic features of the situation, solutions will not be far to seek, 2

Bodnaras said the position of China has become considerably stronger, and is part of the new reality in all Asia, despite the Cultural Revolution which has been presented in a slanted light by interested observers. In fact, China has developed greatly, and has rallied its population of 860 millions to well organized national purposes.

The second major political factor in Asia, according to Bodnaras, is that China entered a three-dimensional existence on April 24, 1970 by launching an earth satellite. Chou En-lai told Bodnaras this was only a modest beginning; the latter emphasized the political importance of the event and said that development was only a question of a short time; Chou En-lai agreed.

The third new and important factor in the politics of Asia, according to Bodnaras, is that a basic characteristic of the Cultural Revolution in China is the elimination of any tendency on the part of China to interfere (inferentially by direct military action) in the internal affairs of other countries--whether Socialist or non-Socialist. This change has been reflected in the elimination of Liu Shao-ch'i and Teng Hsiao-ping from political influence in China. These two figures had led the Chinese discussions with Ceausescu, Maurer, Bodnaras, and Chivu Stoica 5 years ago; their faces had frozen when the Romanians said there was no need for a Communist hegemonial center in the world. According to the Romanians, the Chinese at that time wanted to replace Russian with Chinese hegemony. Bodnaras said Mao Tse-tung did not agree with this, but needed time to evolve another position. He said China is now guided by the principles of independent national development.

Visit to Peking

Bodnaras said that Mao explained China had freed itself of much ballast in the Cultural Revolution: "The remnants of the Kuomintang (which had been kept after 1949) were swept away by the wind as leaves in autumn"; Mao said "we had been tipsy with our own victory" after defeating Chiang Kai-shek.

TOP SECRET

COPY / of 3 SERIES A

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

TOP SECRET

TOP SECRET

Page 7 of 10 Pages

When the Bodnaras visit to North Korea was planned, the Romanians proposed to the Chinese a short stop in Peking. Within 24 hours the Chinese replied affirmatively, but asked that the stop be instead for a few days. It was Bodnaras' sixth visit to China. He said he had three days of conversations in Peking; there were four meetings totaling 17 hours; plus one hour and 40 minutes which he spent with Mao Tse-tung, Lin Piao, Kang Sheng, Ch'en Po-ta, Chou En-lai, and Huan Yun-shen (Chief of Staff of the Chinese Armed Forces). Bodnaras said General Ionita had not gone to China and North Korea in June because of illness; however, it was hoped that he would go during July.

In the Peking meetings Bodnaras recounted the Romanian talks in Moscow, Romania's general concepts, and its preoccupation with developments in Indochina. He said there were no basic differences between the Romanian and Chinese positions, whereas there had been differences in the past, when Chou En-lai visited Bucharest a few years ago.

The Chinese talked of the U. S. presence in Asia, and spoke of the Warsaw talks on January 20 and February 20. They said the March 20 meeting was dropped at the instance of the United States; the May 20 meeting was called off by the Chinese. Mao Tse-tung published a declaration on May 20. Chou En-lai said the United States had understood the significance of the declaration. He said President Nixon had made good statements concerning China before his election; China wanted to find out his real position after he took office; the two meetings at Warsaw called to mind the analogy of the man on the bicycle who was so preoccupied to by-pass a stone on the road that he ran right onto it; Chou thought the U. S. Administration had chosen the path of war as a result of reactionary influences; China therefore could not usefully discuss with the U. S. in this situation. China has talked with the U. S. since 1955; it asks for the withdrawal of U. S. armed forces from Taiwan and from the Taiwan Strait; China has proposed peaceful co-existence on the basis of the five principles. Chou said that President Nixon's statements after the election created the illusion of progress; but how can relations with the U. S. be improved without the withdrawal of the U. S. forces? China will not provoke, but will defend itself if the U. S. goes against China; the same is true for the USSR; and China has all the time in the world. China notes that the U. S. and the Soviet Union are competing to draw the support of Japanese militarism to their side.

TOP SECRET

COPY 1 of 3 SERIES A

TOP SECRET

NODIS

DECLASSIFIED

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

TOP SECRET

TOP SECRET

Page 8 of 10 Pages

According to Bodnaras, Chou went on to say that the U. S. made a big mistake from its own point of view to move into Cambodia. China regrets the destruction caused by the Cambodian operation, but that operation is to the advantage of Asian solidarity.

According to Bodnaras, Mao confirmed these ideas and went on to say: "If we claim American imperialism is bad, we cannot say the American people are bad. We can continue negotiations, but scolding can continue as long as imperialism continues. We can wait 10,000 years. It is the Americans who have complicated their situation in China, not we. The resumption of discussions is up to them. We wait to see what happens in the future."

Chou En-lai asked rhetorically why should not China send 500,000, 1,000,000 or 1,500,000 Chinese soldiers to Cambodia to deal with the U. S. intervention of 32,000? He answered himself by saying it was not necessary, and the peoples of Asia would not understand. China has no need of military garrisons abroad. But China will not be indifferent to what happens in its vicinity; here Chou En-lai named Japan, Korea, Okinawa, Viet Nam, Cambodia, Laos and Thailand. China actively supports people's liberation struggles against reactionary regimes. Mao said Asians are not afraid of modern weapons.

Sino-Soviet Relations

Bodnaras said of the atmosphere and tone of the discussions in Peking that they were harsher vis-a-vis the Soviet Union than toward the U. S.--the USSR is a Socialist country.

Mao asked Bodnaras to convey his greetings to Kosygin, whom alone in the Soviet leadership Mao knows and of whom he has a good recollection from 1965. Bodnaras recounted the following story of Mao's talk with Kosygin in the course of the latter's 1965 trip to Hanoi: Mao told Kosygin that he wanted good relations with the Soviet Union, but ideological differences would last 10,000 years; Kosygin said 10,000 is a great deal; Mao said he would make a discount of 1,000 for the USSR as the first Socialist country. When Bodnaras was in Peking in June of this year, he asked Mao whether he could not give Kosygin another discount of 1,000; Mao replied, "it might be interesting; let me think"; then Mao said, another 1,000 is all right, but it is done only for the sake of Romania. Bodnaras recounted this sequel to Kosygin in Moscow, and the latter promised to answer.

TOP SECRET COPY / of 3 SERIES A

TOP SECRET

MODIS

DECLASSIFIED

Authority EO. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

TOP SECRET

TOP SECRET

Page 9 of 10 Pages

Bodnaras said that profound disagreements remain between China and the USSR. He thought that China is now criticizing not so much an excessive Soviet emphasis on peaceful co-existence--as in the time of Khrushchev--but rather the views of Brezhnev on limited state sovereignty. This is a new basic dimension in Sino-Soviet relations, according to Bodnaras, and Chou En-lai is disposed to try to find solutions.

Sihanouk

Bodnaras talked with Sihanouk in Peking, who was quartered in a neighboring villa. Sihanouk apparently looked forward to returning to Cambodia soon, in the areas under Communist control, but China and North Viet Nam have advised him to wait a little longer so as to avoid personal exposure. Sihanouk is reported determined to carry out cooperation with Viet Nam and Laos, as agreed among them on April 30. Sihanouk expressed his belief that China and Viet Nam would not interfere in Cambodia (inferentially by direct military action) when the Indochinese conflict is over.

Romanian Views on Southeast Asia

According to Bodnaras, the Romanian leadership thought April 30 was the most unlucky moment the United States could have chosen for entering Cambodia, after having known about the Communist sanctuaries there for several years; the Cambodian operation showed U. S. nervousness, a new attempt to gain a military victory, and the taking advantage of a moment when the Soviet Union was compelled to adopt a wavering stance. Asians then concluded that the advantages would be on their side, not on that of the U. S. This is giving them new confidence, and they now desire to find a solution.

In the Romanian view, a few things should be fundamentally considered. President Nixon is in a difficult position. Romania has respect for him and values its good relations. Bodnaras said that he as a military man disagrees with the President's balance sheet on the Cambodian operation; Bodnaras does not find the materiel captures impressive; they represent only a few hours' production of Chinese factories. No one can defeat China. China will not attack. China is a basic force against the United States in the struggles of Asia. China is training North Vietnamese and Cambodian troops; there is an inexhaustible reservoir. China has the advantage of not being directly engaged in the fighting. The U. S. loses money, lives and prestige; there is no expense to China except for some yuan.

TOP SECRET

COPY / of 3 SERIES A

DECLASSIFIED

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

TOP SECRET

TOP SECRET

Page 10 of 10 Pages

The Cambodian expedition was merely a punch in the water. Liquidation of sanctuaries has solved nothing; but it has drawn in Thailand with its own war of liberation. There is now a polarization in Southeast Asia between reactionaries and popular elements.

The U. S. reconnaissance flights over North Viet Nam are unacceptable to Hanoi, and undermine the three points made by President Nixon concerning political settlement (withdrawal of foreign troops, cease-fire, and supervised elections). Bodnarus criticized U. S. continuing involvement in Cambodia and Thailand with air strikes.

The U. S. does not want to see Communism spread, but in fact is doing everything possible to help that outcome. Peace will bring Communism everywhere. To try to do so would only lead to adventures contrary to the basic principles of international relations. A realistic and statesmanlike approach by President Nixon is called for at the 11th hour and one-half. Romania thinks it is not too late.

A military establishment (whether it is the Pentagon or any other) has to have firm civilian control. Tanks and wisdom do not go together. Khrushchev was overborne by the pressures of his military when he launched his missile venture in Cuba in 1962. In 1968 the invasion of Czechoslovakia was powerfully stimulated by the Soviet military establishment.

Japan cannot take over the legacy of the United States in Asia. It remembers the A-Bomb. It will try to solve Asian problems with care. The Japanese will become business partners in Asia, and will help social processes already underway.

Bodnarus lauded the appointment of David Bruce to head the U. S. delegation in Paris, but, he observed it is no longer just a Viet Nam problem.

COMMENT: See Attachment A.

TOP SECRET

COPI / of 3 SERIES A

107
ALB: LCM/ed/enc/

TOP SECRET

NADA

MINISTERUL
AFACERILOR EXTERNE
Direcția I-a Relații
Nr. 01/0010914

24
552

6019 27.11.1970

6019 27.11.1970

TOVARASULUI

CORNELIU MANESCU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

4
Manescu

N O T A

Referitor: Intilnirea conducătorilor de partid și de stat și ai guvernelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

La 26 noiembrie a.c., orele 19,00, W.Hoffmann, consilierul Ambasadei R.D.Germane la București, a comunicat, în cadrul unei audiențe la M.A.E., următoarele:

1/. Intilnirea conducătorilor partidelor frățești și ai guvernelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia va începe la Berlin în ziua de 2 decembrie a.c., orele 10,00.

La orele 17,00 se prevede organizarea unui dejun de către Comitetul Central al Partidului Socialist Unit din Germania și Consiliul de Miniștri al R.D.Germane.

2/. Tovarășii din R.D.Germană roagă ca delegația noastră să sosească în ziua de 1 decembrie, orele 17,30.

3/. Limba de lucru va fi limba rusă. Se asigură traducerea simultană în toate limbile țărilor participante.

/...

- 2 -

4/. Nu se are în vedere redactarea unui protocol oficial intern cu privire la lucrările întâlnirii.

5/. Partea română este rugată să comunice, dacă este posibil, pînă la 29 noiembrie a.c., componența delegației, lista consilierilor și experților, precum și a aparatului tehnic. De asemenea, să fie însoțită de traducători de limba rusă.

6/. Dacă partea română are de făcut unele sugestii sau de exprimat anumite dorințe, organizatorii roagă ca acestea să le fie comunicate.

+ + +

Informarea a fost făcută pe baza unui text scris. Consilierul Ambasadei R.D.G. a arătat că nu dispune de alte elemente de precizare în legătură cu cele de mai sus.

27 noiembrie 1970

H. Trolley
gh. etc.

15

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Direcția I Relații

Nr.01/010961

S E C R E T

Exemplar unic

N O T A

Referitor: crearea unui organism permanent de politică externă
al statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Hotărîrea privind înființarea Comisiei permanente pentru problemele de politică externă a fost consemnată în comunicatul consfătuirii de la Praga a Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia (27 - 28 ianuarie 1956).

Problema creării comisiei a fost reluată 8 ani mai târziu, în scrisoarea din 2 ianuarie 1964 a C.C. al P.C.U.S. La consfătuirea de la Varșovia (19-20 ianuarie 1965) a Comitetului Politic Consultativ, delegația R.D.Germene a propus un proiect de hotărîre care viza transformarea consfătuirilor miniștrilor afacerilor externe sau ale adjuncților acestora într-un organism cu caracter permanent și cu statut juridic propriu (despre această intenție, partea est-germană informase în scrisoarea din 15 ianuarie 1965 a C.C. al P.S.U.G.).

Necesitatea înființării comisiei a fost evocată ulterior în scrisoarea din 7 ianuarie 1966 a C.C. al P.C.U.S., cu referiri la hotărîrea din 1956 a Comitetului Politic Consultativ.

./.

Chestiunea constituirii comisiei a fost apoi discutată la consfătuirea de la Berlin a adjuncților miniștrilor de externe ai țărilor participante la Tratatul de la Varșovia (februarie 1966) și la consfătuirea de la Moscova a miniștrilor afacerilor externe (iunie 1966).

În concepția inițiatorilor, Comisia permanentă pentru problemele de politică externă, ca organ auxiliar al Comitetului Politic Consultativ, ar urma să aibă următoarele sarcini:

- a. să elaboreze recomandări de politică externă pentru Comitetul Politic Consultativ;
- b. să îndeplinească, din însărcinarea Comitetului Politic Consultativ sau la rugămintea oricărui stat participant, consultări asupra diferitelor probleme de politică externă care afectează interesele comune ale statelor participante la Tratat;
- c. să elaboreze și să examineze măsurile care ar contribui la traducerea în viață a hotărârilor Comitetului Politic Consultativ în problemele de politică externă.

Consfătuirile comisiei ar urma să se țină periodic, cel puțin de două ori pe an; nivelul de participare la consfătuiri - miniștrii de externe sau adjuncții acestora.

Datorită poziției părții române, care a arătat că nu consideră utilă crearea comisiei, în această problemă nu a fost adoptată nici o hotărâre.

În susținerea poziției sale, partea română a folosit următoarele argumente:

- numai partidul și guvernul din fiecare țară au dreptul suveran de a-și elabora în mod de sine stătător politica lor externă;

- miniștrii afacerilor externe sau adjuncții lor pot acționa numai în limitele competenței pe care le-o conferă legile de organizare ale statului respectiv. Din această cauză, ei nu pot participa la activitatea unui organism suprastatal menit să facă recomandări asupra politicii externe a partidelor și guvernelor;

- constituirea comisiei ar da o anumită rigiditate consultărilor dintre reprezentanții statelor participante la Tratat. Schimburile de păreri, așa cum a arătat practica, se desfășoară în diverse locuri, la diferite niveluri, în raport cu nevoile concrete pe care participanții la Tratat le resimt. A îngrădi astfel de consultări în forme fixe, organizatorice, cu anumite reguli în privința nivelului de participare sau a periodicității înseamnă a lipsi colaborarea dintre statele participante la Tratat de flexibilitatea și operativitatea necesare;

- inutilitatea unui organism special, de genul celui propus, a rezultat și din faptul că, în anii care s-au scurs de la examinarea acestei chestiuni în 1956, consultările privind diferite probleme de politică externă s-au desfășurat nu în cadrul vreunui organism cu caracter permanent, ceea ce nu a împiedicat obținerea rezultatelor dorite.

În răspunsul la scrisoarea din 16 ianuarie 1970 a lui J.Kadar, în care primul secretar al C.C. al P.M.S.U. propunea propunerea de constituire a comisiei, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al P.C.R., a expus considerentele pentru care partea română nu consideră utilă constituirea Comisiei, prezentând, totodată, punctul de vedere al partidului și guvernului nostru în legătură cu consultările și schimburile de informații dintre țările socialiste.

Propunerea lui J.Kadar a fost reluată de delegația română la consfătuirea de la Sofia (26-27 ianuarie 1970) a miniștrilor de externe și a fost susținută de delegațiile sovietică, bulgară și cehoslovacă.

113

Delegația ungară a arătat că influențarea comisiei ar urma să figureze pe ordinea de zi a următoarei consfătuiri a miniștrilor afacerilor externe, fapt subliniat și de F.Puja, prim-adjunct al ministrului de externe al Ungariei, cu prilejul consultărilor pe care le-a avut la M.A.E. român în perioada 29 martie - 1 aprilie 1970.

La 22 mai 1970, M.A.E. al Ungariei a anunțat partea română, prin notă verbală, că intrucit nu toate statele membre ale Tratatului de la Varșovia sînt de acord cu propunerea formulată de J.Kadar, partea ungară aduce la cunoștință că deocamdată nu dorește discutarea propunerii nici la consfătuirea adjuncților de miniștri, nici la consfătuirea miniștrilor afacerilor externe.

La ședința Comitetului Politic Consultativ de la Moscova (20 august 1970), L.Brejnev, în cadrul expunerii cu privire la tratatul sovieto-vest-german, a propus din nou crearea unui organ permanent în vederea coordonării politicii externe, alcătuit din miniștrii de externe ai țărilor participante la Tratatul de la Varșovia. Ideea a fost susținută de W.Gomulka, J.Kadar și S.Husak care au arătat că, dacă tovarășii români nu sînt de acord cu crearea acestui organ, să se convină ca ședințele miniștrilor de externe să aibă loc mai des.

În cuvîntul său, tovarășul Nicolae Ceaușescu a reafirmat poziția C.C. al P.C.R., expusă și cu alte ocazii, în sensul că nu consideră necesară și nici utilă crearea unui organism pentru afacerile externe pe lângă Comitetul Politic Consultativ; miniștrii de externe se pot întruni atunci cînd comitetele centrale sau guvernele hotărîsc.

În consecință, propunerea lui Brejnev nu a fost adoptată.

Red. : I. Enay
 Dact.: A. Braghea/exemplar unic
 23 noiembrie 1970
 Nr.dact.: 1265

S-a multiplicat în 6 exemplare - dintre care p.v. 01/0950/vol I / 112

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

STRICT SECRET

Nr. 08/002242

C I R C U L A R A

din 8 decembrie 1970

01/0011208, *10.12.70*

*Comunicat
la
10.12.70*

[Handwritten initials and notes]

[Handwritten initials and notes]

TOVARASE SEF DE MISIUNE,

Pentru informarea dv. și a lucrătorilor politico-diplomatici, vă aducem la cunoștință următoarele în legătură cu desfășurarea și cu documentele adoptate la Consfătuirea Comitatului politic consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care a avut loc la 2 decembrie a.e., la Berlin :

I. Prima parte a lucrărilor Consfătuirii s-a desfășurat în ședință plenară, în care au luat cuvântul conducătorii delegațiilor participante.

În general, în cuvântările celorlalți participanți s-au făcut aprecieri elogioase la adresa încheierii tratatelor cu R.F. a Germaniei de către Uniunea Sovietică și R.P. Polonă și s-au făcut referiri la dezvoltarea în viitor a relațiilor țărilor socialiste cu R.F. a Germaniei.

De asemenea, au fost abordate unele probleme privind securitatea în Europa și conferința statelor europene.

În ceea ce privește conținutul cuvântărilor rostite semnalam următoarele elemente specifice :

W. Gomulka a anunțat intenția guvernului Poloniei de a stabili relații diplomatice cu R.F. a Germaniei după ratificarea tratatelor U.R.S.S. și Poloniei cu R.F.G. . / .

15 file

115

G.Husak a insistat asupra necesității recunoașterii de către R.F. a Germaniei a nevalabilității de la început a acordurilor de la München, urmînd ca după aceea să se treacă la normalizarea relațiilor cehoslovaco-vest-germane.

W.Ulbricht a prezentat pe larg politica R.D.G. și necesitatea recunoașterii acestei țări. S-a referit în termeni critici la nerepectarea de către guvernul Brandt a declarațiilor sale de intenții și a subliniat preocuparea ca rezolvarea problemei Berlinului Occidental să nu se facă în detrimentul intereselor de stat ale R.D.Germane.

J.Kádár a relevat înălțimea intereselor specifice ale Poloniei, Cehoslovaciei și R.D.G. în reglementarea relațiilor cu R.F. a Germaniei, subliniind, totodată, interesul țării sale în normalizarea raporturilor cu R.F. a Germaniei, inclusiv stabilirea de relații diplomatice.

L.Brejnev a insistat în mod deosebit asupra necesității unei strînse coordonări a politicii externe a țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, idee prezentă, de altfel, și în cuvîntările celorlalți participanți.

Ca o notă generală, s-a vădit preocuparea de a obține adeziunea R.D.G. la acțiunile preconizate în raporturile cu R.F. a Germaniei, precum și în ceea ce privește reglementarea problemei Berlinului Occidental.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a prezentat aprecierile partidului nostru cu privire la raportul de forțe existent pe arena politică internațională și, prin această prismă, a analizat mutațiile petrecute în Europa, inclusiv în R.F. a Germaniei, subliniind justetea aprecierilor făcute în acest sens în Declarația de la București din 1966.

08/002242

. / .

A fost relevată contribuția României în procesul de destindere, cooperare și normalizare a raporturilor intereuropene, amintindu-se, în acest context, stabilirea de relații diplomatice, în 1957, cu R.F. a Germaniei. S-a evocat faptul că primele declarații cu privire la recunoașterea R.D.G. au fost făcute de W.Brandt, pe atunci ministru de externe, cu ocazia vizitei sale la București.

S-a arătat că recunoașterea R.D.G. este o problemă centrală a normalizării situației în Europa și că trebuie intensificate eforturile tuturor țărilor socialiste pentru a determina recunoașterea, pe baza dreptului internațional, și afirmarea deplină în condiții de egalitate a R.D.G. în viața internațională, inclusiv prin admiterea ei în O.N.U. și în alte organizații internaționale.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că rezultatele obținute în procesul de destindere în Europa, inclusiv încheierea tratatelor cu R.F. a Germaniei de către U.R.S.S. și Polonia reprezintă o consecință a schimbării raportului de forțe în favoarea păcii și socialismului. Aceste tratate, care au o importanță deosebită și vor exercita o influență pozitivă asupra desfășurării evenimentelor, nu trebuie subapreciate, dar nici supraapreciate, deoarece ele reprezintă verigi într-un proces mult mai vast pentru înfăptuirea destinderii, securității și colaborării în Europa și în lume, la care își aduc contribuția toate țările socialiste, precum și alte state iubitoare de pace.

Nu trebuie uitat că în R.F. a Germaniei continuă să acționeze forțe militariste și revanșarde și de aceea este necesar ca, luptând cu hotărâre împotriva lor, să se acorde, totodată, sprijin forțelor realiste, democratice și progresiste din această țară.

Tovarăşul Nicolae Ceauşescu a subliniat faptul că eforturile depuse până în prezent în vederea convocării conferinţei pentru securitate şi cooperare în Europa nu sînt pe măsura necesităţilor şi posibilităţilor reale şi a arătat că ţările socialiste vor trebui să acţioneze mai intens pentru urgentarea convocării conferinţei, pentru începerea pregătirii ei practice, în cadrul unor reuniuni multilaterale. În acest sens, tovarăşul Nicolae Ceauşescu a propus ca miniştrii afacerilor externe ai statelor participante să fie însărcinaţi să elaboreze măsuri concrete pentru demararea pregătirilor în vederea conferinţei europene.

În încheiere, s-a subliniat necesitatea întăririi unităţii tuturor ţărilor socialiste, atât a celor participante la Tratatul de la Varşovia şi CAER, cât şi a celorlalte, a întregului front antiimperialist în lupta pentru înlăptuirea securităţii şi colaborării în Europa, pentru însănătoşirea atmosferei internaţionale şi aşezarea relaţiilor dintre state pe baze noi, principiale.

II. Documentele finale ale Conferinţei au fost elaborate pe baza unor proiecte pregătite de partea sovietică şi difuzate cu două zile înainte de începerea Consfătuirii.

Ceilalţi participanţi au acceptat textele prezentate iniţial, fără amendamente sau propuneri de îmbunătăţire (cu excepţia R.D.G. care, în contextul problemei Berlinului, a cerut includerea unei referiri la respectarea intereselor legitime şi a drepturilor suverane ale R.D.G.).

Delegaţia română a formulat amendamente şi propuneri de îmbunătăţire la toate proiectele puse în discuţie, aducînd o contribuţie activă la elaborarea finală a documentelor. . / .
08/002242

Precizăm că, la insistența delegației române, cele patru documente de bază nu au fost adoptate de Comitetul politic consultativ ca organ, ci de statele participante la Consfătuire.

În ceea ce privește conținutul documentelor, atragem atenția, îndeosebi, asupra următoarelor aspecte, care reflectă punctul de vedere susținut de delegația română :

1. "Declarația privind problemele întăririi securității și dezvoltării colaborării pașnice în Europa" nu conține, așa cum se preconiza inițial, formulări cu privire la coordonarea politicii externe a țărilor socialiste. Observăm că prevederea din paragraful final care se referă la acțiuni comune puse de acord este urmată de precizarea că fiecare dintre țările participante va promova, în continuare, o politică de pace, destindere și de largă cooperare internațională.

Documentul exprimă cu claritate necesitatea recunoașterii R.D.G., pe baza dreptului internațional, participarea ei pe baza egalității în drepturi la rezolvarea problemelor existente.

Se subliniază necesitatea respectării stricte în relațiile dintre toate statele a principiilor cunoscute.

Este evidențiată necesitatea de a se trece cât mai curând la pregătirea practică a Conferinței europene și de a se acționa efectiv în acest sens. Se preconizează că această Conferință nu trebuie legată de nici un fel de condiție prealabilă.

Se menționează faptul că la consfătuire a fost reafirmată poziția exprimată în Declarația de la București din 1966 în problemele securității europene, destinderii și dezarmării. (Reamintim că în Declarația de la București se sublinia necesitatea de a se întreprinde măsuri pentru
08/002242 . / .

157

abirea încordării militare în Europa, ceea ce radicală constituind-o desființarea concomitentă a alianțelor militare existente, precum și importanța unor măsuri parțiale ca lichidarea bazelor militare străine, retragerea trupelor de pe teritoriile altor state, crearea de zone denuclearizate etc.).

2. În "Declarația în legătură cu agravarea situației în regiunea Indochinei" se reafirmă cu claritate solidaritatea cu lupta dreaptă a poporului vietnamez împotriva agresiunii imperialiste a S.U.A., pentru retragerea trupelor S.U.A. și aliaților săi, pentru reglementarea conflictului pe baza propunerilor formulate de guvernul R.D.Vietnam și Guvernul Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud, și se ia poziție față de recente bombardamente împotriva teritoriului R.D.Vietnam.

La propunerea delegației române au fost aduse unele îmbunătățiri de fond, printre care includerea referirii la insula Taiwan, ca teritoriu al R.P.Chineze, și afirmarea dreptului sacru al popoarelor de a-și hotărî singure soarta, fără nici un amestec din afară.

3. Documentul "Să se pună capăt provocării imperialiste împotriva statelor independente din Africa", prin care se ia poziție față de recenta acțiune a colonialiștilor portughezi împotriva Guineei, a fost îmbunătățit prin includerea unor referințe la necesitatea retragerii trupelor și lichidarea bazelor militare ale colonialismului și afirmarea dreptului de autodeterminare al popoarelor.

4. La proiectul inițial al documentului "Pentru instaurarea unei păci trainice și a securității în Orientul Apropiat" s-au adus o serie de îmbunătățiri pentru a elimina caracterul unilateral al orientării pe care îl avea față de Imperiul...

Astfel, spre deosebire de proiectul inițial, în document se face referință la politica externă conducătoare din Israel, care nu se confundă cu poporul israelian ; este indicată cu precizie direcția în care sînt sprijinite eforturile țărilor arabe, spre o reglementare pașnică, echitabilă. Documentul conține prevederi care concordă cu poziția susținută consecvent de țara noastră : reglementarea politică a conflictului, pe baza aplicării tuturor prevederilor rezoluției Consiliului de Securitate din noiembrie 1967 ; retragerea trupelor israeliene din toate teritoriile arabe ocupate ; asigurarea dreptului la existență liberă și independență a tuturor statelor din zonă.

Menționăm că o serie de formulări ale documentelor nu au putut fi puse de acord decît în urma discuțiilor directe avute între conducătorii delegațiilor română și sovietică (prezentarea documentelor în numele țărilor participante, iar nu ca emanație a Comitetului politic consultativ ; îmbunătățirea documentului privind Orientul Apropiat ; includerea referinței la Taiwan în documentul privind Indochina).

Observăm, de asemenea, că delegația română a prezentat și alte sugestii pentru îmbunătățirea conținutului documentelor, asupra cărora însă nu a mai insistat, la rugămintea celorlalți participanți și ținînd seama că în principalele probleme au fost obținute formulări care sînt în concordanță cu poziția partidului și guvernului nostru. Acestea aveau în vedere caracterizarea administrației de la Paon Penh ca regim marionetă și susținerea expresă a guvernului Sihanouk ; necesitatea continuării eforturilor pentru a asigura restabilirea drepturilor legitime ale Chinei la O.N.U. ; retragerea trupelor americane din Coreea ; afirmarea dreptului la autodeterminare al populației palestiniene, inclusiv formarea unui stat național ; unirea forțelor progresiste din

05/002242

121

Țările arabe și dezvoltarea lor de sine stătătoare, fără nici un amestec din afară.

III. Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. a aprobat pe deplin și a dat o înaltă apreciere activității depuse la Consfătuirea de delegația de partid și guvernamentală a României, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Consfătuirea s-a desfășurat într-o atmosferă bună, de lucru, a permis efectuarea unui schimb util de păreri asupra problemelor de interes comun.

Deși, la fel ca și în unele cazuri similare din trecut, consfătuirea a fost organizată în pripă, fără o pregătire corespunzătoare, s-a ajuns totuși la adoptarea unor documente care reflectă dorința țărilor participante de a acționa în direcția soluționării problemelor internaționale majore, în interesul destinderii și colaborării în Europa și în lume.

Ca ocazia consfătuirii de la Berlin, tovarășul Nicolae Ceaușescu și ceilalți membri ai delegației au avut întâlniri și discuții cu conducătorii de partid și de stat din alte țări participante ; au efectuat schimburi de păreri și informații care contribuie la o mai bună înțelegere, la dezvoltarea relațiilor reciproce.

IV. Vă rugăm să organizați studiarea și înșușirea tematică, de către toți diplomații români, a documentelor adoptate la consfătuirea de la Berlin a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Viena, acordând toată atenția cuvenită pe care acestea le conțin. De asemenea, se va studia articolul "În interesul destinderii, securității și colaborării în Europa și în lume", publicat în ziarul "Scinteia" din 5 decembrie a.c.

În discuții cu persoanele oficiale și diplomatice din țările socialiste participante la consfătuire se

08/002242

va manifesta satisfacție în legătură cu rezultatele întâlnirii de la Berlin, se va face aprecierea conținută în comunicat, că această conferință s-a desfășurat "între-o atmosferă de prietenie, colaborare, înțelegere și deplină înțelegere".

În convorbirile cu interlocutori din celelalte țări socialiste se vor sublinia în special aspectele caracteristice ale poziției partidului și guvernului nostru în problemele tratate în documente.

Discuțiile cu alți interlocutori se vor purta în lumina conținutului comunicatului și a documentelor adoptate, folosindu-se precizările din articolul publicat la ziarul "Schitunet" și insistându-se asupra aspectelor care prezintă interes deosebit pentru partenerul la discuție, pe linia poziției promovate consecvent și în mod activ de România. Se vor folosi pe larg aprecierile conținute în cuvântările tovarășului Nicolae Ceaușescu și în alte documente de partid și de stat, cu privire la aceste probleme.

În discuțiile cu reprezentanți din țările europene se va sublinia îndemnul necesității întocmirii "Actului de bază" asupra situației actuale pentru urgentarea convocării conferinței europene; intervențiilor din țările Orientului Apropiat și se va expune poziția cunoscută a țării noastre, sprijinul activ acordat de România țărilor care se luptă pentru rezolvarea politică a conflictului, inclusiv în spectrul dreptăților și năzuințelor legitime ale populației palestiniene.

Menționăm că elementele de la punctele I și II sînt pentru stricta informare a diplomaților români și nu (repetăm nu) vor fi folosite în discuții.

66/502242

. / .

Informații operative asupra aprecierilor și
comentariilor semnificative în legătură cu conținutul
de la Berlin și documentele adoptate.

George Macovescu

Circulara s-a transmis tuturor oficiilor diplomatice.

65/652242

MI/MI Ex.nr.

APROBAT

TELEGRAMĂ

STRICT SECRET

Destinatar MOSCOVA

Expedito D.R.I

Data 10.I.1972 Ora

Nr. 01/0027

TOVARASE AMBASADOR,

Vă rugăm să solicitați de urgență o audiență la conducerea Ministerului Afacerilor Externe al U.R.S. cu mențiunea că ați dori să fiți primit de tovarășul adjunct al ministrului N.P.Firiubin. Veți preciza că este vorba de o problemă legată de apropiata Consfătuire de la Praga a Comitetului politic consultativ al țărilor participante la Tratatul de la Varșovia.

În cadrul audienței, veți arăta că, după cum a rămas înțeles cu ocazia întâlnirii de la Varșovia a primilor secretari, urma să se realizeze o reuniune prealabilă în vederea punerii de acord a proiectelor de documente pentru consfătuirea de la Praga a C.P.C. Până la data consfătuirii a mai rămas un timp scurt - practic mai puțin de două săptămâni - însă până în prezent nu s-au primit materialele de lucru pentru proiectele de documente.

În această situație, se impune să se ia din timp unele măsuri pentru a se putea efectua lucrările pregătitoare necesare. Considerăm că ar fi bine să se organizeze cât mai curînd o întâlnire prealabilă de lucru, în așa fel încît să se poată ajunge la proiecte puse de acord înaintea Consfătuirii de la Praga.

De altfel, practica întâlnirilor care au avut loc pînă acum pe linia Tratatului de la Varșovia

Mențiuni de serviciu	Semnătura de luare la cunoștință	Avizat
Nr. de înregistrare _____ Data _____ ora _____ Semnătura, _____		Avizat <i>[Signature]</i>

125

Destinatar MOSCOVA Nr. 01/00279

- 2 -

demonstrează că, atunci cînd a existat posibilitatea de a se cunoaște din vreme proiectele și cînd s-a lucrat împreună asupra lor întîlnirile s-au desfășurat într-o atmosferă bună și s-au încheiat cu rezultate pozitive.

În ceea ce privește forma în care să se realizeze consultările prealabile, veți arăta că sîntem flexibili și sîntem gata să acceptăm orice formulă convenabilă tuturor părților de natură să permită efectuarea în bune condiții a lucrărilor pregătitoare.

Veți acorda toată atenția acestei sarcini, grija de a realiza acest demers cît mai curînd posibil.

Vă rugăm să ne informați imediat asupra rezultatelor convorbirii.

ss/George Macovescu

V. C. Glicert

Semnătura de luare la cunostință

Tovarășului GEORGE MACOVESCU
Prim-adjunct al ministrului

01/00347 12.72

Urmare la telegrama dv. nr.01/oo279, am solicitat audiență și am fost primit, azi, 11 ianuarie, orele 14,30, de N.P.Firiubin, adjunct al ministrului afacerilor externe al URSS. Referitor la problema privind activitatea pregătitoare a consfătuirii de la Praga a Comitetului Politic Consultativ al țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, el a spus următoarele :

1. Primul grup de materiale - tezele raportului comandantului suprem și proiectul de hotărâre corespunzător - a fost deja transmis sau urmează să fie transmis în cursul după-amiezii de azi, la București, de către generalul colonel Romanov, care a plecat la București, în acest scop, azi dimineață.

2. Al doilea grup de materiale - proiectul de comunicat și proiectul de declarație ale consfătuirii - va fi gata astă-seară și va fi transmis mâine la București, de asemenea, printr-un împuternicit special.

./.

53016

2 file/RS/MH

Inreg. M.A.E nr. 866/11.1./19,20				Luat cunoștință	Rezoluții	Data exp.
Dactil. în 6 ex. RS/11.1./20,35						
Verificat, MH				ss. N. Ecobescu	t. D. N. Nijil t. Gh. Păuna t. V. Vlad T. Sme L. M. Băb C. C. C.	12.1
Ex. nr.	Data	Repartizat	Distrus			
1		I				
2						
3						
4						
6	12.1	SS				

Gratică nouă - c. 515

127
145

Firiubin a spus că, deocamdată, nu s-a hotărît cine va fi acesta - eventual un ambasador sau altcineva itinerat în acest scop - dar a promis că încă astă-seară va fi în măsură să ne comunice exact numele, funcția lui și cu ce mijloc de transport se va deplasa la București.

3. Firiubin a precizat, că împuterniciții speciali au indicații să rămână cât va fi necesar pentru a primi eventualele observații la proiectele de documente. Pentru orice problemă, ei pot lua legătura, în mod operativ, cu Moscova. După aprecierea lui Firiubin, o asemenea consultare operativă va oferi posibilitatea ca, până la consfățuirea Comitetului Politic Consultativ, documentele să fie puse de acord. Este fără îndoială util, a spus el, ca documentele să fie convenite înainte de consfățuirea Comitetului Politic Consultativ, așa cum de altfel s-a mai procedat în trecut.

Firiubin a evitat să apună ceva precis referitor la reuniunea prealabilă. Sensul celor spuse de el a fost că, despre aceasta, se va putea discuta în funcție de rezultatele consultărilor efectuate ulterior prin împuterniciții speciali asupra proiectelor de documente transmise.

T. Marinescu

Luat cunostință

128

N O T A

referitoare la prezentarea proiectului sovietic de document privind securitatea europeană ce ar urma să fie adoptat la Consfătuirea de la Praga a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia

La 14 ianuarie 1972, orele 15,00, George Macovescu, prim-adjunct al ministrului afacerilor externe, a avut prima întrevvedere cu L.I.Mendelevici, ambasador cu însărcinări speciale din MAE al URSS, care a venit la București pentru a transmite proiectul sovietic al documentului principal ce ar urma să fie adoptat la Consfătuirea de la Praga a Comitetului Politic Consultativ și a avea discuții preliminare cu partea română referitoare la textul acestui document.

Din partea sovietică a participat V.I.Drozdenko - ambasadorul URSS în România, N.V.Maslennikov - ministru consilier, și V.Pozniakov - secretar I.

Din partea română au fost prezenți: S.Celac și I.Colt - directori, R.Neagu - secretar I și M.Roșianu - atașat.

1. Prezentarea proiectului. Emisarul sovietic a înmănat, în limba rusă, proiectul sovietic al documentului privind securitatea europeană. El a arătat că are înputerniciri să prezinte considerentele care au stat la baza acestui proiect și să poarte discuții pentru ajungerea la un punct de vedere comun asupra formei și conținutului "proiectului inițial al documentului principal al Consfătuirii". El a

- 2 -

arătată, la întrevederile recente de la Varșovia, când s-a stabilit în principiu convocarea ședinței Comitetului Politic Consultativ, L.I.Erejnev a primit sarcina ca partea sovietică să pregătească proiectele de documente. La indicația conducerii sovietice, N.P.Firiubin, "secretar general al Tratatului de la Varșovia", a trecut la difuzarea proiectului documentului principal prin emisari speciali trimiși în capitalele țărilor participante la Tratat. L.I.Mendelevici este unul din acești emisari.

2. Caracterul documentului. În concepția sovietică, documentul Consfătuirii trebuie să constituie programul politic de acțiune în viitorul apropiat, continuând astfel seria documentelor începută cu Declarația de la București din 1966, după care au urmat Apelul de la Budapesta (1969) și Declarația de la Berlin (1970).

Declarația de la Praga privind pacea, securitatea și colaborarea în Europa ar avea scopul de:

- a mări atracția ideilor promovate de țările socialiste;
- a contribui la cursul îndreptat spre destindere în Europa;
- a facilita organizarea convocării cât mai urgente a Conferinței.

Conducerea sovietică a considerat și consideră că în faza actuală este prematur ca țările socialiste să inițieze un proiect de document, care să fie supus dezbaterii și adoptării la Conferința pentru securitate și cooperare în Europa.

3. Conținutul proiectului sovietic. Proiectul sovietic de Declarație cuprinde un preambul, trei capitole și o încheiere.

a. Introducerea este concepută ca o fundamentare a ideii de continuitate a procesului de destindere în Europa și evidențiere a apocntului în acest proces al țărilor socialiste, precum și al altor țări (se are în vedere contribuția

iei, într-o măsură a RF a Germaniei, a țărilor scandina-

b. Capitolul I prezintă analitic situația generală Europa și tendințele în relațiile reciproce dintre state. Scopul de a sublinia "pentru prima oară perspectiva normalizării depline a relațiilor dintre toate țările socialiste și a Germaniei". Această apreciere nu putea fi făcută cu un an în urmă. Acum sîntem confrunțați cu un fenomen istoric nou care trebuie remarcat.

Totodată, se atrage atenția și asupra elementelor negative și în primul rînd asupra orientărilor spre accentuarea înarmărilor prevăzută de ultima sesiune a NATO, fără a se face, însă, nominalizări. Se arată în mod expres că "statele participante la Tratatul de la Varșovia nu pot să nu tragă din aceasta concluzii corespunzătoare pentru securitatea lor".

Se caută însă să se păstreze nota optimistă care caracterizează în general dezvoltarea situației politice pe continent.

c. Capitolul II reprezintă embrionul viitorului document politic de bază ce ar trebui adoptat de Conferința europeană. Cea șapte principii prezentate în această secțiune reprezintă, în concepția sovietică, adaptarea la Europa a principiilor generale care trebuie să guverneze relațiile dintre state. În acest scop au fost folosite:

- "principiile colaborării între URSS și Franța", Tratatul URSS cu RFG, Tratatul Poloniei cu RFG, precum și alte documente semnate de țările socialiste cu țările capitaliste, cum este, de exemplu, Comunicatul comun româno-francez;
- documentele adoptate la ONU.

Diplomatul sovietic a rezervat o parte însemnată din expunerea sa pentru argumentarea ordinii de preferință în care sînt expuse cele șapte "principii" și explicarea motivelor de selecționare a lor. Astfel, el a susținut că în condițiile pe care le prezintă Europa, "inviolabilitatea

"frontierelor" este elementul fundamental al stabilității. De asemenea, a făcut un istoric al noțiunii de "coexistență pașnică", apărută o dată cu Marea Revoluție Socialistă din Octombrie și elaborată de Lenin. "Insist asupra acestui paragraf", a spus L.I. Mendelevici, "deoarece știm că și tovarășii români au vederi bine stabilite în ceea ce privește normele de conviețuire între state. Noi am dori să cunoaștem părerile dv. cu privire la acest principiu pentru a elimina orice posibilitate de speculații". Includerea și redactarea lui a făcut obiectul unor dezbateri ample la "nivelul de lucru" și unei discuții speciale la "nivelul conducerii superioare", unde se apreciază că forma prezentată în textul actual este "cea mai rațională și științifică".

Ca element nou, a fost menționată includerea printre cele șapte principii a "dezarmării" și "sprijinirii ONU".

În ceea ce privește insistența pentru convocarea Conferinței, este bine să se folosească o formulare prudentă. Tocmai de aceea se specifică numai că întrunirea Conferinței poate să aibă loc în 1972. Se introduce însă elementul nou că propunerea privind consultările multilaterale este aprobată în prezent de toate statele interesate.

Partea sovietică consideră că la nivelul Comitetului Politic Consultativ nu este cazul să se abordeze aspecte concrete pe care le prezintă pregătirea și desfășurarea Conferinței. Deja, pe aceste teme, miniștrii afacerilor externe au prezentat o serie de poziții comune, cu prilejul consfătuirii recente de la Varșovia.

✓ În ceea ce privește punctul doi al ordinei de zi a Conferinței, propusă de țările socialiste, s-a considerat că nu este cazul să se reia pozițiile exprimate anterior sau să se dezvolte aceste poziții. De aceea, proiectul se limitează numai la enunțarea acestei chestiuni pentru reafirmarea interesului țărilor socialiste.

d. Capitolul III introduce pentru prima oară într-un document comun evidențierea în secțiune aparte a poziției

țarilor socialiste participante la Tratatul de la Varșovia cu privire la reducerea forțelor armate și armamentelor. Ca problemă însă, reducerea trupelor nu este nouă. Țările socialiste s-au pronunțat și separat și în comun în favoarea unei asemenea reduceri.

Schimbul de vederi pe această temă va avea loc în afara cadrului Consfătuirii și nu trebuie menționat în document.

Includerea acestei chestiuni în document se face fără vreo legătură cu schimbul de vederi. Partea sovietică consideră că un asemenea capitol ar fi trebuit inserat și în cazul în care nu s-ar fi prevăzut schimburi de vederi, deoarece:

- unele state occidentale leagă convocarea conferinței de prezentarea într-o formă mai definită a poziției țărilor socialiste în problema reducerii trupelor;

- micșorarea nivelului confruntării militare duce la întărirea păcii.

Fiindcă acesta este primul document în care se face referire specială la problema reducerii trupelor este bine ca expunerea poziției să aibă caracter general și laconic;

- poziție de principiu;

- reducerea trebuie să se refere atât la forțele străine cât și la cele naționale, deși la negocieri nu este necesar să participe toți;

- reducerea să se facă fără prejudicii;

- abordarea să nu fie de la bloc la bloc;

- cadrul de negocieri trebuie pus de acord.

În mod intenționat nu s-a expus o poziție:

- dacă reducerea trebuie să se refere la toate țările europene sau numai la unele;

- dacă reducerea este radicală sau simbolică;

- care sînt proporțiile.

În ceea ce privește misiunea lui Brosio, partea sovietică nu intenționează să primească pe emisarul celor 14 țări NATO, însă va evita în continuare să facă o declarație

expresă în acest sens.

Partea sovietică insistă ca această formulă să fie cuprinsă în documentul final al Consfătuirii. Hotărîrea cu privire la includerea ei în proiectul sovietic a fost luată la nivelul cel mai înalt.

2. La întrebările primului adjunct al ministrului - George Macovescu - emisarul sovietic a dat următoarele informații suplimentare cu privire la poziția sovietică:

a. În afara documentului de bază care face obiectul proiectului sovietic, Consfătuirea ar urma să mai adopte un Comunicat. Textul acestuia nu ridică însă probleme, deoarece va fi la fel ca celelalte, adoptate pînă acum.

b. Toate țările participante la Tratat au comunicat acordul ca reuniunea să se deschidă la 25 ianuarie a.c.

c. Ministrul de externe sovietic A. Gromîko nu va fi prezent la Consfătuire. Incepînd cu data de 23 ianuarie, el urmează să efectueze o vizită în Japonia. S-a încercat să se schimbe data plecării sale la Tokio, dar nu a fost posibil.

d. Probabil că lucrările vor dura 3 zile (cel puțin două zile). Se pare că textele cuvîntărilor vor fi mai mari decît la reuniunea recentă a miniștrilor afacerilor externe. La "nivelul de lucru" se prevede ca L.I. Brejnev să vorbească cca. o oră.

e. Partea sovietică nu a luat în considerare posibilitatea organizării unei reuniuni pregătitoare înainte de deschiderea Consfătuirii. Aceasta nu înseamnă însă că n-ar putea să aibă loc la Praga o asemenea reuniune.

f. Ordinea de zi a lucrărilor ar urma să cuprindă două puncte:

- cu privire la securitatea europeană;
- raportul Comandantului suprem al Forțelor Armate Unite ale țărilor participante la Tratatul de la Varșovia.

g. Dezbaterile la punctul 2 vor fi mai reduse.

Probabil că se va adopta "formula de la Sofia": după raportul comandantului suprem, vor interveni delegațiile, nu însă neapărat toate. Se presupune că intervențiile vor fi scurte.

b. Schimbul de vederi cu privire la reducerea forțelor armate și armamentelor va avea loc în afara ordinii de zi.

La întrebarea suplimentară a primului adjunct al ministrului, George Macovescu, dacă problema reducerii trupelor se va discuta în cadrul punctului referitor la securitatea europeană, emisarul sovietic L.I.Mendelevici a răspuns negativ.

i. Detalii cu privire la problemele organizatorice (durată, difuzarea proiectelor de documente, organizarea unei reuniuni pregătitoare, componența delegațiilor și altele) ar trebui să fie furnizate de partea cehoslovacă.

j. Componența delegațiilor urmează să fie cea obișnuită la asemenea consfătuiri. Din partea sovietică vor participa: L.I.Brejnev, A.Kosișhin, K.Katușev (probabil), primul adjunct al ministrului afacerilor externe V.V.Kuznețov. Componența definitivă se va stabili cu o săptămână înainte de consfătuire.

Nu se știe dacă ambasadorii la Praga vor face parte din delegații.

3. Emisarul L.I.Mendelevici a arătat că are indicații să rămână la București cât este nevoie pentru discuții. El a spus că în această perioadă este la dispoziția părții române pentru a răspunde la eventualele întrebări, a da explicații și a facilita ajungerea la un acord asupra textului inițial al proiectului de document. Timpul liber ar dori să-l folosească pentru cunoașterea României. În mod expres a exprimat dorința de a vizita Galeria Națională.

El a mulțumit pentru primirea și ospitalitatea acordată de partea română.

Ambasadorul Erozdenko a rugat ca ora prânzului de luni 17 ianuarie să fie rezervată pentru un dejun pe care el dorește să-l ofere la ambasada URSS în onoarea primului adjunct al ministrului afacerilor externe, George Macovescu. La dejun ar dori să invite și 4-5 lucrători ai MAE. Invitația sa a fost acceptată cu plăcere.

4. Primul adjunct al ministrului George Macovescu, relevând utilitatea acestui sistem de schimburi de vederi în preajma consfătuirilor țărilor socialiste participante la Tratatul de la Varșovia, a subliniat dorința părții române de a se ajunge la un punct de vedere comun. Proiectul propus partea sovietică va face obiectul unui studiu atent, urmînd ca luni, 17 ianuarie a.c., să se treacă la discuții pe text.

15 ianuarie 1972

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE
Direcția I Relații 284/9

SECRET

Nr. 01/0466

226

17.01.72.

X
TCVARASULUI GEORGE MACOVESCU
PRIM-ADJUNCT AL MINISTRULUI

19.01.72.
4

NOTA DE CONVORBIRE

S. U. N. S. S.

Chelak

1. In zilele de 15 și 16 ianuarie 1972, în cursul vizitării unor așezăminte de cultură și artă din București, Curtea de Argeș și Tîrgoviște (Muzeul Th. Aman, Muzeul Zambaccian, Curtea Domnească și Mînăstirea Curtea de Argeș și Muzeul Curtea Domnească din Tîrgoviște), ambasadorul itinerant al URSS, L.I. Mendelevici, a manifestat mult interes față de trecutul glorios al poporului român, de cultura și civilizația sa și a rugat să i se pună la dispoziție material privind istoria României, în limba rusă sau engleză.

2. Cu același prilej, diplomatul sovietic a spus lui I. Avran, consilier în MAE, care l-a însoțit la obiectivele menționate, că a venit la București cu dorința de a discuta tot atât de deschis și a avea un schimb de păreri cu partea română la fel de fructuos ca și în noiembrie 1971. El a spus, de asemenea, că deși a făcut parte din colectivul care a elaborat proiectul de document cu care a venit la București și din acest motiv ar fi bucuros dacă ar întruni adeziunea părții române, totuși va face totul ca documentul respectiv

al întâlnirii de la Praga la nivel înalt să oglindească pozițiile tuturor participanților. În acest sens, a primit indicații de la Moscova să stea la București atât cât va fi necesar, iar la Budapesta, care inițial era următoarea capitală a itinerarului său, a fost trimis un alt diplomat sovietic.

I. Avram a subliniat, la rândul său, contribuția diplomatului sovietic la pregătirea documentului consfățuirii din decembrie 1971 a miniștrilor de externe ai țărilor socialiste participante la Tratatul de la Varșovia și, în același timp și-a exprimat încrederea că și actuala sa misiune se va încununa de succes. A subliniat dorința constantă a părții române de a colabora într-un mod constructiv la elaborarea de documente care să întrunească adeziunea generală a participanților.

Notă:

Propunem să i se facă cadou ambasadorului I. I. Mendelevici, din fondurile de propagandă ale MAE, un set de materiale privind istoria României.

Ch. C. C.

17 ianuarie 1972

NOTA DE AUDIENȚĂ

În ziua de 24 ianuarie a.c., l-am vizitat pe Milan Klusák, ministrul afacerilor externe al R.S. Cehoslovace, în discuțării unor probleme organizatorice legate de Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la

I. În acest sens, Klusák mi-a spus următoarele:

- toate delegațiile sînt conduse de primii secretari generali ai partidelor;
- din delegație fac parte conducătorii de guverne, cu excepția președintelui Consiliului de Miniștri al R.D. Germane, G. Neumann, care este bolnav și va fi înlocuit de primul vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, Neumann;
- cu excepția delegațiilor R.P. Ungare și R.P. Bulgaria, în partea cărora participă șefii Secțiilor Relațiilor Externe ale C.C. ale partidelor respective, toate celelalte delegații cuprind și pe secretarii C.C. care se ocupă de problemele internaționale;
- în toate delegațiile sînt prezenți miniștrii afacerilor externe, excepția făcînd delegația U.R.S.S., ministrul A.A. Gromiko fiind plecat în Japonia;
- nici o delegație nu cuprinde ministrul forțelor armate, deși la Praga va fi prezent Comandantul Suprem al trupelor aliate în Tratatul de la Varșovia, mareșalul Iakubovski.

II. Consfătuirea își va începe lucrările în ziua de 25 ianuarie, la ora 10,00 urmînd să fie deschisă de conducătorul delegației cehoslovace, Gustav Husak, în calitate de gazdă, iar președinția actualii consfătuiri va reveni delegației R.D. Germane.

Pe ordinea de zi a consfătuirii figurează următoarele puncte:

- Securitatea europeană;
- Raportul de activitate al Comandamentului trupelor aliate în Tratatul de la Varșovia.

Există propunerea tovarășilor vietnamezi ca prezenta
Comisie să adopte o declarație privind situația din Vietnam.
Conținutul acestei declarații urmează să fie prezentat la consfătuirea
președintelui și membrilor adjunctilor miniștrilor afacerilor externe.

În cadrul primului punct sau separat se va discuta și
problema reducerii forțelor armate.

În prima zi a consfătuirii (25 ianuarie) se presupune că
lucrările se vor desfășura atât înainte de prânz, cât și după
prânz, cu o pauză de două ore, seara nefiind prevăzută nici o
acțiune protocolară. Abia în a doua zi a consfătuirii, după
semnarea documentelor, există intenția organizării unui banchet,
însă această chestiune nu este definitiv hotărâtă.

Plecarea delegațiilor din Cehoslovacia este lăsată la
latitudinea fiecărei delegații, partea cehoslovacă fiind pregă-
tită să vină în întâmpinarea oricăror propuneri de vizitare a
unor obiective economice sau de contacte bilaterale.

A. S.
G. Macoveanu

19. 1. 1968
note a fost făcute
la Praga.

București, 18. februarie 1972

Prim. Adj. al Ministrului
Nr. 625 / 18.02.72

Relații
324

TOVARASE GENERAL-LOCOTENENT,

Vă trimitem alăturat un exemplar (în limba rusă) al Proiectului cu privire la "Hotărârea statelor participante la Tratatul de la Varșovia, adoptată la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ la 18 ianuarie 1972".

Documentul menționat a fost predat personal tovarășului ministru Corneliu Mănescu, de către mareșalul I.I. Iakubovski, cu câteva minute înainte de începerea ședinței din dimineața zilei de 26 ianuarie a.c. a Comitetului Politic Consultativ de la Praga.

PRIM-ADJUNCT AL MINISTRULUI,

George Macovescu
George Macovescu

Tovarășului
general locotenent
GHEORGHE LOGOFATU

LOCȚIITOR AL ȘEFULUI MARELUI
STAT MAJOR

Delat
biicef.

STRICT SECRET

Proiect

118-01/00824

H O T A R I R E A

statelor participante la Tratatul de la Varşovia,
adoptat la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ
la 26 ianuarie 1972

Comitetul Politic Consultativ al statelor par-
ticipante la Tratatul de la Varşovia constată că:

Hotărârile statelor participante la Tratatul
de la Varşovia privind perfecţionarea structurii şi or-
ganizării de conducere a organizaţiei defensive a Tratatului
de la Varşovia, adoptate la Budapesta la 17 martie
1959 de miniştrii apărării şi de Comandantul suprem al
Forţelor Armate Unite, se îndeplinesc.

Organele de conducere create exercită o influenţă
pozitivă asupra tuturor aspectelor vieţii şi activităţii
Forţelor Armate Unite. S-a amplificat colaborarea ţărilor
aliate în domeniul militar. S-a întărit şi s-a dezvoltat
continuarea prietenia frăţească dintre armatele ţărilor
Tratatului de la Varşovia. A crescut pregătirea de luptă
a armatelor şi flotelor. S-a perfecţionat sistemul de con-
ducere al Forţelor Armate Unite.

Toate acestea au contribuit la creşterea puterii
de apărare a statelor aliaste.

Statele participante la Tratatul de la Varşovia
hotărăsc:

1. Să aprobe activitatea practică a organelor
militare ale Organizaţiei Tratatului de la Varşovia refe-

multiplicat înlocuirea lb. rom. din lb. rusă

1. 2 ex.

1 ex. OS.

1 ex. TRİ

...care la îndeplinirea hotărârii statelor participante la Tratatul de la Varşovia, adoptată de Consfătuirea de la Budapesta a Comitetului Politic Consultativ privind perfecţionarea structurii şi organelor de conducere a organizaţiei defensive a Tratatului de la Varşovia.

2. Să se continue orientarea eforturilor Comandamentului Unificat şi ale Comandamentelor naţionale spre perfecţionarea capacităţii de apărare a statelor participante la Tratatul de la Varşovia, spre îndeplinirea integrală a hotărârilor luate la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ din martie 1969 în cadrul tuturor armatelor aliate. Să se ridice capacitatea de pregătire militară a forţelor armate unite, să se întărească prietenia şi colaborarea dintre armatele aliate.

3. Să se ia măsuri pentru îndeplinirea la timp a planurilor cincinale de dezvoltare a armatelor aliate în perioada 1971-1975, acordând o deosebită atenţie îmbunătăţirii structurii organizatorice a armatelor, înzestrării lor tehnice, perfecţionării conducerii armatelor, acumulării de rezerve de mijloace materiale şi dotare a teatrului acţiunilor militare. Inzestrarea armatelor cu tehnică nouă se va face ţinând seama de programul complex de dezvoltare şi perfecţionare în continuare a colaborării şi dezvoltării integrării socialiste economice a ţărilor membre ale Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, adoptat la cea de-a 25-a sesiune CAER.

4. În interesul consolidării în continuare a prieteniei şi contactelor dintre armatele statelor participante la Tratatul de la Varşovia se consideră oportună lărgirea formelor de colaborare existente între ele, care să fie realizată prin punerea de acord de către Comandantul forţelor armate unite şi miniştrii apărării ai statelor participante la Tratatul de la Varşovia.

5. Să se perfecționeze structura organizatorică a organelor de conducere ale forțelor armate unificate ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia. Schimbările și precizările structurii organizatorice ale Statului Major și Comitetului Tehnic ale forțelor armate unite, în limitele numărului total stabilit pentru ele, să se facă de către Comandantul forțelor armate unite, cu acordul miniștrilor apărării ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

- Pentru Republica Populară Bulgaria
- Pentru Republica Socialistă Cehoslovacă
- Pentru Republica Democrată Germană
- Pentru Republica Populară Polonă
- Pentru Republica Socialistă România
- Pentru Republica Populară Ungară
- Pentru Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste

SECRET

24

Exemplarul nr. 1

ROMANIA
FORȚELOR ARMATE
MINISTRULUI

Nr. 153 2.06.1972

Tovarășului

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE	
SERVICIUL DOCUMENTE SECRETE	
Nr. 0692	din 01.06.72
SECRET	

VASILE GLIGA

ADJUNCT AL MINISTRULUI AFACERILOR EXTERNE

Vă informez că după convorbirea pe care am avut-o cu [redacted] la Ministerul Afacerilor Externe în ziua de 5 mai a.c., am discutat în cursul a două întrevederi, în zilele de 8 și 30 mai a.c., cu generalul-locotenent Dementiev A.A., reprezentantul Comandantului suprem al Forțelor Armate Unite, prevederile din proiectul de "Convenție privind capacitatea juridică, privilegiile și imunitățile statului major și ale altor organe de conducere ale Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia", în legătură cu care nu se realizase un acord.

În cursul acestor discuții, unele probleme au fost clarificate, ajungându-se la formulările pe care în convorbirea [redacted] avută cu Dvs. din 5 mai a.c. le-am considerat acceptabile, iar altele deși au fost acceptate în parte, nu ne satisfac și au rămas în continuare în suspensie după cum urmează :

1. La articolul 1

La propunerea noastră ca de la punctul 1 să se excludă expresia "alte cadre militare, precum și salariații civili" și expresia "care pe timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu acționează în calitate de persoane cu funcții internaționale", generalul-locotenent Dementiev A.A. a comunicat că Statul major al Forțelor Armate Unite a fost de acord numai cu excluderea expresiei "alte cadre militare".

*în tratatele
testimoniile
suspendare*
08.06.72
V. Gliga

Nu a fost de acord cu propunerea noastră ca de la punctul 1 să fie exclusă fraza a doua și înlocuită cu formularea :

" De privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta Convenție pot beneficia și unii salariați civili care lucrează ca specialiști în Statul major al Forțelor Armate Unite, ale căror funcții vor fi stabilite periodic de către Comitetul miniștrilor apărării ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia, la propunerea Comandantului suprem al Forțelor Armate Unite.

Lista nominală a acestora va fi comunicată anual de către Comandantul suprem al Forțelor Armate Unite ministerelor apărării ale tuturor statelor semnatare ".

Generalul-locotenent Dementiev a insistat pentru menținerea frazei a doua, propusă anterior de Statul major al Forțelor Armate Unite, cu următorul conținut :

" Prin termenul "salariați civili" se înțeleg numai salariații care lucrează nemijlocit la Statul major al Forțelor Armate Unite, în numărul stabilit de Comitetul Politic Consultativ".

Totodată, a propus ca, în continuarea acesteia, să se adauge formularea :

" Tabelele acelei părți a salariaților civili care vor beneficia de prevederile prezentei Convenții se comunică periodic de către Statul major al Forțelor Armate Unite marilor (principalelor) state majore ale armatelor statelor părți la Convenție".

2. La articolul 2 punctul 2

Nu am mai insistat asupra propunerii anterioare ca la imunitatea localurilor, bunurilor, activelor și documentelor să poată renunța, alături de Statul major al Forțelor Armate Unite, și statele părți la Convenție.

./.

3. La articolul 4, punctul 3, alineatul 2

Generalul-locotenent Dementiev a comunicat că Statul major al Forțelor Armate Unite a fost de acord cu excluderea expresiei "după părerea sa".

4. La articolul 6, punctul 4

Am propus fie să se adauge expresia "și ale Cartei O.N.U.", fie să se excludă și expresia "în conformitate cu prevederile Tratatului de la Varșovia".

Generalul-locotenent Dementiev a transmis propunerea Statului major al Forțelor Armate Unite ca fraza să se termine cu expresia "pe cale diplomatică", la care am cerut să se adauge "ori pe orice altă cale acestea vor conveni".

Referitor la discuțiile pe care le-am avut, am arătat generalului-locotenent Dementiev că la rugămintea Comandantului suprem al Forțelor Armate Unite, Ministerul Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România a remis proiectul de convenție. Ministerului Afacerilor Externe pentru definitivare și semnare și, ca urmare, scopul acestor întrevederi este de a încerca o clarificare a punctelor de vedere și o apropiere a acestora, dar că rezolvarea problemelor în suspensie se va face de către ministerele afacerilor externe ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

ADJUNCT AL MINISTERULUI FORTELOR ARMATE

General-colonel

Mihail

Mihail Nicolescu

NOTA

Referitor: Proiectul de "convenție privind capacitatea juridică, privilegiile și imunitățile Statului major și altor organe de conducere ale Forțelor Armate Unite ale Țărilor participante la Tratatul de la Varșovia"

I. SCURT ISTORIC

1. Proiectul de Convenție privind capacitatea juridică, privilegiile și imunitățile statului major al Forțelor Armate Unite a fost transmis M.F.A. de către mareșalul I.I. Iakubovski, comandantul suprem al Forțelor Armate Unite (F.A.U.) în decembrie 1970.

Inițial, M.F.A. și M.A.E. (avizul din 5 februarie 1971) au apreciat că nu există o bază juridică pentru încheierea unei asemenea convenții. Prezidiul Permanent al C.C. al P.C.R. a stabilit ca atât M.F.A. cât și M.A.E. să se edifice asupra diferitelor aspecte și să prezinte noi propuneri.

La 10 mai 1971, M.A.E. a transmis M.F.A. un tabel cu observații și propuneri asupra proiectului de convenție.

Din corespondența ulterioară cu M.F.A. rezultă că acesta a supus aprobării Consiliului Apărării Republicii Socialiste România unele observații și le-a comunicat Statului major al F.A.U.

2. În noiembrie 1971, mareșalul Iakubovski a scris în M.F.A. un nou proiect al convenției, menționând că în acest proiect au fost introduse completările și precizările de îmbunătățire a conținutului și redactării lui, formulate de M.F.A., că, "după părerea sa, au fost găsite formulările acceptabile pentru toate statele participante la Tratatul de la Varșovia și că, fiind pus de acord în totalitate", poate fi predat "pentru definitivare ulterioară" ministerelor afacerilor externe.

Din analiza proiectului revizuit a reieșit însă că s-a ținut seama numai de unele din observațiile părții române.

În avizul M.A.E. la proiectul revizuit s-a apreciat că ar fi indicat să se încerce din nou îmbunătățirea textului, prin reiterarea unora din observațiile și propunerile formulate anterior sau prin formularea unora noi. În privința ecouei ulterioare a negocierilor s-a arătat că ar fi indicat să se sugereze organizarea de tratative între delegații impunerice de guvernele respective, conduse de reprezentanți ai forțelor armate.

3. În decembrie 1971, mareșalul Iakubovski a scris din nou textul proiectului de convenție, precizând, de această dată, că proiectul "ține seama de propunerile primite din partea ministerelor apărării ale statelor aliate", și că M.A.E. al U.R.S.S. va lua inițiativa punerii de acord, cu ministerele de externe ale celorlalte state, asupra "locului, datei și modului de semnare" a convenției.

În cadrul unei ședințe de lucru a M.F.A. și M.A.E., la nivel de prim-adjunct al ministrului, s-a stabilit să fie transmise din nou Statului major al F.A.U. patru din observațiile noastre (anexa I).

4. La 5 mai 1972, în vederea unei discuții cu generalul-locotenent Dementiev, reprezentantul comandantului suprem al Forțelor Armate Unite, care se afla la București a avut loc la M.A.E. o ședință de lucru în prezența tovarășilor adjuncți de miniștri V. Gliga și general-colonel Maria Nicolescu, în cadrul căreia s-a ajuns la următoarele concluzii:

✓ a) să renunțăm la observația privind capacitatea Statului major referitoare la imunitatea localurilor sale (art. 3 pct. 2);

✓ b) să propunem îmbunătățirea textului privind modul de renunțare la imunitatea personalului (art. 4 pct. 3) astfel

It accentul să cadă pe acordul dintre ministrul apărării și
mandantul suprem al F.A.U. și nu pe "părerea" acestuia din
e

✓ c) să ne menținem poziția ca articolul privind rezol-
area diferendelor (art.6 pct.4) să se refere și la Carta O.N.U.
și să nu facă referire nici la Tratatul de la Varșovia;

✓ d) să ne menținem observațiile la art.1 pct.1 și 2
anume: problema salariaților civili să fie tratată separat
de aceea a Statului major; despre "alte cadre militare" să se
menționeze eventual în textul privind salariații civili; să fie
eliminată prevederea privind "calitatea de persoane cu funcții
internationale".

Din informarea primită recent de la M.F.A. rezultă că
Statul major al F.A.U. ar înclina spre acceptarea sugestiilor
noastre de la punctele b și c de mai sus, că ar fi de acord să
se elimine referința la "alte cadre militare" dar că nu acceptă
observațiile noastre cu privire la salariații civili și la cali-
tatea de persoane cu funcții internationale.

II. Probleme în suspensie. Propuneri

Problemele rămase în suspensie sînt de două categorii,
de fond și de natură organizatorică dar cu implicații practice
de conținut și de ordin principal.

1. a) de fond principala problemă este aceea a
statutului salariaților civili, care, potrivit informațiilor
primită de la M.F.A., sînt în exclusivitate cetățeni sovietici.

Avînd în vedere că nu există nici un text juridic
pentru ca ei să fie incluși în Statul major, considerăm că
propunerea noastră, de a se include o prevedere separată cu
privire la ei, este foarte rezonabilă și în consecință sîntem
de părere să o menținem.

b) O altă problemă este aceea a atribuirii "calității
de persoane cu funcții internationale" atât generalilor, amira-
lilor și ofițerilor din Statul major cît și salariaților civili.

Apreciem că în favoarea renunțării la această pre-
vedere pledeză argumente foarte puternice: (imposibilitatea
unei similitudini între Statul major al F.A.U. și organizațiile
internationale ai căror funcționari au calitatea de persoane cu
funcții internationale; modul în care sînt recrutați și retri-
buiți membrii statului major, adică păstrarea subordonării lor

față de autoritățile militare naționale, rolul minor al salariaților civili) și ca acare propunem să se susțină în continuare observația noastră.

c) Așit în titlul Convenției cât și în articolul 1 este inclusă ideea ca de regimul ce se va acorda Statului major vor beneficia și "alte organe de conducere" ale F.A.U.

Considerăm că este necesar să se precizeze care sînt aceste organe de conducere.

2. Sub aspect organizatoric, inițiatorii proiectului consideră că transmiterea sa la ministerele de externe ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia este o chestiune formală, în sensul de a se perfecta data și locul semnării convenției, fără ca mai aibă loc negocieri.

Păreră noastră este că prin antamarea unor discuții între reprezentanții ministerelor de externe sau, așa cum am sugerat, între delegații special împuternicite, s-ar putea obține unele înnoștrici chiar pe fond ale proiectului de convenție, iar sub aspect principial s-ar diminua mult rolul Statului major de inițiator al reglementării în discuție și tendința sa de a face aprecieri de genul "au fost găsite formulări acceptabile pentru toate statele participante".

În discuțiile din luna mai a.c., cu reprezentantul Statului major al F.A.U., reprezentantul M.F.A. a arătat că proiectul a fost examinat la M.A.E. pentru definitivare și semnare.

Propunem să avansăm această idee și oficial, în momentul în care M.A.E. al U.R.S.S. va lua inițiativa în privința semnării Convenției.

13 iunie 1972

NOTA DOCUMENTARA

cu argumentarea pentru menținerea în continuare a punctului de vedere potrivit căruia de la punctul 1 al proiectului de convenție privind capacitatea juridică, privilegiile și imunitățile Statului major și ale altor organe de conducere ale Forțelor Armate Unite este necesar să se excludă expresiile "precum și salariații civili" și "care pe timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu acționează în calitate de persoane cu funcții internaționale".

1. Articolul 1 al proiectului de Convenție privind capacitatea juridică, privilegiile și imunitățile Statului major și ale altor organe de conducere ale Forțelor Armate Unite, cuprinde o definiție a Statului major al Forțelor Armate Unite în cadrul căreia sînt cuprinși, pe lângă generalii, amiralii și ofițerii destinați de statele participante la Tratatul de la Varșovia, și salariații civili care lucrează în acest organ.

Propunerea este inacceptabilă, întrucît așa cum este formulată, nu corespunde prevederilor Statutului Forțelor Armate Unite și al Comandamentului Unificat stabilit la nivelul cel mai înalt de statele participante la Tratatul de la Varșovia în cadrul ședinței Comitetului Politic Consultativ care a avut loc la Budapesta în 1969.

Includerea în componența Statului major al Forțelor Armate Unite, alături de generalii, amiralii și ofițerii destinați de statele participante, și a salariaților civili este în contradicție cu principiul reprezentării proporționale a tuturor statelor membre, prevăzut în art.28 și următoarele din Statutul sus-menționat, în anexele la acest statut și în Schema de principiu cu organizarea organelor de conducere ale Forțelor Armate Unite, întrucît salariații civili nu fac parte din

personnelul destinat de statele participante potrivit cotei procentuale stabilite, ci sînt în exclusivitate cetățeni sovietici.

Dacă s-ar accepta cuprinderea și a salariaților civili în definiția Statului major al Forțelor Armate Unite, rezultatul ar fi o încălcare a dispozițiilor unui document - "Statutul Forțelor Armate Unite și al Comandamentului Unificat" - care este fundamental pentru colaborarea în cadrul Tratatului de la Varșovia.

Deși numărul salariaților civili din organele de conducere ale Forțelor Armate Unite este, potrivit schemei de principiu, destul de mare (la 195-280 generali, amirali și ofițeri revin 83 salariați civili), aceștia îndeplinesc totuși atribuții de mare importanță, care în general nu necesită acordarea de privilegii și imunități.

Hotărîrea statelor participante la Tratatul de la Varșovia, adoptată la Budapesta în 1969, referindu-se la aceste persoane le consideră "personal de deservire" deci nu le include în Statul major al Forțelor Armate Unite și, ca o consecință a acestui fapt, nici în categoria persoanelor ce se destinașă proporțional de toate statele participante.

Dacă, totuși, în cadrul "personalului de deservire" se află și persoane a căror prezență ar putea fi indispensabilă cu ocazia diverselor deplasări pe teritoriul statelor participante Tratatul de la Varșovia a unor persoane cu muncă de răspundere sau delegații din Statul major al Forțelor Armate Unite, ar putea fi acceptabil ca unele categorii de asemenea salariați civili să beneficieze de privilegii și imunități.

Este, însă, necesar ca aceste categorii de persoane să fie stabilite periodic de un organ colectiv de conducere al Tratatului de la Varșovia, cu acordul reprezentanților tuturor statelor. Noi am propus ca stabilirea lor să se facă de Comitetul miniștrilor apărării, iar Statul major al Forțelor Armate Unite, incluzînd pe salariații civili în Statul major, a propus următoarea formulare: "Prin termenul "salariați civili" se înțeleg numai

salariații care lucrează nemijlocit la Statul major al Forțelor Armate Unite, în numărul stabilit de Comitetul Politic Consultativ".

Formularea propusă este principial inacceptabilă pentru că leagă problema salariaților civili de definiția Statului major; în ce privește celelalte aspecte, ea înlocuiește criteriul calitativ propus de noi (categoriile de asemenea salariați civili) cu un criteriu cantitativ, numeric.

Propunerea noastră este în spiritul reglementărilor internaționale similare. Astfel, art.V, secțiunea 17 din "Convenția cu privire la privilegiile și imunitățile Organizației Națiunilor Unite" prevede: "Secretarul general va stabili categoriile de funcționari cărora li se aplică dispozițiile articolului de față și ale art.VII. El va prezenta această listă Adunării generale și o va comunica apoi guvernelor tuturor membrilor. Numele funcționarilor cuprinși în aceste categorii vor fi aduse periodic la cunoștința guvernelor membrilor organizației".

În ce privește organul care va comunica lista nominală a salariaților civili (Comandantul suprem sau șeful Statului major al Forțelor Armate Unite), aceasta nu constituie o problemă de principiu și se poate rezolva în orice formă reciproc acceptabilă.

Important este să se prevadă ca stabilirea categoriilor de persoane care vor beneficia de privilegii și imunități să se facă cu acordul reprezentanților tuturor statelor membre, ca dreptul de decizie în această problemă să aparțină unui organ colectiv, de reprezentare multilaterală, și nu unui organ de execuție - Statul major al Forțelor Armate Unite - așa cum s-a propus de către Comandamentul Unificat.

2. Proiectul de convenție privind capacitatea juridică, privilegiile și imunitățile Statului major și ale altor organe de conducere prevede că persoanele care vor beneficia de

privilegii și imunități acționează pe timpul îndeplinirii atribuțiilor de serviciu în calitatea de "persoane cu funcții internaționale", deci de funcționari internaționali.

Calitatea de funcționari internaționali a persoanelor care lucrează în organele de conducere ale Forțelor Armate Unite nu este, însă, prevăzută în nici unul din documentele adoptate în cadrul Tratatului de la Varșovia.

S-a invocat în sprijinul propunerii din proiectul de convenție de către reprezentantul Comandantului suprem al Forțelor Armate Unite, o prevedere din "Statutul privind reglementarea modului de lucru al ofițerilor, generalilor și amiralilor din armatele statelor participante la Tratatul de la Varșovia încadrați în Statul major și Comitetul tehnic al Forțelor Armate Unite". În capitolul I - Prevederi generale al acestui statut se arată că serviciul cadrelor care lucrează în organele de conducere ale Forțelor Armate Unite "constituie o îndatorire de răspundere, o îndeplinire a unei îndatoriri internaționale și de alianță". Este evident, însă, că o asemenea prevedere nu poate fi interpretată ca o consacrare pentru persoanele în cauză a calității de funcționari internaționali.

Prevederea din proiectul de convenție al Statului major al Forțelor Armate Unite, potrivit căreia generalii, amiralii și ofițerii care lucrează în organele de conducere ale Forțelor Armate Unite au calitatea de funcționari internaționali nu corespunde nici reglementărilor din statutele în vigoare referitoare la colaborarea în cadrul Tratatului de la Varșovia.

Este de natura calității de "funcționar internațional" de a nu se subordona și a nu primi instrucțiuni de la organele naționale și de a fi salarizat de organizația internațională în cadrul căreia lucrează. Ori, potrivit statutelor în vigoare, generalii, amiralii și ofițerii destinați de statele participante pentru a lucra în organele de conducere ale Forțelor Armate Unite, deși se subordonează și conducătorilor acestor organe, rămân în

continuare în cadrul armatelor naționale și sînt subordonați comandamentelor respective.

Statutul susmenționat privește modul de lucru al generalilor, amiralilor și ofițerilor, cuprinzînd în acest sens mai multe prevederi.

Astfel, potrivit capitolului II, punctul 2, generalii, amiralii și ofițerii se pun la dispoziția Comandantului suprem al Forțelor Armate Unite prin ordinele ministrilor apărării și se numesc în acele funcții de pe ștat stabilite prin ordinele ministrilor apărării.

O dată cu numirea în funcții tehnice ale Forțelor Armate Unite și alte sarcini avute în vedere rămîn în cadrele armatelor respective. Statutul major al Forțelor Armate naționale "își păstrează rangul și este șef direct și ofițerii destinați de armata în care face parte (capitolul III, punctul 8).

Potrivit aceluiași statut, aceste cadre militare fac parte și problemele adoptate în armatele naționale, sînt avansate și grad de comandamentele naționale, poartă uniforma militară națională și semnele distinctive, conținute pentru forțele armate naționale ducîndu-se după regulile stabilite lor juridic de bază ca militari respective. În general, statutul este cel al armatei din care face parte.

Seamănă este și fașonul că, potrivit capitolului II, punctul 7 al statutului, generalii și ofițerii de lucru în Statul major și Comitetul tehnic ale Forțelor Armate Unite "se consideră ca ani de serviciu în forțele armate naționale".

Sub aspect material, generalii, amiralii și ofițerii care lucrează în organele de conducere ale Forțelor Armate Unite sunt remunerați de către comandamentele armatelor naționale respective, iar activitatea pe care o depun este axată pe rezolvarea problemelor ce privesc armata din care fac parte.

S-a argumentat de către Statul major al Forțelor Armate Unite că nerecunoașterea prin Convenție a calității de funcționari internaționali ar lipsi de bază juridică acordarea de privilegii și imunități. O asemenea bază a fost, însă, creată prin includerea în preambul, la propunerea Ministerului Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, a unui alineat cu următorul cuprins: "recunoscând că, pentru îndeplinirea sarcinilor ce le revin, Statului major și altor organe de conducere ale Forțelor Armate Unite urmează să li se acorde capacitate juridică, privilegii și imunități ...".

RD. 604/360/19.06.72

N O T A

Referitor: implicații ale întâlnirii la nivel înalt sovieto-american asupra raporturilor dintre țările participante la Tratatul de la Varșovia.

1. În documentele adoptate ca urmare a discuțiilor de la Moscova nu se fac referiri la necesitatea desființării blocurilor militare. În același timp, se enunță ideea purtării unor tratative, pe baze bilaterale și multilaterale, în scopul limitării armamentelor.

Așa cum se arată în art.6 al documentului privind "Bazele..." părțile "vor depune eforturi deosebite pentru limitarea înarmărilor strategice. În cazul în care acest lucru va deveni posibil, ele vor încheia acorduri concrete, îndreptate spre realizarea acestor obiective".

2. În situația în care opoziția dintre cele două țări se atenuază într-o serie de domenii de confruntare politică și militară, ca urmare a intrării în vigoare a acordurilor convenite, însoțită de dorința fiecăreia din părți de a menține blocurile respective, de care nu se pot dispensa în această etapă, este de presupus că se vor depune eforturi, atât din partea S.U.A., cât

./.

și din partea U.R.S.S., de a găsi modalități de adaptare la noile condiții a blocurilor militare; în același sens va acționa și dorința țărilor occidentale membre ale NATO de a menține Organizația Atlanticului de Nord, atât timp cât nu vor dispune de garanții ferme din partea U.R.S.S. în ceea ce privește respectarea securității lor.

3. Faptul că din documentele semnate nu rezultă în ce măsură U.R.S.S. și S.U.A. ar fi dispuse să încurajeze discuțiile directe între statele membre ale celor două tratate militare, lasă să se întrevadă dorința lor de a canaliza abordarea problemelor în care sînt interesate, la nivelul blocurilor militare ca entitate. În acest fel, se va menține tendința de a coordona prin intermediul alianțelor militare activitatea statelor membre.

4. În lumina experienței anterioare, este de presupus că factorii de conducere sovietici vor propune convocarea, în perioada următoare, a unei întâlniri a Consiliului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia, pentru a prezenta, într-o formă sau alta, rezultatele vizitei președintelui Nixon în Uniunea Sovietică și a documentelor semnate.

1 iunie 1972

2 ex. < ex. 1 Dir. Interz. (vezi registrul)
ex. 2 D.R.I.

160

DECLASSIFIED

Authority EO. 12958
By YJM NARA Date 3/17/01

Reproduced at the Nation

SECRET/NO DIS

A-146

Department of State

DEPT PASS: BELGRADE, BERLIN, BUDAPEST, HONG KONG, MOSCOW,
PEKING, PRAGUE, SOFIA, VENETO, WARSAW

E.O. 11652: XGDS-1

TAGS: PPOK, XF, XH, RO, UR, CH

Amembassy BUCHAREST

May 24, 1974

Memorandum of Conversation Between Emil
BODNARAS and Ambassador Harry G. Barnes, Jr.
(A) Bucharest A-101, April 23, 1974; (B)
Bucharest A-51, February 14, 1972

Enclosed is a memorandum of conversation between Emil BODNARAS, Vice-President, Romanian Council of State, and the Ambassador. Bodnaras, 70, the number two-ranking Romanian leader, has Ceausescu's confidence, is highly intelligent, and is a veteran of four decades in the international Communist movement, during which time he has had occasion to know personally most of its principal figures. (See refair A for more on Bodnaras's current status.)

Because of his position and experience, we have recorded his remarks in detail. They included:

--His low regard for and mistrust of Brezhnev and the Soviet leadership in general, which he characterized as incorrigibly "imperialist";

--Some details on the April 1974 Warsaw Pact PCC meeting at which Ceausescu was under Soviet pressure to condemn China but scored a point in the final communiqué;

--Skepticism about the US-Soviet detente, which he termed a mere "armistice" which gives Brezhnev a free hand, as exemplified by Soviet attempts to sabotage US peace efforts in the Middle East;

--Indications that the Romanian leadership gave some thought in August 1968 to leaving the Warsaw Pact;

Enclosure Maxson

SECRET/NO DIS

161
POL:AMainland mob

5/23/74

AMB:HG.Barnes Jr

DECLASSIFIED

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

BUCHAREST A-146

SECRET/EXDIS

2

--Details on Romanian emigration matters, including an explanation of why transit by Soviet Jews through Romania has remained suspended;

--A more equivocal estimate of Chou's present power position in China (he knows Chou personally) than Bodnaras gave last month.

The conversation touched also on other US-Soviet and US-Romanian issues, China, CEMA, the Middle East, and the history of the withdrawal of Soviet troops from Romania in 1958.

By now, Bodnaras's nationalist, anti-Russian Marxism has been well documented (refairs). While surprising in its vehemence, there is no reason to doubt his sincerity, although his statements have special meaning when addressed to Americans whose detente-oriented relations with the USSR clearly conjure menacing visions of "new Yalta" in historically-conditioned Romanian minds.

Bodnaras stated that he was speaking with such frankness because he knew the Ambassador had been present at the two most recent discussions between Presidents Nixon and Ceausescu. He urged that his remarks be confidentially held and not be transmitted by cable.

BARNES

162

DECLASSIFIED

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

Page 1 of
Encl. No. 1
A-146 from Bucharest

SECRET/EXDIS

MEMORANDUM OF CONVERSATION

PARTICIPANTS: Emil BODNARAS, Vice President, Council of State
Teodor DITULESCU, Counselor, Romanian Foreign
Minister
Ambassador Harry G. BARNES, American Ambassador
Edward A. MAINLAND, Political Officer, American
Embassy, Bucharest

DATE & PLACE: May 17, 1974, 9:00-11:25 a.m., Council of State,
Bucharest, Romania

SUBJECT: Tour d'Horizon on Political Subjects

The Ambassador's courtesy call, his first full meeting with Bodnaras, stretched out to nearly 2½ hours as the number two-ranked Romanian leader touched on nearly all of Romania's key foreign policy preoccupations, often with surprising candor. Displaying a keen, detailed sense of history, Bodnaras, now in his 71st year, prefaced the conversation with a 20-minute monologue about Romania's millenia-long struggle for national existence--background, he said, to today's Romanian "socialism." Bodnaras was lucid and forceful, occasionally slapping the table for emphasis. After meandering through an anecdote or an aside, he never failed to snap the discussion back into focus in ways which revealed that his discursiveness had some illustrative purpose.

Soviet "Imperialist" Mentality Decried. As he had done with Senator SCOTT several weeks before (refair A), Bodnaras returned repeatedly to his thesis that the current soviet leadership is so thoroughly imbued with an "imperialist" mentality that it has little to do with real "socialism." Lingering for effect over the phrase, he said the Chinese were entirely correct in terming the Soviet rulers "new tsars"; he recalled Peter the Great's last testament which, he argued, Moscow seemed to be following to the letter, notably in expanding into the Near East. Bodnaras opined that while the word of an English gentleman or even a Chinese Communist, for example, was as good as his bond, not even a whole shelf of dictionaries would suffice to pin down the Soviets in negotiations and agreements.

163
Reviewing the USSR's internal scene, he characterized Soviet rule as similar to that of the old tsarist guberniya system in

SECRET/EXDIS

which captive provinces were dominated primarily by raw military force as well as by imposed Russian satraps. When the Ambassador mentioned his having done historical research on the Bessarabian question in 1917-18 and asked about the status of that area now, Bodnaras discussed at some length how some of the Romanian population in Soviet Moldavia had earlier been deported and bribed into going to Central Asia, but noted that with modern means of communication (seeming to include those beamed from Romania) it was becoming harder for Moscow to isolate such people as the Moldavians (Romanians), whose identity he said was still intact. Bodnaras lamented the tragic fate of the Crimean Tatar nation which had been packed off to Central Asia by Stalin "in two nights" with terrible loss of life. He again (refair A) touched on Soviet mythmaking aimed at rationalizing Moscow's power grabs, citing the division of Germany into two "so-called" nations as comparable to the attempt to portray Moldavia as something apart from Romania.

Bodnaras recalled a half-gleeful, half-worrisome anecdote: when GHEORGHIU-DEJ on his own agreed to the stationing of two senior Soviet military officers in Romania to represent the Warsaw Pact's unified command after Soviet forces had been withdrawn from the country in 1958. One of these, the Soviet naval representative, promptly began touring Romanian installations to recruit agents from among Romanian personnel who had been trained earlier in the Soviet Union. When he was called in and roughly ordered to stop by Gen. IONITA, the Soviet officer sat transfixed ("like a bird watching a cobra") and at the end had only one question: "If there was so much as one Soviet regiment on Romanian soil, would you dare to treat me this way?" Bodnaras added, "He was right!" This was another demonstration, he said, of the Soviet reliance on force only; their policy he summed up as that of "diktat" and "hegemony." He went on to note that Romania has to try to maintain good relations with the USSR since the Soviet Union is, after all, a big neighbor, but Romania is in deep disagreement with the "anti-socialist" policies of what he referred to as the "transient (treptoare)" Soviet leadership.

Low Opinion of Brezhnev Revealed. Although Bodnaras had little good to say about any current Soviet Politburo member and scorned them as a collective (he said KHRUSHCHEV was worth more than the whole current leadership put together), he was particularly unflattering toward BREZHNEV whom he termed an "apparatchik" of little breadth or depth, spread too thin for his abilities, and tired and ill despite a seemingly bluff,

SECRET/EXDIS

DECLASSIFIED

Authority EO. 12958

By YJM NARA Date 3/17/01

Reproduction of this document is prohibited without the express written permission of the National Archives and Records Administration.

2204

SECRET/EXDIS

Page 3 of
Encl. No. 1
A-146 from Bucharest

robust exterior. Bodnaras claimed that Brezhnev was the most poorly informed of any top USSR leader he had dealt with, a man who only penetrated superficially into his subject matter. Bodnaras said this flaw made for unpredictability and danger, for Brezhnev was in large measure dependent for information on what the apparat fed him. Statecraft, Bodnaras smiled sadly, is difficult enough even for well-informed leaders.

Bodnaras recalled that in 1970 when serious floods had ravaged Romania, Moscow had decided the time had come to "force Romania to her knees." Brezhnev, however, made his case to Ceausescu reading woodenly from briefing papers prepared by others, and Ceausescu rather easily disposed of the Soviet arguments. On another occasion, in early 1965 after the ouster of Khrushchev, Bodnaras said, he had been present with GHEORGHIU-DEJ when Brezhnev had called to say that the Chinese were proposing that Chou and Liu come to Moscow ("everyone but Mao himself," Bodnaras shook his head). But Brezhnev clearly had no idea what the purpose of this gesture was nor what to do, and simply floundered (here Bodnaras lapsed into caustic mimicry, in good Russian, of a buffoon-like Brezhnev). Unfortunately, Bodnaras went on, Brezhnev listened not to Romanian counsel but to that of Marshal MALINOVSKY's ilk and let slip by an historic chance to moderate Sino-Soviet tensions. Khrushchev, Bodnaras added, should have finished off apparatchiks like Brezhnev before they finished him off.

Andropov and Soviet Military Also Rapped. Soviet KGB chief and Politburo member Yuriy ANDROPOV, Bodnaras said, was another example of a Soviet leader who "doesn't understand politics" and has narrow, limited insight, a shortcoming particularly regrettable in a security policeman, he added. Bodnaras recalled that it had been Andropov's misleading reporting which had caused Khrushchev to mishandle the onset of what Bodnaras termed the "revolt of the Hungarian military" in 1956. Bodnaras was also scathingly contemptuous of the Soviet military leadership, whom he called the "most backward in all of Eastern Europe;" lacking any political sense, he said, they thought only in terms of brute power and force to achieve Soviet ends. Bodnaras said he was "sure" that if the Dubcek regime had resolved to fight in 1968 and had made

165

DECLASSIFIED

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

Reproduced at the Natu

SECRET/EADIS

Page 4 of
Encl. No. 1
A-146 from Bucharest

nothing more than a tentative "armistice" arising from mutual fear of atomic weapons held by both. Detente will be mere "smoke, mist," Bodnaras feared, until both sides understand it in the same way, which is not now the case. Brezhnev thinks he now has a free hand. The Soviets, Bodnaras went on, feed on tension; he wondered who was more interested, for example, in maintaining NATO, Brezhnev or Nixon. For the Soviets, NATO serves as the sole remaining justification for retaining the Red Army's "occupation troops" in Eastern Europe. The Soviets have never been seriously interested in a German peace treaty, he charged, because this would mean talking about East Prussia, the unity of Germany, and other hard issues. Soviet leaders had brusquely dismissed Romanian queries about such a treaty saying the German question had been settled, the division was permanent, and BRANDT's policy was its guarantee: "As if German east and west, will not eventually come together!" Bodnaras exclaimed. He glumly maintained that Brandt had made far too many concessions to the Soviets for too little in return.

To the Ambassador's queries whether Bodnaras saw any alternatives to the quest for a US-Soviet detente and whether a demise of NATO would not be highly dangerous to Romania given the type of Soviet mentality Bodnaras had described, Bodnaras had no ready answers. He tossed the ball back by saying the US needs to think of some way to make use of this "armistice" with the Soviets to reduce the utility to them of the NATO excuse. He appeared to believe that existing contradictions in the Soviet environment (internal problems, China, etc.) would be effective brakes on Muscovite behavior even without the NATO factor as prominent as it now is. Seeming to favor letting the Kremlin stew in its own juice, Bodnaras singled out the Soviet national minorities as a potentially serious "unresolved" problem with which the Kremlin has yet to learn to cope: "Brezhnev can expel one SOLZHENITSYN," Bodnaras remarked, "but hardly millions of Uzbeks or Azerbaidzhanis."

166
Middle East. In Bodnaras's view, Moscow was clearly trying to undercut Secretary KISSINGER's essentially constructive peacemaking efforts. He considered the terrorist incident at Maalo as probably a Soviet-sponsored provocation. He saw Soviet behavior in the Middle East as another example of Moscow's reliance on continued tensions and military force to gain influence. He cited Iraq. Moscow had poured in weaponry to benefit whichever army general happened to be in control and in the process had wrecked a promising Communist party with a substantial workers' base along with allied "progressive forces."

Authority EO. 12958By YJH NARA Date 3/17/01Page 5 of
Encl. No. 1
A-146 from Buchan

SECRET/EXDIS

The same lack of a Marxist class approach was seen in the USSR dealings with Syria, Jordan and especially Egypt, where Bodnaras thought the irony was exquisite: "Soviet missiles guarding Egyptian cities, the jails of which are filled with Communist Party members!"

The Syrian Communist leader Khalid BAKDASH, Bodnaras claimed had returned to Syria only after having been turned by the Soviets into a "human wreck, an alcoholic." Soviet weapons, he noted, had gone to work suppressing the Kurds whose leader BARZANI the Romanians had assisted (Bodnaras said he had personally been involved) in returning to Iraq during the late 1950's from the USSR where he had been forced to work with his brothers as a simple collective farmer because the Soviets had disliked his independent attitude.

Bodnaras said the Soviets had gone so far as to dog the steps of Romanian commercial representatives in Arab countries (and in Latin America) and deliberately underbid them, even to the point of giving away free goods and services. Bodnaras advised the US to be cautious in its policy toward Egypt, but it was not clear whether he thought the US should avoid too close a diplomatic relationship with Egypt because this might provoke a Soviet counter-response and perhaps complicate progress toward a peace settlement, or whether by trying to replace the Soviets in running the Middle East show the US might thereby in renewed Arab hostility.

Warsaw Pact. To the Ambassador's question on Romania's position toward the Warsaw Pact and CECA, Bodnaras first emphasized that in the Romanian view the two entities were entirely separate (perhaps reflecting previously rumored Soviet attempts to drag CECA matters into April's Warsaw PCC meeting). He said Brezhnev had spent two hours at Warsaw trying to get Ceausescu to agree to a condemnation of China in the PCC communique, which was the reason the bilateral communique had referred to their meeting as only "comradely." Ceausescu of course refused. Bodnaras said Ceausescu had won a point on inclusion of language on the dissolution of NATO and the Warsaw Pact which, although already embodied in the original text of the Pact itself, was "not so easy to get the Soviets to recognize lately."

Bodnaras agreed with the Ambassador that in both the Pact and CECA the Soviets were pursuing a dialectical approach of increasing efforts to tighten up as a reaction to the challenge

167
SECRET/EXDIS

DECLASSIFIED

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

Page 6 of
Encl. No. 1
A-146 from Bucharest

SECRET/EXDIS

of detente. Bodnaras was categoric that Romanian policy would continue to oppose Pact maneuvers on Romanian soil except for map drills and air defense exercises over Romania. He said Romanian forces in the past had used Soviet test ranges for tactical missilery but now had their own range from Cape Midia to Salina so no longer need Soviet help. Romania now manufactures some of its own military hardware, Bodnaras noted. He said the GOR had proposed to the Soviets a joint fighter aircraft project, but when Moscow refused, Romania turned to the Yugoslavs and the British for cooperation in this field, which is now underway. At the same time, Romania was trying to cut down its own military expenditures somewhat, figuring it might profit a bit from detente.

Bodnaras stated that Romania gave some thought to withdrawing from the Warsaw Pact as the Albanians had done in 1968 but had concluded that it was better to stay inside the Pact's councils where, although without any influence in running the Pact's military affairs, Romania could at least ask questions and try to keep informed. He recalled that Ceausescu had berated Brezhnev for not consulting with him about intervening in Czechoslovakia. Brezhnev replied he had not because he knew Ceausescu would be opposed, to which Ceausescu replied he would have told Brezhnev how reckless and harmful an adventure it was. Bodnaras reiterated in this context the constant use by the Soviets of the argument of the existence of NATO against any loosening of Pact bonds.

CEMA and Bulgaria. Bodnaras stressed Romania's concept of CEMA's "openness," which he defined as the right of member states to cooperate only selectively according to their national economic interests and a receptivity to other states to join in the organization. He stressed that the Soviets really mean "diktat" or "subordination" when they say "integration" as the Bulgarian and Hungarian experience showed. He averred that although the Romanians had agreed as a compromise to inclusion of the word "integration" in the title of the 1971 CEMA complex program, they had been able to keep the concept out of the text itself except in terms acceptable to them. Romania does not accept, for example, the overall unified plan approach of the Soviets.

Bodnaras touched briefly on differences between the advanced and underdeveloped CEMA partners. He noted that the Bulgarians despite their very successful agriculture had trouble provisioning their population because too much produce was being sent to the USSR. In this same vein, he cited Habib BOURGUIBA's visit to

DECLASSIFIED

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/02

Page 7 of

Encl. No. 1

SECRET/EXDIS

A-146 from Bucharest

Eastern Europe when the Tunisian leader had sought to see whether it was possible to build a socialist society in a small country and how Bourguiba had been appalled at the degree of Soviet domination of Bulgaria, and the contrasting independence of Romania. (In an earlier remark in another context, however, he alluded to his belief that the Bulgarians are not always quite as docile as others think they are.)

US-Romanian Relations. Bodnaras hammered away at the political significance MFN could have for Romania. He argued that, above all, it was important that the Soviets not get the idea that Romania's relations with the US were a function of US-USSR relations, or that MFN for Romania was conditioned on the USSR's receiving similar status. Bodnaras recalled that in 1969, Romania had wanted to welcome the visit of President NIXON even though it had caused friction with the Soviets (who had refused to send a high-level delegation to the Romanian Party Congress immediately afterward); nevertheless, Romania had hoped to show through this visit that the Yalta Agreement was dead, that Eastern Europe was not the exclusive province of one great power. He cited this behavior as an example of the fact that Romania has a very clear idea of its own interests and sees no point to doing things simply for the sake of words or gestures of "friendship."

He went on to say that it was important the way Romania was accorded MFN, and if the Soviets were not going to get MFN, as Bodnaras now thought, MFN for Romania should not be held up further or tied to the USSR's problems. (COMMENT: Although Ceausescu had told US CODEL IPU members in mid-April just after his return from Warsaw, that it would be greatly preferable if MFN were given to all socialist states including the USSR at the same time, both Manea MANESCU and now Bodnaras have seemed to stress the original Romanian line that the GOR will be glad to receive MFN even if the Soviets do not.)

Bodnaras claimed that HUSAK in Czechoslovakia had wanted to invite President Nixon (he was not clear when) but had of course bowed to Soviet disapproval; similarly, the Portuguese Communist leader Alvaro CUNHAL had refused to see Ceausescu's recent emissary to Portugal Mihaela JGEORGHIU because Cunhal had not obtained permission from Moscow. The Romanian CP, he pointed out behaved otherwise.

169
SECRET/EXDIS

Authority E.O. 12958By YJH NARA Date 3/17/01

220

Page 8 of

Encl. No. 1

A-146 from Bucharest

SECRET/EXDIS

Emigration and Jewish Transits. The Ambassador pointed out that Romania's record in emigration, particularly that to the United States and transits from the USSR to Israel, would probably get more attention in the United States if the Trade Bill failed and legislation on MFN for Romania separately came under active consideration. Bodnaras responded that it was hard for him to see how anyone could fault Romania's emigration record; 400,000 Israelis were of Romanian origin, and only 60,000-70,000 Romanian Jews were left, less than 20,000 of whom had exit applications pending. Bodnaras added that although it was known in general terms, Romanian diplomacy had been extremely active after the October 1973 war in Middle East diplomacy, urging various Arab governments and groups toward a political solution. While this was not due to any altruism--if general Middle East hostilities again broke out, Romania would at best be troubled by Soviet overflight and transit requests and at worst could be occupied on various pretexts--it had affected what Romania could do in Jewish emigration. This was true especially in the transit operation, where an additional complicating factor was the presence of what Bodnaras called "Soviet provocateurs" among the Jewish emigrants. Bodnaras claimed that perhaps 30 percent of Soviet Jews had signed some sort of agreement with the KGB in return for permission to emigrate, and that not a few of these had staged anti-Soviet demonstrations at the Jara de Nord station in order to embarrass Romania. These he did not think were genuine since Jews going through Bulgaria (sic)--he apparently meant by train--had been quiet and had not caused trouble. With regard to the future, he added only that if conditions (unspecified) improved, Romania might consider allowing transit to resume.

On the more general question of emigration from Romania, he expressed some exasperation with Senator Jackson, the sincerity of whose motives he questioned. He noted that Rabbi Rosen had returned from America and urged that another thousand Jews be allowed to leave for the beneficial effect this would have on MFN. Bodnaras snorted that he doubted another thousand one way or the other made any difference to Jackson.

China. Bodnaras generally followed many of the lines of his discussion with Senator Scott (refair) but sounded somewhat less sure this time that Chou's position was altogether secure. He termed Chou as the "pivotal figure," throughout the last few years able to deal with all factions, whose resurrected "Bandung" foreign policy was again in force. Although discounting the

SECRET/EXDIS

170

DECLASSIFIED

Authority E.O. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

Reproduced at the

SECRET/RXDIS

Page 9 of
Encl. No. 1
A-146 from Bucharest

"anti-Confucius campaign," however, he remarked on Chou's age and heavy work schedule: when Bodnaras had visited China in August 1973 he had found Chou working from 5 a.m. to 1 a.m. He also spoke of how talented an individual TENG is. Bodnaras, in answer to the Ambassador's question, said he saw no chance at all that China would again withdraw into itself and shrink back from the world stage. By way of proving the point, Bodnaras noted, the Chinese had invited Makarios just a few days previous, had earlier set up relations with a country as relatively insignificant as Malta. He went on to quip that "there may soon be Chinese submarines in the Mediterranean Sea along with the others." Bodnaras said Romania had long urged the Chinese to join the UN but Peking for many years had felt it could do better on the outside. Now, Chinese diplomacy was feeling its way and gaining confidence; in time it was sure to be a powerful factor.

Why Khrushchev Withdrew Soviet Troops from Romania. Turning to recollections of Khrushchev, Bodnaras termed him "open" in contrast to the current crop of Soviet leaders, a man with a lively intelligence who listened and could "assess and adapt to realities"; even he, though, at the end became a prisoner of the apparatchiki.

Responding to the Ambassador's question, Bodnaras went into considerable detail on how Khrushchev had agreed to withdraw Soviet troops from Romania (refair A), a story that spanned the years 1956-58. By 1956 it had become clear, he said, that the Soviets were insisting on whittling down national military forces in Eastern Europe while maintaining the size of their own "occupation" armies. In May of that year just after the Soviets had insisted on another 10,000-man cut, an Observer correspondent by coincidence happened to ask a general question on this line in a list of questions submitted to Gheorghiu-Dej who was at the Black Sea shore with Bodnaras. The query was checked out from Bucharest (without Dej's knowledge) by the then Romanian Politburo member CHLSINEVSCHI with Molotov, who responded that "no reply should be given."

171
The RCF leadership, who had been longing for a chance to raise the question themselves, meanwhile had decided to ask Khrushchev who was then visiting Bulgaria to stop in Bucharest on the way back and was not deterred by the complications of what Molotov had said. Bodnaras, who was given the job of speaking for the Romanian leadership, suggested to Khrushchev

to consider withdrawing Soviet occupation

DECLASSIFIED

Authority EO. 12958

By YJH NARA Date 3/17/01

Page 10 of
Encl. No. 1
A-146 from Bucharest

SECRET/EXDIS

troops so that it would not appear, as Western propaganda was alleging, that socialism could not survive without Soviet weapons. Khrushchev got mad (s'a superat) and refused to consider the suggestion.

In 1958, however, on the way back with Chivu STOICA from a trip to Asian Communist countries where the Romanians had made sure to include "withdrawal of foreign troops" in all communiques signed, Bodnaras and Stoica were asked to stop in Moscow. In the presence of the full Soviet Politburo they were the surprised recipients of Khrushchev's declaration that "at Romania's request Soviet troops would be returned to the USSR." A nine-hour luncheon followed at which all eleven Soviet Politburo members each gave three speeches and smothered the Romanians with "fraternal affection."

Why did Khrushchev do it Bodnaras said he probably saw the move as a trial, thinking that he could trust the Romanian leadership (a faith that was fully justified, Bodnaras hastened to add) and that Romania's geographic position precluded too much contact with the west. Events earlier in other East European countries had probably moved him to reconsider the "occupation" policy in effect before.

Warning on Telegraphic Transmission Security. At the end of the meeting, Bodnaras, rethinking the frankness of his remarks about the Soviet leadership, asked the Ambassador that any report on them be sent by pouch, not cable, adding that "one never knows who is listening in." He even remarked to the NSA officer present that it would not be necessary to have the usual transcript prepared. It was not clear whether Bodnaras knows or thinks he knows something about US communications security but he seemed genuinely concerned that his comments be kept strictly confidential. Earlier in the conversation he remarked that he was being unusually frank with the Ambassador because he knew the latter had been present at both summit meetings Between Presidents Nixon and Ceausescu.

172

Nr. 5450

C
7

PROTOCOL Nr. 20

al ședinței Comitetului Politic Executiv, din ziua de
20 noiembrie 1978

Au participat tovarășii Ceaușescu Nicolae, Mănescu Manea, Ceaușescu Elena, Banc Iosif, Burtică Cornel, Cazacu Virgil, Cioară Gheorghe, Ciobanu Lina, Dăscălescu Constantin, Dincă Ion, Drăgănescu Emil, Fazekaș Janoš, Ioniță Ion, Lupu Petre, Niculescu Paul, Pană Gheorghe, Pășan Ion, Popescu Dumitru, Rădulescu Gheorghe, Răutu Leonte, Trofin Virgil, Uglar Iosif, Verdeț Ilie, Voitec Stefan, Andrei Stefan, Coman Ion, Calea Mihai, Dobrescu Miu, Fazekaș Ludovic, Gere Mihai, Patilineț Vasile, Ursu Ion, Winter Richard.

Au fost invitați tovarășii Mușat Vasile, Vasile Marin.

Sedința a început la ora 16,00 și s-a terminat la ora 16,50.
A prezidat tovarășul Nicolae Ceaușescu.

ORDINEA DE ZI:

- I. Poziția delegației la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al Tratatului de la Varșovia.
- II. Participarea R.S. România la negocierile GATT.
- III. Propunerile referitoare la condițiile de navigație pe Canalul Rin - Main - Dunăre.
- IV. Informări privind rezultatele unor vizite la nivel înalt.

În urma discuțiilor, Comitetul Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a hotărât următoarele :

I. Se aprobă propunerile privind poziția delegației Republicii Socialiste România, condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care va avea loc la Moscova în zilele de 22 - 23 noiembrie 1978.

II. Se aprobă propunerile privind participarea Republicii Socialiste România la faza finală a runde de negocieri comerciale multilaterale GATT.

III. Propunerile privind condițiile de navigație pe sectorul Dunării dintre Kelheim și Regensburg din R.F. Germania, vor fi revăzute în conformitate cu indicațiile din ședință.

- Consiliul de Miniștri va elabora propuneri pentru stabilirea din timp a regimului juridic a Canalului Dunăre - Marea Neagră, și a condițiilor de navigație a navelor aparținând altor state.

IV/1. În cadrul ședinței, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a prezentat o informare despre vizita de prietenie pe care a întreprins-o în Republica Socialistă Federativă Iugoslavia, la invitația tovarășului Iosip Broz Tito, președintele Republicii Socialiste Federative Iugoslavia, președintele Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia.

Comitetul Politic Executiv a aprobat întrutotul și și-a manifestat satisfacția deplină față de desfășurarea și rezultatele

STENOGRAMA

ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R. din
ziua de 20 noiembrie 1978, ora 16,00

La ședință au participat tovarășii: Nicolae Ceaușescu, Manea Mănescu, Elena Ceaușescu, Iosif Banc, Cornel Burtică, Virgil Cazacu, Gheorghe Cioară, Lina Ciobanu, Constantin Dăscălescu, Ion Dincă, Drăgănescu Emil, Janoș Fazekăș, Ion Ion Petre Lupu, Paul Niculescu, Gheorghe Pană, Ion Pățan, Dumitru Popescu, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Virgil Trofin, Iosi Uglar, Ilie Verdeț, Stefan Voitec, Stefan Andrei, Ion Coman, Teodor Coman, Mihai Dalea, Miu Dobrescu, Ludovic Fazekăș, Mihai Gere, Ion Iliescu, Stefan Mocuța, Vasile Patilineț, Mihai Telescu, Ioan Ursu, Winter Richard.

Au fost invitați tovarășii Vasile Mușat, Marin Vasile.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

PUNCTUL I

Propunerile în legătură cu participarea R.S. România la faza finală a runde de negocieri comerciale multilaterale GAT

Ați văzut, tovarășii, materialul? Ce propuneri aveți?
Pentru sau contra?

Tov. Gheorghe Rădulescu:

Pentru. Este bun. Trebuie tratat.

.1.

pages 2-8
not duplicated

Tov. Leonte Răutu:

Este problema potențialului electric ca să cedăm și nu pre-
vor bulgarii.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Să se măsoare în kilometri Dunărea.

Tov. Virgil Trofin:

Să meargă o dată comisia de specialiști să măsoare, să
facă calculele.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Stiu.

Tov. Leonte Răutu:

Bulgarii spun că dau mai mulți bani, să nu se pretindă
energie electrică.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Trebuie să pretindă pentru că se pune ^{pe} o parte din teri-
toriul lor. Este un principiu internațional.

Tov. Elena Ceaușescu:

Bulgarii nu sînt de acord să nu pretindă energie electrică

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Noi parcă am fi de acord. Nici nu le putem pretinde una ca
asta. Este o absurditate. Dacă nu vor bulgarii să le dea iugosla-
vilor energie electrică, să ne-o dea nouă și le dăm noi iugosla-
vilor, dacă nu vor să intre în relații cu ei să spună că dau din
centrala lor.

Tov. Elena Ceaușescu:

Ei fac o problemă politică.

./.

Tov. Nicolae Ceausescu:

Le dăm noi dintr-o centrală și ei să ne cedeze nouă și pe partea aceasta și rezolvăm noi cu bulgarii problema aceasta, dar de dat trebuie să dea energie electrică.

Facem un contract și soluționăm cu bulgarii cât iau ei și cât luăm noi.

Tov. Ilie Verdet:

Avem și cu bulgarii o linie de tranzit peste Dunăre și cu aceia, așa că din punct de vedere tehnic nu este nici o problemă.

Tov. Nicolae Ceausescu:

În problemele internaționale nu au fost probleme. Asupra tuturor problemelor a fost un acord deplin.

Cam acestea ar fi cu vizita.

Dacă aveți ceva întrebări?

În legătură cu Pactul de la Varșovia, pentru care trebuie să plecăm mâine la Moscova.

În ce privește comunicatul, s-a căzut de acord pînă la urmă și cred că o să iasă o formulare acceptabilă. Ei insistă cu Vietnamul și au spus că vor să revină asupra suveranității cu Etiopia dar cred că pînă la urmă ieșim noi la capăt.

Eu am făcut o cuvîntare destul de lungă, este de 34 de pagini. Bătută însă mai rar, dar revin cam 22 pagini, care durează de prezentat cam o oră.

Nu citesc acum toată cuvîntarea, însă aș dori să spun că am pus aici accentul mai cu seamă pe problema analizei raportului de forțe internațional și am formulat așa:

Analiza raportului de forțe internațional, a marilor schimbări care au loc în lumea de astăzi arată că, în ciuda accentuării politicii imperialiste de dominație, dictat și reîmpărțire a zonelor de influență, nu se poate desprinde în nici un fel concluzia că situația mondială evoluează în direcția unei confruntări militare inevitabile, a unui nou război mondial. Dimpotrivă, toate profundele schimbări sociale și naționale, cu caracter revoluționar, ce au loc în omenire, demonstrează că acționînd unite, forțele socialismului, progresului, toate popoarele dornice de libertate, independență și pace pot preîntîmpina izbucnirea unui nou război mondial și asigura o pace trainică pe planeta noastră. Aceste realități ale raportului de forțe din lumea contemporană deschid noi perspective triumfului politicii de progres social și pace.

Pornind de la aceasta, țările noastre nu trebuie să se lase angajate pe linia măririi cheltuielilor militare, a cursei înarmărilor ci, dimpotrivă, ele trebuie să acționeze, cu toată încrederea în forțele progresiste, antiimperialiste, a popoarelor dornice de libertate și pace, în direcția diminuirii înarmărilor, a cheltuielilor militare.

Aceasta ar fi o teză și pe urmă sînt explicațiile asupra cărora vreau să insist.

O altă problemă la care mă refer aici și pe care ei nu prea au spus-o, este că trebuie să spunem deschis că cheltuielile de înarmare reprezintă și pentru țările socialiste o povară care capătă serioase dificultăți în dezvoltarea economică și socială și înaintarea mai rapidă pe calea socialismului și comunismului.

./..

~~Ei nu vor fi de acord, dar aceasta este situația.~~

De asemenea, noi reluăm aici propunerea cu înghețarea cheltuielilor militare și am următoarea propunere: În mod special aş supune atenției dumneavoastră propunerea partidului și guvernului nostru ca țările socialiste să ia inițiativa unei reduceri a trupelor și cheltuielilor militare cu cel puțin 5% și retragerea unor unități militare de pe teritoriul altor state și de realizarea unei înțelegeri generale în problema dezarmării, considerînd că această măsură ar avea o mare însemnătate politică, ar găsi un ecou profund în opinia publică mondială, ar demonstra în practică politica de dezarmare a țărilor socialiste și ar da un puternic stimulent luptei maselor populare din Europa și din întreaga lume pentru determinarea tuturor statelor să treacă la măsuri similare.

Tov. Manea Mănescu:

Aceasta este foarte bine. Dăm noi exemplu întâi.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Da, și acum hai să începem noi!

Tov. Elena Ceaușescu:

Că în general este pusă așa.

Tov. Ianoș Fazekas:

Puneți 10%, că tot nu o să fie de acord!

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Este bine 5%. Aceasta se va citi și la ei. În primul rînd o aud acolo mulți și din practica noastră, este suficient să știe doi, că știe toată lumea, și la ei la fel. Noi le dăm

./.

tuturor, o citesc și Comitetele Centrale din celelalte țări și oricum trebuie să facem să fie rațional.

Tov. Cornel Burtică:

5% nu duce la slăbirea capacității de apărare.

Tov. Elena Ceaușescu:

Este bine. Noi votăm pentru aceasta! Vorba lui Fazekaș, noi și cu 10% sîntem de acord.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

După ce vorbim de NATO, considerăm că ar fi necesar să afirmăm cu fermitate hotărîrea statelor participante la Tratatul de la Varșovia de a trece la desființarea acestui pact odată cu desființarea NATO. În același timp, să se treacă la măsuri concrete de diminuare a activității militare a acestor blocuri, adoptîndu-se un program de măsuri pentru lichidarea lor în cel mai scurt timp.

Trebuie să spunem deschis tuturor popoarelor, că securitatea și pacea nu pot fi asigurate prin întărirea blocurilor militare, ci prin trecerea la desființarea lor, la măsuri efective de dezarmare generală.

Aceasta ar fi altă problemă. Trebuie să vă spun că după cum ne informează tovarășii de acolo cei mai activi care susțin că nu pot renunța la trupe străine și întărirea trupelor sînt cehoslovacii și R.D.G. Cehii au spus că ei au nevoie de trupe străine.

Tov. Leonte Răutu:

Pe baza solidarității interne.

./.

Tov. Nicolae Ceausescu:

De asemenea, am dat aici un citat din Lenin: Este bine cunoscut că, după victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, printre primele acte inițiate de Puterea Sovietică, primul Decret semnat de însuși Vladimir Ilici Lenin a fost "Decretul asupra păcii" în care se spunea: "Guvernul consideră că pacea dreaptă sau democratică, dorită cu atîta ardoare în toate țările beligerante de majoritatea covârșitoare a muncitorimii și a claselor de oameni ai muncii, istovite, chinuite și sleite de pe urma războiului - pacea pe care, după doborîrea monarhiei țariste, muncitorii și țărani ruși au cerut-o stăruitor și cu toată hotărîrea este o pace imediată, fără anexiuni (adică fără cotropirea unor teritorii străine, fără alipirea cu forța a altor naționalități) și fără contribuții."

Tov. Ianoș Fazekas:

Este un citat marxist.

Tov. Nicolae Ceausescu:

Sută la sută.

Si pe urmă este că "Guvernul Rusiei propune tuturor popoarelor beligerante încheierea imediată tocmai a unei asemenea păci, declarîndu-se gata să întreprindă imediat, fără cea mai mică întîrziere, toate demersurile necesare pînă în momentul în care toate condițiile acestei păci vor fi fost definitiv ratificate de către adunările împuternicite ale reprezentanților poporului din toate țările și ai tuturor națiunilor". Acest decret a rămas în amintirea oamenilor muncii de pretutindeni ca un simbol al nobilelor idealuri ale

./.

socialismului care, prin însași natura sa, este indisolubil legat de pace.

Nu le propunem să tragă concluzii practice.

Tov. Manea Mănescu:

Poate întreabă în ce volum este?!

Tov. Nicolae Ceaușescu:

În legătură cu divergențele între state: "Partidul Comunist Român este profund îngrijorat de faptul că neînțelegerile, divergențele degenerază și în acțiuni deosebit de grave, de sprijinire a unor elemente contrarevoluționare din diferite țări socialiste, în apeluri adresate acestora de a se ridica împotriva guvernelor țărilor respective. Stimularea unor acțiuni ostile sau răscoale contrarevoluționare în interiorul unor țări socialiste contravine în modul cel mai flagrant concepției noastre revoluționare despre lume și viață, normelor și principiilor de relații între țările socialiste, sînt în contradicție totală cu înseși principiile dreptului internațional și ale Cartei Organizației Națiunilor Unite."

Cred că este bine să punem problema aceasta.

Tov. Petre Lupu:

Este valabilă în toate sensurile.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Ce spuneți?

Dacă se vor referi la vizita lui Hua Kuo Fen în țara noastră, am scris și eu aici despre această vizită. Dacă nu se vor referi, vom vedea. Am făcut varianta minimă și maximă.

182

Însă indiferent de una și de alta, aș dori să spun în legătură cu mijloacele de informare: "În legătură cu aceasta, aș vrea să exprim nedumerirea și mîhnirea noastră pentru felul în care presa din unele țări socialiste a reflectat vizita delegației chineze la nivel înalt în România, pentru insinuările făcute cu acest prilej, și care erau în totală discordanță cu realitatea, cu declarațiile oficiale ale partidului și guvernului nostru. Este, cred, evident că întărirea relațiilor de prietenie între țările socialiste presupune o informare corectă asupra activității partidelor și guvernelor noastre, asupra realității obiective din fiecare țară. Aceasta este o condiție esențială a unității și solidarității partidelor comuniste, a țărilor socialiste.

Tinînd seama de faptul că informarea publică reciprocă cu privire la construcția socialismului din fiecare țară este încă prea sumară, și uneori se întîmplă să degereze chiar în dezinformare, aș dori să ridic problema importanței majore pe care o are îmbunătățirea, în această direcție, a activității presei, radioteleviziunii, a tuturor instrumentelor de propagandă. Schimbul de experiență în edificarea noii orînduiri prin mijloacele de informare publică, reflectarea amplă a muncii și creației fiecărui partid și popor în organele de presă ale partidelor frățești, evitarea oricărei denaturări a realității, au o mare însemnătate pentru cauza prieteniei țărilor noastre, pentru interesele generale ale socialismului. În numele partidului și guvernului României propun să trecem la adoptarea unor orientări clare pe baza cărora presa, radioteleviziunea, să înceteze orice

./.

13

activitate de dezinformare, să acționeze consecvent exclusiv în direcția mai bune cunoașteri reciproce a popoarelor noastre a afirmării adevărului despre măreața operă pe care ele o înfăptuiesc, contribuind exclusiv la întărirea prieteniei și solidarității partidelor comuniste, a țărilor socialiste."

Dacă vor ridica problema cu China, am și partea în care mă refer la felul în care presa din unele țări socialiste a reflectat vizita delegației chineze la nivel înalt în România, pe care am citit-o mai sus.

Dacă nu se referă la aceasta, lăsăm numai această idee de ordin general.

Acestea ar fi câteva lucruri. În general este mai propagandistic. Este un apel de a acționa pentru dezarmare. În direcția aceasta pledăm: că nu există pericol de război, că putem preîntîmpina războiul, putem trage concluzii practice în sensul de a acționa în concordanță cu aceasta.

În fond tocmai dezvoltarea economică, soluționarea problemelor în țările noastre vor întări capacitatea de apărare, să ne ocupăm mai mult de această problemă, de dezvoltarea democrației, de perfecționarea conducerii pentru că vom întări unitatea popoarelor, țărilor noastre de a-și apăra cuceririle revoluționare și așa mai departe.

Sînteți de acord? (Toți tovarășii sînt de acord).

Dacă nu mai sînt probleme, ridicăm ședința.

PV. 2 ex.

PROIECTUL DE HOTĂRÎRE

al Consfătuirii Comitetului politic consultativ al statelor
participante la Tratatul de la Varşovia, privind raportul
comandantului-şef al Forţelor Armate Unite

23 noiembrie 1978

Statele participante la Tratatul de la Varşovia, examinînd
raportul comandantului-şef al Forţelor Armate Unite, remarcă
faptul că în anii 1977 şi 1978 colaborarea militară dintre
armatele aliate a cunoscut o continuă lărgire şi adîncire.
Hotărîrile privind problemele militare adoptate la Consfătuirea
Comitetului politic consultativ din noiembrie 1976, se aduc la
îndeplinire.

În acelaşi timp, statele participante la Tratatul de la
Varşovia constată că hotărîrile sesiunii din mai 1978 a Consiliu-
lui N.A.T.O. şi următorii paşi practici ai conducerii S.U.A. şi
a celorlalte ţări din blocul nord-atlantic privind creşterea
pregătirilor militare în Europa, amplifică pericolul pentru pace
şi securitatea ţărilor comunităţii socialiste.

În condiţiile create statele participante la Tratatul
de la Varşovia, continuînd cu perseverenţă lupta pentru întărire
păcii şi adîncirea destinderii, sînt nevoite să ia măsurile
necesare pentru asigurarea propriei capacităţi de apărare şi
perfecţionarea Forţelor Armate Unite.

Statele participante la Tratatul de la Varşovia

HOTARASC:

1. Să aprobe activitatea practică a Comandamentului unificat și a organelor de conducere ale Forțelor Armate Unite privind dezvoltarea colaborării militare și îndeplinirea hotărîrii statelor participante la Tratatul de la Varşovia privind problemele militare, adoptată la Consfătuirea Comitetului politic consultativ din noiembrie 1976.

2. Punînd la bază principiile Tratatului de la Varşovia, de prietenie, colaborare și asistență mutuală, să se continue adîncirea și lărgirea pe mai departe a colaborării militare dintre țările și armatele aliate, pe bază multilaterală, în interesul întăririi capacității de apărare a statelor participante la Tratatul de la Varşovia.

Comandamentul unificat și comandamentele naționale, ținînd seama de amplificarea pregătirilor militare ale N.A.T.O., să asigure ridicarea continuă a capacității de luptă a Forțelor Armate Unite, să perfecționeze pregătirea de campanie, aeriană și maritimă a acestora, să ridice gradul de înzestrare cu tehnică de luptă și armament noi, să perfecționeze sistemul de conducere, asigurarea materială și tehnică, să îmbunătățească amenajarea din punct de vedere operativ a teritoriilor țărilor aliate, să întărească legăturile de prietenie și de coeziune internaționalistă dintre armatele aliate.

3. Direcția principală în dezvoltarea Forțelor Armate Unite să fie considerată perfecționarea calitativă a acestora. În planurile de dezvoltare a Forțelor Armate Unite pentru anii 1981-1985

să se prevadă:

- compunerea de luptă și efectivele trupelor și forțelor flotelor aliate, destinate de către fiecare stat în Forțele Armate Unite, să nu fie la nivel mai mic decât cel prevăzut prin protocolul pentru sfârșitul actualului cincinal;

- formarea suplimentară pentru timp de război în cadrul fiecărei armate aliate a marilor unități și unităților de rezervă, necesare pentru creșterea eforturilor și completarea pierderilor în prima lună de război și pe timpul acțiunilor de luptă ulterioare

- mărirea, în comparație cu cincinalul actual, a volumurilor de înzestrare a trupelor și forțelor flotelor destinate în compunerea Forțelor Armate Unite cu noi modele unificate de armament și tehnică de luptă. Până în anul 1985 unificarea la principalele categorii de armament să ajungă la 70-100%;

- crearea în cadrul fiecărei armate aliate a unor subunități („nuclee”) înzestrate cu modele de armament și tehnică de luptă de perspectivă pentru ca să existe baza de reînzestrare pe mai departe a trupelor și flotelor până în anul 1990.

Planurile de dezvoltare a trupelor și flotelor, destinate în compunerea Forțelor Armate Unite, pentru cincinalul următor să fie elaborate în cursul anilor 1979-1980 și până la sfârșitul anului 1980 să fie definitivitate prin protocoale bilaterale.

4. Pentru următorul cincinal să se prevadă mărirea investițiilor pentru înzestrarea trupelor și flotelor cu noi categorii de armament și tehnică de luptă, ținând seama de ritmurile reînzestrării.

Să se ia măsuri pentru lărgirea producției de modele de armament și tehnică de luptă moderne de către industria de apărare a armatelor-aliat, pentru îndeplinirea la timp a planurilor de producere a acestora și de livrări reciproce.

5. Să se dea sarcină comandantului-șef al Forțelor Armate Unite ca, împreună cu miniștrii apărării ai statelor participante la Tratatul de la Varșovia, să elaboreze proiectul de „STATUT AL FORTELOR ARMATE UNITE ALE STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARSOVIA SI A ORGANELOR DE CONDUCERE A ACESTORA, PENTRU TIMP DE RĂZBOI”. La elaborarea „Statutului” indicat să se pornească de la următoarele:

Conducerea Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia în timp de război, se realizează de către Comandamentul Suprem Unic.

Pentru conducerea nemijlocită a trupelor și forțelor flotelor pe teatrele de acțiuni militare, se creează comandamente principale ale Forțelor Armate Unite, cu organe corespunzătoare de conducere, pe teatrele de acțiuni militare de vest și sud-vest. Comandamentelor principale li se subordonează trupele și forțele flotelor din țările aliate, destinate pentru a fi întrebuintate în luptă pe teatrele de acțiuni militare prin planuri puse de acord. De asemenea, pentru timp de război se creează flote maritime militare unificate în Marea Baltică și în Marea Neagră.

Proiectul „Statutului” indicat să fie examinat la ședința Comitetului miniștrilor apărării în anul 1979 și să fie prezentat spre aprobare statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

6. În cazul înrăutățirii bruște a situației politico-militare din Europa, conducerea Forțelor Armate Unite pînă la aprobarea „Statutului Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia și a organelor de conducere a acestora, pentru timp de război” să revină Comandamentului Suprem, care va fi creat prin hotărîrea statelor participante la Tratatul de la Varșovia și Marelui stat major al Forțelor Armate ale U.R.S.S.

RD.729/24.11.1978

EA/GE, 3 ex.

150 ex

Cancalaria C. C. si P. C.
Nr. 5192 24.IV.1978

ARPIV
Comitetului Politic Executiv
al C.C. si P.C.
Nr. 3127 13/XII.1978

STENOGRAMA

discuțiilor pe marginea raportului Comandantului șef
al Forțelor Armate Unite ale statelor participante la
Tratatul de la Varșovia

Gustav Husak:

Mulțumesc comandantului șef al F.A.U. pentru raportul prezentat și propunerile făcute.

Dacă vrea cineva să ia cuvîntul la acest punct?

Are cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Stimați tovarăși,

În legătură cu raportul comandantului șef al Forțelor Armate Unite, mareșalul Uniunii Sovietice, Kulikov, aș dori să exprim cîteva considerente.

În primul rînd m-aș referi la faptul că acest raport nu a fost elaborat și discutat în cadrul Consiliului militar, așa cum se prevede în Statutul acestui Comandament și cum este normal să se procedeze.

În al doilea rînd însă trebuie să menționez că în ce privește Partidul Comunist Român și Republica Socialistă România nu putem însuși aprecierile din acest raport. Dacă ar trebui să adoptăm aceste aprecieri am ajunge practic la concluzia că stăm în fața unui război iminent, că trebuie să adoptăm măsuri extraordinare, așa cum s-au propus aici, ceea ce nu corespunde realităților din viața internațională. Cifrele prezentate aici cu privire la înarmările statelor din Pactul NATO conțin un defect elementar, în sensul că nu se are în vedere devalorizarea monedelor și inflației din țările capitaliste, ceea ce face ca de fapt această creștere să nu determine o creștere reală comparativă a cheltuielilor militare. După unele aprecieri, asistăm chiar la o anumită scădere a cheltuielilor militare sau, în orice caz această creștere este sub cea care se realizează astăzi în țările Pactului de la Varșovia. Ca atare, nu se poate

pretinde și nu considerăm just de a adopta pe baza unor cifre și unor date care nu corespund actualelor situații și realității, niște măsuri care ar împovăra incomparabil economiile tuturor țărilor socialiste, ar da un impuls puternic cursei înarmărilor.

Este imposibil de a accepta propunerile cu privire la înarmările pentru cincinalul următor. Sigur, fiecare guvern și partid este liber să hotărască cum va dori. Noi trebuie să vă spunem însă că nu putem să suportăm și nu ne vom angaja pe această cale, pentru că ar însemna să punem în pericol nu numai realizarea planului de dezvoltare, dar să aducem grave prejudicii întregii situații economice a țării și ca atare și consolidării statelor socialiste ale Pactului de la Varșovia, a capacității de luptă.

Pornind de la aceste considerente, noi apreciem că este necesar să se evalueze în mod realist, așa cum s-a făcut de altfel în dezbaterile de la punctul I, perspectivele consolidării destinerii și realizării păcii, posibilitatea preîntâmpinării reale a unui război și de aici și concluzia nu de a intensifica înarmările, ci de a menține un ritm rezonabil care să asigure capacitatea de apărare în cazul unei agresiuni imperialiste și, totodată, să asigure dezvoltarea economiilor noastre naționale, construcției socialiste și comuniste, ceea ce constituie factorul primordial al luptei împotriva imperialismului.

În al doilea rând, prin adoptarea măsurilor propuse ar însemna să manifestăm neîncredere în forțele popoarelor noastre, în posibilitatea destinerii, a evitării războiului.

Or, noi trebuie să acționăm astfel încât să deschidem perspectiva înfrânturii în continuare a unei

110

politici reale de dezarmare, să evităm cu toată hotărîrea și cu înalta răspundere antrenarea în cursa înarmărilor.

În al treilea rînd, pornind de la aceasta, trebuie să mă refer și la unele considerente din Raport cu privire la participarea României la o serie de acțiuni comune. I s-a cerut comandantului șef de ministrul apărării român să includă aceste observații în raport. Normal era ca aceste observații să fie incluse și anume: Noi de mai mult timp am ridicat problema tocmai în vederea clarificării depline a condițiilor de colaborare și de luptă, a realizării unor acorduri cu statele cu care trebuie să ducem lupta în comun, cu Bulgaria, cu Uniunea Sovietică și dacă este vorba de vest cu Ungaria. Nu este posibil ca problemele participării armatelor la diferite acțiuni comune pe teritoriul altor state, condițiile de staționare a lor, obligațiile și drepturile să poată fi rezolvate altfel decît prin tratate, acorduri directe între țările interesate. Nici un fel de hotărîre a Pactului sau a Comandamentului Pactului de la Varșovia nu poate să aibă nici o valabilitate în privința aceasta. Sîntem gata în orice moment să mergem la realizarea acestor acorduri care să creeze condițiile juridice corespunzătoare desfășurării acțiunilor de luptă comună ale armatelor noastre.

În legătură cu proiectul de hotărîre ce a fost prezentat în legătură cu aceasta. Am prezentat prin ministrul apărării unele observații și am avut o discuție directă cu tovarășul Kulikov, comandantul șef, mareșal al Uniunii Sovietice. Am avut/impresia că se va înțelege că acest proiect de hotărîre trebuie să oglindească punctele de vedere comune. Nu s-a ținut seama de ele.

95

Sînt două lucruri fundamentale.

În primul rînd, faptul că se trasează obligația sporirii rapide a înarmărilor, a schimbării armamentului actual, a mări investițiile, a cheltuielilor militare, ceea ce nu poate fi acceptabil și nu se poate în acest document să se ia o asemenea hotărîre. De aceea noi am propus și propunem o îmbunătățire a formulărilor în această privință, care să vorbească de necesitatea unei perfecționări a înarmărilor și dotărilor, în raport cu realitățile și cu posibilitățile economiilor noastre naționale.

În al doilea rînd, sînt problemele de la sfîrșit legate de Statutul forțelor armate pe timp de război. Sîntem de acord să se treacă la elaborarea acestui Statut. Nu putem însă fi de acord ca să se stabilească acum deja ce să cuprindă acest Statut, înainte de a discuta și de a stabili de comun acord cum să arate acest Statut. El urmează să fie elaborat de comandantul șef, de ministrii apărării și prezentat Comitetului Politic Consultativ și apoi guvernelor. Sînt, deci, de acord cu prevederea să se treacă la elaborarea acestui document, nu sîntem de acord cu prevederea ce să cuprindă acest Statut, deoarece nu am discutat și nu putem acum să stabilim orientarea pentru acest Statut.

În al doilea rînd, nu sîntem de acord cu articolul 6 al acestei hotărîri. În primul rînd, pentru că a adopta o asemenea hotărîre nu este justificat de actuala situație internațională. Dacă partidele și popoarele noastre vor lua cunoștință de o asemenea hotărîre, ar înțelege că ne aflăm în pragul războiului;

delegația cehoslovacă este pe deplin de acord cu raportul
tovarășului Kulikov și susține proiectul de hotărîre care a
fost prezentat. Aceasta în ce privește poziția delegației
noastre.

Dați cuvîntul tovarășului Monecker.

Erich Monecker:

Dragi tovarăși, în raportul comandantului suprem al
Forțelor Armate Unite al statelor participante la Tratatul
de la Varșovia, mareșalul Uniunii Sovietice, tovarășul V.G.
Kulikov, a caracterizat în mod amănunțit pregătirile blocului
NATO în vederea războiului. Această apreciere este absolut
precisă și făcută cu cea mai mare răspundere. Reiese că pe
măsura creșterii armamentelor, care a primit un nou impuls la
sesiunea de la Varșovia, a fost prevăzută o conducere bună,
bine pusă la punct, a armatelor și flotelor atît pe timp de
război cît și pe timp de pace.

Imputernicirile comandantului suprem al forțelor NATO
în Europa au fost cu mult extinse. În această privință nu avem
dreptul să rămînem în urmă; aceasta o cer interesele popoarelor
care luptă pentru pace. A venit timpul să perfecționăm organizarea
Tratatului de la Varșovia și în perioada prezentă să acordăm
atenția necesară conducerii Forțelor Armate Unite. Trebuie să
îndeplinim hotărîrea Comitetului Politic Consultativ din
1976 și în special articolul 5 din Tratatul de la Varșovia,
cît și hotărîrile luate în 1969. Crearea unui Comandament,
precum și Comandamente unite pe teatre de luptă și a trupelor
în raioanele respective constituie o necesitate imperioasă.
Voi sîntem pentru aprobarea acestei propuneri.

197

aceasta, pentru opinia publică internațională, va exercita o influență complet negativă și toată declarația noastră cu privire la destindere și pace este complet anulată prin acest articol 6.

În al doilea rînd, nu sîntem de acord cu fondul articolului pentru că problema conducerii trupelor în caz de război trebuie stabilită de comun acord și în Statut. Noi nu sîntem de acord în nici un fel cu prevederile acestui articol.

Bazat pe toate acestea, noi propunem ca să revedem acest proiect de hotărîre și să fie îmbunătățit în mod corespunzător. Pentru noi, amînternicirea Comitetului Politic Executiv să anunț ^{hotărîrea/} că în forma aceasta este inacceptabilă și ea nu poate fi acceptată deoarece este în contradicție cu Tratatul din 1955.

Cu aceasta am terminat.

Gustav Husak:

Este necesar ca și celelalte delegații să-și expună părerea.

Permiteți-mi pe scurt să expun poziția delegației Republicii Socialiste Cehoslovace.

În primul rînd, aș vrea să mulțumesc comandantului șef, tovarășului Kulikov, pentru marea activitate care a fost depusă în ultimul timp pentru perfecționarea capacității de luptă a țărilor noastre. Delegația noastră consideră că cele prezentate corespund situației reale, că este bine chibzuit și perspectivele de dezvoltare a forțelor noastre armate considerăm că sînt inevitabile pentru că dacă noi dorim să ne asigurăm apărarea noastră, securitatea și orînduirile noastre socialiste. De aceea,

Delegația R.D.G. aprobă concluziile și propunerile din raportul tovarășului Kulikov și proiectul de hotărîre.

Permiteți-mi, dragi tovarăși, să exprim recunoștința cordială comandantului suprem, mareșalul Uniunii Sovietice, tovarășul Kulikov, locțiitorului său și Statului Major pentru activitatea îndreptată spre consolidarea capacității de apărare a statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Gustav Husak:

Mulțumesc tovarășului Honecker.

Se dă cuvîntul tovarășului Jivkov.

Todor Jivkov:

Delegația noastră aprobă informarea tovarășului Kulikov și propunerile care le-a făcut în legătură cu îmbunătățirea conducerii Forțelor Armate Unite.

Poate n-am înțeles prea bine. Tovarășul Ceaușescu s-a exprimat că nu este coordonată informarea cu țările Tratatului de la Varșovia. În ce ne privește, tovarășul Kulikov a fost la noi în vizită, a vorbit cu ministrul apărării, cu șeful Statului Major și alți tovarăși. Am avut și eu o întâlnire personală, am fost informat despre tezele care le va expune la actuala Consfățuire. El mi-a spus că după Bulgaria va vizita și România și va avea convorbiri cu tovarășul Ceaușescu.

Acum, în esență, este un fapt istoric, că nu noi am făcut primul Tratatul. În primul rînd a fost creat blocul NATO, o alianță militară îndreptată față de comunitățile noastre socialiste. Și acum cînd vorbim despre adoptarea unor măsuri suplimentare pentru întărirea activității Forțelor noastre

armate, noi știm că în privința aceasta nu sîntem primii. Este un fapt că Consiliul NATO a și făcut această activitate.

Prin urmare, noi am face o mare crimă dacă nu am vedea acest fapt.

Am vorbit și la punctul 1 al ordinei de zi, am formulat o sarcină strategică - lupta pentru pace, pentru destindere - și acum din nou punem în discuție aceste probleme. Dar purtăm răspundere în fața popoarelor pentru cauza socialismului, a securității și nu putem să nu vedem căile întreprinse de NATO în domeniul armamentului. Nu noi facem aceasta, ci ei.

Subliniez din nou că noi sîntem de acord cu informarea care a făcut-o comandantul suprem al F.A.U. și propunerile făcute pentru perfecționarea conducerii Forțelor Armate Unite, mai ales în timp de război.

Vă mulțumesc.

Gustav Husak:

Mulțumesc tovarășului Jivkov.

Se dă cuvîntul tovarășului Kadar.

Janoș Kadar:

Dragi tovași, delegația ungară a ascultat cu atenție raportul tovarășului Kulikov și îl aprobă.

Dacă îmi permiteți, aș face cîteva observații la cele spuse aici.

În ce privește rolul și funcțiile Tratatului de la Varșovia noi am vorbit despre acest lucru la primul punct al ordinei de zi. După părerea noastră, Tratatul de la Varșovia și organizația sa militară în momentul de față este o cheazășie principală a faptului că popoarele noastre trăiesc în condițiuni

de pace și nu este război.

Al doilea lucru care decurge din cele spuse mai înainte. Tratatul de la Varșovia și organizația sa militară constituie chezișia principală de apărare a cuceririlor noastre socialiste. Aceasta este o observație generală.

În legătură cu cele care au fost spuse, aș vrea să menționez că ar fi de prisos de a intra în amănunte, în discuții, cum apare partea financiară, în ce măsură corespund cifrele care au fost citate în raport. Noi ne-am deprins că aprecierile care le face Comandamentul Forțelor Armate Unite corespund pe deplin adevărului, realității și noi am fost puși în fața unui tablou precis despre creșterea armamentului în blocul NATO. Cred că cu toții sîntem în situația că în ce privește dorințele noastre toate resursele materiale le-am îndrepta spre întărirea socialismului în țările noastre. Aceasta este dorința noastră. Faptul că nu putem face acest lucru, aceasta se datorește situației internaționale. Noi nu putem închide ochii asupra acestui fapt, întrucît este vorba de interesele vitale ale popoarelor noastre. Este just și necesar ca Tratatul de la Varșovia din punct de vedere militar să fie la nivelul cerințelor de astăzi. De aceea noi aprobăm raportul. Noi am discutat acest lucru împreună și fiecare în parte și primim propunerile îndreptate spre întărirea securității noastre.

Cît privește conducerea pe timp de război este punctul 5 și 6. La punctul 5 se propune efectuarea unei activități comune pe perioada respectivă. Noi susținem acest lucru și îl aprobăm. Vom lua parte la elaborarea acestor soluții. Aceasta va fi mi se pare în 1979.

Cit privește punctul 6 este un punct foarte important. Sînt cuorinse în el propuneri foarte juste pe care le susținem din două motive. NATO are de acum hotărîrea lui cu privire la conducere în direcțiile amintite, pentru teatrele de război respective. Acest lucru ne angajează și pe noi. Este vorba că nu trebuie să facem primii acest lucru, însă sîntem convingiți că în viitor trebuie să avem o asemenea hotărîre și presupune că trebuie să asigurăm că este momentul necesar să facem cunoșterea corespunzătoare pentru că dacă nu va fi acest lucru, atunci dușmanii noștri vor fi tentați la aventuri.

Iată observațiile mele la raportul Comandantului suprem. Mulțumim tovarășului Kulikov pentru activitatea desfășurată și îi urăm succese în munca sa.

Gustav Husak:

Vă mulțumesc, tovarășe Kadar.

Are cuvîntul tovarășul Gierak.

Edward Gierak:

Delegația Republicii Populare Polone a ascultat cu atenție raportul Comandantului suprem, mareșal al Uniunii Sovietice, tovarășul Kulikov.

Noi susținem și aprobăm acest raport și orientările expuse în raport cu privire la întărirea Forțelor Armate Unite. Aceste orientări, după părerea noastră, corespund intereselor vitale ale securității statelor participante la Tratatul de la Varșovia, corespund cerințelor actualelor regulamente în momentul cînd blocul NATO ațîță cursa înarmărilor și sporește cheltuielile militare.

14

Eu, tovarăși, nu aș face comparații cu privire la inflație; pentru că nu în aceasta rezidă esența problemei, ci în ce se produce acum pe fondul înarmărilor acestor state ale blocului NATO. După cum am spus la primul punct al Consfătuirii noastre, capacitatea defensivă, unitatea de acțiune a statelor comunității socialiste este o cheazășie a justeții politicii noastre iubitoare de pace. Subliniez acest lucru pentru că este un adevăr care nu poate fi pus la îndoială. Această politică are 34 de ani în condiții de pace.

Polonia, ca și pînă acum, va acționa cu toate forțele sale în lupta pentru destindere, dar atît timp cît va fi necesar dacă se va continua cursa înarmărilor în blocul NATO, corespunzător cu interesele noastre naționale și ale securității noastre. Polonia va conlucra la întărirea în comun a alianței noastre politice și militare.

Ceea ce vreau să spun în încheiere este că nu trebuie să schimbăm linia noastră generală în ce privește întărirea păcii pe pămînt.

Vă mulțumesc.

Gustav Husak:

Mulțumesc tovarășului Gierek.

Rog acum pe tovarășul L.I. Brejnev să ia cuvîntul.

L.I. Brejnev:

Stimați tovarăși, probabil că nu este cazul să vorbesc în amănunțime despre aceste probleme. Esența problemei este clară pentru toți: trăim și lucrăm pentru perspective pașnice - și cred că așa va fi. Totodată, înțelegem bine cît de importantă este colaborarea militară pentru a fi gata în

toate cazurile, pentru orice întorsătură a evenimentelor.

Delegația sovietică susține proiectul prezentat în volumul lui total.

Regretăm că a fost prezentat un punct de vedere opus de către delegația Republicii Socialiste România.

Gustav Husak:

Mulumesc tovarășului Brejnev.

La punctul II au luat cuvîntul toate delegațiile.

Delegații din șase țări și-au exprimat acordul deplin cu cuvîntarea tovarășului Kulikov și proiectul de notărire care a fost pregătit.

În legătură cu delegația română, nu a considerat posibil să fie de acord în întregime cu acest proiect de notărire. Ar fi posibil ca ea să fixeze în protocol poziția proprie. După ce vom semna notărirea, vom considera că stipulațiile din notărire vor fi valabile pentru acei membri ai Tratatului de la Varșovia care o vor semna.

Secretariatul Unit este împuternicit să pregătească textul notării pentru a fi semnat.

Punctul II al ordinei de zi are caracter secret și nu va fi dat publicității.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Mai cer eu cuvîntul.

Gustav Husak:

Tovarișul Ceaușescu are cuvîntul.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Doresc să spun cîteva cuvinte la cele spuse de tovarășul Husak în calitate de președinte al Comitetului de

Am ruga și propun încă o dată ca să se revadă proiectul de hotărîre și să se aducă îmbunătățirile necesare. Repet, am ruga și propun încă o dată să se ia o pauză și să se aducă îmbunătățirile corespunzătoare proiectului de hotărîre.

Dacă dumneavoastră considerați că acest lucru nu este posibil, trebuie să declar că, în conformitate cu Tratatul, nu se poate lua hotărîrea decît în unanimitate. Deci, ca atare, chiar dacă veți semna hotărîrea, este în contradicție cu Tratatul și vă asumați întreaga răsundere pentru aceasta.

Noi propunem ca, în conformitate cu Tratatul, să găsim o soluție comună pentru această hotărîre. Noi nu vom face punct separat. Sîntem împotriva hotărîrii și votăm împotriva ei. Dacă este posibil, să elaborăm, așa cum s-a făcut cu declarația, o hotărîre acceptabilă.

Gustav Husak:

Tovarășul Ceaușescu a repetat punctul de vedere al delegației române.

Toate celelalte delegații au exprimat puncte de vedere unanime. Nu văd sensul ca în vreo pauză să revenim la această problemă. Repet de aceea ceea ce am spus, să împuternicim Secretariatul Unit să pregătească textul pentru a fi semnat. Textul va fi obligatoriu pentru acele delegații care îl vor semna. Nimeni nu ne va împiedica ca să renunțăm la apărarea independenței și securității noastre.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Am cerut cuvîntul din nou tovarășului Husak.

Doresc încă o dată să menționez că noi vom fi obligați să informăm Comitetul Central, Marea Adunare Națională despre

această hotărîre. Noi nu putem să facem din această problemă o activitate secretă față de organele noastre statutare și față de poporul nostru.

Repet încă o dată că eu am propus să se caute realizarea unui comunicat acceptabil pentru toate părțile.

Gustav Ilusak:

Luăm act de poziția tovarășului Ceaușescu.

Toți considerăm necesar să informăm Comitetele Centrale așa cum se obișnuiește în partidele noastre.

Conform înțelegerii, a fost pregătit un Comunicat, pregătit din vreme, al Comitetului Politic Consultativ. Propun să însărcinăm Secretariatul Unit să pregătească următorul text pentru semnare. Dacă nu vor fi obiecțiuni, propun să trecem la semnarea documentului Comitetului Politic Consultativ.

Înainte de toate, să trecem la semnarea Declarației. (are loc semnarea).

Acum să trecem la semnarea hotărîrii privind informarea Comandantului suprem al Forțelor Armate Unite ale țărilor participante la Tratatul de la Varșovia. (are loc semnarea).

Comunicat tovarășii din România propun o modificare la penultima pagină, penultimul alineat. Toate celelalte delegații sînt de acord cu această modificare.

Propun să adoptăm acest comunicat al Comitetului Politic Consultativ, urmînd ca și Declarația și Comunicatul să fie transmise la radio și televiziune astăzi, 23 noiembrie a.c. nu mai de vreme de ora 13,00, ora Moscovei, și să fie publicate în presa de mîine.

Dacă nu sînt obiecțiuni, putem considera convenită și această problemă.

STENOGRAMA

ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.
din ziua de 24 noiembrie 1978.

Au participat tovarășii Nicolae Ceaușescu, Manea Mănescu, Elena Ceaușescu, Iosif Banc, Cornel Burtică, Virgil Cazacu, Gheorghe Cioară, Constantin Dăscălescu, Ion Dincă, Emil Drăgăneș, Janoš Fazekaș, Ion Ioniță, Petre Lupu, Paul Niculescu, Gheorghe Pană, Ion Păștan, Dumitru Popescu, Gheorghe Rădulescu, Leonte Răutu, Virgil Trofin, Iosif Uglar, Ilie Verdeț, Stefan Voitec, Stefan Andrei, Ion Coman, Teodor Coman, Miu Cobrescu, Mihai Gere, Nicolae Giosan, Vasile Patilineț, Ioan Ursu, Richard Winter.

Au fost invitați tovarășii Vasile Mușat și Marin Vasile.

Sedința a început la ora 12,00 și s-a terminat la ora 13,20.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Ați reușit să vedeți materialele? Le-ați văzut. Să auzim ce aveți de spus.

Tov. Manea Mănescu:

Stimați tovarășii, doresc să mă refer la intervenția fermă principială, de o deosebită răspundere patriotică și revoluționară pentru prezentul și viitorul țării noastre - eu aș spune și pentru celelalte țări socialiste - pe care a făcut-o tovarășii Nicolae Ceaușescu la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ.

al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, pe marginea Raportului cu privire la situația militară și a hotărîrii aferente la acest raport.

După prezentarea raportului, cum ați văzut, de către mareșalul Kulikov a luat cuvîntul tovarășul Nicolae Ceaușescu care a criticat procedeul de lucru, de elaborare a unor materiale de însemnătate deosebită care angajează țările participante la Tratat, în problemele cardinale ale păcii și războiului, ale cursei înarmărilor și războiului, ale dezarmării și destinderii internaționale.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat de la început că raportul și hotărîrea nu au rezultat din conlucrarea tovarășească a țărilor participante la Tratat și nu se poate lua o hotărîre decît pe baza unui acord comun, în conformitate cu prevederile actelor și normativelor după care se conduce activitatea Comitetului Politic Consultativ. Tovarășul Ceaușescu a arătat că aprecierile cu privire la raportul de forțe sînt făcute pe baza unor date eronate, chiar false, că se pun problemele ca și cum am fi la un pas de declanșarea unui război mondial, ceea ce este în totală contradicție cu primul document și cu dezbaterile care au avut loc pe marginea acestuia.

În fond, tovarășul Nicolae Ceaușescu a atras foarte serios atenția asupra răspunderii ce o avem de a analiza obiectiv situația actuală, de a face aprecieri politice juste, de a nu cădea pradă militarismului, cu consecințe incalculabile pentru viitorul omenirii, antrenarea țărilor participante la Tratat la investiții, la cheltuieli materiale

și financiare exorbitante, ceea ce constituie o grea povară pentru popoare, cu consecințe negative asupra dezvoltării economico-sociale, asupra nivelului de trai al popoarelor. Dimpotrivă - așa cum a arătat tovarășul Nicolae Ceaușescu în prima sa expunere - țările noastre trebuie să dea primele exemple cu privire la măsuri de reducere a cheltuielilor militare, independent de măsurile care le iau țările NATO, pentru că aceasta va avea o influență deosebit de pozitivă asupra luptei popoarelor pentru pace și destindere în lume.

De fapt, raportul este o emanație a cercurilor militariste sovietice, care urmăresc înarmarea excesivă prin înlocuirea armelor actuale, antrenarea țărilor participante în cursa periculoasă a înarmărilor și la cheltuielile care decurg din această cale aventuristă. Raportul cuprindea asemenea aprecieri, încât să justifice așa-zisul curs de necesitate, în caz de necesitate, trecerea comandai trupelor țărilor participante la Tratat sub comanda Statului Major sovietic, cu toate consecințele care decurg de aici privind independența și suveranitatea țării noastre și a altor țări socialiste participante la Tratatul de la Varșovia. Prin aceasta s-ar deschide calea de imixtiune în treburile interne ale țărilor noastre de către Uniunea Sovietică.

Trebuie să vă spun că tovarășul Ceaușescu a fost ascultat cu multă atenție de către toți participanții la consfătuire. Ceilalți vorbitori care au urmat după tovarășul Ceaușescu s-au referit numai la faptul că raportul și hotărîrea trebuie aprobate, pentru că argumentele tovarășului Nicolae Ceaușescu erau atît de puternice încît nu s-a încercat nici măcar o schițat

./.

de argumente la ceea ce a arătat tovarășul Ceaușescu atunci cînd a pus în discuție cuprinsul acestui raport, care era vădit subiectiv și făcut în scopul de a justifica cursa înarmărilor, de a justifica așa-zisa necesitate de a se aloca investiții foarte mari, de a se schimba cît mai urgent posibil armamentele în toate sectoarele și a antrena potențialul economic al țărilor participante la această cursă a înarmărilor.

Vreau încă o dată să subliniez faptul că argumentele tovarășului Nicolae Ceaușescu au fost ascultate de toți și nu a încercat nimeni să aducă contrargumente. Se vedea clar că lucrurile erau puse de acord în sensul că este un raport bun și este necesar să se adopte o hotărîre. Și de această dată trebuie să vă spun că tovarășul Ceaușescu a intervenit ferm, hotărît în ce privește respectarea principiilor noi în relațiile dintre țările socialiste, neamestecul în treburile interne, respectul și stima reciprocă.

Noi trebuie să mulțumim din inimă tovarășului Nicolae Ceaușescu pentru felul cum a apărut și de data aceasta drepturile poporului român la libertate și independență.

Cred că materialele care conțin cele două expuneri ale tovarășului Nicolae Ceaușescu trebuie să fie cunoscute de întregul nostru partid, de întregul nostru popor, pentru că de aici trebuie să tragem toate concluziile asupra modului în care trebuie să milităm cu fermitate pentru apărarea drepturilor sfinte ale poporului nostru la independență și suveranitate națională, independența acțiunilor partidului nostru.

În legătură cu problemele legate de dezarmare, nu aş vrea să reţin atenţia dumneavoastră în mod deosebit. Aş vrea însă să remarc că intervenţia tovarăşului Nicolae Ceauşescu a fost ascultată cu multă atenţie de către participanţi şi a fost, în contextul celorlalte expuneri, cea mai substanţială, cea mai argumentată şi care a arătat în modul cel mai clar, cel mai just căile şi mijloacele reale care să le urmăm pentru ca într-adevăr să se asigure un climat internaţional astăzi şi în viitor pe calea dezarmării şi a apărării drepturilor popoarelor de a-şi făuri în mod liber destinele, de a-şi asigura dezvoltarea economico-socială, ridicarea nivelului de trai al popoarelor şi asigurarea păcii în lume. Eu trebuie să vă spun că, discutând şi cu alţi participanţi, expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu s-a bucurat de o audienţă foarte largă. De altfel şi cea de a doua, însă lucrurile erau de aşa natură încât nimeni nu a putut să ia o poziţie critică ci, dimpotrivă prin modul cum ei au expus, a reieşit că ceea ce tovarăşul Ceauşescu a arătat şi în legătură cu raportul şi în legătură cu hotărîrea sînt lucruri juste care trebuie să dea de gîndit, pentru a putea da exemplu de felul cum trebuie să participăm la rezolvarea marilor probleme ale vieţii internaţionale, care se pot rezolva decît pe calea înţelegerii, coexistenţei, dezarmării şi păcii.

Tov. Nicolae Ceauşescu:

Indeosebi Decretul păcii al lui Lenin!

Tov. Manea Mănescu:

A fost ascultat cu atenţie.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Cînd a vorbit de "o pace fără anexiuni și fără coteșirea de teritorii străine". Lenin a spus așa.

Sigur, în primul rînd, ar trebui să vedem dacă Comitetul Politic Executiv este de acord cu poziția adoptată și pe urmă să vedem cum trebuie să acționăm. (toți tovarășii sînt de acord)

Tov. Leonte Răutu:

Dăm o înaltă apreciere acestei poziții.

Tov. Paul Niculescu:

Sînt probleme atît de clare încît altă poziție nu poate exista.

Este foarte bine că tovarășul Ceaușescu a spus toate aceste probleme. Este foarte bine și pentru partidul nostru și pentru cauza mai generală.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Atunci, înțeleg că sînteți de acord. (toți tovarășii sînt total de acord).

Cum să procedăm acum?

212
În primul rînd, cred că ar fi bine să dăm un comunicat al ședinței Comitetului Politic Executiv, că a ascultat informarea și cum apreciază activitatea delegației, sigur, punînd accent pe problemele acestea. Și, de asemenea; poziția adoptată față de problemele dezvoltării colaborării și poziția față de problemele militare, fără a ne referi la ce considerăm că trebuie să se facă. În felul acesta. Sigur, subliniind necesitatea că noi înțelegem să ne ocupăm și de problemele întăririi apărării, dar în mod rațional, fără a intra în panică și a lua niște măsuri excesive.

Tov. Leonte Răutu:

Este foarte clar.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

În hotărîre a fost așa, să se mărească cheltuielile, să se mărească investițiile. Nu spune să se ia măsuri, ci mărirea însemnată a cheltuielilor. Și în comparație cu cincin. actual să se prevadă sporirea investițiilor.

Tov. Paul Niculescu:

Iar în Declarație se spune că ne pronunțăm clar împotr. politicii de înarmare. Cum este aceasta?

Tov. Leonte Răutu:

Este o hotărîre de stimulare a cursei înarmărilor și de stimulare a NATO să facă la fel.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Deosebirea este că hotărîrea NATO este publică, iar a noastră este secretă.

Tov. Manea Mănescu:

Este o hotărîre belicoasă.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Noi am spus că sîntem de acord să prevedem măsuri, nu am respins orice măsuri.

Am spus că sîntem și pentru elaborarea Statutului, dar că nu putem acum să stabilim cum va arăta acest Statut, pe ceea ce spune un general sau mareșal, cînd nici nu am disc. această problemă.

Plus că articolul 6 este inadmisibil.

./.

Tov. Paul Niculescu:

A fost războiul mondial cînd a fost o coaliție antihitleristă unde au fost și state capitaliste și n-au mers pe această soluție. Statele majore ale țărilor respective au colaborat.

Tov. Leonte Răutu:

Mai ales că acum nu sîntem în război.

Tov. Manea Mănescu:

Nu se poate să se facă astfel de materiale de către Statul lor Major și să-i alinie pe toți ceilalți.

Tov. Ilie Verdet:

A fost dorința noastră de mai multe ori de a se găsi o cale de rezolvare a acestei chestiuni, dar n-au acceptat.

Tov. Manea Mănescu:

Tovarășul Ceaușescu a propus o pauză în care se putea discuta, însă ei n-au vrut.

Tov. Ion Coman:

Eu aș vrea să arăt Comitetului Politic Executiv cum s-a venit cu materialul la București. Sîmbătă la ora 13,00, mareșalul Kulikov a dat un telefon că vrea să vină la București cu tezele raportului și cu hotărîrea. I-am comunicat să ne trimită materialele cel puțin pentru a fi traduse pentru a le putea discuta. El a spus că nu le trimite și că vine el personal cu ele. Cînd a venit cu materialele, i-am spus să aștepte cel puțin să le traducem și nici de data aceasta nu a vrut. Acesta este felul în care s-au pregătit materialele pentru întîlnirea secretarilor generali.

Tovarăşe Ceauşescu, astăzi dimineaţă câţiva generali de la noi m-au întrebat de problemele care au fost la Consfătuir
Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la
Tratatul de la Varşovia. Le-am spus că eu cunosc numai notişia
care a fost publicată. Unii dintre ei au cerut să fie primiţi
la dumneavoastră pentru a le face o informare pe problemele
militare. Dacă timpul vă va permite, poate mâine sau cel mai
târziu luni, să aveţi o întâlnire cu o parte din generalii
forţelor noastre armate.

Tov. Paul Niculescu:

Este cea mai brutală expresie a politicii de subordonare.

Tov. Nicolae Ceauşescu:

Si eu am primit un telefon că minerii se gîndesc să trimi-
tă o delegaţie la Bucureşti.

Tov. Virgil Cazacu:

Uniunea Scriitorilor şi Uniunea Artiştilor Plastici
se gîndesc să trimită o delegaţie la dumneavoastră pentru a fi
informaţi.

Tov. Nicolae Ceauşescu:

De fapt hotărîrea aceasta a fost la armată şi este
cunoscută. Aici acţionează principiul că dacă o ştiu doi, o
ştiiu toţi.

Tov. Janoş Fazekas:

Tovarăşe Ceauşescu, eu consider că aţi îndeplinit cu
cinste mandatul care l-aţi avut, susţinînd poziţia Comitetului
Central al Partidului Comunist Român în aceste probleme
importante.

./.

Sigur, avînd în vedere felul cum s-au desfășurat lucrurile, se vede clar o lipsă totală de receptivitate și de simț democratic de a asculta și o altă părere decît părerile care au fost conturate. Cele spuse de dumneavoastră au o putere așa de mare, așa de serioasă, încît orice om cu mintea sănătoasă poate să vadă dorința delegației române de a găsi o soluție de compromis. Se vede frontul total unit al celor care nu erau capabili ca să facă acest pas de a găsi o soluție de compromis. Noi am făcut aceasta fără a afecta independența și suveranitatea vreunei țări, fără a ne amestece în treburile interne ale altora.

Eu m-am gîndit și la următorul lucru. Ținînd seama de expunerea care ați făcut-o, de pozițiile adoptate, ținînd seama de faptul că hotărîrea de la punctul 2 este în contradicție totală cu punctul 1, cu cele spuse de dumneavoastră, că noi sîntem pentru a ne îndeplini obligațiile care le avem în Tratatul de la Varșovia pînă cînd există NATO, care este clar că este o organizație militară împotriva socialismului și nu numai împotriva socialismului, dar și acolo unde nu este socialism, unde sînt țări capitaliste, mai ales în statele în curs de dezvoltare care sînt slabe din punct de vedere economic, care abia și-au cucerit independența lor și unde au rămas foarte multe probleme nerezolvate din perioada colonialistă. Noi sîntem de acord cu modernizarea rațională a forțelor armate, pentru înzestrarea și dotarea lor. Sîntem de acord să se elaboreze Statutul despre care se vorbește, dar în condițiile unor norme democratice de lucru care sînt stabilite.

Ținînd seama că la punctul 2 sînt încîlcări foarte grave ale unor proceduri și norme, nu știu dacă nu ar fi bine ca după

ce apare aprecierea noastră pozitivă privind felul în care ați acționat la această Consfătuire, ca după acest Comunicat să facem o scrisoare a Comitetului Politic Executiv al partidului nostru către partidele care au semnat, folosindu-ne și de ceea ce s-a spus la primul punct, pentru a le ajuta să reflecte mai mult asupra acestor probleme. Mă gândesc că aceasta ar putea să creeze o anumită posibilitate de discuție în aceste partide, de a vedea că hotărîrea adoptată de conducerea lor este greșită. Am putea vedea după aceasta care va fi reacția lor la această scrisoare.

Eu sînt complet de acord cu poziția și felul cum a acționat delegația noastră în frunte cu tovarășul Ceaușescu.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Sigur, în Tratat se spune clar că hotărîrile se adoptă de comun acord. Și la Comitetul miniștrilor apărării, recomandările și propunerile care se fac privind principalele probleme militare se iau hotărîri puse de comun acord și apoi se prezintă spre examinare guvernelor și Comitetului Politic Consultativ pentru aprobare. Deci, chiar propunerile și recomandările Comitetului miniștrilor apărării trebuie puse de comun acord. Ele nu se pot adopta cu majoritate.

Tov. Paul Niculescu:

O hotărîre adoptată cu majoritate nu este valabilă.

Tov. Leonte Răutu:

Adică noi nu recunoaștem că aceasta este o hotărîre a Comitetului Politic Consultativ, pentru că contravine documentelor de bază.

Tov. Manea Mănescu:

Este nulă și neavenită.

Tov. Leonte Răutu:

Si în ce privește cotropirea Cehoslovaciei nu a fost un act al Tratatului de la Varșovia.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Sigur, să facem totuși o plenară a Comitetului Central, independent de sesiunea comună, pentru că totuși în sesiunea comună nu putem să dăm aceste hotărîri fiind considerate secrete, dar în plenară trebuie să le dăm. Probabil și deputaților trebuie să le dăm să le vadă. Poate facem plenara miercuri, ca să nu chemăm oamenii de două ori. La sesiunea comună va trebui să adoptăm și o proclamație comună, în care accentul să cadă tocmai pe aceste probleme. De fapt, să țină loc și de o sesiune pe problemele internaționale. Va fi comună: Comitetul Central, Frontul Unității Socialiste și Marea Adunare Națională; le înglobează pe toate.

Să ne gândim, fie Comitetul Politic Executiv, fie Comitetul Central, să se adreseze Comitetelor Centrale ale celorlalte partide cu o scrisoare, în același sens. Cred că trebuie să insistăm în scrisoare pe necesitatea de a se respecta tratatele și hotărîrile care prevăd că hotărîrile nu se pot lua decît în comun, pentru că ele, altfel, nu pot angaja Comitetul Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia și este o încălcare a acestor norme. Sigur, dacă în domeniul politic, în decursul timpului, s-a ajuns la o încetățenire a unor practici mai democratice, în domeniul militar nu se observă același lucru.

Trebuie să atragem atenția că colaborarea presupune

Tov. Nicolae Ceaușescu:

După plenară să informăm și activul de partid. Trebuie să reafirmăm clar pozițiile noastre, că Declarația noi o considerăm acceptabilă. În acest sens s-a și discutat ca și presa să oglindească aprobarea generală, punând accentul pe problemele de fond - dezarmare, destindere.

Toți au vorbit, inclusiv Brejnev, că trebuie să facem totul pentru pace. În general, toți s-au pronunțat pentru pace, pentru destindere. Au criticat pe chinezi că nu sînt pentru destindere. Eu n-am observat că și ei sînt prea preocupați de această hotărîre. Dar, sigur, vom vedea.

Desigur, una este problema dezvoltării colaborării în CAER și altele sînt problemele acestea.

Să prelucrăm serios, cu calm în partidul nostru, arătînd poziția noastră. Este normal ca oamenii să întrebă ce s-a întîmplat, pentru că problemele acestea nu pot fi ținute secrete, sîntem sau nu pentru subordonare. Trebuie să spunem oamenilor clar că dacă am accepta o asemenea politică ar fi imposibil să continuăm realizarea Programului Congresului al XI-lea de dezvoltare economico-socială a țării și n-am putea realiza nici programul de creștere a nivelului de trai pentru că este greu de realizat așa ceva. Insuși Stalin a spus, în 1948, că nu se poate duce o politică de înarmare și de ridicare a nivelului de trai. Cît era el, dar tot mai judeca. Politică de înarmare se reflectă negativ în creșterea economiei chiar la țările dezvoltate, care au totuși alt venit național. Dar este evident că pentru țările socialiste, cum este România și chiar Uniunea Sovietică, aceasta se reflectă și' pregnant. În fond, cea mai mare parte din materiile prime, din metal, merge în domeniul

militar. Dacă vrei o ții permanent cu perfecționarea.

Cît costă un avion MIG-25 ?

Tov. Ion Coman:

Costă 6 milioane ruble.

Tov. Ion Ioniță:

Ajunge la 50-55 milioane lei.

Tov. Cornel Burtică:

O rachetă costă 25 milioane lei.

Tov. Ion Coman:

Racheta T-72 costă 1 milion de ruble.

Tov. Ion Ioniță:

Tovarășe Ceaușescu, fiind de acord total cu poziția dumneavoastră, a delegației care a fost la Moscova, mă tot chinuiește următoarea idee:

La nivelul acesta al Comitetului Politic Consultativ nu s-a mai luat niciodată o hotărîre cu majoritate de voturi. Sigur, la celelalte niveluri aceasta a fost o regulă, care de fapt noi am acceptat-o prin punctele de vedere separate pe probleme foarte mari. Eu vreau să dau un exemplu: unificarea flotelor. Flotele țărilor socialiste sînt unificate, sînt puse sub o comandă unică. Poate că în sensul acesta s-a încercat și la nivelul Comitetului Politic Consultativ.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Nu sînt hotărîri comune. Ei pot face orice între ei și nu-i putem împiedica, dar nu pot nici în cadrul Comitetului Politic Consultativ și nici în cadrul Comitetului miniștrilor apărării să se ia astfel de hotărîri. Nu putem admite să se

ia asemenea hotărîri și să le recunoaștem ca fiind hotărîri ale Tratatului de la Varșovia. De exemplu, Comandamentul din Marea Neagră nu funcționează, deși ei insistă asupra acestui lucru. Sigur că ei acționează împreună cu bulgarii. El nu funcționează și nu este un organism aprobat și recunoscut de Tratatul de la Varșovia. Sigur, eu nu-i pot împiedica pe ei să facă ce vor, dar ca state.

Tov. Virgil Trofin:

Eu aș vrea să spun și în fața Comitetului Politic Executiv că sînt întrutotul de acord cu poziția expusă în cadrul Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, precum și cu poziția adoptată față de propunerile făcute de mareșalul Kulikov. Pozițiile ferme, clare exprimate de tovarășul Ceaușescu în legătură cu propunerile și măsurile preconizate de fapt nici nu au fost discutate în cadrul Consfătuirii Comitetului Politic Consultativ, pentru că uitîndu-mă la pozițiile luate acolo de celelalte delegații rezultă că au afirmat sprijinul lor față de proiectul respectiv, dar n-au nici un fel de argument la tot ceea ce tovarășul Ceaușescu a ridicat ca probleme și de fond și de procedură. Eu nu pun aceasta numai pe seama faptului că ei s-au înțeles înainte în aceste probleme. Eu aș pune și pe seama faptului că ei nu cunoșteau aceste argumente puternice ale noastre care s-au adus acolo și nici n-au îndrăznit să gîndească altfel.

Consider că ideea să facem o scrisoare care s-o adresăm Comitetelor Centrale ale partidelor respective, în care să expunem clar punctul de vedere al partidului nostru cu privire la relațiile dintre armatele țărilor socialiste, cu privire la modul cum trebuie respectat statutul acestei organizații, are o mare

importanță. Aceasta va înlesni posibilitatea ca în conducerile acestor partide să se reflecte, să deschidă calea inițierii de discuții și să se găsească soluții, în măsura în care vor accepta aceasta.

În fond, s-au încălcat principiile de funcționare ale acestui organism. Puteau cel mult ca această discuție să fie amânată pentru a se găsi soluții. De altfel, de Statutul Tratatului de la Varșovia nu se mai ține seama. Sigur, nimeni nu-l poate opri să facă ce consideră ei în relațiile care le au pe linie militară, dar atîta timp cît noi facem parte din acest Pact militar este normal ca tot ceea ce se face să se pună de comun acord. Vă amintiți că și în legătură cu Cehoslovacia nu numai că nu ne-au consultat; s-a primit o scrisoare că în noaptea aceea intră în Cehoslovacia. Altfel, acest Pact nu-și poate avea valabilitatea. Dacă în problemele generale se mai poate discuta, în acest domeniu se pot întreprinde și acțiuni unilaterale foarte periculoase. De aceea, în scrisoarea pe care o vom trimite să explicăm importanța desfășurării activității acestui organism pe baza principiilor asupra cărora am căzut de acord și respectarea întocmai a acestora.

Si părerea mea este că este foarte bine să se facă o plenară a Comitetului Central. Cred că ar fi bine ca în plenara Comitetului Central să facem o dezbatere mai largă privind poziția partidului nostru în aceste probleme.

De asemenea, sînt de acord ca în adunarea solemnă să se dezbată și aceste probleme. Ar trebui să fie o dezbatere a problemelor făuririi statului național unitar român, dar principalele dezbateri să se axeze pe ceea ce am stabilit.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

De la început am spus că trebuie să punem accent pe ceea ce trebuie să facem, nu pe latura istorică. E clar că evocăm momentul, evocăm însemnătatea, dar trebuie să punem accentul pe ce avem de făcut.

Noi va trebui să reflectăm în viitor și la ordinea de zi a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia. Raportul acesta nu ar trebui să vină din partea Comandantului șef, ci din partea Comitetului miniștrilor apărării. De altfel, la începutul lunii decembrie va avea loc ședința Comitetului miniștrilor apărării. Probabil că vor veni și acolo cu probleme.

Tov. Stefan Andrei:

Așa cum am spus și ieri, ca unul care am făcut parte din delegația care a fost la Moscova, îmi exprim deplina aprobare și adeziune cu poziția delegației noastre, a tovarășului Ceaușescu la Consfătuirea de la Moscova. Consider că poziția care a adoptat-o tovarășul Ceaușescu acolo este o reafirmare a politicii partidului nostru de independență.

Din felul cum s-au desfășurat acolo lucrurile, a reieșit că pentru sovietici a devenit incomod Statutul Tratatului de la Varșovia. Chiar în discuțiile care le-am avut aici au spus că vor să vină cu o serie de probleme în afara Tratatului de la Varșovia. De fapt, ei mi-au și spus că formularea din 1955 nu este corespunzătoare și în fapt cu celelalte țări socialiste așa și acționează. Aceasta este o problemă. Pe ei îi incomodează pentru

./.

că de fapt în relațiile lor cu celelalte țări socialiste au mers la un grad de integrare și dominație care contravine cu principiile din 1955.

A doua chestiune. Este un fapt că trebuie să ne așteptăm că și pe alte planuri vor încerca aceste acțiuni de dominație. În politica externă, și pe linie de partid și pe linie de stat, țările socialiste sînt instruite cum să se coordoneze, chiar în Ghana ce trebuie să facă, în Angola la fel. Este de fapt ceea ce a spus Brejnev încă în 1974, ei vor să forțeze așa-zisa apropiere a țărilor socialiste după prototipul relațiilor existente între republicile Uniunii Sovietice. Aceasta a spus-o clar în 1974.

În legătură cu felul cum au primit ei ieri obiecțiunile noastre. Ei se așteptau la aceasta. Ceea ce pe mine m-a șocat este poziția aceasta de forță a militarilor de a nu schimba nimic. Eu am avut convingerea că ei știau că România nu va fi de acord și poziția militarilor era de a nu schimba.

Pe de altă parte, putem să ne așteptăm la o serie de dificultăți și pe linie economică, mergînd pe linia înarmării. Ei și așa au o creștere de 4,6 la sută la grupa A, iar la grupa B o creștere de 4,2 la sută, dacă se mai adaugă și planul de înarmare, efectiv vor apare dificultăți și în dezvoltarea relațiilor economice. De aceea, noi trebuie să mergem pe linia diversificării relațiilor noastre economice și politice. De aici decurge și necesitatea dezvoltării relațiilor noastre cu țările în curs de dezvoltare. În acest sens, eu voi face totul pentru realizarea sarcinilor ce ni le-am propus în acest domeniu.

./.

Tov. Ion Dincă:

Eu îmi exprim deplinul acord cu activitatea desfășurată de delegația noastră, personal de tovarășul secretar general, la această sesiune a Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia. Sînt convins că întregul nostru popor și partid va aproba din toată inima activitatea desfășurată de dumneavoastră, tovarășe Ceaușescu, de delegația noastră. Aceasta va duce la întărirea rîndurilor partidului și poporului în jurul conducerii sale, în primul rînd în jurul dumneavoastră, tovarășe Ceaușescu.

Încă în 1962, în martie, cînd se discutau problemele CAER, eu lucram atunci la armată, ni s-a propus să creăm o serie de organisme care să lucreze nemijlocit sub conducerea armatei sovietice. Se simțea atunci nevoia să existe o secție de propagandă a Tratatului de la Varșovia. Toate acestea nu erau altceva decît încercări de a scoate organele militare de sub conducerea partidelor respective și a le subordona armatei sovietice. Acum se vede că ei n-au renunțat la toate acestea. Nici în 1968 nu a fost mai ușor. Și atunci dumneavoastră ați desfășurat o activitate prodigioasă. Hotărîrea Marii Adunări Naționale a rămas valabilă și astăzi. Felul cum ați acționat și de data aceasta ne dovedește un model de felul cum trebuie să milităm noi toți, în continuare, pe această linie.

Eu sînt de acord cu propunerile făcute.

Tovarășe Ceaușescu, trei mari întreprinderi din Capitală - 23 August, Grivița Roșie și Vulcan ni s-au adresat să le spunem ce s-a discutat la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ. Așa că există această preocupare la oameni. Nu știu ce se va

./.

iniția, însă există această dorință la oamenii muncii să cunoască mai pe larg aceste probleme. Eu consider că este bine ca aceste probleme să fie discutate la plenara Comitetului Central, la plenara Frontului Unității Socialiste și în Marea Adunare Națională, dar consider că este bine să se discute și cu oamenii muncii.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Sigur, tovarăși, problemele integrării nu sînt noi și pe linie economică, și politică și militară. Fără îndoială că asemenea încercări se desfășoară și pe linie de propagandă și pe linie de presă și acestea vor lua și mai mare amploare. De altfel, Jivkov a și vorbit că nu mai corespund actualele forme de colaborare economică, că ele sînt depășite de realități și trebuie create altele noi. Din acest punct de vedere, se va intensifica această activitate. La o serie de lucruri am dat răspuns la timpul respectiv și avem notărirea că nu vom participa decît la acele acțiuni unde sîntem interesați. Aceasta în ce privește problemele colaborării economice în CAER. Sigur, nu va dispărea dorința de integrare militară, de a face un D.S.P.A. unic, o fanfară unică ș.a.m.d. Inklusiv cazanul unic.

Tov. Ion Coman:

S-a propus să se introducă o uniformă unică pentru toate armatele statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Se pare că problemele acestea nu sînt noi. Se pare că acum sîntem într-o perioadă cînd se folosește și așa-zisa

situație internațională complicată, profitînd și de lipsa unei conduceri politice clare în Uniunea Sovietică datorită solii lui Brejnev și fiecare încearcă să demonstreze că poate face mai mult. Noi trebuie să păstrăm politica noastră stabilită de congresele partidului, de Comitetul Central, de Marea Adunare Națională, poziție care este pe deplin justă, valabilă și trebuie s-o aplicăm cu toată fermitatea. Însă trebuie acționat calm, dar cu toată fermitatea, fără a închide ochii și a răspunde ferm acolo unde trebuie; nu trebuie tăcut, ci trebuie luată poziție fermă. Calmul este una și fermitatea este alta, sînt două lucruri deosebite. Dumneavoastră știți că eu sînt o fire mai bătaioasă în problemele acestea, dar la Moscova am expus părerea noastră în problemele în discuție foarte calm. De altfel și Brejnev a spus numai cîteva cuvinte.

Atunci să procedăm așa cum am stabilit. Sînteți de acord? (toți tovarășii sînt de acord).

Ridicăm ședința.

27.XI.1978

Mc/2 ex.-

STENOGRAPHIC ACCOUNT**Of the meeting of the Political and Executive Committee of the Central Committee
of the Romanian Communist Party****October 25, 1979, 10 a.m.**

(...)

Comrade Ceausescu: We also have a military problem. There was made a proposal on the undertaking of common actions within the Command of the Warsaw Treaty Organization. They are all acceptable, with the exception of communication units military maneuvers to take place in Bulgaria and the GDR, which we do not consider necessary. We suggest that we should not take part in these maneuvers with troops but merely with a command structure, the way we did in Hungary this year. Also, I suggest that we should not allow for a command exercise on the territory of our country, as this material proposes. The remaining issues are trivial. There are a lot of meetings, in regard to which our army comrades suggest we express our agreement.

When we deliver our answer (to these proposals) we may refer to Brezhnev's latest proposals that one must do everything to stop the armaments race. Within the context of these proposals, these actions may not even be justified.

I wanted to raise this issue at the meeting of the Political and Executive Committee because the meeting of the ministers of defense is already is near and our comrades must have the answers.

Andrei discussed several interesting things with the chief of the Chinese delegation at the UN. There are several interesting things the Soviets and the Chinese have proposed.

(The material is being read).

They agreed not to publicize this meeting. In general, the talks should be as secret as possible. These are their proposals. They are well presented.

These being said, we may conclude our meeting.

Cancelaria C. C. al P. C. R.
Nr. 5257 9.12.1980

IV

SECRET
3395 29 XII 1980

CUVÂNTAREA

tovarăşului Stanislaw Kania la întâlnirea conducătorilor de partid
şi de stat ai ţărilor participante la Tratatul de la Varşovia

- Moscova, 5 decembrie 1980 -

Stimate tovarăşe Leonid Ilici Brejnev,
Stimaţi tovarăşi,

Este greu să vorbesc astăzi ca reprezentantul cel mai înalt al conducerii Partidului Muncitoresc Unit Polonez, nu numai că iau cuvântul pentru prima dată ca prim-secretar în faţa conducătorilor încercaţi ai partidelor frăţeşti, dar nouă, reprezentanţilor PMUP, ne este foarte greu să vorbim şi în faţa oamenilor noştri şi în faţa dumneavoastră, în primul rând, pentru că la nivelul conducerii centrale a partidului nostru se concentrează izvoarele esenţiale ale crizei care a cuprins Polonia. Această criză constituie şi motivul şi tema întâlnirii noastre de astăzi. Apreciem această întâlnire ca o preocupare internaţionalistă pentru normalizarea situaţiei din ţara noastră.

Situaţia noastră este, într-adevăr, foarte dificilă. Ea poartă în sine un grav pericol pentru socialism. Această situaţie

233

./.

crează posibilități pentru desfășurarea unor acțiuni anarhice și contrarevoluționare în Polonia. Înțelegem răspunderea pe care o avem față de partid, față de clasa muncitoare și poporul polonez în ce privește rezolvarea eficientă a acestei crize.

Înțelegem perfect și răspunderea internaționalistă pe care o avem față de comunitatea țărilor socialiste și față de mișcarea comunistă internațională. Sîntem o parte importantă, inalienabilă, a comunității socialiste. Stim că situația din Polonia poate provoca anumite greutăți și vecinilor noștri. Stim, de asemenea, că noi înșine trebuie să ieșim din această stare dificilă. Aceasta este o obligație a noastră, însă sîntem ferm convinși că există posibilități reale de realizare a acestor sarcini care stau în fața noastră.

Menținem contacte permanente cu conducerea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, personal cu tovarășul Brejnev. Dăm o înaltă apreciere părerilor și sfaturilor dumneavoastră, Leonid Ilici. O importanță fundamentală a avut aprecierea dată de dumneavoastră asupra caracterului greutăților din țara noastră, conflictelor din Polonia. Pentru a doua oară, de numele dumneavoastră, Leonid Ilici, este legat sentimentul de prețuire privind caracterizarea situației din Polonia și sarcinile noastre de viitor. Aceasta contribuie la consolidarea simpatiilor poloneze față de Uniunea Sovietică, față de Partidul Comunist al

Uniunii Sovietice - forță conducătoare a mișcării comuniste internaționale.

În țara noastră vorbim cu voce tare despre imensul ajutor material pe care l-am primit de la țara noastră, Uniunea Sovietică. Dăm o înaltă apreciere și ajutorului acordat de Republica Democrată Germană și de alte țări socialiste frățesti. Acest ajutor are pentru noi și o mare importanță morală.

Situația din țara noastră continuă să rămână foarte complicată. Aceasta este criza cea mai profundă din cele care au avut loc în Polonia pînă acum. O asemenea criză nu a avut loc în nici o altă țară socialistă frățescă. În ce constau greutățile acestei crize? În faptul că nu este prima criză, ci urmarea altor crize, care au avut loc în Polonia. Asemenea evenimente au avut loc la Poznan, urmate de schimbări de conducere și un val întreg de revizionism în Polonia. Asemenea evenimente au avut, de asemenea, loc în 1968, cunoscutele manifestări ale studenților, apoi evenimentele dramatice din decembrie 1970 de pe litoralul polonez, urmate de manifestările din 1975 și, în sfîrșit, din anul 1976. Au fost manifestări foarte amenințătoare, pornite de la acțiunea de majorare a prețurilor.

Criza actuală atinge în mare măsură clasa muncitoare, cit și alte pături ale societății poloneze. Această criză are un

caracter de masă. Deosebit de activi în această criză sînt oameni tineri - ingineri, tehnicieni, funcționari. Starea de criză continuă. A trecut deja fază revoluționară a grevelor. Însă criza se prelungește și rezultatele ei le resimțim în fiecare zi.

A apărut o anumită stare de demoralizare, se dorește să se primească mai mult decît se poate produce. Această criză a generat apariția unor structuri nefavorabile, mai ales noile sindicate, care ne pun multe probleme. Aceasta este o încercare a dușmanilor socialismului de a ne încerca forțele.

Sînt foarte multe motive de îngrijorare. Pot apare multe întrebări: oare, a fost justă aprecierea evenimentelor din Polonia? Oare a fost justă calea de ieșire din această criză? Împărtășim întru totul părerea tovarășului Leonid Ilici Brejnev în ce privește necesitatea analizei profunde, necesitatea anatomiei tuturor evenimentelor care au generat această criză.

Înțelegerea tuturor mecanismelor care au dus la descompunerea partidului, a statului și economiei țării, motivelor și instrumentelor care au dus la pătrunderea forțelor adverse în clasa muncitoare, pătrunderea în rîndurile acestuia a forțelor contra-revoluționare constituie lucruri foarte importante. Cu toate dificultățile ivite, considerăm că aprecierile noastre au corespuns

stării de fapt. Aceste aprecieri au constat în aceea că principala cauză a conflictelor s-a datorat nemulțumirii clasei muncitoare - iar pentru această nemulțumire au existat motive reale. De aceea, manifestările au purtat în timpul grevelor acest caracter de masă. De aceea au participat în masă și membri ai partinilor. De aceea au avut loc greve și în unele mari întreprinderi din Polonia, inclusiv în întreprinderi cu vechi tradiții revoluționare.

Partidul s-a dovedit slab în ce privește activitatea ideologică. Noi am simțit rezultatul liniei care ascunde caracterul de clasă. Prea devreme am lansat lozinca construirii societății socialiste dezvoltate. Am făcut aceasta în timp ce în satele din Polonia predomină gospodăria individuală, în situația când în anii '70 s-a dezvoltat puternic în Polonia inițiativa particulară în comerț și în alte sectoare.

Din experiența acumulată se vede că atunci când în politica partidului se ivesc greșeli, clasa muncitoare - temelia partidului - reacționează la aceste greșeli așa cum trebuie să reacționeze clasa muncitoare. Adversarii noștri, contrarrevoluționarii, fasciștii, profitând de nepriceperea noastră, au căutat să canalizeze toate acestea pe un făgaș politic.

În țara noastră au avut loc conflicte de clasă foarte ascuțite. Aș vrea să amintesc în această ordine de idei că din

cauza gloanțelor și-au pierdut viața mulți membri de partid și alți oameni apropiați nouă. Avem în Polonia adversari. Activitatea contrarevoluționară se întărește din zi în zi și aceasta nu este întâmplătoare. Nu este întâmplător că intensificarea activității antisocialiste a coincis cu greutățile care au apărut în 1976. După încercarea nereușită de a face o schimbare de prețuri, atunci a apărut așa-numitul "Comitet de Autoapărare al Muncitorilor", care, practic, a fost organizat de cercurile revizioniste. În acest timp a apărut, de asemenea, și o altă organizație, care astăzi este numită "Confederația Poloniei Independente". Aceasta a apărut din cercurile naționaliste. Ambele organizații au aceleași scopuri și anume scopuri contrarevoluționare.

Chiar în condițiile dificile de azi, considerăm că folosirea măsurilor politice în rezolvarea conflictelor greviste a fost justă. Altfel de măsuri ar fi putut genera un val de manifestații și ar fi putut duce la confruntări sângeroase. Rezultatele acestor confruntări s-ar reflecta asupra întregii lumi socialiste. Cu toate problemele pe care le avem, nouă ni se pare că n-am avut altă ieșire, decât compromisul și acceptarea creării de noi sindicate. A fost o hotărâre foarte grea, însă necesară, care a fost luată la cea de-a V-a plenară a Comitetului nostru Central. K-am

avut o altă soluție în ce privește această chestiune. Considerăm că această hotărâre crează condiții pentru folosirea organizațiilor de masă ale oamenilor muncii, forțarea casei, altfel, ar putea să le folosească poziția.

Cum poate fi apreciată evoluția de după cel mai mare val de greve? Este o perioadă de luptă de clasă foarte ascuțită, o perioadă foarte grea pentru partid și foarte complexă din punct de vedere politic. Conflictele greviste s-au soldat cu un nou sindicat "Solidaritatea", care a apărut nu din inițiativa muncitorilor, ci a elementelor antisocialiste, însă la scara întregii țări. E sprijinit de muncitori și se bucură de popularitate în țară, pentru că, în urma grevelor, muncitorii au obținut unele avantaje sociale. Veriga conducătoare a acestei organizații o constituie oameni care se situează pe poziții direct contrarevoluționare, antisocialiste. În acest timp continuă și criza în sindicate, are loc retragerea membrilor sindicaliști din sindicatele de ramură. Noi am reușit să reducem acest proces. Cu toate acestea, sindicatele de ramură cuprind circa 5 milioane de oameni ai muncii, iar în sindicatul "Solidaritatea" au intrat din nouate circa 6 milioane de oameni.

În acest timp și-a întărit poziția și biserica catolică, nu numai ca organizație a credincioșilor, dar și ca apărătoare

a intereselor materiale ale muncitorilor. Acest proces are loc îndeosebi în Silezia și pe litoralul Mării Baltice.

Sînt foarte active și foarte agresive centrale divansioniste de peste hotare, mai ales "Europa Liberă" și centrele de emigrație contrarevoluționară, care au sprijinit elementele antisocialiste și prin propagandă și prin ajutor financiar acordat sindicatului "Solidaritatea".

Am protestat puternic în ce privește această chestiune și am obținut anumite rezultate pozitive, o anumită retragere a forțelor ostile. În organizațiile de partid a avut însă loc o anumită dezamăgire și confuzie datorată faptului că din nou în istoria Poloniei populare trecem prin conflicte. Aceasta și pentru că "Solidaritatea" a luat în mîinile proprii anumite hotărîri, anumite probleme pe care le-a soluționat, deși aceste probleme trebuiau soluționate de organizațiile de partid, înainte de plenara Comitetului nostru Central.

În concluzie, trebuie să spun că puterea noastră, conducerea noastră de partid au ieșit din aceste conflicte greviste cu anumite avantaje politice, în sensul că aceste conflicte greviste au fost rezolvate nu prin forță, ci prin mijloace politice, pe calea înțelegerilor cu muncitorii. De partea noastră au fost și factorii istorici, toate realizările Poloniei populare, care sînt legate de politica partidului nostru.

Am căutat să formulăm unele aprecieri, unele prevederi programatice în așa fel încât ele să corespundă noilor condițiuni. Punctul principal l-a constituit afirmarea că nu socialismul a dus la aceste neajunsuri, ci nespectarea principiilor socialiste, nu partidul este de vină în toată această situație, ci faptul că au fost săvârșite unele greșeli. Am lansat lozinca restabilirii principiilor socialiste în Polonia, restabilirea normelor leniniste în viața de partid, respectarea normelor eticii și echității socialiste. Linia Plenarei a VII-a a fost aprobată de întregul partid, de opinia publică. În cadrul partidului, o perioadă îndelungată de timp a existat o anumită stare de spirit, o situație în care membrii de partid și activul de partid întorceau spatele problemelor pe care trebuiau să le rezolve. De aceea, în ultimul timp, la întâlnirile cu membrii de partid, cât și la cele cu nemembrii de partid au participat toți membrii Biroului Politic, membrii Comitetului Central și, în felul acesta, partidul își restabilește forța și influența sa în rîndul maselor. Cu toate acestea, are loc o retragere a membrilor de partid din cadrul partidului. Ne provoacă totuși un anumit optimism faptul că în ultimele șase luni am primit 26.000 noi candidați de partid.

Am depus mari eforturi pentru restabilirea situației, însă n-am reușit să facem chiar totul, și în ce privește propaganda și în ce privește organizarea luptei împotriva forțelor antisocialiste.

În consecință, situația în țară este grea, dar are un caracter diferențiat. cea mai grea situație există pe litoralul Mării Baltice, în Capitală și în regiunea Wrocław. Schimbări pozitive s-au petrecut în Silezia, Katowice, Cracovia, Poznań.

Am subapreciat, de asemenea, forța mare pe care o reprezintă presiunea sutelor de mii de membri de partid pentru tragerea la răspundere a celor care au săvârșit grave greșeli, fapt ce a dus țara la o situație atât de dramatică. De aici și necesitatea unor schimbări de cadre. La ultima plenară a Comitetului Central a apărut necesitatea de a trage concluzii față de tovarășul Gierek, care a fost invitat la plenară, dar nu a venit, cât și în privința tovarășului Jaroszewicz. În Polonia s-a manifestat puternic un fenomen de critică acută a cazurilor de înavuțire a multor reprezentanți ai cercurilor de conducere și folosirea situației lor în scopuri personale. În ultimii zece ani, spre regretul nostru, acest fenomen a avut un caracter de masă.

Tovarășii, este foarte greu să ieșim din criză, dacă

puterea este învinuită nu de greșeli, ci de lipsa unei ordini elementare și de aceea ne este greu să discutăm aceste lucruri pentru că ele sînt folosite de forțele reacționare pentru a discredita toate cîmpurile de activitate. Noi ne-am avut în-însă avem zeci de mii de oameni care procedează în acest fel. Am luat problema în mîinile noastre și am dat sarcina analizării acestei situații Comisiei Controlului de Partid.

Am avut multe îngrijorări în ce privește învățămîntul superior. Ne temeam că adversarul va reuși să influențeze și organizațiile de tineret din învățămîntul superior, dar nu a reușit acest lucru. Deși există încercări de a se crea noi organizații de tineret, activul studentesc luptă cu rezultate pozitive pentru apărarea actualelor organizații.

Adversarul nu a reușit, de asemenea, să creeze organizații noi în rîndul țărănilor individuali. La sate s-a creat un climat prielnic pentru activitatea partidului nostru și avem o bună colaborare cu Partidul Tărănesc.

În ultimele luni au avut loc multe greve cu caracter social. Aceste greve au întărit sindicatul "Solidaritatea" și ne-au îngreunat poziția noastră, pentru că revendicările de majorare a salariilor primeau sprijin din partea muncitorilor.

În ultimele zile, asemenea greve n-au mai avut loc în Polonia.

În ultimele săptămîni au apărut fapte care dovedesc intenția de folosire a grevelor ca mijoc în scopuri politice. Acestea au fost asociate cu încercarea care s-a făcut să se înregistreze sindicatul "Solidaritatea", precum și datorită faptului că am luat poziție arătînd că "Solidaritatea" va fi înregistrat atunci cînd se va defini ca o organizație socialistă. Au avut loc greve îndreptate spre distrugerea sindicatelor de ramură. În rîndul minerilor și feroviarilor au avut loc asemenea greve, mai ales la Combinatul metalurgic Varșovia. Această grevă a fost legată de arestarea a două persoane învinuite de furt de documente. Aceste greve trebuie apreciate foarte drastic, pentru că în spatele lor stau forțele contrarevoluționare. Prin ele ei își dau arama pe față.

La noi au avut loc declarații ostile și din partea participanților la greve, a organizațiilor antisocialiste, care au fost îndreptate împotriva statului. Am luat hotărîrea de a aresta un grup de persoane, care intrau în conducerea "Confederației Poloniei Independente". Aceasta a provocat o îngustare mare a posibilităților acestei organizații. Astăzi și mîine se vor opera mai multe arestări din rîndul acestora.

Vorbînd despre cei care intră în "Comitetul de apărare al Poloniei", noi pregătăm soluții politice față de această orga-

nizație. Acțiunile lor sînt legate de greve cu caracter politic, care pun în evidență fizionomia lor contrarevoluționară. Totodată, ele creează un climat politic care devine favorabil noii autoritate fantului că - pe de o parte - își manifestă dorința de a se ieși iar - pe de altă parte - lasă la iveală aventurismul, care se scăzut în ochii activului de partid. Chiar dacă a apărut o situație critică, am reușit totuși să izolăm într-o oarecare măsură forțele antisocialiste.

A trebuit să punem în acțiune un șir întreg de măsuri represive și măsuri administrative. Sub conducerea președintelui Consiliului de Miniștri, lucrează un stat major constituit de Biroul Politic al Comitetului Central, care urmărește o serie de măsuri printre care inclusiv introducerea stării militare în Polonia, pentru că în Constituția țării nu este prevăzută o asemenea situație. Avem prevăzută o astfel de măsură numai pe linie militară. Se pregătește, de asemenea, o operație de reținere a celor mai activi fruntași ai contrarevoluției. Se pregătesc principiile de asigurare a legăturilor și de funcționare a mijloacelor de propagandă în masă, precum și a căilor de comunicații și de transport. Creăm, de asemenea, grupuri speciale de membri de partid în care avem multă încredere, și, în caz de nevoie, le vom da și arme. Am selecționat pînă acum 19 mii de

Asemenea tovarăși și considerăm că la sfârșitul lunii decembrie vom avea un număr de 30.000. O parte din pregătirile noastre, informarea despre aceste pregătiri, s-a așezat în mâinile conducătorilor contrarevoluției.

Aprecierile și notările Plenarei a VII-a a Comitetului Central au ascuțit situația, însă considerăm că s-a ivit un climat mai favorabil pentru contraofensivă. La Plenara a VII-a a Comitetului Central ne-am concentrat atenția asupra problemelor privind întărirea coeziunii partidului, întărirea democrației socialiste. S-a confirmat pe deplin justetea liniei Plenarei a VI-a a Comitetului Central și, totodată, în mod acut, s-a subliniat pericolul care există pentru subminarea acestei linii pe calea grevelor, anarhiei și a activității dușmanilor fățiși, care au scopuri contrarevoluționare. La Plenară s-a dat un avertisment. Comitetul Central s-a adresat poporului cu o chemare, subliniind pericolul ce planează asupra Poloniei socialiste. Toate acestea au un caracter mult mai acut decât înainte. Aceasta pentru că și situația cere un asemenea ton. Și înainte la noi existau manifestări și acțiuni dușmănoase, dar important este că acum starea de spirit a clasei noastre muncitoare ne permite să vorbim pe un asemenea ton. Acest ton este aprobat de opinia publică, ceea ce constituie o schimbare esențială în situația noastră - și noi mergem în această direcție.

Care sînt principalele probleme de care depinde ieşirea ţării noastre din criză?

Principala problemă este partidul. Este foarte important de a ieşi din situaţia acestor săptămîni periculoase. Trebuie să înţelegem marele pericol care există pentru socialistul din Polonia. Încă nu-şi dau seama de acest pericol toţi membrii de partid. Noi subliniem necesitatea unităţii ideologice, a disciplinei, necesitatea luptei împotriva fracţionismului, care, în condiţiile noastre, duc la încercări de a crea mai multe centre în ţară, comisii de împăciuire, de coordonare, în afară de structura de partid, pe lîngă comitetele voievodale şi în alte instanţe. Unul din organizatorii acestei activităţi fracţioniste a fost exclus din partid acum o săptămîină.

O problemă foarte grea pentru noi o constituie Congresul partidului. Lozinca convocării Congresului partidului a provocat multe emoţii în rîndurile partidului. Am resimţit presiuni de a convoca Congresul chiar în cursul acestui an. Noi considerăm că aceasta este un lucru foarte periculos, în care se ascunde un mare pericol pentru partid, pentru că în prezent nu există condiţii pentru o bună organizare a congresului, nu putem fi siguri că am putea avea delegaţi oameni devotaţi cauzei

partidului, devotați marxism-leninismului. Pentru a nu

îndepărta de starea de spirit existentă, am stabilit termenul

de convocare a Congresului în sfârșitul primului trimestru sau

începutul trimestrului al doilea viitor. Dacă se cere să înainteze

acest termen nu putem convoca congresul partidului.

Noi simțim presiuni ca să facem alegeri în partid.

Am consimțit ca alegerile să se țină numai la nivelul unor

organizații de bază, pentru că nu sîntem convinși de rezul-

tatul lor. Dacă am fi organizat alegeri și la comitetele oră-

șenești și voievodale ar fi fost înlocuite cele mai multe

cadre.

Sîntem mulțumiți de schimbările de cadre pe care le-am

făcut pînă acum. Acești tovarăși merg cu mai multă cutezanță la

discuții cu oamenii.

A doua problemă care constituie o preocupare pentru noi este aceea a mijloacelor de propagandă. Aici sînt multe lucruri

rele. Noi credem că în situația creată mijloacele de informare

în masă au un rol important. De aceea credem că putem fi criticați

pentru modul în care am ținut în mînă activitatea presei și radio-

televiziunii. În aceste domenii am făcut mai multe schimbări de

cadre și aceste schimbări le vom continua și în viitor.

Trebuie să schimbăm tonul propagandei noastre. În principal, aceasta este o propagandă neagră. Avem grupuri de publiciști în care avem încredere, care sînt la dispoziția noastră. Avem o situație bună la organul de presă al Comitetului Central, ziarul "Politika". Această publicație este mai bună decît acum, trecut. Aceeași situație o avem și la alte ziare. În general, avem posibilitatea să fim stăpîni pe situație în ce privește organele de propagandă, deși sînt încă multe lucruri rele în acest sector.

A treia problemă este situația din mișcarea sindicală, restabilirea caracterului de clasă al mișcării sindicale. Au avut loc congrese în toate sindicatele de ramură, s-au creat organe de conducere, se crează noi structuri de coordonare a activității sindicatelor. Probabil că o vom numi Federația Sindicatelor. Dar problema nu se reduce la denumire. Vom exercita o influență activă pentru a se ține alegeri în sindicatul "Solidaritatea". Din actuala apreciere a situației reiese că pretutindeni unde au avut loc alegeri elementele extreme, sau cele mai reacționare nu intră în organele de conducere. Mulți comuniști au fost aleși, prin vot secret, în organele de conducere. Rezultatul alegerilor arată că sînt alese organe mult mai bune. De aceste alegeri muncitorești se teme opoziția și de aceea noi vom căuta ca aceste alegeri să continue și în

viitor.

Vom acționa mai activ în ce privește critica împotriva încălcării statutului și a libertății de exprimare. "Solidaritatea" definește "Solidaritatea" ca o organizație sindicală politică. Organizația "Solidaritatea" are o situație foarte dificilă. Conducătorul acestei organizații - Walesa - este mai degrabă o figură nepopulară, cu toate că se lucrează foarte mult pentru sporirea popularității acestei persoane. Este un om dirijat de alții. "Solidaritatea" are influență asupra oamenilor legați de "Comitetul de apărare", însă noi vrem să separăm aceste organizații. Acești oameni urzesc planuri contrarevoluționare, care merg foarte departe, și ei se pregătesc în acest sens. Sîntem îngrijorați însă de faptul că "Solidaritatea" exercită influență asupra unor oameni tineri. "Solidaritatea" nu mai este un "comitet de apărare a muncitorilor", ci este o adevărată "Anarhia". Acolo sînt oameni gata pentru orice fel de acțiuni. Conducătorul organizației orășenești la Gdansk este un om de 20 de ani, iar cel din Varșovia are 26 de ani. Acesta este un fenomen curios în țara noastră. Avem de-a face cu un grup foarte periculos, un grup hotărît, care nu se supune nici unei influențe pozitive din afară.

A patra problemă o constituie tineretul. Organizațiile de tineret sînt atacate din toate părțile. După cum am spus mai înainte, organizațiile de tineret sînt atacate din toate părțile.

și le vom sprijini în continuare în acest sens.

Ca rezultat al activității partidului nostru, sîntem satisfăcuți de poziția și comportarea forțelor noastre armate, a forțelor de securitate, dar nu trebuie să uităm că în unele zone precum acestea care sînt în discuție. Trebuie însă să avem în vedere permanent că situația dificilă din țară are o anumită influență și asupra armatei. Este un fapt că acum o pătrime din militarii în termen au fost lăsați la vatră și în locul lor au fost încorporați tot atîția tineri, printre care se află și unii care au participat la greve, sau ai căror părinți au participat la aceste greve. Acest lucru pune în fața noastră o grea sarcină - educarea politico-ideologică și problema disciplinei în forțele noastre armate. Trebuie să ținem, de asemenea, seama de necesitatea influențării familiilor militarilor și ale celor din forțele de securitate.

Trebuie să ne ocupăm mult de afirmarea poziției ferme a Seimului și a consiliilor populare. Nu trebuie să excludem faptul că și aici vor apărea cerințe ale forțelor contrarevoluționare de a organiza alegeri. Problema care se pune acum este ca Seimul să se bucure de sprijinul tuturor categoriilor sociale. De aceea, dorim ca Seimul să atragă în activitatea sa cît mai mulți oameni. La sfîrșitul diferitelor discuții introducem o oră

de întrebări puse miniștrilor. Aceste întâlniri sînt transmise și la posturile de televiziune și se bucură de o bună apreciere din partea opiniei publice. Și în aceste momente, în timp ce mergem înainte în cadrul Deismului, pentru că în acest fel se întîmplă și mai mult parlamentul nostru socialist.

Trebuie să arăt aici că întîmpinăm dificultăți economice foarte mari. Principalul aspect îl constituie o foarte proastă aprovizionare a pieții. Aceste fenomene pot crea pericole de conflicte acute, de dezordine. Astăzi, diferența între cerere și ofertă este de circa 20% și această diferență este în continuă creștere. Sînt insuficiente mărfurile cele mai necesare populației. Introducem repartizarea rațională a alimentelor, începînd cu carnea. Din acest punct de vedere, vom fi unica țară europeană unde mărfurile alimentare sînt raționalizate, însă nu avem altă cale. Am luat hotărîrea de a reduce exportul la televizoarele în culori, la automobile, în vederea desfacerii lor pe piața internă. În condițiile noastre, problema aprovizionării populației constituie o chestiune politică foarte importantă. Pentru noi este foarte important acum să putem importa alimente.

În momentul de față elaborăm planul pe anul viitor. Toate calculele noastre arată că și anul viitor vom avea o situație foarte dificilă. Dacă acest plan se va dovedi real, aceasta arată

că anul 1981 va fi al treilea an când se va reduce venitul național. Acest lucru se reflectă negativ nu numai asupra condițiilor de trai ale poporului, dar și asupra stării de spirit a populației poloneze. Probabil se va reduce și producția de cărbune, pentru că minierii nu vor mai lucra și duminică.

Avem mari probleme și în ce privește datoriile noastre externe. Cu creditele pe termen scurt, datoriile noastre sînt de circa 27 miliarde dolari. Anul viitor trebuie să importăm în valoare de circa 10 miliarde dolari. Deci, exportul nu ne va ajunge pentru a acoperi plățile pentru credite, iar tot importul se va face pe credit. Aceasta a creat o situație foarte complicată. Polonia este acum încă într-o dependență economică foarte puternică față de țările capitaliste, în special față de R.F.G. și Statele Unite ale Americii. Această situație generează și unele amenințări cu caracter politic. Statele Unite ne dau de înțeles că dacă vom participa la Fondul Monetar Internațional vom avea parte de unele credite mai avantajoase. Poziția noastră este foarte clară în acest sens. Noi am comunicat această poziție conducerii Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, spunînd că nu vom lua o asemenea hotărîre în primul rînd din punct de vedere principal - întrucît nu vrem să facem o diversivone în familia noastră, a țărilor socialiste - și, în al doilea rînd pentru că, dacă am folosi asemenea credite, ar reînviorea

anumite presiuni spre majorarea retribuției în țară.

Noi am făcut anumiți pași în direcția stabilizării situației economice a țării noastre. Această activitate dura circa trei ani și va avea ca scop organizarea și restabilizarea situației în economia poloneză.

Ca să ieșim din această situație economică grea, avem nevoie de un ajutor puternic. Am adresat rugămintea de ajutor tovarășului Brejnev și avem garanții din partea experților sovietici. Noi am primit deja un mare ajutor din partea Uniunii Sovietice, lucru pe care îl apreciem foarte mult.

Acum elaborăm o reformă economică, care este pregătită de către o Comisie economică. Vrem să folosim experiența țărilor socialiste frățești.

Gradul de complexitate a situației noastre constă în caracterul simultan al unor fenomene negative și în economie și în politică. În opinia publică, în partid se resimte influența elementelor contrarevoluționare, antisocialiste. Această influență se face tot mai mult simțită în rîndul muncitorilor, ceea ce agravează și mai mult situația noastră. Din aceste motive situația devine, cîteodată, dramatică.

Peste cîteva zile vom avea un moment foarte greu: se împlinesc zece ani de la evenimentele din decembrie 1970. Această dată se va consemna și de pe acum noi ne gîndim ce atitudine

trebuie să luăm față de această problemă. Noi nu putem să ne retragem și să lăsăm această chestiune în voia soartei. Trebuie să luptăm împotriva puterii populare din țara noastră.

Noi împărtășim aprecierea dată de Plenara a VI-a a Comitetului Central, care a fost reafirmată și de Plenara a VII-a. Și în continuare trebuie să acționăm pe un front larg. Cel mai important este partidul, consolidarea partidului, influența partidului asupra întregii clase muncitoare. O condiție principală este curmarea activității forțelor contrarevoluționare. Evoluția situației poate să ne pună în fața necesității luării de măsuri nu numai cu caracter politic. Puteți fi siguri, tovarăși, că vom fi gata să acționăm împotriva contrarevoluției, pentru apărarea socialismului în Polonia.

Vă mulțumesc pentru atenție.

DA/2 ex.-

5 ex.

Cancelaria C. C. al P. C. R.
N. 5259 9.12.1980

IV

CUVÎNTAREA

3395 29.XII.1980

tovarăşului Leonid Ulici Brejnev la întâlnirea conducătorilor
de partid şi de stat ai ţărilor participante la Tratatul de la
Varşovia

- Moscova, 5 decembrie 1980 -

Dragi tovarăşi,

La rîndul meu, doresc să mulţumesc tovarăşilor polonezi
pentru informarea amănunţită prezentată aici.

Cu mare atenţie am ascultat, de asemenea, cuvîntările
conducătorilor celorlalte partide frăţeşti din ţările partici-
pante la Tratatul de la Varşovia.

Schimbul de păreri deschis, tovarăşesc este întotdeauna
util, iar în situaţia actuală schimbul de păreri între tovarăşi
de idei, între aliaţi are o şi mai mare importanţă. Am menţionat
că cel mai mult ne frămîntă situaţia tovarăşilor polonezi şi,
fireşte, de aceea voi vorbi şi eu despre această problemă.

Cu durere în inimă constatăm că Polonia frăţească trece
acum printr-o criză profundă. Această criză se cocea de multă
vreme şi ea putea fi curmată dacă se luau măsuri atunci cînd
evenimentele începeau să ia o întorsătură defavorabilă. Dar
nimic nu s-a produs. De multe ori, în ultimii ani, în convorbiri
cu Gierek am pus problema acestor tendinţe negative care începe

să se manifeste în Polonia. Chiar anul acesta, în discuțiile pe care le-am avut cu tovarășii polonezi în Crimeea, am pus problema că este necesară o luptă activă împotriva elementelor contrarevoluționare. I-a spus că nu se poate. De ce nu aceasta? Superficialitate, ambiție, îngîmfare? Nu știu. Acum, consecințele crizei poloneze au devenit grave nu numai pentru Polonia, dar și pentru întreaga comunitate a țărilor socialiste, pentru mișcarea comunistă și muncitorească internațională. Criza poloneză poate să influențeze negativ asupra raportului general de forțe.

Considerăm că, odată cu trecerea timpului, tovarășii polonezi vor elucida cauzele care au făcut posibilă o astfel de situație, ce s-a întâmplat acolo, de ce a fost neglijată munca ideologică, de ce lozinca înnoirii națiunii a întunecat lupta de clasă, de ce partidul, la primul contact cu mișcarea grevistă, a început să dea înapoi, ce se ascunde în spatele greșelilor în planificare în ce privește construcția economică și socială. Este ușor să lansezi o lozincă: să dăm fiecărui muncitor autoturism și să-l hrănim de la buget. Însă acum nu este timpul să cheltuim eforturi pentru a căuta greșelile care s-au comis în trecut. Este inadmisibil, ca sub pretextul învinuirii unor persoane, partidul să fie țap ispășitor pentru toate aceste greșeli

din trecut și în felul acesta să fie denigrat sistemul ca atare. Nu este bine ca comuniștii să fie puși în situația să se căiască în fața istoriei lui.

Situația care s-a creat în Polonia presupune un nou rod de agîndi și un nou rod de acțiune. Dușmanul n-are să risce să ridice mîna, dacă partidul ar fi manifestat mai multă fermitate.

Este prea tîrios, dar cred că este corect atunci cînd se spune că profunzimea crizei în țară este proporțională cu criza din sînul partidului. Am stabilit contacte zi de zi cu noua conducere poloneză, am avut contacte de lucru. După cum este informat Comitetul Central al PCUS, tovarășii polonezi mențin asemenea contacte și cu celelalte țări socialiste frățești. Acum o lună de zile am discutat cu tovarășul Stanislaw Kania și am ajuns la aceleași păreri cu privire la criza poloneză. Am pornit de la faptul că nu mai putem să ne retragem și să nu așteptăm ca dușmanul să împingă partidul într-un impas. Și noi și tovarășii polonezi am considerat că acum principalul lucru este să fie restabilită capacitatea de luptă a partidului, activizarea tuturor verigilor partidului. În general, a fost părerea că conducerea partidului se poate sprijini pe forțele sănătoase ale poporului, pe armată, pe miliție și securitate, pe cea parte a sindicatelor care au rămas fidele partidului. După cum știm,

acest punct de vedere îl au și tovarășii din alte partide.

Care sînt învățămintele ce pot fi trase din evoluția situației în luna noiembrie? Tovarășul Maria spune că situația a devenit și mai grea. El a menționat faptul că în Polonia a Comitetului Central al P.M.P. a subliniat că în Polonia s-au activizat și mai mult forțele care vor să răstoarne orînduirea socialistă.

Au dreptate tovarășii care au subliniat aici că în Polonia se desfășoară o luptă acută de clasă. Sarcina comuniștilor în această luptă este clară - trebuie apărat socialismul în Polonia. Este clar de unde vine pericolul acestei situații. A fost dezvăluită schema după care acționează forțele antimuncitorești, contrarevoluționare, cine este dușmanul, ce poziții imediate și viitoare vrea să ocupe el. Se vede clar că există un centru care conduce acțiunile contrarevoluționare în Polonia. Adversarul impulsionează dezvoltarea evenimentelor și, pas cu pas, încearcă să transforme opoziția într-un partid politic. Se consideră că o bază în acest sens este "Solidaritatea", mizînd pe transformarea Partidului Tărănesc și a Partidului Democrat, a unor organizații de tineret într-un nou partid politic de opoziție. Pe îndelete se pregătesc condițiunile pentru formarea unui Partid Creștin Democrat. Se pregătesc revendicări pentru ca în Polonia să aibă loc alegeri după modul burghez.

Paralel cu aceste acțiuni, se desfășoară o luptă intensă pentru descompunerea Partidului Muncitoresc Unit Polonez, pentru slăbirea legăturilor dintre conducere și organele locale de partid. Încadrarea unui mare număr de membri de partid în greve și în sindicatele libere. Trebuie să luăm în secolă direcția în care se îndreaptă "Solidaritatea". S-au făcut înlocuiri de cadre în voievodate. Au apărut grupe de inițiativă pentru formarea organizațiilor de partid care nu recunosc Comitetul Central al PMUP. Tot mai mult se fac auzite voci privind schimbarea denumirii Partidului Muncitoresc Unit Polonez în partid socialist sau altfel. Contrarevoluția încearcă să semene disensiuni între PMUP și intelectualitate. Organizațiile de tineret, uniunile de creație și o serie de instituții de învățământ superior scapă tot mai mult de sub conducerea partidului.

Opoziția caută căi de influențare a țărănimii individuale. În toate aceste acțiuni completează cu biserica.

Deosebit de acută devine problema mijloacelor de informare în masă. Importanța mijloacelor de informare în masă o înțelege și adversarul. În ultimul timp, situația și în acest domeniu este în defavoarea Partidului Muncitoresc Unit Polonez.

În sfârșit, este problema armatei. Nu este just să se creadă că adversarul nu activează și în armată. Prin diferite canale, inclusiv prin biserica catolică, se fac presiuni asupra

armatei. Se desfășoară și crește activitatea de neutralizare a acesteia.

Toate aceste probleme nu le exagerăm deloc, ci ne bizuim pe datele tovarășilor colonizi. Am primit cu interes declarațiile tovarășilor colonizi că vor să rezolve criza prin mijloace politice. Nu sîntem pentru măsuri extreme dacă nu este nevoie. Noi vom fi răbdători, dar nu există siguranță că dușmanul va fi tot atît de reținut. Dacă dușmanul va fi la putere, el va folosi cele mai extreme măsuri. De altfel, de mult dușmanul nu se jenează în alegerea mijloacelor de luptă. Dușmanii socialismului spun că ocuparea întreprinderilor, a mijloacelor de transport și de telecomunicații sînt mijloace pașnice, că nu folosesc violența. Acțiunile de batjocorire a oamenilor în uniformă militară, sabotajul în aprovizionarea cu alimente și diferite mărfuri, ascunderea alimentelor în scopul înrăutățirii situației în țară, introducerea ilegal de valută în țară și a unor mijloace de informare în masă, atacarea unor oameni cinstiți, amenințarea cu răfuieli fizice împotriva comuniștilor, ne face să nu putem vorbi de o comportare reținută a opoziției. Așadar, vrem sau nu, confruntarea se desfășoară din plin. Cel mai dureros este că acum aceasta se desfășoară pe o platformă impusă de adversar.

Caracterul reținut al poziției partidului este înțeles de adversar ca o slăbiciune, ca lipsă de hotărîre. Tribunalul Suprem

anulează hotărârile instanțelor care au pedepsit pe cei ce nu se supun ordinei sociale. Într-un interviu, Valessa a declarat: eu l-am adus pe Bierek la putere, eu l-am dat jos

Însă se spune că în Polonia s-a stabilit o calitate a puterii, că acolo nu mai există Constituția și deciziunile se rezolvă prin înțelegeri între colective de muncitori și guvern; nu se ține seama de hotărârile organelor puterii de stat, de procuratură, de organele judiciare etc. Aceasta nu este numai o consecință a greșelilor din trecut, ci a grevelor care au loc de cinci luni de zile în Polonia.

Dacă și în continuare lucrurile se vor desfășura așa, după părerea noastră, problema răsturnării orînduirii sociale ar fi numai o chestiune de timp. De aceea, datoria noastră - tovarăși este de a spune lucrurilor pe nume. Asupra socialismului în Polonia planează un pericol foarte grav. Dușmanii au reușit să sape un șanț adînc între partid și oamenii muncii. Tovarășii polonezi n-au găsit un mod convingător de a explica maselor că contrarevoluția intenționează să împingă în acest șanț nu numai pe comuniști dar și pe cele mai bune forțe ale națiunii poloneze.

Tovarășii polonezi trebuie să spună cu fermitate și convingere: nici un pas înapoi, ci numai înainte pentru a recuceri în mod consecvent una după alta pozițiile pierdute de partid, restabilirea rolului conducător al partidului, a merge în ofensivă

Noi spunem de perfecționării democrației socialiste, care presupune participarea activă a oamenilor muncii la conducerea societății.

Noi spunem de colul și activității și libertății.

Noi spunem de unui mod mai perfecționat de conducere a societății.

Dar tot atât de hotărât spunem nu atacurilor împotriva partidului, a socialismului și spunem categoric nu contrarevoluției care caută să arunce Polonia în anarhie și haos, care caută să răstoarne și să distrugă orînduirea socialistă în Polonia, sub steagul înnoirii socialismului.

Întîlnirea noastră actuală demonstrează că noi toți susținem conducerea poloneză în eforturile sale de a învinge criza care s-a ivit în această țară. Țările socialiste frățești au venit în întîmpinarea tovarășilor polonezi și în ce privește satisfacerea cererilor lor economice. Uniunea Sovietică a luat hotărîri importante în această problemă. Este vorba de acordarea unor credite în valută și în ruble convertibile, livrarea de alimente, materii prime și alte mărfuri de care au nevoie tovarășii polonezi în momentul de față. Valoarea totală a acestor ajutoare este de circa 2 miliarde dolari, inclusiv 1.300.000 ruble în valută forte. În afară de aceasta, împreună cu Bulgaria, Ungaria, Cehoslovacia, R.D.G. am hotărît să mai

acordăm tovarășilor polonezi peste 450 milioane dolari. Si în viitor vom căuta ca prin toate mijloacele să ajutăm Polonia frățească.

Desigur, cel mai determinant în ameliorarea situației îi vor avea eforturile Poloniei, programul ei chibzuit din punct de vedere economic. Dar dacă în Polonia nu se va stabiliza situația, dacă contrarevoluția nu va fi respinsă, dacă oamenii nu vor lucra și vor continua grevele, spre regretul nostru toate măsurile despre care am vorbit privind ajutorarea Poloniei nu vor avea rezultatele dorite.

În prezent situația din Polonia este și mai gravă. Este regretabil că unele măsuri despre care am vorbit nu au fost îndeplinite. Tovarășii polonezi ar putea face mai mult pentru ameliorarea situației din partid și stat. Sarcina actuală de cea mai mare importanță este întărirea partidului pe baza centralismului democratic, a respectării normelor leniniste în munca și viața de partid. Considerăm că ar fi bine să se pună în mod acut problema respectării hotărârilor organelor centrale, pentru că încălcarea lor este inadmisibilă.

Primirea în partid de noi membri, întărirea verigilor partidului este o problemă importantă pentru că fosta conducere s-a grăbit să desființeze raioanele, ceea ce a slăbit foarte mult forța partidului. Lupta împotriva adversarilor socialismului va

spori încrederea oamenilor muncii în partid, va permite partidului întotdeauna să desfășoare munca în mase nu de pe poziții defensive ci ofensive.

Experiența noastră demonstrează că Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, în decursul istoriei sale, a trecut prin multe încercări și în situații extraordinare se impune crearea unor organe ale Comitetului Central care pot fi folosite în sec-toare de o vitală importanță pentru statul socialist.

Acum, câteva cuvinte despre sindicate. Este un lucru pozitiv că unele sindicate de ramură se situează pe o poziție loială față de Partidul Muncitoresc Unit Polonez, dar ele au nevoie în continuare de sprijin pentru a nu fi smulse de sub influența partidului. De mult a venit timpul să fie pusă la punct conducerea sindicatului "Solidaritatea". Valessa și cei din jurul lui se laudă că primesc ajutor de peste hotare.

Tovarășul Kania a vorbit aici despre greve. Sindicatul "Solidaritatea" la început spunea că greva este forma extremă de apărare a intereselor clasei muncitoare. Acum, ei fac o normă din grevă, cu scopuri politice antipopulare. Trebuie să se arate ce daune aduc grevele. Nicăieri nu există situația când greviștilor li se plătește retribuția integrală. Luînd exemplul țărilor capitaliste, al democrațiilor burgheze, nicăieri, greviștii nu sînt retribuiți pentru timpul cît nu lucrează. Nu mai

vorbesc de grevele politice, unde statul burghez recurge la aparatul de represiune, luînd măsuri severe. Toate acestea le taie cheful de organizare a unor greve.

La legătură cu biserică catolică, desora care eu vorbit tovarăşul Kania şi alţii. Era o bună seară şi era o vîntă. Înţelegem că trebuie să influenţăm cercurile moderate ale bisericii catolice în direcţia necesară nouă, împotriva celor ce îşi pun ca scop cucerirea puterii politice, dar trebuie să reţinem - şi aceasta este foarte important - că biserica încearcă să stabilească controlul său asupra PMUP, asupra mijloacelor de informare în masă.

Este extraordinar de important de a restabili controlul Partidului Muncitoresc Unit Polonez asupra mijloacelor de informare în masă. Noi ştim că aceasta este una din preocupările importante ale PMUP, dar hotărîtor este de a obţine rezultate pe această linie.

Aici s-a vorbit despre acţiunile imperialiste. Occidentul nu numai că urmăreşte evoluţia situaţiei din Polonia, dar este direct implicat în aceasta. În contactele cu Statele Unite ale Americii şi alte state capitaliste, i-am avertizat să nu se amestece în treburile interne ale Poloniei, le-am dat de înţeles că nici polonezii, nici aliaţii lor nu vor permite smulgerea Poloniei din comunitatea ţărilor socialiste, spunînd că Polonia a fost şi va rămîne o verigă importantă a sistemului socialist.

Tovarăși,

În Polonia, situația nu a fost declarată ca excepțională, dar, în fapt, așa cum s-a arătat aici, ea există. Considerăm că just procedează tovarășii polonezi care se pregătesc să lupte împotriva extraordinare împotriva loviturilor care trebuie aminate în Polonia la contraofensivă, pentru că mâine va fi mai greu decât astăzi.

O atenție principală trebuie acordată liniilor ferate și porturilor, pentru că paralizarea activității în aceste domenii ar lovi inclusiv în interesele unui număr de state socialiste, nu numai ale Poloniei. Repet încă o dată că în nici un caz nu se poate admite ca din cauza dezorganizării transporturilor să fie amenințate interesele și securitatea țărilor socialiste participante la Tratatul de la Varșovia.

Trebuie întocmit un plan clar, precis privind controlul armatei și securității statului, asupra liniilor de comunicații. Este necesar ca acest plan să fie transpus cu fermitate în viață. Si fără instituirea stării excepționale, dacă este necesar, se poate trece la instituirea practicii comendaturii militare și patrulării în zonele amenințate.

Tovarăși, cred că ați citit proiectul documentului consfătuirii noastre. În acest document nu se scoate în evidență tema poloneză, dar ea este într-un anumit fel punctată. Întâlnirea noastră va fi interpretată ca o hotărîre a țărilor socialiste de a ajuta Polonia.

Tovarăși, actualele evenimente din Polonia lezează interesele noastre și noi le vom rămâne fideli tovarășilor polonezi în soluționarea conflictelor. Noi simțim că problema poloneză este o problemă care s-a acutizat asupra sa contribuția cu care Polonia poloneză, dar și o problemă a noastră a tuturor. Nu putem uita că 600 de mii de soldați sovietici și-au dat viața pentru eliberarea Poloniei. Sângele oamenilor sovietici este împletit cu sângele patrioților polonezi. De aceea, adversarii socialismului trebuie să știe că Polonia nu va putea fi smulsă din comunitatea țărilor socialiste. Aceasta este în interesul nostru, al socialismului și păcii.

DA/2 ex.
7.XII.1980
5ex.

C U V I N T A R E A

tovarășului Erich Honecker la întâlnirea conducătorilor de partid și de stat ai țărilor participante la Tratatul de la Varșovia.

- Moscova, 5 decembrie 1980 -

Stimați tovarăși,

În numele Comitetului Central al Partidului Socialist Unit German, doresc să adresez cele mai cordiale mulțumiri Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice pentru invitația ce ne-a fost adresată de a lua parte la această întâlnire a conducătorilor de partid și de stat din țările participante la Tratatul de la Varșovia. Această întâlnire s-a impus cu necesitate, devenind foarte stringentă.

Conducerea Partidului Socialist Unit German, comuniștii, toți cetățenii Republicii Democrate Germane sînt profund îngrijorați de situația care s-a creat în Polonia. Cred că nimeni nu poate să rămînă indiferent față de aceste evenimente.

Am urmărit cu multă atenție lucrările Plenarei a VII-a a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, iar astăzi am ascultat cu un deosebit interes expunerea

tovarășului Stanislaw Kania. Înțelegem pe deplin răspunderea ce revine Partidului Muncitoresc Unit Polonez față de evenimentele din Polonia, însă, totodată, și noi sîntem responsabili în fața popoarelor noastre, în fața prietenilor noștri din întreaga lume față de situația care s-a creat. Popoarele țărilor noastre, forțele progresiste de pretutindeni au încredere că noi îi vom ajuta pe comuniștii polonezi pentru a depăși greutățile care s-au ivit în Polonia.

În această situație dificilă, noi am acordat un vast ajutor material Poloniei. Am livrat tovarășilor polonezi 100.000 tone grîne, 1.000 tone unt și alte mărfuri în valoare de 3 milioane mărci, inclusiv în valută liber convertibilă, ajutor nerambursabil. Noi știm că importante ajutoare au acordat și Uniunea Sovietică, Cehoslovacia și alte țări socialiste.

Cu toate acestea, în Polonia continuă să existe multe probleme și nu vedem ce schimbări pozitive au avut loc în această țară după Plenara a VI-a a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez. Muncitori, intelectuali din Polonia afirmă cu demagogie că nu se realizează așteptările lor în urma întîlnirii dintre tovarășul Kania și tovarășul Brejnev. Tovarășul Kania a asigurat că conducerea de partid și de stat poloneză nu va mai ceda cu nici un pas, însă Tribunalul Suprem

a anulat hotărîrea tribunalului din Varşovia. Consecinţa acesteia a fost înrăutăţirea şi mai mult a situaţiei, a constituit o lovitură dată aşteptărilor de a se realiza schimbări pozitive în situaţia din Polonia.

Situaţia care s-a creat în momentul de faţă în Polonia este discutată în cadrul partidului nostru, în rîndul poporului nostru şi aceste discuţii se caracterizează prin preocuparea crescîndă pentru soarta socialismului în Polonia populară. Cred că în mijlocul nostru nu există păreri diferite cu privire la faptul că Comitetul de grevă la Gdansk şi Szczecin a fost o greşală. Este un fapt real că după capitulare, duşmanii au avut posibilitatea de a răspîndi grevele în întreaga ţară. Cu cîteva săptămîni în urmă au fost lansate revendicări exagerate iar acum revendicări şi lozinci cu caracter politic. Cu toate că Tribunalul Suprem a evitat greva generală, Walesa a declarat că aceasta poate fi organizată oricînd. Si prin aceasta se şantajează organele de stat. Au fost eliberaţi şi cei arestaţi, ceea ce va submina poziţia partidului şi statului. Aceste fapte trebuie să ne preocupe pe toţi cei ce sîntem fideli socialismului.

În timpul cînd s-au analizat aceste probleme în Tribunalul Suprem al Poloniei, eu mă aflam în Austria. Cu acel prilej, şi Kreisky şi ceilalţi m-au întrebat despre problemele din Polonia. Cu toate că am fost unanimi în părerea că Polonia este

în stare să-și soluționeze singură problemele, auzind despre hotărîrea Tribunalului Suprem, vă spun sincer că nici nu mă gîndeam la aceasta, nu mă așteptam la un asemenea rezultat.

Evenimentele care au avut loc pînă acum în Polonia arată că organizația "Solidaritatea" acționează după o schemă contrarevoluționară bine stabilită, pe etape. Ei organizează "Solidaritatea" și practic au un partid legal. Liderii contrarevoluționari numai ascund faptul că își propun ca scop înlăturarea Partidului Muncitoresc Unit Polonez ca forță conducătoare în stat și schimbarea orînduirii socialiste, așa cum a spus și tovarășul Kania aici. Organizatorii grevelor nu au lansat la început lozinci împotriva socialismului și împotriva Uniunii Sovietice. Acum, în mod direct, ei atacă Uniunea Sovietică, Cehoslovacia, Republica Democrată Germană și alte țări socialiste frățești. Ei atîțu în rîndul populației spiritele naționaliste..

Dragi tovarăși,

Nu putem să nu vedem că evenimentele din Polonia sînt în primul rînd o consecință a atacurilor din interior și din exterior, menite să submineze orînduirea socialistă. Este important să înțelegem că Partidul Muncitoresc Unit Polonez are un dușman puternic.

Pentru a învinge contrarevoluția, partidul trebuie să aibă o concepție fermă, o linie precisă, care să fie cunoscută de toți comuniștii. Discuțiile nelimitate în jurul greșelilor care s-au comis în trecut nu vor duce la rezultat. Prejudiciul de pe urma propagandei este mult mai mare. Sigur, nu putem admite ca opinia publică să nu cunoască adevărul. Se înțelege că trebuie să facem o delimitare între muncitorii nemulțumiți și forțele antisocialiste. Însă trebuie să arătăm care este dușmanul, care sînt cauzele actualei situații din Polonia.

Socialismul trebuie să fie construit după principiile generale. De aici și rolul conducător al partidului în societate partidul este avangarda clasei muncitoare, exponentul intereselor sale vitale. În istoria revoluției sînt cunoscute multe greutăți. De pildă, după Marea Revoluție Socialistă din Octombrie menșevicii au spus că vor edifica o nouă societate fără bolșevici. Dar faptele au arătat că numai partidul comunist este în stare să clădească o nouă societate, diferită esențial de celelalte societăți.

Noi considerăm că forțele populare din Polonia sînt în stare să soluționeze problemele în folosul lor. Este inadmisibil ca în societatea socialistă să aibă loc greve. Grevele din societatea socialistă sînt îndreptate împotriva socialismului

și nu aduc foloase nici muncitorilor care se află în grevă, nici clasei muncitoare în general. Aceste manifestări sînt îndreptate împotriva păcii, securității și destinderii.

Se vorbește de aplicarea creatoare a leninismului în Polonia. Acesta este un pretext al forțelor contrarevoluționare și antisocialiste pentru a reuși să abată Polonia de pe drumul său, pentru a schimba orînduirea socialistă poloneză.

Tot mai mult se vorbește în Polonia despre alegeri libere.

Ce se urmărește prin aceasta? Este ușor de înțeles. De aceea,

cu ajutorul mijloacelor de informare în masă trebuie să fie

bine lămurite toate aceste probleme. Însă, la 7 noiembrie

a fost publicată în Polonia o caricatură care arată un călău

cu un topor în mîină, cu următoarea inscripție: prestări pentru

populație. Sînt foarte multe fapte care atestă că scriitori

polonezi scriu materiale împotriva orînduirii populare din

Polonia.

Situația din Polonia impune ca paralel cu acțiunile politice să fie întreprinse și acțiuni cu caracter administrativ

pentru distrugerea completă a contrarevoluției și stabilizarea

puterii populare.

Noi vorbim și din propria noastră experiență. De exemplu, în 1953 și la noi s-a creat o situație foarte gravă. Atunci exista încă o graniță deschisă între Republica Democrată Germană și Republica Federală Germania. Imperialismul a mizat pe contrarevoluție. În situația respectivă noi am îmbinat acțiunile politice cu măsurile administrative și, într-un timp foarte scurt am reușit să izolăm forțele contrarevoluționare de clasa muncitoare.

Pe drept cuvânt s-a spus că revoluția se poate desfășura pe cale pașnică și pe cale nepașnică. Fiind comuniști, noi trebuie să fim gata să chibzuim ambele căi și, în anumite momente, să acționăm potrivit situației care s-a creat, folosind diferite mijloace. Dacă este pusă în pericol soarta puterii populare, atunci nu ne rămâne altă cale de ales, decât acțiunea hotărâtă a organelor puterii populare. Aceasta o spunem din experiența noastră, concluziile trase de noi din evenimentele din 1953. Același lucru arată și evenimentele din 1956 din Ungaria și cele din 1968 din Cehoslovacia.

Reprezentanții diferitelor grupări care apar acum în Polonia declară sus și tare că scopul acțiunilor lor servește reînnoirii Poloniei. Or, se vede clar că ei urmăresc un scop precis, în atingerea țelurilor lor având în spate NATO și

Piata comună, care depun toate eforturile pentru a-i sprijini pe aceştia în toate acţiunile pe care le întreprind.

În 1968 îmi amintesc că, timp de o oră, am discutat cu tovarăşul Dubcek care căuta să mă convingă că evenimentele din Cehoslovacia nu sînt contrarevoluţionare, ci că acolo, chipurile, are loc un proces de reînnoire a societăţii cehoslovace. Dumneavoastră cunoaşteţi ce s-a întîmplat acolo.

Tovarăşii cehoslovaci, sub conducerea tovarăşului Husak, au elaborat un document bun şi pentru noi.

De aceea, considerăm că Partidul Muncitoresc Unit Polonez are destulă forţă şi va fi capabil să soluţioneze sarcinile ce-i stau în faţă în actualele condiţii. După cîte cunoaştem, Partidul Muncitoresc Unit Polonez se bucură de autoritate şi contează pe sprijinul forţelor de securitate şi forţelor armate. De aceea, considerăm că aceste organe îşi vor îndeplini îndatoririle ce le revin. Din cîte am înţeles de la tovarăşul Kania, în Polonia există şi posibilitatea înarmării unei însemnate părţi a clasei muncitoare.

Sîntem de acord cu ceea ce au spus şi ceilalţi tovarăşi că Partidul Muncitoresc Unit Polonez nu mai poate da nici un pas înapoi. Noi ne aflăm la graniţa cu R.F.G. şi vedem cum duşmanul caută să transpună în ţara noastră evenimentele contrarevoluţionare din Polonia. Niciodată, posturile de radio

n-au transmis atît de multe știri ca acum despre evenimentele din Polonia, niciodată n-au făcut atîta zarvă față de ceea ce se petrece în întreprinderile poloneze. De cinci luni de zile, se spune că exemplul Poloniei trebuie să fie urmat și în Republica Democrată Germană. Într-o cuvîntare la ședința activului de partid eu am declarat că contrarevoluția, oriunde se va manifesta, nu va rămîne nepedepsită.

Tovarăși,

Am venit la această întîlnire cu dorința de a ajuta conducerea poloneză în găsirea căilor de ieșire din situația care s-a creat. Poporul nostru, ca și popoarele celorlalte țări socialiste frățești, precum și opinia publică progresistă mondială își pun foarte mari speranțe în întîlnirea noastră. Niciodată în trecut, conducerea noastră de partid și de stat, poporul Republicii Democrate Germane nu s-au simțit atît de mult legate de Partidul Muncitoresc Unit Polonez, de clasa muncitoare poloneză, cum sînt astăzi. Sîntem siguri că în Polonia va învinge cauza socialismului.

Vă mulțumesc pentru atenție.

CV, 2 ex.

5 ex.

Cancelaria G. C. al P. C. R.
Nr. 5258 9.12.1980

SECRET
3395 29 XII 1980

C U V Î N T A R E A

tovarășului Nicolae Ceaușescu la întâlnirea
conducătorilor statelor participante la
Tratatul de la Varșovia

- Moscova, 5 decembrie 1980 -

Stimați tovarăși,

Aș dori ca primul rînd să salut și să organizez
acestei consfătuiri și să adresez în salutul cordial tuturor
participanților la această consfătuire.

Consfătuirea noastră la nivelul cel mai înalt al
conducerilor de partid se desfășoară în împrejurări deosebit
de complexe. În viața internațională s-a ajuns la o încordare
foarte gravă. Se mențin vechile focare de încordare și s-au
produs noi conflicte militare. Se dovedesc pe deplin juste
concluziile din mai anul curent ale Comitetului Politic
Consultativ al țărilor participante la Tratatul de la Varșovia
cu privire la situația internațională și la necesitatea
intensificării eforturilor pentru soluționarea problemelor pe
calea tratativelor, pentru dezarmare și în primul rînd nucleară,
pentru o nouă ordine economică mondială, pentru politica de
destindere, colaborare și pace.

Salutăm începerea reuniunii de la Madrid pentru securitate
și cooperare în Europa. Considerăm că trebuie să facem totul
pentru încheierea ei cu succes. Viața demonstrează că trebuie
acționat cu toată hotărîrea pentru afirmarea în relațiile

dintre state a principiilor deplinei egalități în drepturi, respectului suveranității și independenței naționale, neamste-cului în treburile interne. renunțarea la forță și la rezolvarea cu forța.

Criza economică mondială continuă să se accentueze și ea se resimte tot mai puternic și în țările socialiste. Se poate constata, la o analiză chiar succintă, că în cadrul CAER-ului n-am reușit să soluționăm în modul cel mai corespunzător toate problemele privind colaborarea economică, tehnico-științifică, în special nu sînt soluționate în mod corespunzător problemele surselor de energie și de materii prime. Într-o măsură mai mare sau mai mică, toate țările socialiste apelează la importuri din țările capitaliste, inclusiv la credite. Nu doresc să se creadă că România se pronunță pentru restrîngerea relațiilor cu țările capitaliste, dar este necesar să avem în vedere de a realiza între țările socialiste din CAER o asemenea colaborare care să permită soluționarea într-o măsură mai mare a problemelor dezvoltării economico-sociale și să reducă dependența față de țările capitaliste sau de alte state.

Considerăm că unele greutăți apărute în țările socialiste, inclusiv evenimentele din Polonia, trebuie să ne impună o analiză foarte serioasă, pornind de la necesitatea soluționării într-o măsură mai mare, prin colaborarea între țările socialiste,

a problemelor dezvoltării economico-sociale, a construcției socialiste și comuniste bazate pe forțele noastre proprii. Cu atât mai mult avem nevoie să facem această lucrare să ne aflăm la încheierea actualelor planuri cincinale și să trecem la o nouă etapă de dezvoltare economico-socială, în perioada anilor 1981 - 1985.

Cred că nu greșesc dacă afirm că dacă am fi analizat mai temeinic în decursul timpului problemele dezvoltării construcției socialiste în țările noastre, înseși evenimentele din Polonia ar fi putut să fie evitate.

Consider că trebuie să pornim de la faptul că colaborarea între țările socialiste, desfășurarea cu succes a construcției socialiste și comuniste are o importanță deosebită pentru țările noastre, dar și pentru afirmarea principiilor socialiste pe plan mondial, pentru întreaga situație internațională, pentru politica de destindere, de pace și independență națională. Țările socialiste trebuie să demonstreze că pot soluționa în mod corespunzător problemele complexe ale dezvoltării economice, că socialismul oferă o bază trainică, s-ar putea spune calea cea mai sigură de depășire a oricăror fenomene de criză economică și de a asigura progresul economic-social, bunăstarea popoarelor, libertatea și independența lor.

Este cunoscut, și pe drept cuvânt s-a subliniat și în cadrul consfăturii, că evenimentele din Polonia se află astăzi în atenția partidelor comuniste și popoarelor din țările socialiste. Partidelor comuniste și popoarelor din țările socialiste sunt urmărite de opinia publică internațională.

Fără îndoială că există interpretări și feluri deosebite de a privi aceste evenimente, dar un lucru se poate spune - că există preocuparea și dorința ca aceste probleme să fie soluționate de către polonezii înșiși și ca ele să nu afecteze politica de destindere, de colaborare și pace.

Partidul Comunist Român și poporul român au urmărit și urmăresc cu profundă îngrijorare evenimentele și criza din Polonia. Ne-am exprimat nu o dată deplina solidaritate cu Partidul Muncitoresc Unit Polonez, cu clasa muncitoare și poporul polonez în lupta pentru depășirea actualei situații, pentru asigurarea dezvoltării socialiste a Poloniei, pentru întărirea continuă a independenței sale și ridicarea bunăstării poporului. Facem aceasta pornind de la spiritul solidarității internaționale, de la răspunderea față de construcția socialistă în țara noastră, față de cauza socialismului internațional. Noi considerăm că Polonia constituie un factor important în cadrul țărilor socialiste, al mișcării comuniste mondiale, un factor de seamă în lupta pentru destindere și securitate în Europa și în

285

41

Întreaga lume. De aceea, dezvoltarea socialistă a Poloniei este în interesul tuturor țărilor socialiste, al politicii de pace și destindere în lume.

Am ascultat cu multă atenție și interes discursul tovarășului Kania cu privire la situația actuală din Polonia la concluziile recentei plenare a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez. Am luat cunoștință de hotărârile recentei plenare. Cunoaștem diferite poziții și aprecieri cu privire la cauza evenimentelor din Polonia, la căile de soluționare a lor. Doresc de la început să declar că Partidul Comunist Român, Comitetul nostru Central, poporul român consideră că problemele din Polonia trebuie să fie soluționate de către Partidul Muncitoresc Unit Polonez, de clasa muncitoare, de poporul polonez într-o deplină unitate, pornind de la necesitatea asigurării dezvoltării socialiste a Poloniei, a întăririi continue a independenței și suveranității sale, a forței sale economice, a bunăstării materiale și spirituale a poporului, a întăririi conlucrării cu țările socialiste.

Nu este momentul și timpul acum de a ne opri pe larg asupra cauzelor care au dus la această stare de criză. Fără îndoială că greutatea economică ce s-au ivit au avut influență

puternică asupra acestor evenimente, dar, așa cum au arătat tovarășii polonezi, cum se degajă din plenarele Comitetului Central și diferitele luări de poziții, actuala stare de oriză este determinată și de lăsa să se găsească în aplicarea tuturor elementelor a principiilor socialiste, a eticii și echității socialiste. În întărirea rolului conducător al partidului, în asigurarea strînsei legături cu clasa muncitoare, cu masele largi populare. S-a vorbit de multe ori în Polonia despre o ruptură între partid și clasa muncitoare. Insuși faptul că s-a putut ajunge la influențarea unei părți însemnate a clasei muncitoare de către diferite elemente demonstrează caracterul deosebit de serios și de grav al situației ce s-a creat. După părerea noastră, trebuie avută în vedere și situația din economia poloneză și anume că există de fapt două sectoare - unul socialist și unul al producției particulare, cu multe elemente capitaliste - mă refer îndeosebi la situația din agricultură - care determină fără îndoială puternice contradicții de clasă și constituie o sursă importantă a stărilor actuale de lucruri.

După cum reiese din cele arătate de tovarășul Kania în plenara Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez s-a atras foarte serios atenția asupra intensificării activității elementelor antisocialiste și contrarevoluționare. De altfel, după părerea noastră, dacă în perioada precedentă s-ar fi

acționat cu mai multă fermitate politică, nu s-ar fi putut ajunge aici. Chiar în momentul manifestării unor nemulțumiri din vară era posibil, dacă se acționa în mod corespunzător, să se împiedice ca lucrurile să se agraveze și să se ajungă la evenimentele cunoscute. Am rămas cu impresia că conducerea poloneză a subapreciat situația, nu a acordat atenția corespunzătoare luării de măsuri imediate pentru soluționarea problemelor. Aceasta a făcut ca săptămîni de zile lucrurile să se agraveze și să ducă la organizarea grevelor și celorlalte acțiuni.

Partidul Comunist Român se pronunță ferm pentru dezvoltarea și extinderea democrației socialiste, pentru participarea largă a maselor și în primul rînd a clasei muncitoare la conducerea societății. Fără îndoială că nici nu se poate concepe construcția socialistă fără a avea sprijinul clasei muncitoare al poporului. Dar, în același timp, considerăm că nu trebuie uitat în nici o împrejurare că elementele antisocialiste, cercurile reacționare de tot felul, inclusiv din afară, vor folosi întotdeauna greșelile, lipsurile pentru a-și desfășura activitatea lor ostilă socialismului. De aceea, dezvoltînd democrația socialistă, atrăgînd larg clasa muncitoare, toate categoriile sociale, întregul popor la conducerea operei

complexe de construcție socialistă, trebuie să se manifeste o exigență și o vigoare fermă față de orice încercări și orice acțiuni ale elementelor antisocialiste, să nu se lăseze să se manifeste ele. Sînt de acord cu ceea ce am menționat unii tovarăși aici că nu trebuie în nici un fel să se cedeze în fața șantajelor elementelor antisocialiste și reacționare, că politica partidului comunist și a statului socialist nu trebuie să fie elaborată sub influența acestor cercuri reacționare.

Am reținut cu toată atenția cum își propun tovarășii polonezi să acționeze pentru soluționarea problemelor complexe, pentru depășirea situației de criză și asigurarea dezvoltării socialiste a Poloniei. Salutăm această orientare generală și considerăm că depășirea actualei situații nu se poate realiza decît printr-o intensă activitate politică și organizatorică, pentru perfecționarea continuă a conducerii economice-sociale, lărgirea democrației socialiste, asigurarea participării active a clasei muncitoare, a maselor populare, a întregului popor la soluționarea problemelor, la construcția socialistă.

După părerea noastră, nu se poate concepe în nici un fel o soluție în Polonia fără sprijinul clasei muncitoare și al poporului polonez.

S-a vorbit aici de folosirea armatei, securității și miliției. Desigur, ele sînt instrumente ale puterii clasei muncitoare ale statului socialist, dar trebuie să înțelegem că în Polonia recurgerea la acestea nu se poate face numai să asigura sprijinul clasei muncitoare, sprijinul poporului. După părerea noastră, pe primul plan este necesar să fie pusă recîștigarea încrederii clasei muncitoare, a maselor populare, organizarea lor și, împreună cu clasa muncitoare, să se acționeze împotriva forțelor antisocialiste și contrarevoluționare, folosind toate mijloacele de care dispune statul socialist în privința aceasta.

Nu dorim să ne amestecăm în problemele interne din Polonia. Revine fără îndoială Partidului Muncitoresc Unit Polonez, clasei muncitoare, poporului polonez; tuturor forțelor progresiste din Polonia sarcina să găsească cele mai corespunzătoare căi pentru depășirea situației de criză, pentru dezvoltarea economico-socială, ridicarea bunăstării, pe baza construcției socialiste, corespunzător condițiilor din Polonia. Considerăm însă că este necesar să se facă totul pentru a se da o orientare clară, de a se elabora un program care să fie foarte clar și însușit de clasa muncitoare, de masele largi, de întregul popor, și care să devină programul de acțiune în

primul rînd al clasei muncitoare. Fără un asemenea program politic, însușit de clasa muncitoare și de masele largi populare, nu se poate concepe o solușie a situației. Trebuie găsite noi forme de atragere directă la conducerea societății a tuturor domeniilor de activitate, a clasei muncitoare și a celorlalte categorii sociale.

Nici noi nu înțelegem cum au putut să apară așa-zisele sindicate independente. Acum este însă o realitate de care trebuie ținut seama și trebuie acționat pentru refacerea unității clasei muncitoare în sindicate revoluționare, de clasă, pe pozițiile ferme ale socialismului, dar pentru aceasta se impune și în acest domeniu o politică și un program clar de acțiune, care va necesita - fără îndoială - un anumit timp. Vorbind de necesitatea găsirii unor noi forme de atragere a clasei muncitoare la conducerea societății, ne gîndim - pornind de la experiența noastră - că se pot găsi asemenea forme în care muncitorii să înțeleagă mai bine, participînd direct, în diferite organisme de conducere ale statului socialist, că statul este al lor, că ei trebuie să-l apere, că nu trebuie să se lase influențați de diferite elemente contrarevoluționare, antisocialiste, chiar și atunci cînd se ivesc diferite greutăți economice sau de altă natură, așa cum s-a întîmplat în Polonia.

Asemenea forme vor duce la creșterea influenței partidului în rîndul clasei muncitoare și la atragerea ei în mod organizat la conducerea economiei și a celorlalte sectoare ale societății. Este necesar să se pornească de la faptul că, fiind vorba de clasa muncitoare, orice partid comunist trebuie să se bazeze în primul rînd pe clasa muncitoare și să asigure participarea în conducerea partidului, de jos pînă sus, a celor mai buni activiști din rîndul clasei muncitoare, al muncitorilor.

Noi considerăm că, tocmai în situația actuală, în Polonia este necesar să se realizeze un larg activ de partid din rîndul muncitorilor, care să fie promovați în diferite munci de conducere pînă la Congres, care să-și asume răspunderea și să asigure organizarea Congresului imprimîndu-i un spirit revoluționar, muncitoresc. Și aici considerăm că, numai apelînd la activul muncitoresc polonez și sprijinindu-se pe acest activ din rîndul clasei muncitoare, se poate asigura depășirea situației și întărirea forței și unității de monolit a partidului. Afirmarea rolului conducător al partidului în toate domeniile nu poate fi realizată numai prin decizii și exprimarea de dorințe. Aceasta trebuie să fie rezultatul activității politice, ideologice, al încrederii clasei muncitoare în partid, a recunoașterii acestui rol de către întreaga clasă muncitoare, de către întregul popor.

Trebuie să pornim de la necesitatea întăririi unității partidului, a forței și capacității sale organizatorice și de acțiune. Noi considerăm că aplicând ferm metoda criticilor și autocriticilor, nu trebuie să se neghe ceea ce este pozitiv în construcția socialistă.

Trebuie să avem în vedere că în actualele împrejurări din Polonia tocmai forțele antisocialiste și reacționare încearcă să pună sub semnul întrebării realizările socialiste, pentru a submina rolul conducător al partidului și pentru a putea să-și promoveze politica lor. De aceea considerăm că trebuie acordată mai multă atenție felului în care sînt criticate diferite aspecte și trebuie subliniat tot ceea ce este pozitiv în activitatea Partidului Muncitoresc Unit Polonez, a poporului polonez în construcția socialistă.

Partidul Comunist Român dă o înaltă apreciere rezultatelor obținute de poporul polonez pe calea socialistă. Considerăm că trebuie să se acorde întotdeauna mai multă atenție față de oameni, față de cadre, chiar atunci cînd au comis diferite greșeli. Sancționarea unor activiști nu trebuie să ducă în nici un fel la slăbirea forței partidului ci, dimpotrivă, să asigure întărirea răspunderii și disciplinei comuniste. Dorim să spunem deschis tovarășilor polonezi că, după părerea noastră, prea mult se

insistă pe măsuri împotriva unor cadre. Acum esențialul, după părerea noastră, este unirea tuturor forțelor pentru întărirea partidului, a legăturilor sale cu clasa muncitoare, cu poporul, pentru soluționarea problemelor și rezolvării construcției socialiste.

Mai mult ca oricând, tocmai în asemenea împrejurări, fără a trece cu vederea cazurile grave ale unor cadre, se impune să se facă totul pentru unirea întregului activ, a tuturor forțelor partidului, pentru a asigura înfrângerea forțelor antisocialiste și contrarevoluționare și dezvoltarea socialistă a țării.

M-a frapat afirmația tovarășului Kania că există mai multe centre, că există pericolul spargerii unității și apariția fracționismului. Acesta consideră că este, de altfel, pericolul principal și o asemenea eventualitate ar face imposibil ca partidul să-și îndeplinească rolul său. Cred că anumite elemente antisocialiste, sub masca eventualei buneivoințe, că doresc să critice unele greșeli, împing în mod premeditat la unele măsuri împotriva unor activiști și cadre pentru a-i discredita nu numai pe aceștia, ci activiștii în general și, prin ei, a discredita în general partidul, rolul partidului de forță politică conducătoare.

Salutăm, de asemenea, orientarea plenarei Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Unit Polonez, cele spuse aici de tovarășul Kania cu privire la necesitatea unor măsuri hotărâte pentru nemascarea și izolarea elementelor antisocialiste și contrarevoluționare și conveninții care le-au avut ca reprezentantul Partidului Muncitoresc Unit Polonez, trimis pentru a ne informa despre situația din Polonia, am arătat și atunci că se impune ca P.M.U.P. să treacă la ofensivă, în primul rînd politică, dar și la măsurile necesare împotriva elementelor antisocialiste și contrarevoluționare.

Este în interesul clasei muncitoare, al poporului polonez, al construcției socialiste, al rolului pe care Polonia îl are în viața internațională, în lupta pentru socialism, destindere, pace și independență națională ca Polonia să fie o țară puternică, unită, să-și dezvolte cu succes construcția socialistă în strînsă colaborare cu celelalte țări. De aceea, oricine acționează împotriva intereselor poporului polonez trebuie să fie tras la răspundere de organele puterii populare. Credem că Polonia dispune de tot ce este necesar pentru a putea să acționeze, așa cum va apare necesar, pentru a asigura ordinea, liniștea, dezvoltarea socialistă și independență a Poloniei.

Desigur, pentru aceasta hotărîtoare este activitatea conducerii partidului, a activului de partid, a partidului însuși

pentru a-și asuma clar acest rol și a-l îndeplini în concordanță cu spiritul revoluționar care a caracterizat și caracterizează orice partid comunist și în special Partidul Comunist Unit Polonez.

Partidul Comunist Român, România socialistă își exprimă deplina solidaritate și sprijină pe deplin lupta comuniștilor, a forțelor progresiste, a clasei muncitoare și poporului polonez pentru depășirea actualei situații, pentru dezvoltarea economico-socială, construcția socialistă, pentru participarea Poloniei la soluționarea tuturor problemelor internaționale. Vom acționa cu toată fermitatea pentru dezvoltarea relațiilor de colaborare între partidele și țările noastre. În acest cadru, vom căuta să întărim colaborarea, să contribuim la asigurarea dezvoltării economico-sociale, așa cum vom acționa pentru dezvoltarea relațiilor cu toate țările socialiste, considerând că tocmai întărirea acestei colaborări și conlucrări constituie în momentul de față o necesitate imperioasă, atât pentru a asigura dezvoltarea cu succes a construcției socialiste în țările noastre, în țările socialiste în general, pentru afirmarea prestigiului socialismului în lume, dar și pentru ca țările socialiste să poată să aibă un rol tot mai important în soluționarea problemelor complexe ale vieții internaționale,

legate de securitate și cooperare în Europa, de soluționare a problemelor pe calea tratativelor, de continuare a politicii de destindere și de pace.

Aș dori să subliniez încă o dată că trebuie să se rapo-
totul de către tovarășii polonezi - cărora le revine o înaltă
îndatorire națională, dar și internațională - pentru a soluționa
cu forțe proprii problemele, asigurând dezvoltarea construcției
socialiste. Nu trebuie să scăpăm din vedere că posibilitatea
unei intervenții din afară ar reprezenta pentru socialism, în
general, un lucru grav, iar pentru politica de destindere și de
pace cu atât mai mult. De aceea, trebuie să acordăm tot sprijinul
tovarășilor polonezi pentru soluționarea cu forțele proprii, pe
căile care le vor considera cele mai bune și cele mai utile - și
ei dispun de asemenea căi -, pentru a asigura dezvoltarea construc-
ției socialiste.

Ne exprimăm încă o dată convingerea că tovarășii polonezi,
în strânsă solidaritate cu țările socialiste, vor depăși într-un
timp scurt actualele greutăți și Polonia va participa tot mai
activ, împreună cu toate țările socialiste, la dezvoltarea
construcției socialiste, la soluționarea problemelor complexe ale
vieții internaționale, pentru destindere și pace.

Tinând seama de timpul limitat și de caracterul actualei
consfătuiri, consider necesar că ar trebui să ne gândim la

organizarea într-o perioadă cât mai apropiată a unei noi
întîlniri la acest nivel pentru a discuta mai larg problema
colapsării economice, rezolvării consecințelor acesteia în țările
noastre, înălțării solidarității și cooperării. Cu cât
mai mult este necesar să facem acest lucru cu cât în coordonarea
planurilor cincinale au apărut o serie de probleme care presupun
o abordare politică și care cer să fie soluționate la un nivel
superior, al conducerilor de partid și de stat.

Cu aceasta, tovarăși, aș dori să exprim și eu mulțumiri
Biroului Politic al Comitetului Central al P.C.U.S. și
tovarășului Brejnev pentru organizarea acestei întîlniri
și pentru ospitalitate.

Mulțumesc.

5.XII.1980

PE / 2 ex.

5 ex.

298

STENOGRAMA

ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.,
din ziua de 13 decembrie 1981

Au participat tovarășii Nicolae Ceaușescu, Iosif Banc, Emil Bobu, Cornel Burtică, Virgil Cazacu, Elena Ceaușescu, Lina Ciobanu, Nicolae Constantin, Constantin Dăscălescu, Ion Dincă, Janoș Fazekaș, Ludovic Fazekaș, Cornelia Filipaș, Alexandrina Găinușe, Petre Lupu, Paul Niculescu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană, Ion Pășan, Dumitru Popescu, Gheorghe Rădulescu, Aneta Spornic, Ilie Verdeț, Ștefan Andrei, Emilian Dobrescu, Nicolae Giosan, Suzana Gâdea, Ion Ioniță, Ana Mureșan, Constantin Olteanu, Cornel Onescu, Ioan Ursu, Eichard Winter.

Au fost invitați tovarășii Marin Enache, George Homoștean, Tudor Postelnicu, Eugen Florescu.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Tovarăși, am vrut să avem această ședință, în legătură cu evenimentele din Polonia; Bîrlea citește aceste texte.

Tov. Ștefan Bîrlea :

Agencia AFP transmite :

În Polonia a fost proclamată starea de război sîmbătă noaptea la orele 23,00 GMT, 24,00 ora locală, a anunțat generalul Jaruzelski. El a anunțat, de asemenea, arestarea conducătorilor extremiști ai "Solidarității" și a altor membri ai unor organizații ilegale care vor fi deferiți Curții marțiale.

Măsura a fost adoptată de Consiliul militar de salvare națională, a precizat Jaruzelski într-o alocuțiune pronunțată în cadrul buletinului de știri de la orele 6,00, difuzat de postul de radio național. Au mai fost arestate persoanele responsabile de erorile din anii '70 și anume fostul prim-secretar Edward Gierek, fostul prim-ministru, Piotr Jaroszewicz, precum și Zdzislaw Grudzien, Jerzy Lukaszewicz, Jan Szydłak și T. Wrzaszczyk", foști membri ai Biroului Politic, care vor fi deferiți Curții marțiale.

Forțele de ordine au ocupat la orele 4,00 GMT, 3,00 ora locală, secția din Varșovia a sindicatului independent "Solidaritatea" și au arestat pe unul din conducătorii săi, Krzysztof Sliwinski, liderul secției internaționale a sindicatului din Varșovia. Zeci de mașini cu milițieni, mașini militare ale armatei și vehicule obișnuite încărcate cu militari, în uniformă, patrulează pe străzile capitalei. Toate legăturile telefonice și telex fuseseră subit întrerupte la orele 23,00 - ora locală.

De asemenea, tot agenția de presă AFP transmite, în continuare, că generalul Jaruzelski a declarat duminică, într-un mesaj radiodifuzat, că Polonia ar trebui să rezolve criza prin propriile sale forțe, părăind să excludă prin aceasta un apel la o intervenție sovietică. "Sîntem o țară suverană. Trebuie să ieșim din această criză prin propriile noastre forțe", a spus primul ministru polonez. Adresîndu-se "aliaților și prietenilor", Poloniei, el a subliniat că "alianța polono-sovietică va rămîne elementul crucial" al politicii Varșoviei. Generalul Jaruzelski s-a adresat opiniei publice internaționale cerîndu-i să dea dovadă de înțelegere și a adăugat : "Acțiunea noastră nu amenință pe nimeni".

300

Generalul Jaruzelski a cerut soldaților să fie fideli jurământului lor, declarînd : "De atitudinea voastră depinde soarta țării". El a cerut, de asemenea, miliției "să apere țara împotriva dușmanului" și muncitorilor "să renunțe la dreptul lor imprescriptibil de grevă pentru a permite ca țara să iasă din criză.

Intr-un apel dramatic adresat bărbaților și femeilor din Polonia, pe care i-a numit frații și surorile sale, generalul Jaruzelski a cerut să nu fie vărsată nici o picătură de sînge polonez și să se facă totul pentru a evita războiul civil.

Mesajul generalului Jaruzelski, citit pe un ton grav și trist, a fost precedat și urmat de imnul național. Postul de radio polonez nu a furnizat nici o altă informație suplimentară și difuzează muzică de Chopin.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Cam acestea sînt informațiile pe care le ave, pînă la această oră. Voi ce mai aveți ?

Tov.Tudor Postelnicu :

Tovarășe secretar general, vă raportează că față de cele comunicate imediat de ambasadorul polonez, el a transmis că nu au nici un fel de legătură radio și roagă recepționarea numai a comunicatelor pe postul "Radio Varșovia", reține atenția "Radio Varșovia" și că va primi instrucțiuni în cursul zilei de astăzi asupra modului în care să acționeze.

Suplimentar, față de transmisiile celorlalte agenții de presă, agenția "TASS", confirmă "France Press" că radio-televiziunea sovietică și-a întrerupt emisiunea și a transmis

301

./:

oficial declararea "stării de război" din Polonia. Sînt însă controversate, deoarece se anunță "stare de război", "stare excepțională", alții "starea de necesitate".

În rest, sînt probleme care au fost anunțate oficial.

Tov. Constantin Olteanu :

Tovarășe secretar general, permiteți-mi să raportez. Față de știrile difuzate, s-a anunțat, de asemenea, că în unele voievodate, în instituțiile centrale, funcțiile principale au fost preluate de comisari militari. De asemenea, s-a anunțat că secretarul de stat pentru afacerile externe, american, Haig, care se află într-un turneu prin mai multe țări, și-a întrerupt vizita și a luat legătura cu miniștrii de externe din Anglia, R.F. Germania și Franța, pentru a se sfătui ce poziții să adopte în legătură cu evenimentele din Polonia.

De asemenea, s-a anunțat că localitatea Gdansk, este izolată, nu numai prin legăturile telefonice, dar prin toate căile este izolată.

Tov. Ștefan Bîrlea :

S-a primit și o declarație a agenției "TASS", în care se spune :

Luînd cuvîntul la radio, în dimineața zilei de 13 decembrie, W. Jaruzelski, prim-secretar al Comitetului Central al P.M.I.P., președintele Consiliului de Miniștri, ministrul apărării naționale a R.P. Polone, a anunțat că din cauza anarhiei care amenință țara, a acțiunilor ireponsabile ale forțelor extremiste ale "Solidarității", care se străduie fățiș să pună

mîna pe putere, printr-un decret al Consiliului de Stat al R.P.Polone, la 13 decembrie, orele 00,00 în țară se introduce starea de război.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Tot așa au declarat și ei "Starea de război" !

Tov. Ștefan Bîrlea :

Mai departe se spune : A fost creat Consiliul militar pentru salvare națională, au fost numiți comisari împuterniciți să controleze activitatea organelor administrației de stat - de la ministere pînă la comune. Ei au, de asemenea, dreptul să înlătore din posturi persoanele care nu-și fac datoria.

S-a hotărît să fie internați liderii extremiști ai "Solidarității", precum și membrii organizațiilor antisocialiste ilegale. A fost internat, de asemenea, un grup de persoane care poartă răspunderea pentru criza social-politică și economică din Polonia. Între acestea se află Gierek, Jaroszewicz, Grudzien, Szydiak și alții.

W. Jaruzelski a arătat că partidul și guvernul acționează consecvent pentru crearea Frontului de înțelegere națională, pentru unirea tuturor forțelor patriotice ale poporului în numele salvării Poloniei.

El a cerut ca în țară să fie instaurat calmul social, să înceapă funcționarea normală a economiei naționale, să fie restabilită încrederea și respectul față de organele de stat ale puterii.

W. Jaruzelski a chemat la unirea rîndurilor partidului, forță conducătoare în societate care se pronunță consecvent pentru consolidarea și edificarea în continuare a socialismului în Polonia.

El a subliniat că poporul polonez dă o înaltă apreciere prieteniei cu Uniunea Sovietică și alte țări ale comunității socialiste, ajutorului lor frățesc. Polonia, a spus W. Jaruzelski, va rămîne o verigă indistructibilă a comunității socialiste.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Pînă mai vedem ce se mai întîmplă, - de altfel, am vrut să discutăm și la ședința de marți a Comitetului Politic Executiv, această problemă - aș vrea să citim aici unele aprecieri pe care le-am făcut, referitoare la Polonia, în discuțiile pe care le-am avut cu Serghei Kraigher, cu Lionel Jospin și Bettino Craxi.

Materialul nu este încă pregătit, - eu am vrut să mai mă uit la el - este redactat așa cum este luat din stenogramele respective, însă este interesat să ne punem de acord asupra unui punct de vedere.

Tov. Ștefan Bîrlea :

Problemele legate de situația din Polonia sînt, într-adevăr, foarte complicate. Este greu de spus cum s-a ajuns aici. Cauzele care au determinat această situație sînt mai multe și complexe, întrucît ele sînt legate, în parte, și de istoria și tradițiile Poloniei, de faptul că totuși, sub o formă sau alta, nu s-a ținut seama de această istorie și de aceste tradiții.

Problemele economice au fost mai mult un pretext, pentru că situația din Polonia era destul de bună din punct de vedere economic. Desigur, în Polonia s-au făcut o serie de greșeli în acest domeniu, dar au fost obținute și rezultate foarte mari pe calea dezvoltării socialiste și a economiei, în general. Iar, de un an de zile situația nu s-a îmbunătățit, ci, dimpotrivă, s-a înrăutățit. Nu s-ar putea spune că ar fi vorba de un protest împotriva construcției socialiste și a formelor de construcție socialistă în Polonia. Mai iute aș spune că Partidul Muncitoresc Unit Polonez a produs anumite denaturări ale principiilor socialiste, inclusiv ale organizării partidului și în aceasta constă o anumită îndepărtare de clasa muncitoare, lucru care se vede și în compoziția din trecut a organelor de partid, a partidului însuși, care a neglijat măsurile necesare întăririi forței organizatorice în rîndul clasei muncitoare. Aceasta a făcut ca în partid să pătrundă cu preponderență o serie de elemente mic burgheze, intelectuale, cu mentalitate mic burgheză, străine, de fapt, de clasa muncitoare și a determinat în partid lipsa de unitate, de concepție și orientare clară.

În același timp, nu se poate neglija existența unor forțe care niciodată nu s-au împăcat cu socialismul, iar, pe prim plan, în această privință, se găsește biserica catolică care, de fapt, este la originea și inițiativa acestei mișcări care s-a concretizat în "Solidaritatea". Acțiunea a început cu slujbe religioase. Însuși Congresul "Solidarității" a început cu o slujbă la catedrală.

De mult timp, în Polonia au existat forțe antisocialiste care s-au organizat, față de care partidul și statul polonez n-au luat măsuri, le-au tolerat.

Au fost făcute mari concesii bisericii catolice, care în Polonia joacă un rol net reacționar. Prin alegerea Papei în persoana unui polonez s-a stimulat tocmai activitatea acestor elemente din rîndul bisericii catolice.

Intr-un anumit fel, conducerea poloneză a încurajat asemenea stări de lucruri și chiar a considerat că i-a revenit și jumătate din Vatican, atunci cînd Papa a fost ales în persoana unui cetățean polonez.

După părerea noastră, tocmai datorită acestui complex de factori s-a ajuns la evenimentele care au avut loc și au loc încă. "Solidaritatea" este rezultatul de fapt al activității tuturor acestor factori și, în primul rînd, al bisericii catolice, care a avut rolul hotărîtor și sub patronajul căreia ea s-a născut. Aceasta arată că nu este vorba de o organizație muncitorească, de clasă, ci de o organizație catolică, combinată cu multe elemente antisocialiste care, datorită greșelilor făcute de partid, a putut să influențeze o parte a clasei muncitoare din Polonia.

De altfel, dacă analizăm ceea ce s-a spus la Congresul "Solidarității", vedem că pe primul plan stau mai cu seamă probleme de ordin politic, inclusiv legate de sentimentul național, care la polonezi a fost întotdeauna foarte puternic.

În toată perioada de după război, partidul și statul polonez au neglijat sentimentul național al polonezilor. În loc ca partidul și guvernul polonez să fie exponentul sentimentului național - înțeles just, nu în sens naționalist îngust, dar ca sentiment socialist și democratic al poporului - au neglijat acest sentiment și acesta a fost exploatat de biserica catolică,

de cercurile reacționare din Polonia. Biserica și-a arogat dreptul de a fi exponentul sentimentului național al polonezilor. Deci, este necesar ca partidul, statul polonez să acorde atenție corespunzătoare sentimentelor, problemelor de ordin național, de cultură, de istorie și să devină ei - partidul și guvernul, exponentul acestor preocupări, acestor sentimente și să ia această armă din mîna catolicilor și "Solidarității",

Am spus acestea pentru a se înțelege, totuși, caracterul deosebit al situației din Polonia. Desigur, ele nu pot justifica lucrurile, dar relevă tocmai nesocotirea unor trăsături ale societății socialiste, ale tradițiilor, faptul că nu s-a ținut seama de istoria și de tradițiile poporului polonez.

Pornind de la această situație, noi considerăm că este necesar, în primul rînd, ca partidul să se orienteze spre clasa muncitoare, să-și întărească rîndurile în clasa muncitoare și să ducă o politică bazată pe clasa muncitoare, pe țărănime.

Pîna acum s-a făcut puțin în direcția aceasta. S-au făcut ceva pași în direcția apropierii de muncitori dar, după părerea mea, nu este suficient. Ca să vă spun - cum gîndim noi - nu pentru a fi publicat, considerăm că pentru Polonia, și nu numai pentru Polonia, în actualele împrejurări în fruntea partidului trebuia să fie un activist din rîndul muncitorilor.

Trebuie să vă spun că încă la întîlnirea pe care am avut-o, acum un an, în decembrie, noi am insistat, arătînd că este necesar să se pună bază pe clasa muncitoare și că partidul trebuie să devină, în același timp, exponentul sentimentului național al poporului.

Desigur, noi am considerat și considerăm că problemele trebuie soluționate înșiși de polonezi, că nu trebuie să se ajungă la o intervenție din afară. Aceasta ar complica mai mult situația și în Polonia, și pe plan internațional. Noi considerăm că polonezii pot să-și soluționeze singuri problemele și ne pronunțăm ferm pentru a fi lăsați să-și rezolve singuri situația. Nu este însă mai puțin adevărat că prin intermediul unor elemente s-a acordat un sprijin destul de puternic din afară în creerea situației existente, în dezvoltarea "Solidarității". Spun însă că, activitatea din afară nu justifică deloc ceea ce s-a întâmplat în Polonia. Vina o poartă conducerea poloneză. Dar, actualmente, și aici se pune problema de a nu se încuraja în nici un fel, din afară, și de a nu se da sprijin acelor elemente care pun în discuție construcția socialismului și alianțele pe care le are Polonia, pentru că aceasta înseamnă de a împinge la o confruntare internă care poate avea, de asemenea, consecințe foarte grave.

Este necesar ca polonezii să-și caute singuri soluțiile necesare, înțelegerea între ei, asigurând însă dezvoltarea socialistă și, sigur, găsind forme de conducere democratică, care să răspundă cerințelor maselor populare și să dea nu numai sentimentul, ci să și creeze condițiile participării polonezilor la conducere. Am impresia că unele măsuri au și început să fie luate, inclusiv cele legate de autoconducere. Însă partidul și statul polonez ar trebui să acționeze cu mai multă hotărâre, cu mai multă fermitate, în direcțiile de care am vorbit.

Considerăm că lucrurile sînt încă complexe. Statul, partidul au făcut, totuși, prea multe concesii forțelor anti-socialiste din Polonia și, acum, trebuie să-și recucerească pozițiile.

Sigur, aici, ar trebui adăugate problemele muncii educative, politice, ideologice, cu tot ceea ce cuprinde aceasta. Noi nu considerăm că va oferi o soluție bună pentru Polonia, în actualele condițiuni, o uniune națională cu "Solidaritatea". Uniunea trebuie realizată cu muncitorii, cu țărani, nu cu "Solidaritatea".

Desigur, nu avem acum timp și nimeni nu a făcut încă, nici chiar polonezii nu au făcut, o analiză cum s-a ajuns aici. Și ar fi greu ca noi să o facem acum în locul lor. Acestea sînt numai unele aspecte, din ceea ce cunoaștem noi. Am avut întotdeauna relații bune cu Polonia, între altele, în 1939, cînd Polonia a fost împărțită între Hitler și Stalin, armata poloneză sau cea mai rămas din ea a trecut prin România. Inclusiv actualul președinte al Consiliului de Miniștri a trecut prin România ca simplu ofițer. Dar, pornind de aici, polonezii trebuie să fie lăsați să-și rezolve singuri problemele. Ei încearcă acum să se acomodeze cu "Solidaritatea", dar "Solidaritatea" nu trebuie să fie încurajată să meargă la o confruntare internă pentru că aceasta ar putea duce la o situație foarte gravă.

Problema se pune așa : care este baza ideologică a acestei mișcări "Solidaritatea" ?

Eu am fost și sînt un vechi sindicalist. De 50 de ani. Cunosc bine mișcările sindicale. Intotdeauna intervenția bisericii în mișcarea sindicală a avut un caracter net reacționar. Este greu să se accepte ideea că, în împrejurările actuale, biserica catolică poate deveni o forță progresistă în mișcarea sindicală, cînd nu a fost niciodată așa ceva. Cu atît mai mult acum.

De aceea, pornind de la baza ideologică a acestei mișcări - și Walessa nu a ascuns niciodată că este finanțat de biserica catolică și că are binecuvîntarea Papei - trebuia să vedem care este caracterul ei. Este greu de vorbit de o mișcare care are, într-adevăr, scopul de a îmbunătăți și perfecționa dezvoltarea socialistă. Cu crucea nu se poate construi socialismul !

Și aceasta au spus-o încă primii revoluționari burghezo-democratici. Trebuie să avem întotdeauna în vedere situațiile concrete și, de aceea, am spus că trebuie ținut seama de realitățile din Polonia, de influența puternică a bisericii catolice, precum și de faptul că "Solidaritatea" a știut să exploateze sentimentul național al polonezilor, ceea ce nu a făcut Partidul Comunist, care a neglijat acest sentiment.

Aceste stări de lucruri nu au fost înțelese de polonezi, în sensul de a desfășura o activitate politică, organizatorică ; nu este vorba de măsuri administrative ; asemenea probleme nici nu pot fi soluționate pe linie administrativă. Ele sînt probleme foarte complexe. Pentru a aprecia o mișcare socială sau alta, trebuie să vedem pe ce poziții se situează și cine o susține. Atunci vom înțelege mai bine caracterul unei acțiuni sau al unei mișcări respective.

În Polonia sînt și multe probleme economice de soluționat. Apare evident că a existat un plan bine pus la punct de dezorganizare a economiei în Polonia. Nu întîmplător s-a ajuns aici ; începînd din iulie anul trecut, s-a acționat sistematic pentru dezorganizarea vieții economice în Polonia. Partidul și guvernul trebuie să pună pe primul plan reluarea activității economice, introducerea ordinii, disciplinei în producție, ca o

condiție a asigurării dezvoltării, în continuare, pe calea socialistă a Poloniei - cu toate celelalte probleme despre care am vorbit. În fond, producția de cărbune a scăzut cu 60 milioane tone. Dacă această producție ar fi exportată la preț oficial - și cărbunele se cere - Polonia ar avea suficiente mijloace financiare să-și plătească datoriile în 3-4 ani de zile și să-și asigure dezvoltarea economică.

Problema este ca polonezii să se apuce să muncească, pentru că, fără muncă nimeni nu poate să-și asigure cele necesare. Polonia, pe lângă cărbune, are și alte bogății, are o industrie destul de bună care poate să joace, de asemenea, un rol important.

Numai în treacăt, vreau să menționez că noi, acum un an, am spus la Moscova, la întâlnirea care a avut loc; că situația agriculturii poloneze este rezultatul politicii agrare greșite, încurajarea proprietății private și neglijarea sectorului socialist în agricultură. Aceasta s-a răsfrânt negativ asupra economiei, în general, și asupra aprovizionării populației cu produsele necesare.

Sînt probleme de conducere, de crearea cadrului democratic de participare a maselor la conducerea societății; problema democratizării conducerii economiei și statului este, de asemenea, o cerință a dezvoltării socialiste.

Noi, de asemenea, la întâlnirea de la Moscova, am insistat foarte mult asupra acestor probleme. Răspunsul la acțiunile "Solidarității" trebuie să fie crearea consiliilor muncitorești în întreprinderi, participarea muncitorimii la conducerea activității economice de sus pînă jos, și de jos pînă sus.

Așa privim noi problemele din Polonia.

./.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Sînt extrase - așa cum am spus - din 3 stenograme ; discuțiile pe care le-am avut cu Kraigher, cu Jospin și Craxi. Sigur, nu am reușit să văd material ; vream să-l pun la punct și marți să-l discutăm în ședința Comitetului Politic Executiv.

Cred, tovarăși, că și pentru partid trebuie să dăm o orientare cu situația din Polonia. Sigur, acum au intervenit noi probleme, dar aprecierile generale sînt acestea. Și, după cît am fost informat, și socialiștii francezi, și italieni, au apreciat acest lucru ; au avut chiar convorbiri între ei și au spus că este just pusă această problemă. De aceea, eu am insistat și la unii, și la alții, asupra acestor probleme.

Tov. Janoš Fazekas :

Foarte bine ați procedat.

Tov. Ștefan Andrei :

Însăși Craxi a spus că Papa se ocupă, în mod direct, de Polonia și a avut întîlniri cu conducătorii bisericii catolice, la Roma.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Sigur, acum urmează să vedem cum vor evolua lucrurile în Polonia.

Tov. Ștefan Andrei :

Am vorbit, la Varșovia, cu tovarășul ambasador, și mi-a comunicat că la ora 9,00, ora 10,00, ora noastră, au fost convocați de tovarășul Jaruzelski, care va face o informare în legătură cu această problemă.

In al doilea rînd, mi-a spus că la Varşovia lumea se plimbă, este ceva normal, nu este nici o forfotă ; este linişte şi calm.

Tov.Cornel Burtică :

Telefonic aţi vorbit ?

Tov.Ştefan Andrei :

Da ; noi avem telefon "TO" direct cu ambasadele.

Tov.Nicolae Ceauşescu :

De fapt, legăturile telefonice le-au întrerupt probabil între cetăţeni.

Tov.Ştefan Andrei :

Acum, ca să fim sinceri, polonezii sînt obişnuiţi, lor le place.

Tov.Elena Ceauşescu :

Nici nu pot trăi, nu se simt bine dacă nu au aşa ceva ... !

Tov.Nicolae Ceauşescu :

Probabil că nu-i surprind, pentru că nu erau la lucru. Dar să aşteptăm să vedem ce comunicări le vor face ambasadorilor.

Tov.Ştefan Andrei :

Şi i-au prins pe toţi, la Gdansk ; toţi erau aici pentru că au vrut să organizeze o demonstraţie mare pe data de 17 decembrie.

Tov.Elena Ceauşescu :

Liniştea, în orice caz, este aparentă, este la suprafaţă.

Tov.Gheorghe Rădulescu :

Cei din "Solidaritatea" erau la Gdansk ?

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Sigur.

Tov.Ștefan Andrei :

În fond, ei și-au propus să-i prindă la Gdansk și acum îi izolează. De altfel, acum au instalat și comisarii militari.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Problema va fi, mâine, când se va relua lucrul ; pe stradă nu au probleme. În orice caz, au început-o târziu ... !

Tov.Ilie Verdet :

Problemele acestea sînt mai de mult.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Și nu numai aceste probleme ; de fapt, tot ce s-a întîmplat, în Polonia, în ultima vreme a contribuit la această situație.

Tov.Ilie Verdet :

Sigur ; este greu să spui acum toate-aceste lucruri și s-au apucat cu arestarea acestor oameni și spun că sînt vinovați.

Tov.Elena Ceaușescu :

Este o măsură politică.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Cred că și o răfuială politică între ei ! Lor le este teamă de o reorganizare a forțelor, a partidului pentru că și-au pierdut foarte mult încrederea și exista tendința - după știrile care le avem noi - ca activiștii mai vechi, comuniștii să încerce să refacă partidul pe baze sănătoase și vor să împiedice și acest lucru. Acest lucru demonstrează și măsurile luate

împotriva unor vechi activiști.

Tov.Elena Ceaușescu :

Sînt cunoscute.

Tov.Ilie Verdet :

Și activul nostru de partid trebuie să cunoască aceste probleme.

Tov.Ștefan Andrei :

Totuși, nu este stare de război.

Tov.Gheorghe Rădulescu :

Mai degrabă o "stare militară" ; probabil că nu s-a tradus bine.

Tov.Constantin Olteanu :

Permiteți-mi să raportez, tovarășe secretar general.

În Constituția poloneză nu există noțiunea de "stare excepțională" și "stare de necesitate", și au numai "stare de război".

Tov.Elena Ceaușescu :

Deci, aceasta este explicația cu această "stare de război" !

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Da, în Constituția lor se prevede numai "stare de război". Ei au declarat că "cheamă la unirea partidului și edificarea socialismului în Polonia". Ei au dreptul să facă totul.

Tov.Elena Ceaușescu :

Sigur, că au dreptul ; au pus și comisari militari.

Tov. Ștefan Andrei :

Au creat și Consiliul militar. Plenara Partidului Muncitoresc Unit Polonez, care a avut loc nu de mult, a hotărât să dea puteri excepționale Consiliului de Stat ; decretul a fost aprobat în plenara Comitetului Central al partidului.

Tov. Paul Niculescu :

De fapt, la plenara care a avut loc, au și anunțat niște măsuri mai ferme, mai drastice și chiar măsuri excepționale pe care le vor lua.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Deci, cam astea sînt problemele. Să vedem ce spun mai departe. Nu se pare că ei s-au gîndit să ceară ajutor deocamdată. Sigur, depinde cum vor evolua lucrurile. Trebuie urmărit !

Tov. Elena Ceaușescu :

Din declarație rezultă clar că vor să rezolve singuri, și ar fi bine să facă acest lucru.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Dacă ar cere ajutor, ar cere sprijin, în primul rînd, în țară.

Tov. Elena Ceaușescu :

Absolut, și al armatei.

Tov. Gheorghe Rădulescu :

La ora actuală, armata este singura forță acolo, așa că o ține pe ea în frunte.

316

Tov. Paul Niculescu :

Nu de mult, a fost o delegație la noi, și oamenii parcă le era frică să vorbească, oamenii erau timorați.

Tov. Ludovic Fazekas :

Și chiar spuneau că nu știu cum vor mai rezista.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Deocamdată acestea sînt problemele. Să vedem cum vor mai evolua lucrurile.

Tov. Ștefan Andrei :

Tovarășii vor aduce imediat materialul comunicat de ambasadorul nostru.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Trebuie să vedem declarațiile oficiale.

Apare clar că lucrurile mergeau din ce în ce mai prost. De aceea, au luat și măsuri mai ferme. Acestea vroiau să forțeze lucrurile.

Tov. Gheorghe Rădulescu :

La "Solidaritatea" vă referiți.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Sigur !

Tov. Cornel Burtică :

Le-au dat și posibilitatea să se organizeze, și în presă, să dezorganizeze viața de partid.

Tov. Ștefan Andrei :

Și-au creat un centru la Gdansk.

Tov. Elena Ceaușescu :

Au greutăți mult mai mari acum, decât dacă ar fi luat-o de la început așa cum trebuie !

Tov. Cornel Burtică :

Au luat ceva măsuri dar le-au întrerupt.

Tov. Janoș Fazekaș :

În loc să se concentreze împotriva contraloviturii, s-au apucat de alte probleme.

Tov. Gheorghe Rădulescu :

Au trimis, totuși, o forță armată acolo.

Tov. Janoș Fazekaș :

Cu banii din Occident.

Tov. Ștefan Andrei :

Și revistele pe care le scoteau în mii de exemplare.

Tov. Cornel Burtică :

În partid, a fost ideea că trebuie să schimbe situația, iar pe de altă parte i-au încurajat pe ceilalți.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Însă dacă nu vor trage concluzii politice nu vor soluționa problemele acestea. Sigur, vor reuși să pună ordine, dar dacă nu vor trage concluzii politice privind poziția lor, activitatea politico-educativă nu vor face nimic, pentru că, în fond, cea mai mare parte a activului era de acord cu "Solidaritatea". Ei credeau că prin "Solidaritatea" îi fac pe sovietici să tragă concluzii și să-și afirme poziția lor. Dar asta nu se rezolvă așa !

318

Dacă nu vor trage concluzii, vor mai trece cîțiva ani, pentru că sînt probleme de fond pe care societatea poloneză nu le-a rezolvat. Și - așa cum am mai spus - biserica catolică le folosește împotriva partidului. De fapt, partidul nu reprezenta Polonia, ci biserica.

Tov.Cornel Burtică :

Catolicismul în Polonia este foarte puternic. Vor avea probleme destul de complicate.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Vor lua măsuri ; o să închidă fabricile, școlile, și nu vor avea probleme. Realmente, toată problema aceasta este legată mult de istorie.

Tov.Elena Ceaușescu :

Au greșit oricum !

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Au neglijat sentimentul național al polonezilor, care este foarte puternic, dar în schimb a fost exploatat de biserica catolică.

Tov.Gheorghe Rădulescu :

Foarte mult !

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Și cînd discuții cu ei, spun "nu", iar public spun altfel. De altfel, Polonia a fost de cîteva ori ocupată, au avut multe probleme.

Tov. Ștefan Andrei :

De 4 ori.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Și sigur că problemele acestea îi preocupă. Apoi, au și cealaltă problemă : cu granița și cu cei 10 milioane de oameni plecați în afară ...

Tov. Janos Fazekas :

14 milioane.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

... și în majoritate, în Statele Unite ale Americii; au o influență foarte puternică asupra întregii țări.

Tov. Elena Ceaușescu :

Trebuie să se desfășoare o muncă ideologică foarte intensă.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Sigur, dar trebuie lămurite anumite probleme. Realmente, toate problemele privind independența națională, privind celelalte probleme trebuie să fie problemele partidului, a politicii statului. Dacă aceasta o lași pe seama bisericii catolice nu faci nimic. De aceea are și autonomia aceasta biserica catolică. De fapt, este țara cu cea mai puternică influență catolică ; este cam cum este islamismul acesta în Iran, cu Khomeini, cam așa este și în Polonia cu catolicismul și cu Papa.

Tov. Gheorghe Rădulescu :

Catolicii cei mai activi sînt polonezii.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Și cel mai reacționar ! În Italia nu este așa ; au și o poziție mai progresistă în diferite privințe, dar în Polonia s-au postat pe poziții net reacționare.

Tov.Ștefan Andrei :

Tovarășe Ceaușescu, deja s-a terminat informarea ambasadurilor de către generalul Jaruzelski, ambasadorul nostru s-a înapoiat și redactează nota. Imediat ce termină o vor transmite.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Imediat să ni se aducă !

Sigur, pozitiv este că vor să rezolve ei singuri această problemă. E rău că s-a întâmplat acum, trebuia să facă aceasta, în 1980, în vară ; atunci trebuia să pună ordine. Dacă ar apela la ajutor străin, ar îndepărta masele populare.

Tov.Gheorghe Rădulescu :

De fapt, au o averșitate totală și față de nemți. Au încercat să facă niște schimburi militare și au avut probleme.

Tov.Paul Niculescu :

Și față de ruși.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Totuși, singurii care rămân sînt sovieticii, însă aceasta va ridica probleme.

Tov.Cornel Burtică :

Pe plan internațional.

./.

Tov. Paul Niculescu :

În primul rînd, probleme interne.

Tov. Ilie Verdet :

Și va da "apă la moară" celorlalți.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Ungurii nu sînt dispuși să meargă. De exemplu, recent, în ședința ordinară a Comitetului militar al miniștrilor apărării ai țărilor participante la Tratatul de la Varșovia, ungurii au refuzat să semneze un Apel.

Tov. Paul Niculescu :

Ce Apel ?!

Tov. Ilie Verdet :

Se cunoaște.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Noi l-am discutat în Biroul Permanent al Comitetului Politic Executiv; tovarășii nu cunosc.

Sovieticii au vrut să introducă în comunicatul general, asupra acestei ședințe, o apreciere despre Polonia, spunînd că este necesar, fiind în fond, în pericol, securitatea țărilor socialiste, care trebuie să intervină pentru a se garanta securitatea. De fapt, să se aprobe intervenția. Sigur, ceilalți delegați au fost de acord. Noi am fost împotrivă și ungurii au spus că întrebă acasă.

Sigur, noi le-am spus că nu acceptăm acest lucru în comunicat și nu s-a acceptat. Și atunci, au vrut să dea un comunicat separat. Ungurii au spus atunci că dacă nu semnează și tovarășii români, nu semnează nici ei.

Tov. Paul Niculescu :

Foarte frumos !

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Este adevărat că acolo, sovieticul a declarat ce s-a întâmplat la ei, apoi unгурul a spus că ce să înțeleagă prin aceasta - a bătut și cu pumnul în masă - și a spus că "jigniți poporul ungar", și altele.

Tov. Constantin Olteanu :

Și a mai declarat că, tocmai trăgînd învățăminte din evenimentele din 1956 nu vor să semneze această declarație.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

În orice caz, nu este agreată intervenția străină.

Tov. Petre Lupu :

Cine o agreează ... ?! Și așa au destule probleme.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Sigur, bulgarii pot trimite o companie sau un bataliön ; cehoslovacii nu, practic rămîn numai sovieticii. Nemții nu vor să trimită.

Tov. Cornel Burtică :

În presă ar trebui să dăm și noi aceste comunicate.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Noi am dat vre-o știre ?

Tov. Eugen Florescu :

Pînă acum, tovarășe secretar general, nu s-a dat nimic.

Tov.Elena Ceaușescu :

Ce trebuie să dăm, de dimineață, de la ora 6. Putem să dăm ca o știre și acum.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Să dăm și noi, și la radio, și la televiziune. Trebuie să dăm și partea aceasta "că au luat măsuri" și tot ce spun ei aici,

Tov.Cornel Burtică :

Dăm o știre a agenției de presă poloneze.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Trebuie să spunem că, luînd cuvîntul la radio și televiziune, generalul Jaruzelski, a transmis următorul comunicat oficial, și dăm partea aceasta. Să vadă și tovarășul Popescu.

Tov.Elena Ceaușescu :

Să vedem ce transmite și ambasadorul nostru de la întîlnirea pe care a avut-o, ce comunicări au primit.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Sigur. Trebuie să mai așteptăm. Agenția lor a transmis ceva ?

Tov.Ștefan Bîrlea :

Agenția "RAP" nu a dat nimic.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Mai vedem, pe parcurs.

De fapt, în Polonia, toată această problemă este și un rezultat direct al contradicțiilor între americani și sovietici.

Tov. Gheorghe Rădulescu :

Așa este. Aveți dreptate, asta este problema principală.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Americanii vor cu "problema poloneză" ca să le creeze probleme sovieticilor. Sînt interesați. Ei și spun acest lucru că vor să creeze probleme, "să menținem aceste lucruri."

Au mai venit acum niște informații. De fapt, sînt aceleași care au fost azi dimineață.

Tov. Ștefan Andrei :

Au spus că vor transmite numai un post de radio și un post de televiziune.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Deci, noi nu am dat nimic pînă acum ?

Tov. Eugen Florescu :

Nu.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

La cît avem prima transmisie ?

Tov. Eugen Florescu :

La ora 13,00 ; facem o știre scurtă - în sensul celor spus de dumneavoastră - cu declarația lui Jaruzelski.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Deci, ei nu au anunțat pînă azi dimineață de măsurile luate, dar aceste măsuri le-au luat de aseară. În primul rînd, au luat măsurile și după aceea au anunțat.

325

./.

STENOGRAMA

ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.,
din ziua de 17 decembrie 1981

Au participat tovarășii Nicolae Ceaușescu, Iosif Banc, Emil Bobu, Virgil Cazacu, Elena Ceaușescu, Lina Ciobanu, Ion Coman, Ion Dincă, Janoș Fazekaș, Ludovic Fazekaș, Filipaș Cornelia, Petre Lupu, Paul Niculescu, Ion Pășan, Dumitru Popescu, Gheorghe Rădulescu, Aneta Spornic, Ilie Verdeț, Ștefan Voitec, Ștefan-Andrei, Emilian Dobrescu, Petru Enache, Mihai Gere, Nicolae Giosan, Suzana Gâdea, Ion Ioniță, Ana Mureșan Elena Nae, Constantin Olteanu, Cornel Onescu, Marin Rădoi, Ioan Ursu, Winter Richard, Marin Enache.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Tovarăși, am convocat această ședință, pentru a vă aduce la cunoștință că polonezii s-au adresat tuturor țărilor socialiste, cu o cere de ajutor, în alimente, medicamente, și orice.

În practică, se pare că nu au nici o rezervă ; nici de 3 zile, nici de 2 zile, nici de 5 zile !

Tov. Ion Ioniță :

Tovarășe Ceaușescu, eu înțeleg ajutor în sensul că trebuie să-l plătească.

Tov. Gheorghe Rădulescu :

Cît au ei de plătit !

Tov. Ion Ioniță :

Au cărbuni.

Tov. Elena Ceaușescu :

Este normal să-l plătească. Nici nu se poate altfel !

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Sigur, dacă o să putem să dăm ceva vor trebui să plătească.

Tov. Elena Ceaușescu :

Nu sîntem noi țara să-i ajutăm pe polonezi care au materii prime mai multe.

Tov. Gheorghe Rădulescu :

Ei au rezerve mari și la țărani.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Dacă ar fi avut rezerve, la țărani, nu ar fi mers la import. Tot timpul au fost importatori. Este adevărat însă că au și consumat foarte mult ; și cereale, și carne au importat tot timpul.

Tov. Gheorghe Rădulescu :

Cam 100 mii de tone.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Au importat mult ! În ultimii trei ani nu au mai exportat nimic.

Sigur, o să trebuiească să le dăm ceva, dar trebuie să le spunem că trebuie să ne plătească în materii prime, să ne dea cărbune, cocs.

Tov. Janoš Fazekas :

Sulf.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Noi, cel mai mult trebuie să vedem din exportul nostru, exportul care îl avem prevăzut să dăm ceva. Însă, tovarăși, eu mă gândeam și așa : eventual, să discutăm cu cetățenii și să renunțe, anul viitor, la 1 kg. ulei și la 1 kg. de carne. Spre exemplu, din 62 kg. carne să mănince 61 kg. - asta numai în primele 6 luni - și dincolo, ar însemna ca în loc de 31-32 kg., să mănince 30 și ceva de kg.

Tov. Aneta Spornic :

Și zahăr.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Zahăr au.

Tov. Janos Fazekas :

Au avut o producție bună de zahăr, în acest an, și pot să-și acopere nevoile.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

La consumul de 62 kg. de carne, în fond 5 kg. pe lună, ar însemna să renunțe la 0,300 grame - dar nici 0,300 grame - cam 0,200 grame.

Mă gândesc, de aceea, ca să convocăm Biroul Frontului Democrației și Unității Socialiste, pe toți, și să discutăm cu oamenii, să le spunem, să le arătăm că este nevoie să acordăm un ajutor plătit.

Tov. Janos Fazekas :

Este cel mai bine așa.

329

./.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Dacă vor fi de acord, este bine, dacă nu, mai vedem. Dar acest lucru înseamnă, pe lună - așa cum am spus - cam o,200 grame carne, din 5 kg. și ceva ... ! Sigur, carne și preparate din carne. Deci, pe 6 luni, ar trebui să renunțe la 1 kg. și acest lucru numai în prima parte a anului viitor. Eventual, 1 kg. sau o jumătate de kg. ulei. Noi, în orașe, dăm cam 600.

Tov.Cornelia Filipaș :

Tovarășe secretar general, în orașe 900, și la țară 500.

Tov.Ana Mureșan :

Tovarășe secretar general, pe primele trimestre este mai puțin, deoarece și planul este mai mic. Nu sînt aceleași nivele de consum ca pe trimestrul IV.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Sigur, ceva grâu le putem da; numai la carne și ulei este problemă, restul le putem da din rezervă. De asemenea, să mai vedem ceva medicamente.

Tov.Elena Ceaușescu :

S-au îmbolnăvit stînd ... !

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Spun că nu au medicamente.

Tov.Elena Ceaușescu :

Dacă lucrau nu se întîmpla asta.

Tov.Gheorghe Rădulescu :

În orice caz, au pregătit prost această acțiune.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Nu au pregătit prost ! Asta nu este o pregătire, ci le-a fost impusă această măsură. Nu se poate spune că s-au pregătit ! Dacă se pregăteau bine, trebuia să stea, în primul rând, de vorbă cu oamenii, să nu se ajungă la această situație, și dacă se pregăteau nu se ajungea nici la "starea de asediu", nici la haosul din economie. Ce asta înseamnă pregătire ... ?! Au fost împinși la această măsură, nu au condus ei. Este greu să rezolvi problemele cu "starea de asediu".

Tov.Gheorghe Rădulescu :

Este cel mai simplu.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Dimpotrivă ! Nu este deloc simplu.

Deci, ce facem ?

Tov.Elena Ceaușescu :

Să plătească în orice caz.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Atît am putea să facem.

Tov.Janoș Fazekas :

Și oricum, este mai bine să discutăm cu oamenii.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Oricum, trebuie să înțeleagă polonezii că trebuie să ne plătească ; chiar dacă discutăm cu oamenii, tot trebuie să plătească.

Tov.Elena Ceaușescu :

Au materii prime.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Să fie chemat ambasadorul aici, să vedem ce înțeleg ei prin acordarea acestui ajutor ; să spunem, că noi vrem să discutăm cu oamenii, dar oricum trebuie să plătească.

Tov.Elena Ceaușescu :

Nu facem filantropie cu ei !

Tov.Dumitru Popescu :

Poate ar fi bine, de dat, niște produse industriale, confecții, încălțăminte.

Tov.Elena Ceaușescu :

Lasă ... !

Tov.Dumitru Popescu :

Mă gândesc că ar fi mai ușor și pentru noi.

Tov.Elena Ceaușescu :

În fond, și confecțiile, sînt tot materii prime.

Tov.Dumitru Popescu :

Da, dar avem mai din abundență.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Se îmbracă cu ce au. Nu au ajuns să fie dezbrăcați !

Nu înțeleg, de ce s-au apucat acum, să hotărască să lucreze sîmbăta.

Tov.Ilie Verdet :

Nu aveau și așa destule probleme ; pur și simplu acum vor să le rezolve pe toate.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Nu acum trebuie să se apuce să rezolve această problemă.

În general, cu sîmbăta nu sînt ei singurii.

Tov.Elena Ceaușescu :

Care nu lucrează ?

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Da ; sînt și unгурii.

Tov.Petre Lupu :

Cehii și nemții.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Nu știu cum nu lucrează sîmbăta, dar lucrează în alte zile.

Tov.Elena Ceaușescu :

Lucrează în alte zile, mai multe ore.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Lucrează 9 ore pe zi; asta deabia este o dezorganizare.

Tov.Ilie Verdet :

Unde sînt două schimburi, lucrează într-o zi mai mult, de exemplu, 9 ore.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Toți au, în total, 45-46 ore pe săptămîină, dar lucrează mai multe ore, în alte zile, pentru a acorda această sîmbătă liberă.

Noi de cînd ne străduim să dăm o sîmbătă liberă, și nu reușim. Sigur, trebuie și o bună aprovizionare, ca să se lucreze ; practic, dacă se lucrează bine în celelalte zile, se poate face producție.

Tov.Elena Ceaușescu :

Noi lucrăm, cîteodată, și duminica și nu facem planul !

Tov.Nicolae Ceaușescu :

În toate țările, și capitaliste, cu șomajul acesta, cu această problemă, acest lucru duce la anarhie și la toate celelalte. Omul care nu lucrează mai stă de vorbă, stă pe stradă, la cafenele. De aceea au probleme și cu tineretul, și cu toți ceilalți. Nu s-a ajuns să se organizeze timpul și să-l folosească așa cum trebuie. Dar, mă rog, aceasta este o altă problemă, nu o discutăm acum.

Deci, tovarăși, să procedăm așa, să discutăm și în Biroul Executiv al Frontului Democrației și Unității Socialiste și să încercăm să facem ceva ; să nu facem public, să discutăm în adunări generale.

Tov.Elena Ceaușescu :

Trebuie, în orice caz, chemat ambasadorul polonez și întrebat despre ce este vorba, ca să ne lămurim și noi, ce înțeleg prin acest ajutor, despre ce este vorba, ca să nu lăsăm așa această problemă.

Tov.Ștefan Andrei :

Comunicarea s-a primit de la Varșovia.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Atunci să procedăm așa, și pe urmă vom stabili și cu ce să plătească.

Tov.Janoș Fazekas :

Să știți, tovarășe Ceaușescu, că la alimente au o mare neacoperire în balanța lor.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Asta nu le-o putem acoperi noi !

334

Tov. Janoș Fazekas :

Dacă se pot da cât mai puține alimente și să le dăm altceva în loc.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

În primul rînd, au probleme cu alimentele și medicamentele. Acest lucru ne-au comunicat.

Tov. Ștefan Andrei :

Comunicarea spune așa :

1. La benzină și motorină situația este catastrofală.
2. Situație deosebită la detergenți, săpun, alimente și medicamente; chiar pansamente.
3. Făină de grâu pentru pîine.
4. Carne, untură, unt, ulei comestibil.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Detergenți nu avem nici noi.
Cînd intră fabrica în funcțiune ?

Tov. Ion Dincă :

A intrat, în funcțiune, cea de la Rădăuți, ultima capacitate este cea de la Timișoara.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Dar ce s-a întîmplat, nu am avut materii prime ?!

Tov. Ion Dincă :

Am avut o situație mai grea cu materiile prime.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Pentru, anul viitor, am discutat ca să vă asigurăm grăsimea, în întregime, pentru săpun.

335

Tov. Ion Dincă :

În orice caz, am luat măsuri ca să intre cât mai repede în funcțiune, toate capacitățile, ca să acoperim și alte nevoi.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

O să mai vedem ; nu avem rezerve. Benzină și motorină nu avem, să mai vedem ceva la medicamente.

Tov. Elena Ceaușescu :

Și pansamente.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Medicamente o să le dea Uniunea Sovietică. Dacă nu au, atunci sovieticii să ne dea petrol, să-l prelucrăm în contul lor ! Sigur, îi putem ajuta, dacă nu au rafinării în apropiere. Sigur, să dăm ceva medicamente. Detergenți nu avem acum.

Tov. Ion Dincă :

15% avem export și 85% merg la intern.

Tov. Cornelia Filipaș :

Sînt cu 8.000 de tone în restanță.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Nimeni, la țară, nu folosea detergenți, toată lumea, la noi, își făcea săpun. Nu rămîne nimeni fără săpun !

Tov. Elena Ceaușescu :

Toată lumea s-a învățat să folosească numai detergenți !

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Puțin s-a întins spălatul acesta cu detergenți.

Tov. Elena Ceaușescu :

Se spală pînă și dușumeaua cu detergenți.

336

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Așa este ! Înainte se puneau puțină sodă, în apă, și spăla foarte bine.

Tov.Elena Ceaușescu :

Detergenții se consumă, foarte mult, și în industrie.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Și cenușa se folosea ; o puneau în apă și cu leșia spălau.

Tov.Elena Ceaușescu :

Ar trebui să vedem o dată cât se consumă și în industrie, pentru că, - așa cum am spus - se consumă mult și aici ; și în industria sârmei.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Este pur și simplu puțin ... !

Concepția societății de consum a prins și la noi ; ceea ce este condamnat acum. Ați mai auzit pe Reagan vorbind de societatea de consum ?! A spus că de 50 de ani s-au făcut greșeli în economie. Și așa este. Nu s-a văzut decât consumul și risipa. Din păcate, și la noi - și mai avem încă oameni - care au rămas prizonierii acestei concepții, deși noi am combătut acest lucru și la Congresul al IX-lea, și la Congresul al X-lea și la Congresul al XI-lea ale partidului.

Sigur, capitaliștii au voie să-și creeze, pe seama coloniilor. Aduceau turcii, îi plăteau mai ieftin, făceau ce făceau, și este un fel de sclavagism modern. Cum era în antichitate.

Tov.Elena Ceaușescu :

Acum este la fel !

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Așa-ziiștii "cetățeni liberi" și "lumea liberă" nu muncea, munceau sclavii pentru ei și atunci puteau să ducă viața pe care au dus-o. Chiar în Grecia, și în Roma, pe asta se bazau, pe sclavii din "lumea a-III-a", din colonii. Sovieticii s-au gândit și ei că este bine să aibă și ei "sclavii" lor ! Dar asta, pînă cînd unul cîte unul ... ! Ce s-a întîmplat în Polonia, în Ungaria este, de fapt, o răbufnire, a acestei tendințe coloniale, dar n-au fost pregătiți ; doresc să continue această situație, dar este mai greu.

Chiar acum, în Belgia, se constituie guvernul- așa s-a anunțat - numai în condițiunile în care se va reduce venitul real cu 3%. Astea sînt tratativele între socialiști și liberali. Dacă nu se cade de acord nu formează guvernul ; trebuie să fie de acord cu reducerea cu 3% a venitului real. Madam Thatcher a fost mai radicală ! Reagan a făcut mult mai serios, a început cu învățămîntul, cu sănătatea, cu asistența socială. A redus aici și dobînzile, urmînd ca pe spatele țărilor în curs de dezvoltare, a altor țări, să-și asigure mijloacele de înarmare.

Sigur, în practică și în țările socialiste se întîmplă cam același lucru. Sigur, se străduiesc să mai mențină. De fapt, ungerii au spus oficial că vor ajunge la 90% față de 1980.

Tov. Ilie Verdet :

Același lucru se conturează în Cehoslovacia.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Polonezii au redus cu vre-o 20%.

Dar asta sînt alte probleme. Atunci, tovarăși, să procedăm așa, să vedem ce spun și oamenii. De acord ?

(Toți tovarășii sînt de acord).

Atunci ridicăm ședința.

2 exemplare.
Stanciu I.

The Romanian Communist Party

The Central Headquarters

No. 2440

PROTOCOL NO. 8

Of the Meeting of the Political and Executive Committee of the Romanian Communist Party

Participants: ...

Comrade Duma Aurel was also invited.

The meeting began at 5. 30 p.m. and finished at 5.40.

Comrade Nicolae Ceausescu presided.

With respect to the proposal formulated by the leadership of the leadership of the Soviet Union communist party on the organization of a meeting of the WTO members at the level of general secretaries of communist and workers' parties on June 28 this year, the Political and Executive Committee of the Central Committee of the RCP has decided that the Soviet Ambassador be invited at the Foreign Relations and International economic Collaboration Directorate of the C.C. of the R.C.P. to be informed about the (romanian) agreement that the Romanian side will take part into this meeting as well as about the necessity that the drafts of the documents to be adopted shall be presented to the participants in advance so that they may be discussed.

STENOGRAPHIC ACCOUNT

of the meeting of the Political and executive Committee of the R.C.P.

8 June 1983

Participants: ...

Comrade Duma Aurel was also invited.

Comrade Nicolae Ceausescu:

Comrades:

I have received the Ambassador of the USSR who has transmitted the proposal that there shall take place a meeting of the member states of the WTO at the level of general secretaries and prime ministers so that a firm answer shall be delivered to the US and to NATO. Of course, one must analyse the situation we are faced with. The meeting shall take place in Moscow on June 28 and shall last for a day. Because there is no much time left we must provide an answer. Of course, I have already told them that the proposition is acceptable in principle, but we have to give them an official answer.

As far as the documents are concerned, we will discuss. They said they would prepare a draft and only after that moment we shall ponder on our agreement.

I have already told them that we will have to express our agreement in advance, given the fact that the meeting will be brief, that is one day long.

What do you think, comrades?

(All comrades agree).

Comrade Elena Ceausescu: We cannot say no, but we have to debate the issue.

Comrade Nicolae Ceausescu: There is also this issue of Madrid(???). whwre things do not progress at all. We may either wait for June 28 and discuss after that date or try to suggest a discussion on these issues, along the lines drawn by the Ministry of Foreign Affairs, so that we may reach a solution.

Comrade Elena Ceausescu: We must talk about Madrid in advance, so that we may see some reaction.

Comrade Nicolae Ceausescu: There are several simple issues and we can discuss them briefly. They were commital. Than. Let them call the Soviet Ambassador tomorrow to let him know about our answer and to confront him with the Madrid problem.

Comrade Dumitru Popescu: This issue does not concern the Warsaw Pact.

Comrade Elena Ceausescu: The Madrid issue is a separate one.

Comrade Nicolae Ceausescu: Then let them call the Soviet Ambassador tomorrow to let him know about the Madrid problem.

Agreed?

(All comrades agree).

This was the issue why we decided to hold this meeting of the PCC.

If there are no other problems, the meeting is adjourned.

The Ministry of Foreign Affairs

NO. 1/1783

TO:

COMRADE NICOLAE CEAUSESCU

General Secretary of the Romanian Communist Party

President of the Socialist Republic of Romania

INFORMATION NOTE

On the extended validity of the Warsaw Treaty

In July this year there has taken place in Warsaw a work meeting at the level of experts wherein the participants exchanged informal opinions concerning the extended validity of the Warsaw Treaty.

The Polish party presented a preliminary protocol draft which essentially stipulates the extension of the validity of the Warsaw Pact for 20 years and, for the contracting parties which shall not renege on the treaty one year before the expiry, the treaty shall remain in force for another 10 years.

The protocol draft is scheduled to be agreed upon within the aforementioned working group and subsequently it shall be debated at the meeting of the Warsaw Pact ministers of foreign affairs' committee(berlin, 3-4 december this year). As drafted by this committee, the document shall be submitted to the approval and ratification of the Political and Consultative Committee by June 4 1985(the date when the treaty expires).

The Polish and the Soviet delegations have expressed their wish that before the meeting of the work group(scheduled to take place in Warsaw on October 11, the current year) they should consult the Romanian party.

We suggest that the following shall be undertaken:

1. The delivery of the Romanian party's proposition that the Warsaw Treaty should be prolonged initially for 5 years. The Treaty should remain into force for another 5 years for the countries that have not denounced the treaty within the one year preceding the expiry of the treaty. We shall also express our agreement that the validity of the treaty may be extended via a protocol.
2. The preamble of the protocol shall reassert the position of the participating states towards a concerted action aimed at concomitantly dismantling NATO, the Warsaw Treaty and military bloc in general.
3. The delivery of the agreement that after the text is agreed upon by experts, it shall be convened upon at the next meeting of the ministers of foreign affairs' Committee and it shall be submitted for approval and signature at the meeting of the Political and Consultative Committee of the Warsaw Treaty member states.
4. The agreement that there shall take place consultations on the aforementioned protocol with USSR and Poland at the level of the ministers of foreign affairs.

August 31, 1984

The Romanian Communist Party

The Central Committee

Document No.3750

SUMMARY NO.21

Of the meeting of the Political and Executive Committee

8 November 1985

Chair: Nicolae Ceausescu, General Secretary of the Romanian Communist Party.

Participants: Banc Iosif, Bobu Emil, Cazacu Virgil, Ceausescu Elena, Ciobanu Lina,

Coman Ion, Constantin Nicolae, Dascalescu Constantin, Dinca Ion, Dobrescu Miu,

Fazekas Ludovik, Gainuse Alexandrina, Manescu Manea, Nicolae Paul, Olteanu

Constantin, Oprea Gheorghe, Pana F. Gheorghe, Patan Ioan, Popescu Dumitru, Radulescu

Gheorghe, Verdet Ilie, Andrei Stefan, Barlea Stefan, Ceausescu Nicu, Constantin

Leonard, David Gheorghe, Enache Marin, Enache Petru, Gere Mihai, Ghitulica Maria,

Giosan Nicolae, Gadea Suzana, Mihalache Nicolae, Moga Ioachim, Muresan Ana, Nae

Elena, Pacoste Cornel, Postelnicu Tudor, Radu Ion, Stoica Gheorghe, Totu Ioan, Ursu

Ion, Winter Richard.

Guests: Curticeanu Silviu, Radu Constantin, Ioan M. Nicolae, Petrescu Gheorghe,

ministers and other cadres.

The meeting began at 10.15 a.m. and ended at 12.30 a.m.

TOPICS:

1. The draft of the National Central Plan for 1986.
2. Report on the fulfillment of the plan on labor productivity in the economy..
3. Bill on the productivity growth and improvement of labor organization.
4. Report on ensuring and controlling the quality of products.
5. Report on industrial hardware overhauls.
6. The program on self-management and self-supply activities (so that the population is well provided for).
7. Information note on the Meeting of the Political and Consultative Committee of the Warsaw Pact.
8. Call for a plenary meeting of the Central Committee of the THE ROMANIAN COMMUNIST PARTY and of the Grand National Assembly.
9. Organizational issues.

TOPIC NO.7

Comrade Nicolae Ceausescu briefed the Central Committee on the meeting of the Political and Executive Committee of the Warsaw Pact.(Sofia, 22-23 October 1985).

The Political and Executive I Committee highly appreciated the activity undertaken by comrade Nicolae Ceausescu at this meeting and the brilliant way in which the leader of our party and state presented Romania's position on the debated issues. The Committee stated that his approach corresponds to the position of the THE ROMANIAN COMMUNIST PARTY as expressed at its 12th Congress, to the interests and core aspirations of the Romanian people, to the comprehensive cause of socialism, of détente, of partnership and collaboration in the world.

The Political and Executive Committee unanimously approved of the signing by Nicolae Ceausescu of the Declaration adopted at the meeting. This declaration is titled "For the Radical Improvement of the Situation and the Elimination of the Nuclear Danger in Europe and in the World" and it highlights, one more time, the responsibility of the Warsaw Pact states towards peace and their commitment to struggle for removing the nuclear threat, for promoting disarmament, for strengthening security and the improving worldwide collaboration.

The Political and Executive Committee considers that the President of Romania has reasserted Romania's commitment to do its best and to closely cooperate with the socialist states, with all states, with the peace-loving forces worldwide, to end the armaments race and rid the earth of nuclear weapons and to prevent the deployment in space of nuclear weapons, to create a world environment of security, confidence and extended cooperation.

The Political and Executive Committee considers that it is necessary that one must do everything so that the Mihail Gorbachev-Ronald Reagan summit of this month wraps

up with positive agreements which would open the way to gradual cuts in, and subsequently to the elimination of nuclear weapons and of other mass destruction weapons. Irrespective of the results of the meeting, it is necessary that in the future the peoples' struggle for disarmament and the building of peace be intensified.

The Political and Executive Committee considers that one must speed up the current endeavors to cut down military budgets. Military budgets increasingly encumber national economies, lead to the intensification of the armaments race, increase the danger of war, debilitate social and economic development as well as the increase of living standards of the working people.

The Political and Executive Committee considers that one must do everything for the ever strengthening development of economic cooperation and scientific cooperation between the COMECON countries, in the spirit of the decisions adopted at last year's COMECON summit. The programs and the agreements agreed upon at this summit on the enlargement of mutual cooperation must be enforced, so that each socialist country must have improved access to supplies of raw materials, energy and technology.

The Political and Executive Committee approved of the activities of the Romanian delegation at the Political and Consultative Committee of the Warsaw Pact in their entirety. It also expressed its belief that by acting together, the socialist states, all the peoples of the world and the worldwide progressive forces may assert a policy of peace, disarmament, international cooperation and the fulfillment of the ideals of progress and wealth of all nations.

STENOGRAPHIC ACCOUNT

Of the meeting of the Political and Executive Committee of the Central Committee of
the Romanian Communist Party

8 November 1985

Chair: Nicolae Ceausescu, General Secretary of the Romanian Communist Party.

Participants: Banc Iosif, Bobu Emil, Cazacu Virgil, Ceausescu Elena, Ciobanu Lina,
Coman Ion, Constantin Nicolae, Dascalescu Constantin, Dinca Ion, Dobrescu Miu,
Fazekas Ludovik, Gainuse Alexandrina, Manescu Manea, Nicolae Paul, Olteanu
Constantin, Oprea Gheorghe, Pana F. Gheorghe, Patan Ioan, Popescu Dumitru, Radulescu
Gheorghe, Verdet Ilie, Andrei Stefan, Barlea Stefan, Ceausescu Nicu, Constantin
Leonard, David Gheorghe, Enache Marin, Enache Petru, Gere Mihai, Ghitulica Maria,
Giosan Nicolae, Gadea Suzana, Mihalache Nicolae, Moga Ioachim, Muresan Ana, Nae
Elena, Pacoste Cornel, Postelnicu Tudor, Radu Ion, Stoica Gheorghe, Totu Ioan, Ursu
Ion, Winter Richard, Curticeanu Silviu, Radu Constantin.

Guests: petrescu Gheorghe, Ion M.Nicolae, Agachi Nicolai, Moraru Mihai, nedelcu
Marin, Dinu Gheorghe, Stoica Adrian, Gigea Petre, Pungan Vasile, Preoteasa Petre, Licu
Ion, Cisu Lie, Petre Ion, Bulucea vasile, Folea Ion, Cioara Ion, Stanescu Ion, Berghianu
Maxim, Coman Teodor, Badea Ion, Boldur Gheorghe, Danica Petre, Costea Gheorghe,
Ionescu Nicolae, Petrescu Barbu, Spornic Aneta, Vasile Marin, Ancuta Dimitrie.

Topic 8

Briefing on the Meeting of the Political and Consultative Committee of the Warsaw Treaty(22-23 October 1985, Sophia).

Comrade Nicolae Ceausescu: As far as the Meeting is concerned you have all read the materials. And all the other information notes. There is nothing more I can say than what the material says... The other documents were published. Eventually, we think the results are good. So, do you agree?

(All comrades agree.)

The Romanian Communist Party

The Headquarters

No.1730

Summary No.13 of the meeting of the Political and Executive Committee

5 June 1987

The meeting was chaired by comrade Nicolae Ceausescu, General Secretary of the RCP

Participants: Cazacu Virgil, Ceausescu Elena, Ciobanu Lina, Coman Ioan, Constantin Nicolae, Dascalescu Constantin, Dinca Ion, Dobrescu Miu, Fazekas Ludovic, Manescu Manea, Miculescu Paul, Oprea Gheorghe, Pana Gheorghe, Patan Ioan, Popescu Dumitru, Radulescu Gheorghe, Andrei Stefan, Barlea Stefan, Ceausescu Nicu, David Gheorghe, Enache Petru, Gere Mihai, Ghitulica Maria, Giosan Nicolae, Gadea Suzana, Marina

Mihai, Matei Ilie, Milea Vasile, Moga Ioachim, Muresan Ana, Nae Elena, Pacoste
Cornel, Postelnicu Tudor, Rau Ion, Stoica Gheorghe, Szasz Iosif, Totu Ioan, Ursu Ion.

Guests: Barbulescu Vasile, Curticeanu Silviu, radu Constantin, Ibanescu Neculai, Petre
Ion, Petrescu Gheorghe, Spornic Aneta, ministers and other cadres.

The meeting began at 10.35 a.m. and ended at 11.40 a.m.

Topics:

1. The fulfillment of the economic plan for May 1987.
2. Nominations for excellence in the socialist economic competition for 1986.
3. Preparations for local elections.
4. Information on the visit of Mihail Gorbachev in Romania.
5. Information on the Meeting of the Political and Executive Committee of the Warsaw
Pact

(...)

The participants approved of the documents signed in Berlin(at the meeting of the
Political and Consultative Committee) and reasserted Romania's wish to militate together
with the other socialist states and with all the peoples of the world to achieve
disarmament, particularly nuclear disarmament, to avoid war, to find negotiated
settlements of disputes and build a better world, based on cooperation and joint efforts of
all nations towards development, independence, social and economic progress.

Signature

Nicolae Ceausescu

PRESENTATION

Within the Program for the development of armored engineer's and trucking production, between 1986 and 1990, the AUTOMECANICA MORENI Company, as subordinated to the Ministry of Manufacturing, manufactures the armored personnel carrier TAB C 4x4 , design B 425 , for the Ministry of National Defense.

The manufacturing of the new product is carried out for the first time in Romania with the purpose to supply new types of weaponry required by the defense sector. The new product is based on national manufacturing technology.

The Ministry of National Defense expects to be supplied with three hundred and eighty six units of this product between 1986 and 1990.

The APC TAB C 4*4 is designed to be used for scouting missions, to withhold the impact of splinters and bullets, as well as of chemical and bacteriological attacks. The technical and the tactical characteristics of the new product are superior to those of the standard product, as it may be inferred from attachment no. 1. The manufacturing price of the two products, as established after the correlation of the functional and technical parameters of the two products, is 2, 061, 000 LEI apiece.

The manufacturing and delivery price suggested for APC TAB C 4*4 is 1,560, 000 LEI a piece, and is based on the estimated costs presented in attachment no. 2.

We emphasize the fact that the manufacturing materials included in the costs are based on specific consumption levels, by insuring a coefficient for the usage of steel laminates of 0.72, which corresponds to the coefficient planned for 1986 with this category of

products.

The new product is manufactured with local materials. They represent 99.84% of the overall expenses with raw materials and manufacturing components.

The indirect expenses of the manufacturing divisions and of the company correspond to the ones planned for 1986, as approved of by the banking and the price setting authorities.

The profit margin estimated for the manufacturing and delivery price is 9.9%. This figure results from a correlation with the price of the standard product, and meets the limit provided for by Decree no. 58 of 1975 on price setting for military technology.

The domestic price of 1.560,000 LEI apiece, as correlated with the attainable export price, leads to a return exchange rate of 18 LEI per RUBLE, according to attachment no.

1.

Delivery condition: FRANCO, in the custody of the provider, not including the shipping container.

We suggest that the manufacturing and delivery price be the same starting with the first delivery.

We suggest that the manufacturing and delivery price of the optional components be established by the Ministry of Industrial Manufacturing, with the prior agreement of the Ministry of National Defense, by adding or subtracting from the price of the standard product, the value of the equipment whose prices have been legally established.

According to Article 3, Paragraph A, and of attachment no. 1 to the Decree no. 58 of 1975, the manufacturing and delivery prices for armored personnel carriers shall be established by presidential decree.

For this purpose, we have drawn up the present presentation. Please be advised to express your agreement and submit it for the final approval of the President of the Socialist Republic of Romania.

Marin Nedelcu, Minister of Industrial Manufacturing

General Colonel Vasile Milea, Minister of National Defense

Ion Patan, President of the State Committee for Prices

Constantin Rosca, President of the Legislative Council

SECRET

Attachment no. 1

Table 1.: The tactical, technical, construction and functional characteristics of the "Armored Amphibious Personnel Carrier TAB C 4*4 (P 425)" as compared to the nationally manufactured standard product "Armored Amphibious Personnel Carrier BTR 70 (P 417) "

	Comparative elements	Units	Standard product	New product	Indices Column 4/column 3
1	Name		APC BTR 70	APC TAB C 4*4	-
2	Manufacturer		Automecanica Moreni	Automecanica Moreni	-
3	Missions		Infantry, transport, and combat. Protection against bullets and splinters.	Scouting missions (identification of enemy personnel and of chemical combat substances), personnel transportation and combat missions.	The new product may be used particularly for chemical and bacteriological scouting missions

4	Beneficiary		Export	Ministry of National Defense	-
5	Engine power	HP/ton	20.2	18.1	0.896
6	Maximum speed on highway	KM/hr	80.0	85.0	1.063
7	Maximum speed on the water	Km/hr	9.5	8.0	0.842
8	Maximum torque	DaN/m	5.27	5.06	0.960
9	Acceleration per 1000 meters	Sec.	65.5	66.7	1.018
10	Diesel mileage	Liters/100 km	58.0	24.0	0.410
11	Safety characteristics	Points	120.0	122.0	1.017
12	Range	Km	500.0	700.0	1.400
13	Design	Points	90	90	1.000
14	Comfort	Points	70	69	0.986

15	Additional and special equipment	-	yes	Yes The new product is additionally equipped with: -turbo system -automatic switch off for the engine in case of emergency -system for the evacuation from the armored body of the gases resulted from the operation of infantry weapons -automatic system for landmarks laying -anti-aircraft targeting system with two positions	
16	Weight of materials processed in the company	Kg	Gross 8,990 Net 6,500	7,320 5,292	-

17	Coefficient of usage of materials	%	72.3	72.3	
18	Weight	Kg	12,000	8,560	
19	Manufacturing and delivery price	LEI/apiece	1,776,725	1,560,000	0.88
20	Total export price	LEI/apiece	1,970,424	1,753,699	0.88
21	Foreign export price	RUBLE/a piece	109,468		
22	Attainable export price	RUBLE/a piece		96,332	
23	Return rate of exchange	LEI/RUB LE	18.00	18.00	
24	Return rate of exchange for 1986			18.00	

Source: The foreign price of the standard product –USSR export contract no. 80/61-

64.20.57.71-8000.000-1

The attainable foreign price of the new product =

The foreign price of the standard product * K =

$109,468 * 0.88 = 96,332$ Rubles/apiece.

Where K is the ratio of the domestic prices =

New product/ standard product = 0.88

The Socialist Republic of Romania

The Ministry of Foreign Affairs

No.1/425

TO:

Comrade Nicolae Ceausescu

General Secretary of the RCP, President of the Socialist Republic of Romania

DRAFT OF PROPOSALS

Re: The Meeting of the Warsaw Pact Ministers' of Foreign Affairs Committee

From March 24 to March 25 of 1987 there will take place in Moscow the Meeting of the Warsaw Pact Ministers' of Foreign Affairs Committee.

At this meetings there will take place an exchange of opinions on the political situation in Europe and in the world. A special emphasis will be laid on the issues of disarmament on the ways in which the Bucharest meeting(14-15 October 1986) agreements may be enforced and on the result of the activities of issue-area based groups.

With reference to the above-mentioned, the ministry submits for consideration the following:

1. The Romanian party should agree with the topics of the Moscow Meeting.
2. The Romanian delegation to Moscow should be led by the minister of foreign affairs.
3. At the Meeting the Romanian minister of foreign affairs should present the position of

comrade Nicolae Ceausescu and of our country on the issues concerning the interruption of the arms race and the adoption of disarmament policies, particularly concerning nuclear armament, on conventional disarmament, safeguarding of peace and security on the European continent and, finally, on the necessity to reach concrete results at the Vienna European general Conference.

5. Against this backdrop, the Romanian delegation should emphasize the necessity of a USSR-US agreement on the interruption of nuclear experiments and the withdrawing of medium range nuclear missiles from the European continent as early as this year. A general withdrawing of all nuclear weapons should be negotiated in a conference involving the USSR, the US as well as the other European states. The Romanian delegation should support the founding of a Committee of European nations that will cooperate with the countries that have nuclear weapons, particularly with the US and the USSR, in order that one may reach an agreement on the withdrawing of medium range nuclear missiles and the elimination of all nuclear weapons and bases from the continent.
6. The Romanian delegation should insist that a complex approach is needed towards the issues of disarmament. An appropriate schedule needs to be drafted to this end. This schedule will concern nuclear and conventional disarmament as well as cuts in military personnel and budgets so that by year 2000 a 50% overall cut is attained.
7. The delegation should reassert the position of our country on the organization of a conference on conventional armaments reduction in Europe. This conference may take place on the basis of the proposals contained in the Appeal-Program of the Warsaw

Pact countries and on the NATO proposals. It is necessary that all CSCE states shall be invited.

9. The delegation should bring out into relief the fact that Romania is the first country of the two military blocs to have started cuts in military personnel, materiel and budget and should remind that pending an agreement on the organization of the Conference each country should effect 5% cuts on conventional weapons, personnel and budgets.

(missing text to be fixed)

STENOGRAMA

Întîlnirii de lucru a secretarilor generali și primilor secreta-
ai comitetelor centrale ale partidelor comuniste și muncitorești
din țările participante la Tratatul de la Varșovia

- Berlin, 29 mai 1987 -

Au participat tovarășii Todor Jivkov, secretar general al
CC al PC Bulgar, Gustav Husak, secretar general al CC al PC dir
Cehoslovacia, Erich Honecker, secretar general al CC al PSUG,
Wojciech Jaruzelski, prim-secretar al CC al PMUP, Nicolae
Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român,
Janoș Kadar, secretar general al PMSU, M.S.Gorbaciov, secretar
general al CC al PCUS.

Erich Honecker:

Stimați tovarăși, cred că putem începe.

În primul rînd, aș dori să vă salut cordial pe toți
participanții la această întîlnire. Remarcăm împreună cu satis-
facție că aceste întîlniri au devenit o tradiție, o practică a
relațiilor noastre care ne oferă posibilitatea ca, fără forma-
lități, să facem un schimb larg de păreri în probleme interne
și internaționale.

De la ultima noastră întîlnire, care a avut loc la Mosco
în noiembrie 1986, în țările noastre și în lume s-au petrecut

multe lucruri. În conformitate cu practica statornicită, actuala întâlnire trebuie să servească schimbului deschis de păreri în legătură cu aceste probleme. Dacă sînteți de acord cu aceasta, atunci vom face un nou pas înainte.

În calitate de gazdă, dacă sînteți de acord, aş îndeplini funcția de președinte al întîlnirii. Nu există o ordine de zi. Ordinea înscrierii la cuvînt, așa cum s-a statornicit, se va face la cerere. Eu sînt convins că și actuala noastră întîlnire se va desfășura într-o atmosferă tovarășească și într-un spirit de lucru care ne va permite să examinăm acele probleme care ne interesează.

Cred că ar fi potrivit, pentru desfășurarea cu succes a întîlnirii noastre, să ofer cuvîntul mai întîi tovarășului Mihail Gorbaciov, secretarul general al CC al PCUS. Dacă sînteți de acord, atunci îl rog pe tovarășul Gorbaciov să ia cuvîntul.

M.S.Gorbaciov:

Aș dori să exprim satisfacția mea în legătură cu Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ și cu ceea ce a spus tovarășul Kadar în concluziile sale privind rezultatele consfătuirii. Documente importante au fost adoptate.

Avem serioase temeiuri să spunem că această ședință reflectă procesul real care are loc în relațiile noastre și

anume extinderea și adîncirea acestora pe toate planurile. Eu cred că nu avem nici un temei să exagerăm, să supra-apreciem ceea ce am făcut noi în ultimul timp pentru dinamizarea relațiilor, dar ar fi nejustă și subaprecierea a ceea ce s-a făcut, a faptului că noi elaborăm nu numai conținutul colaborării noastre, dar perfecționăm și mecanismul colaborării dintre noi. Au fost făcuți noi pași. Eu personal sîm satisfăcut de acest lucru. Mecanismul statornicit în relații noastre ne dă posibilitatea ca, în mod tovrășesc, să ne exprimăm pozițiile și să conlucrăm strîns pe fondul problemelor.

Imi exprim convingerea că este necesar ca în continuare să amplificăm colaborarea noastră. Etapa nouă în care ne aflăm a pus în fața noastră probleme noi. Unele dintre ele ne-au creat anumite dificultăți, mai ales în ce privește formele de colaborare economică. Acest lucru însă nu trebuie să ne dezechilibreze. Nu avem nici un fel de temei să dramatizăm situația. Totdeauna trecerea la nou, mai ales cînd este vorba de forme noi, superioare de colaborare, reclamă eforturi comune, căutarea de căi și forme corespunzătoare. De aceea conducerea sovietică a luat sub controlul său direcțiile principale ale colaborării și de vreo 2-3 ori am ascultat rapoarte în Biroul Politic. Vom face acest lucru și în continuare. Noi știm că acest lucru se face și din partea dumneavoastră, îl apreciem și îl salutăm. Iată ceea ce am vrut să spun în primul rînd.

Noi avem convingerea profundă că ne aflăm pe un drum bun, un drum corect. Comunitatea noastră acumulează forțe noi și - așa cum astăzi am înțeles - colaborarea noastră va atinge noi orizonturi pe toate planurile.

Aș dori, în câteva cuvinte, să vă informez despre apropiata plenară a Comitetului Central al PCUS. Recent am avut o mare ședință a Biroului Politic, după ce toți țovarășii au fost prin regiuni, la locurile de producție, au luat cunoștință de situația existentă la fața locului, de activitatea organizațiilor de partid, a cadrelor. S-au acumulat multe impresii și după aceea am făcut un schimb de opinii. Concluzia acestui schimb de opinii este aceea de a continua linia actuală. Societatea și partidul sînt pentru aplicarea și mai consecventă a acestei linii. Se așteaptă o presiune mai consecventă din partea conducerii, mai multă hotărîre. Toți ne cheamă să nu ne temem de înlăturarea vechiului, să nu ne lăsăm, să nu cedăm în nici una din aceste direcții.

În același timp, noi am descoperit că atîtea idei sînt

puse în mișcare de către societate, de către partid, încît sînt într-adevăr foarte încărcați atît în ce privește analiza lor, cît și în ce privește aplicarea în practică. Am ajuns la concluzii că în problemele principale am adoptat deja hotărîri, iar centrul de greutate al activității trebuie mutat spre realizarea lor pentru că una din învățămintele trecutului constă în faptul că înainte au fost adoptate multe hotărîri bune, inclusiv la nivelele congreselor PCUS, dar nu au fost îndeplinite, au rămas în aer. Nu putem să admitem repetarea acestor lucruri, cu atît mai mult cu cît este vorba de schimbări profunde. De aceea acum centrul de greutate trece spre aplicarea în practică a hotărîrilor.

Noi vom ține plenara CC al PCUS în luna iunie și ne vom axa pe problemele privind reorganizarea și conducerea economiei. Aceasta este necesară pentru că am dezbătut legea întreprinderilor și am elaborat măsurile în acest domeniu. Legea va fi supusă aprobării Sovietului Suprem, dar potențialul acestei legi nu va fi valorificat dacă nu vom pune în concordanță cu ea eșaloanele superioare, adică ministerele, Planificarea, Consiliul de Miniștri. Deci sarcina plenarei este de a încheia această problemă și a forma astfel un sistem încheiat al conducerii. Va fi adoptat un document privind planificarea și direcțiile de bază ale reorganizării economiei. Aici vom ține seama și de dezbaterile care au avut loc pe marginea legii întreprinderilor și reorganizării conducerii economiei, astfel încît să le legăm împreună. Ideea este de a se găsi formele cele mai bune, optime, pentru legăturile dintre centru și întreprindere, de a nu pierde rolul centrului pentru că centrul este cel care asigură realizarea planului în problemele de bază, în problemele apărării, în altele

probleme, cum sînt proporțiile în economie, materialele, resursele, ritmurile, cheltuielile, veniturile etc. Acesta este avantajul nostru, aici este superioritatea noastră. Fiecare capitalist, fiecare șef de concern ar fi foarte mulțumit dacă ar putea să planifice activitatea pe 10-15 ani. Ei caută asemenea forme. Deci noi trebuie să găsim o corelare bună între centru și conducerea de jos, de la locurile de producție.

Reformele din anii '50, '60 și chiar '70 nu au fost înfăptuite și lucrurile au rămas la nivelul anilor '50. Deci am rămas la nivelul anilor '50-'60. Am mers numai pînă la jumătatea drumului și poate nici atît. Trebuie să facem acest lucru acum. Plenara va fi consacrată acestor probleme.

Probabil vom adopta o hotărîre cu privire la convocarea conferinței naționale a partidului pentru anul viitor. Această practică nu este nouă, dar la noi a fost uitată și aici posibilități sînt destule. Deci într-o asemenea etapă a reorganizării noi vrem să relansăm ideia conferinței naționale, cu atît mai mult cu cît ea va fi consacrată chiar reorganizării, adică va analiza cum merge această reorganizare. Iată, în forma aceasta vrem noi să încheiem problema reorganizării conducerii economiei la această plenară, astfel încît la începutul cincinalului viitor planificarea să se facă pe noi principii. Aici este vorba de prețuri, credite, sistem de aprovizionare, planificare, bănci - așa cum am spus, despre întregul complex de probleme. Despre plenară atît am vrut să vă spun.

Nu pot să vă bucur cu faptul că la noi au avut loc mari schimbări în ce privește progresul economic și social, dar pot să vă spun că se creează condiții în toate direcțiile - și pe

linia aplicării programelor de cercetare științifică și în ce privește noul mecanism economic. Se desfășoară și acumulează forță procesul de democratizare. Acesta cuprinde toate sferele societății, inclusiv partidul. Sigur, aici au loc și surprize, și unele exagerări, apare și spumă în această activitate, dar direcțiile principale ale procesului ne asigură o intensificare a activității societății și drept rezultat avem un om mai activ din punct de vedere social.

Credem că atunci când vom pregăti raportul pentru a 70-a aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie va trebui să gândim toate acestea. Trebuie cumva să însumăm tot ce am acumulat din punct de vedere teoretic, al gândirii, în etapa actuală de dezvoltare a socialismului, dar să și reflectăm, să sintetizăm experiența politică acumulată pînă acum. Aceasta în primul rînd.

În al doilea rînd, am spus deja că avem unele probleme, unele dificultăți în legătură cu noutățile reorganizării, cu reorganizarea relațiilor noastre, conform înțelegerilor convenite la întîlnirile noastre și îndeosebi la întîlnirea din noiembrie anul trecut de la Moscova. Cred că putem constata că toate țările progresează, că în toate au loc căutări. Într-un caz am progresa mai mult, în altul mai puțin, dar eu repet încă o dată că noi, conducerea sovietică, nu sîntem șocați de acest lucru. Am avut posibilitatea să discutăm aceste probleme, nu numai toți împreună dar și pe bază bilaterală. Iată, acum cu tovarășul Ceaușescu am discutat din nou aceste probleme și am ajuns la concluzia că trebuie să dăm însărcinări să se adîncească și să se lămurească aceste probleme. Am avut asemenea convorbiri și cu ceilalți

tovarăși. Cu tovarășii germani și ieri și astăzi am discutat aceste probleme.

Ce s-a desprins însă din toate acestea? În noiembrie am discutat despre CAER, despre înnoirea acestei organizații. Ii sîntem recunoscători pentru ceea ce a făcut, dar au apărut și asemenea laturi ale activității care frînează aplicarea unor metode noi - eu am în vedere îndeosebi aplicarea progresului tehnico-științific. Ideia principală ar fi de a depăși aceste obstacole birocratice din activitatea CAER. Multe probleme se îneacă în comisiile de la nivelul CAER și rămîn în afara realizării lor chiar colectivele de muncă și ramurile respective, adică tocmai acele verigi reale care trebuie să acționeze pentru colaborare. Eu cred că acum practica noastră merge chiar în această direcție. Există însă multe discuții, toți au destule observații în ce privește reorganizarea CAER, în legătură cu mecanismul valutar, financiar ș.a.m.d.

Aș dori să expun punctul nostru de vedere. Eu cred că principalul este de a conveni că pe noi nu trebuie să ne neliniștească greutățile, dificultățile primei etape. Particularități sînt - și destul de însemnate - în fiecare țară. Sînt și interese naționale și nu le putem ignora. Ce fel de colaborare poate fi aceea, dacă sînt ignorate interesele cuiva? Deci problema este să nu ignorăm aceste interese.

Dar eu simt că nu avem timp. De ce nu avem timp? Este preconizată întîlnirea secretarilor cu probleme economice, iar în iulie ar urma să aibă loc ședința Comitetului Executiv și sesiunea CAER. Aceste probleme sînt pe ordinea ei de zi.

Am rugat pe tovarășul Rîjkov să intre în contact zilele aceste toți primii miniștri și toți spun că slavă domnului că a apărut această propunere. Dar nu este de ajuns. Trebuie să căutăm, să căutăm mereu, ca să putem armoniza propunerile noastre. Deci hă să continuăm această activitate, să o controlăm gândit, cu dor de a găsi noile forme și metode de colaborare, să acumulăm experiență ca să răspundem intereselor tuturor. Întîlnirea secretarilor cu probleme economice este consacrată tot acestor probleme în vederea sesiunii CAER, și dacă nu va fi bine pregătită atunci va fi discreditată.

De aceea cred că ar fi bine ca sesiunea CAER să fie amînată pentru luna octombrie. Pînă atunci ar fi timp să se lucreze mai bine, să se progreseze. Asta am vrut să spun în ce privește această sferă a colaborării. Încă o dată doresc să subliniez ideia conducerii noastre, sovietice, că sarcinile noi pe care le avem nu pot fi rezolvate cu forme vechi de activitate, iar greutățile pe care le întîmpinăm nu trebuie să ne taie, ca să zic așa, dorința de a soluționa problemele. Eu nu intru în detalii pentru că nu este timp astăzi pentru aceste detalii. Rămîne în vigoare înțelegerea noastră din noiembrie de a găsi forme și metode noi de colaborare. Eu am abordat această problemă numai din punct de vedere principal.

Gustav Husak:

Deci propuneți ca sesiunea CAER să aibă loc în octombrie

M.S.Gorbaciov:

Si sesiunea CAER și consfătuirea secretarilor cu probleme economice, care trebuie să aibă loc în ajunul sesiunii CAER.

Încă o problemă în legătură cu situația internațională. Într-un fel sau altul, în relațiile noastre cu partenerii din Occident este prezentă tot mai mult tema reducerii forțelor armate, a armamentelor, a rachetelor cu rază medie de acțiune, operativ-tactice ș.a.m.d. Noi am discutat despre toate acestea ieri consfătuirii noastre.

În cadrul aceste problematici generale, doresc să abordez o problemă - este vorba de raportul de forțe în centrul Europei. Probabil că toți simțim acum că în timp ce noi am prezentat propunerile noastre, cuprinse în inițiativa de la Budapesta, privind reducerea forțelor armate și armamentelor convenționale de la Oceanul Atlantic pînă la Urali, Occidentul caută să mențină totuși negocierile de la Viena. Și ei, ca și noi, știu că există aici o problemă. Situația este următoarea: dacă ar fi să luăm toată Europa, de la Atlantic pînă la Urali, atunci Tratatul de la Varșovia are un efectiv de 3,380 milioane oameni, iar NATO are 3,370 milioane oameni - deci este un raport de 1/1. NATO are avantajul în domeniul aviației tactice de lovire - au mai multe avioane; au o superioritate de cîteva ori în domeniul elicopterelor și, de asemenea, la mijloacele antitanc. Tratatul de la Varșovia, la rîndul său, are superioritatea la rachetele operativ-tactice și cu rază medie de acțiune - are de 7 ori mai multe; are o superioritate de 1,7 ori în domeniul tancurilor. Deci este vorba de acele asimetrii ale parităților pe diferite arme și de aceea noi am propus o formulă bună: să se soluționeze problema nu crescînd armamentele și ajungînd din urmă pe celălalt, ci prin reducerea acestora acolo unde prezintă asimetrii. Occidentalii spun că trebuie să soluționăm problema

asimetriilor reducînd forțele armate ale Tratatului de la Varș. Este o problemă foarte serioasă și a sosit timpul să o rezolvăm dar nu trebuie să ne comportăm ca și cum nu am vedea aceste diferențieri. Avem inițiativa de la Budapesta și trebuie să o promovăm. Cînd noi vedem cele două blocuri militare față în față le vedem în ansamblul lor. Deci trebuie să vedem care este situația exactă, unde este mai mult, unde este mai puțin, să ne gîndim asupra acestor asimetrii și să le lichidăm. Trebuie să aducem această problemă în discuția generală privind situația din Europa - de la Atlantic la Urali. Pentru acest mandat noi ne pronunțăm la viitoarele negocieri, pentru că aceasta este situația reală. Nu trebuie să stăm în fața partenerilor din Occident cu capul plecat. Trebuie să ținem seama de situația reală mai ales acum cînd au loc contacte foarte largi. Cred că trebuie să convenim asupra acestei poziții. Sigur, să recunoaștem că sînt aceste superiorități într-un domeniu sau altul, să le spunem că avem inițiativa de la Budapesta, că așteptăm de la ei un răspuns. Dacă am pune problema că există în Europa o supra-saturație de efective militare și dacă am acționa numai pentru centrul Europei, atunci am distruge concepția de la Budapesta care privește Europa în ansamblul ei. Noi sîntem interesați în negocieri privind situația din întreaga Europă, nu numai din centrul ei. Aceasta, în ce privește perspectiva.

În al doilea rînd, ce fel de semnal dăm noi popoarelor noastre? Ce se întîmplă acolo, nu este nici un fel de progres. Din nou trebuie să explicăm situația popoarelor noastre, în special ei cel mai acut. Privită în contextul general al Europei, situația este însă normală.

Eu am vrut să facem un schimb scurt de păreri în legătură cu această problemă și dacă este acceptabilă o asemenea abordare, atunci vom considera că ne-am înțeles.

Câteva cuvinte aș dori să spun despre relațiile noastre cu China. Cred că procesele merg într-o direcție justă. Eu cred că faptul că noi am elaborat linia de principiu conform căreia pornim de la recunoașterea importanței relațiilor cu una dintre cele mai mari țări socialiste, de la aprecierea situației reale și a rolului Chinei în lume, de la faptul că relațiile cu China pot fi întemeiate numai pe bază de egalitate și independență a dus la activizarea contactelor noastre și cred că toți ne simțim bine. Putem spune că acum China este mai aproape de noi. Relațiile cu această țară trebuie să țină seama de independența reciprocă și, de altfel, aceasta corespunde concepției noastre pentru că noi ținem seama de independența și suveranitatea fiecărui partid, a fiecărei țări, dar și de colaborare. De aceea trebuie căutate noi căi de apropiere. Vizitele în China și ale chinezilor în țările noastre trebuie folosite în acest sens. Eu cunosc toate discuțiile care au avut loc - tovarășii ne-au informat despre faptul că a fost promovată politica noastră convenită. Deci procesele merg într-o direcție bună. Este bine că nu a existat o competiție - cine să meargă mai repede acolo, cine să aibă relații mai bune, pentru că nu este vorba să primească un premiu. Acest lucru ar fi nereserios în politică.

Eu am vrut să vă informez doar despre faptul că se extind relațiile noastre cu China, schimburile de vizite. Practic, în afară de raporturile la nivelul conducerii, pe toate celelalte

linii - economie, știință, cultură - relațiile se intensifică. Ei studiază foarte amănunțit reorganizarea noastră, analizează totul, se sfătuiesc uneori cu noi. Deci are loc un proces de apropiere. În felul acesta noi limităm posibilitățile țărilor occidentale de a folosi aspectele negative.

Aș spune așa - că această linie trebuie continuată. Așa am vorbit cu tovarășul Jivkov după întoarcerea sa din China; în legătură cu întreaga situație și mutațiile care au loc pe plan global în acest mare raion asiatic și al Oceanului Pacific se pune problema dacă nu ar merita să ne gândim care va fi situația în continuare, să formulăm cumva o concepție îndreptată spre viitor. Acolo sînt interese ale SUA, ale Chinei, ale Japoniei, dar și ale Indoneziei, ale altor grupuri de țări. Chiar și prietenii din China, din alte țări salută inițiativa de la Vladivostok, dar ne reproșează că nu îi dăm un conținut concret și nu o materializăm. Deci există un teren bun pentru desfășurarea activității în cadrul consolidării forțelor păcii, ale colaborării

Gustav Husak:

Propun ca aceasta să fie o temă a schimbului nostru de păreri.

M.S.Gorbaciov:

Poate că este bine să facem un schimb de păreri și despre situația din această regiune, despre China, despre politica noastră în legătură cu acestea. Acest schimb de păreri nu poate decît să ne îmbogățească pe fiecare și scopul lui nu este acela ca fiecare să-și dea semnătura pentru un lucru sau pentru altul. Discutăm pentru a ne clarifica fiecare gândurile.

În ce privește Kampuchia. Recent a fost la Moscova secretarul general al Partidului Comunist din Vietnam. Mi-a lăsat o foarte bună impresie. El apreciază situația de pe poziții realiste. Acolo se conturează un program concret și realist. A făcut o analiză critică a situației și a spus că dorește foarte mult să iasă din situația în care se află. În raporturile cu țările socialiste el apreciază corect atât potențialul cât și prioritățile. Nu mai pun problema să construiască un combinat de 4 milioane tone oțel, să le dezvoltăm nu știu ce ramuri ale economiei, iar viața să rămână undeva în afara preocupărilor lor.

Referitor la Kampuchia am spus în expunerea mea despre ce este vorba. Acolo se conturează o soluție. Guvernul din Kampuchia lucrează acum asupra unor probleme și va prezenta unele propuneri. După aceste propuneri urmează să aibă loc o întâlnire trilaterală: Kampuchia, Vietnam și Laos. La această întâlnire se va discuta problema reglementării situației. Ei contează în continuare pe sprijinul țărilor socialiste. Cu Sianouk sînt gata să intre în contact, dar în mod categoric au o poziție ireconciliabilă față de Pol Pot. Sigur, 1-2 oameni din grupul său pot fi acceptați, dar Pol Pot nu este acceptat. Există încă teama de coaliție. În orice caz, am constatat la vietnamezi ideea că trebuie să realizeze un progres real în problema kampuchiană. Peste 2-3 luni Kampuchia va încheia elaborarea acestor propuneri și s-ar putea să se consulte și cu noi. Deci trebuie să mai așteptăm, să vedem cum va evolua situația. Aceasta în legătură cu China.

Si, în fine, ultima problemă. Fiind deja aici, am primit o telegramă de la Ortega, prin Moscova. Telegrama este mare, nu

vreau să o citesc în întregime, dar el spune așa: sprijinim eforturile țărilor Tratatului de la Varșovia privind asigurarea păcii și securității internaționale. Aceasta în primul rând. În al doilea rând, spune că probleme grele ce pun în pericol cuceririle revoluționare cer în mod urgent să-i ajutăm, să găsim posibilități pentru a le da 54 milioane dolari acum - vreo 255 milioane dolari au nevoie pentru tot anul, îndeosebi pentru plățile petrolului importat. El roagă pe toți conducătorii participanți la consfătuirea de la Berlin să creeze un fond de valută și de petrol pentru a veni în ajutorul Republicii Nicaragua. El mai spune că Uniunea Sovietică și RDG și-au îndeplinit obligațiile, în timp ce alții au făcut mai puțin. Eu pur și simplu vă invit să ne gândim la această situație. Noi nu vom adopta o hotărâre - fiecare va face cum crede de cuviință, dar trebuie făcut ceva. Deci iar Nicaragua!

Cu aceasta eu închei și vă mulțumesc pentru atenție.

Tov. Erich Honecker:

Mulțumesc în mod cordial tovarășului Mihail Sergheevici Gorbaciov pentru cuvântul său. Are cuvântul tovarășul Nicolae Ceaușescu.

(Cuvântarea tovarășului Nicolae Ceaușescu este redată separat).

Tov. Erich Honecker:

Mulțumesc tovarășului Ceaușescu pentru cuvântul său și îl rog pe tovarășul Jivkov să ia cuvântul.

Todor Jivkov:

Eu aș vrea să exprim mulțumiri tovarășului Gorbaciov pentru informarea făcută în legătură cu apropiatul plenară a CC al PCUS

Problemele care vor fi discutate acolo sînt interesante pentru noi. Așteptăm hotărîrile plenarei. Sînt convins că va fi continuată linia ce se promovează acum, așa cum au numit-o tovarășii sovietici, a reorganizării. Eu sînt de acord cu considerentele expuse de tovarășul Gorbaciov aici.

Aș vrea să mă opresc aici numai asupra unei singure probleme. Eu sînt ultimul care am fost în China și am cele mai proaspete impresii despre părerile lor, despre situația din China. Într-adevăr ceea ce s-a spus aici ne bucură și nu pot să nu ne bucure aceste contacte și colaborarea care a început între țările noastre și China. Faptul că China iese din izolarea sa nu numai față de Occident, dar depune și eforturi pentru a ieși din izolarea față de țările socialiste este de remarcă. Este foarte importantă declarația lui Deng Xiaoping, care a spus în fața mea: noi sîntem veterani, tovarășe Jivkov, și trebuie să facem tot posibilul pentru a ne împăca și pentru o colaborare reciprocă. Să uităm trecutul, pentru că în acest trecut avem o vină și noi și voi. Hai să colaborăm!

După aceea tovarășii chinezi au dezvoltat teza că nu pot să dezvolte mai mult relațiile cu Uniunea Sovietică pentru că este un obstacol - și acesta este Kampuchia. Aș vrea să fiu bine înțeles: noi vom sprijini dezvoltarea colaborării cu China, dar nu putem lăsa la o parte problema relațiilor sovieto-chineze - adică să dezvoltăm fiecare dintre noi relații rodnice cu China și, în același timp, China să nu întreprindă măsuri similare și în ce privește relațiile cu Uniunea Sovietică. Deci trebuie să avem o politică unitară în ce privește relațiile cu China. Sigur, nu este vorba de a da un ultimatum, nici nu vom face acest lucru, dar problema este destul de serioasă.

Eu am încercat să explic tovarășilor chinezi aceste relații și aceste obstacole de care vorbesc ei. Le-am spus că toate acele pot fi discutate la masa tratativelor, printr-un dialog deschis dar a le pune drept condiție preliminară în relațiile cu o asemenea țară și un asemenea partid cum sînt Uniunea Sovietică și PCUS nu este o abordare acceptabilă și corectă.

Deci noi salutăm evoluțiile care au loc acolo, așa cum salutăm și dezvoltarea colaborării, dar nu putem să acceptăm situația că ei promovează o cu totul altă politică față de Uniunea Sovietică și am vrea să fim clari aici.

În al doilea rînd, sînt de acord cu tovarășul Gorbaciov că China trebuie privită din punctul de vedere al perspectivei și trebuie să facem tot ce este posibil ca China să se apropie mai mult de noi decît de americani. Acum aș vrea să spun - vă să mă înțelegeți corect - că imediat după vizita mea americani au creat un comitet pe baze obștești pentru relațiile cu China în care intră Kissinger, toți președinții și miniștrii secreta de stat ai SUA. Noi sîntem oameni politici și nu putem să nu vedem că SUA fac tot ce este posibil pentru ca - dacă nu pot să atragă pe deplin China în concepția lor strategică - să țină această țară cît mai aproape de ei. Am spus tovarășilor chinezi că ei se deschid pentru capitaliști, că iau tehnologie de acolo foarte bine, noi salutăm acest lucru, dar totuși noi sîntem țări socialiste și avem o singură magistrală, o singură linie și că prin politica lor nu trebuie să creeze greutăți socialismului.

Deci acolo, în discuții, a rezultat că ei vor menține contacte cu toate țările socialiste, dar au rețineri față de raporturile cu Uniunea Sovietică. Eu le-am spus că nu putem fi

de acord cu aceasta. Cînd discutăm cu ei, noi trebuie să le spunem poziția noastră și să depunem eforturi să-i convingem că nu pot exista asemenea probleme care să constituie obstacole în dezvoltarea relațiilor și cu Uniunea Sovietică.

În ce privește CAER, două cuvinte doresc să spun. Ce greutăți avem acum? Cred că și alte țări au văzut acest lucru - progresul tehnico-științific, revoluția tehnico-științifică au intrat în contradicție cu structura noastră de producție din Bulgaria, cu formele actuale de planificare și conducere, cu organizarea cercetării științifice, cu sistemul de învățămînt ș.a.m.d. Deci în Bulgaria sîntem siliți să căutăm noi soluții și să ne reorganizăm. Dar aceasta se referă și la CAER - dacă noi nu schimbăm formele, nu putem da un nou conținut activității în CAER. Afectează aceasta oare suveranitatea țărilor noastre? Așa cum noi facem reorganizarea în țările noastre și nu afectează proprietatea socialistă, eu sînt convins că dacă reînnoim formele și le dăm un nou conținut activitatea CAER nu are decît de cîștigat și vor cîștiga și acele țări care sînt metropole. Uniunea Sovietică este o mare metropolă, dar și noi sîntem mici metropole. Deci să schimbăm formele, dar să ținem seama și de conținutul nou pe care trebuie să-l dăm acestora. Noi pierdem din cauza aceasta.

Noi am creat întreprinderi cu Uniunea Sovietică, cooperăm, dar această cooperare merge pe linie administrativă. Acum se întîmpină greutăți. Avem probleme legate de prețuri - întreprinderile nu pot să stabilească legături pentru că trebuie să aștepte indicații de la ministere, aprobări de la ministere. Eu cred că

aceste forme încep să bată pasul pe loc și dacă nu desfacem acest nod nu putem avansa. Trebuie deci să mergem la forme noi, altfel nu putem dezvolta acest proces integraționist și nu putem găsi acele instrumente care ne trebuie în etapa actuală.

În ce privește celelalte probleme, sînt de acord cu ceea ce s-a spus aici. Nu mai mult timp la dispoziție, așa că vă mulțumesc pentru atenție.

Erich Honecker:

Mulțumesc, tovarășului Jivkov pentru cuvîntul său. Are cuvîntul tovarășul Kadar.

Janoș Kadar:

Dragi tovarăși, eu aș dori să încep prin a mulțumi tovarășului Gorbaciov pentru cuvîntul său introductiv.

În ce privește îmbunătățirea colaborării noastre politice și noi apreciem că aceasta a devenit mai dinamică, mai plină de conținut, mai rațională. Sînt de acord că noi trebuie să mergem înainte, să nu rămînem pe loc. Nu din politețe spun aceasta, dar îmbunătățirea conținutului colaborării noastre ne ajută foarte mult, iar faptul că tovarășii sovietici sînt destul de flexibili ajută la soluționarea multor probleme.

În ce privește mecanismul legăturilor noastre politice, eu aș spune că asemenea întîlniri ne sînt absolut necesare. Ne întîlnim cu ocazia consfăturilor Comitetului Politic Consultativ dar ne putem întîlni și separat. Eu nu aș fi împotriva ideii tovarășului Ceaușescu ca o dată pe an să ne întîlnim în mod special pentru a discuta perspectivele activității noastre...

./.

M.S.Gorbaciov:

Si noi acceptăm ideia, iar întâlnirea de la Moscova a fost chiar de acest gen.

Janoş Kadar:

Da, așa a fost. Deci eu sînt pentru această idee, dar să păstrăm și această formă operativă de întâlnire, cum este cea de față.

În altă ordine de idei, ar trebui să nu avem o atitudine formală față de aceste întâlniri. Cu cît ne întîlnim mai des cu atît colaborarea noastră trebuie să fie mai bună. Iată, la noi, la Comitetul Central, structura este ceva mai simplă. Noi acum ne ocupăm de problemele economice, iar secretarul nostru de profil se ocupă cu toate aceste probleme, dar el se duce ba la o consfătuire, ba la alta și nu mai are timp să se ocupe de problemele lui economice. Deci trebuie să facem numai întâlniri eficiente, atunci cînd sînt strict necesare.

Eu salut faptul că formele de colaborare în cadrul Tratatului de la Varșovia s-au dezvoltat. Salut și ceea ce a spus tovarășul Gorbaciov la consfătuire - că trebuie să dezvoltăm în continuare această colaborare.

Sînt de acord cu ceea ce a spus tovarășul Gorbaciov în legătură cu securitatea europeană. Este clar că nu ne putem limita numai la Europa centrală. Trebuie să ne gîndim bine la toate aceste lucruri și eventual să le discutăm, să le examinăm la o consfătuire sau la o întâlnire suplimentară. Oricum însă, nu putem să ne limităm numai la Europa centrală.

Mulțumesc tovarășului Gorbaciov pentru informarea făcută

cu privire la problemele chineze și în legătură cu Nicaragua. În ce privește China, eu sînt de acord cu ce s-a spus aici. Ne întîlnim de mulți ani și facem schimb de păreri cu dumneavoastră. Sigur că Chinei nu îi putem pune condiții. Ei știu ce doresc. Nu am fost în China, dar la Budapesta m-am întîlnit cu membri ai conducerii chineze și le-am spus că mulți ani între noi au fost controverse. Si ei au spus despre noi că sîntem țară capitalistă. Cînd le-am vorbit despre relațiile cu PCUS, ei au spus că știu și că iau la cunoștință despre toate acestea. Eu cred că vizita secretarului general adinterim al Partidului Comunist Chinez în țările socialiste europene este un prilej pentru a discuta pe larg aceste probleme. Cînd am vorbit cu un conducător de răspundere din China, la Budapesta, i-am spus că noi vedem viitorul nu așa că China trebuie neapărat să intre în Tratatul de la Varșovia, ci pur și simplu să dezvoltăm relațiile noastre ca relații între țările socialiste.

Eu apreciez mult faptul că în relațiile internaționale China și-a schimbat poziția și există acum o mare apropiere între pozițiile noastre.

În ce privește Kampuchia, eu cunosc toate aceste puncte de vedere. Noi sprijinim considerentele Kampuchiei și așteptăm să-și elaboreze propunerile.

În legătură cu Nicaragua, cred că noi toți am primit de la ei o comunicare corespunzătoare. Si nouă ne-a trimis tovară Ortega o scrisoare prin care cere de la Ungaria un ajutor de 50 de milioane dolari. În afară de aceasta și tovarășul Castro a ridicat problema și spune că pentru Nicaragua are nevoie de 60 milioane tone petrol, iar noi să dăm petrol în valoare de

10 milioane dolari. Este clar și sigur că nu este o crimă că ei fac schimb acolo între ei, dar noi nu putem ca într-un an să dăm vreo 50-60 milioane dolari. Nu putem, oricît am vrea. În 1985 am dat 30.000 tone petrol, anul trecut am dat vreo 50.000 tone, dar noi nu avem petrol și nu putem să le dăm acest ajutor. Sigur, vrem să-i ajutăm, dar în măsura posibilităților noastre. Săptămîna viitoare vine un tovarăș de la ei la noi și le vom da răspunsul.

În ce privește CAER, eu sprijin pe deplin amînarea sesiunii pentru că pur și simplu nu este posibil să o ținem acum. Tovarășul Rîjkov a luat într-adevăr legătura cu primul nostru ministru și i-am dat răspunsul pe loc, în sensul că sîntem de acord. Încă nu s-au conturat concluziile, se desfășoară încă o largă activitate, idei sînt multe, văd că și tovarășii sovietici lucrează asupra acestor probleme. Sigur, trebuie să continuăm această activitate și probabil că în toamnă vom avea o imagine mai bună, mai cuprinzătoare asupra acestor probleme. Eu, de asemenea, aș vrea să spun că ceea ce am realizat pînă acum nu se poate considera că este zero. Trebuie să păstrăm ceea ce este bun și să dezvoltăm ce am făcut bun pînă acum. Noi putem să numim cum vrem mecanismul sau aparatul acesta al CAER - trebuie schimbat sau dezvoltat, sau perfecționat, dar dacă nu este clar conținutul activității noi pe care vrem să o dezvoltăm, atunci ce mecanism este acela cînd nu se știe despre ce este vorba?

De cîteva ori am spus că sînt cîteva probleme importante. Este, în primul rînd, problema formării prețurilor, pentru că fără adevărate prețuri este greu să asigurăm colaborarea. Trebuie totuși să ne apropiem de prețurile care există pe piața mondială pentru că altfel nu putem să ne desfășurăm activitatea.

În al doilea rînd, este vorba de condițiile de plată. Acestea sînt și sub formă de decontări reciproce și sub alte forme. Tovarășul Rîjkov ne-a cerut să pregătim un material, pentru că din 1974 tot ridicăm această problemă, dar eu cred că în acest probleme trebuie să se realizeze treptat anumite progrese. De exemplu, în prima etapă ar trebui să apropiem cam cu 10 la sută valutele naționale de rubla transferabilă. Trebuie să analizăm aceste soluții.

Tovarăși, aș vrea să vă spun că în ultimii ani situația noastră economică este foarte grea. Unii tovarăși știu despre acest lucru, am mai discutat. În ultimii ani este însă foarte greu la noi. După analizele noastre, aceasta se datorește atît activității noastre slabe, dar și faptului că economia noastră este astfel structurată încît cea mai mare parte a venitului național provine din comerțul exterior. Or, se știe, conjunctura externă este de așa natură încît sînt greutăți, probleme pe piața mondială, iar dinamismul dezvoltării multor țări s-a redus. Situația este acum de așa natură încît obligațiile noastre de plată sînt mai mari decît ceea ce producem. De aceea balanța de plăți a țării s-a înrăutățit. Într-o anumită măsură am reușit anul acesta să oprim acest proces, dar apoi situația a început să se înrăutățească din nou. Eu subliniez acest lucru nu pentru că doresc să vă spun niște lucruri neplăcute.

Sigur că și în cadrul CAER trebuie să ne îndeplinim obligațiile atît față de țările socialiste cît și față de țările cu orientare socialistă, față de Vietnam, de alte țări, cărora le acordăm ajutor. Aici aș vrea să amintesc că cel mai mare partener al nostru este Uniunea Sovietică, care ocupă 1/3 din comerțul

nostru exterior. Mulți ani schimburile erau echilibrate și România urma pe locul doi, după Uniunea Sovietică, în comerțul nostru exterior, dar acum avem un activ de 5 milioane ruble. Noi am vrea ca această balanță să se îmbunătățească, dar volumul schimburilor a început să bată pasul pe loc.

Aș vrea să mai amintesc că în iulie vom avea plenara Comitetului Central și probabil nu numai o singură plenară, pentru că noi trebuie să adoptăm acum un program desfășurat, cum îi spunem noi. Vrem să arătăm țării, poporului care este situația și ce avem de gând să facem pentru îndreptarea ei. Trebuie să facem și o regrupare a cadrelor, inclusiv pînă la nivelul superior. Deci cu aceste probleme ne vom ocupa la plenara din iulie. Nu avem încă o hotărîre, dar probabil că va trebui să ținem pe loc creșterea nivelului de trai pentru că altă ieșire nu avem. Pe de altă parte, trebuie să facem o diferențiere, să introducem un sistem de impozite care să vină în ajutorul întreprinderilor care lucrează bine, pentru că asupra acelor întreprinderi care lucrează prost trebuie să exercităm presiuni prin acest sistem de impozite. Sigur că toate întreprinderile vor fi supuse impozitelor, dar în mod diferențiat. Oamenii și întreprinderile care lucrează bine trebuie să fie stimulați. De aceste probleme este legată introducerea acestui nou sistem de impozite pe care vrem să o realizăm, astfel că întreprinderile care lucrează bine să se dezvolte, iar cele care lucrează prost să simtă că lucrează prost. În ce privește oamenii muncii, noi am vrea să facem tot așa - cei care lucrează bine să câștige bine. De exemplu, la noi s-a creat o mare disproporție: un hamal câștigă mai mult

decît un inginer. La noi intelectualitatea tehnică trăiește în niște condiții foarte proaste și cîștigă foarte puțin. De aceea trebuie să stabilim un sistem diferențiat de impozite. Iată ca ar fi, deci, principalele noastre preocupări. Noi vorbim despre acestea în mod deschis și vrem să asigurăm o acțiune unitară a tuturor organelor noastre de conducere astfel încît să avem de partea noastră sprijinul tuturor oamenilor muncii, al opiniei publice. Oamenii sînt de acord că trebuie găsită o ieșire. Ei încep deja să se teamă de perspectivă și se întrebă: încotro ne îndreptăm, ce facem? Pentru ei cea mai importantă problemă este aceasta: ce facem, încotro ne îndreptăm? Deci trebuie să schimbăm corelația dintre diferite probleme și sectoare.

De curînd am fost în Suedia. Nu am vorbit public despre unele lucruri pentru că nu am vrut să supăr pe nimeni, dar am văzut că ei trăiesc foarte economic. La întîlnirile politice, la dineu și alte acțiuni de protocol serveau foarte puțin, o bucățică de carne și cam atît, iar becurile erau de 25 W, era aproape semiîntuneric. Economisirea are o tradiție acolo și Suedia este o țară bogată. Dar cu toate că este o țară bogată, au un regim de economii foarte sever. Cînd m-au sărbătorit cu ocazia zilei mele de naștere, am spus în cuvîntul meu, nu s-a publicat, că atunci cînd am mers prin Stockholm, la ora prînzului nici o mașină nu se vedea pe stradă, deși ei au de două ori mai multe mașini pe cap de locuitor decît noi. Străzile erau goale pentru că acolo toți lucrează, pe cînd la noi strada este mereu plină. Deși nu este sezon turistic, străzile noastre sînt mereu pline...

Todor Jivkov:

Iată pentru ce am luptat !

Janoş Kadar:

Aici este vorba de o abordare elementară a lucrurilor, nu este o chestiune de fond.

M.S.Gorbaciov:

În legătură cu observațiile dumneavoastră, aş dori să vă spun că ei merg totuşi pe o linie foarte severă. De exemplu, chiar dacă au şomeri, se pronunţă pentru introducerea progresului tehnico-ştiinţific. Ei au desigur contradicţiile lor, dar insistă foarte mult pe progresul tehnic.

Janoş Kadar:

Sigur, cînd este cazul, ei schimbă şi structura de producţie, ceea ce trebuie să facem şi noi. De exemplu, ei au lichidat industria constructoare de nave şi acum se gîndesc ca acest mare complex care este VOLVO să nu producă numai autoturisme ci şi altceva pentru că îşi dau seama că peste un timp maşinile nu se mai vînd. Deci trebuie să se adapteze, să producă altceva. Aşa trebuie să facem şi noi, dar o parte din membrii conducerii la noi nu iau în seamă aceste probleme şi nici un fel de conducător nu vrea să arate în faţa subordonaţilor săi că este un om rău.

Vă rog să mă iertaţi că termin cu aceasta, dar am vrut să vă informez despre hotărîrile pe care vrem să le adoptăm şi să nu vă miraţi că introducem un sistem de impozite.

Erich Honecker:

Vă mulțumesc. Mai dorește cineva să ia cuvîntul?
Poftiți, tovarășe Husak.

Gustav Husak:

Cîteva cuvinte aș dori și eu să spun foarte pe scurt. Mulțumesc tovarășului Gorbaciov și celorlalți tovarăși pentru tot ceea ce au spus aici. Eu nu am observații față de cele spus aici și nici în ce privește propunerea tovarășului Gorbaciov privind reducerea forțelor armate și armamentelor în Europa centrală, cu atît mai mult cu cît aceasta este o problemă milit care trebuie pusă. Deci noi sprijinim ideia reducerii armamente convenționale și efectivelor militare atît în centrul Europei, cît și în întreaga Europă.

În Occident circulă fel de fel de speculații în legătură cu vizita tovarășului Gorbaciov în Cehoslovacia. Noi nu avem probleme pe care să nu le putem rezolva. Este adevărat, noi avem o concepție a reducerii generale, dar trebuie să fim mai activi și în promovarea acestei concepții comune.

Noi apreciem pozitiv activitatea desfășurată pînă acum și rezultatele ei. Mă scuzați dacă am să spun că au fost totuși prea multe comisii, s-au convocat prea multe comisii și ar trebui să găsim cumva forme mai operative, mai flexibile. Eu sînt înșăbucuros că la consfătuirea din aceste zile am adoptat documente respective.

Pe noi, în Cehoslovacia, ne preocupă cel mai mult probleme economice și aceasta nu pentru că nu am reușit să le rezolvăm. / și probleme complexe, greutăți, dar ne bătăm capul cu reorganizarea întregului mecanism economic, cu perfecționarea lui și asupra

lucruri nu am avut o imagine completă. Le studiem. Pregătim acum și noi o lege cu privire la întreprinderile de stat, în condițiile noastre desigur, dar se aseamănă foarte mult cu proiectul de lege sovietic referitor la întreprinderile de stat.

De asemenea, ne batem capul cu democrația la locul de producție, cu găsirea unor forme organizatorice, care să includă și eligibilitatea conducătorilor.

Și la noi se pune această problemă a raporturilor dintre conducerea centrală și conducerea la nivelele inferioare. Sigur, cu cât pătrundem mai adânc în aceste probleme, cu atât ni se par mai complexe. Tovarășii noștri lucrează asupra acestor probleme, ne batem capul cu ele. Trebuie să stabilim ce probleme urmează să se soluționeze pe plan central și ce probleme trebuie să fie date spre soluționare nivelelor inferioare. Aceste lucruri trebuie privite într-o conexiune clară și în strânsă legătură cu problemele introducerii progresului tehnico-științific, cu atât mai mult cu cât în unele sfere nu reușim acest lucru. Prima noastră preocupare rămîne însă îndeplinirea planului de dezvoltare economico-socială. După 40 de ani de construcție socialistă, de dezvoltare planificată, avînd experiența noastră și studiind experiența celorlalte țări socialiste, trebuie să găsim cele mai bune soluții. Noi încheiem acum activitatea de pregătire a legii privind întreprinderile de stat și după aceea vom elabora o lege cu privire la cooperativele agricole de producție. Apoi vom elabora încă o lege cu privire la alte cooperative, din alte sfere de activitate. Pregătim aceste proiecte de legi pe care le vom discuta mai întâi în cadrul conducerii partidului și după aceea le supunem dezbaterii generale a maselor populare, a opiniei publice. Activitatea de

pregătire a acestor proiecte de legi va continua și preconizăm ca în toamnă să avem o plenară a Comitetului Central la care să examinăm aceste probleme, după care vom adopta probabil aceste legi. Sigur, noi vrem să le adoptăm anul acesta.

Această problemă este legată și de ceea ce s-a discutat la plenara tovarășilor sovietici din ianuarie. Și noi dorim să examinăm această problemă în întreaga ei complexitate, adică privind toate problemele de cadre de sus până jos și de jos până la centru. Oamenii înțeleg acest lucru, înțeleg necesitatea unor înnoiri. Cea mai mare propagandă o face la noi tovarășul Gorbaciov pentru că noi lăsăm toate acestea să se publice și în presă, arătăm și la televiziune. Dar întreprinderile, auzind despre această lege, au început să se gândească ce este avantaj pentru ele, ce nu este avantajos, cine le va asigura materialele tehnice ș.a.m.d. Sigur, aceste probleme trebuie bine precizate în cadrul acestor legi. Vechiul sistem de planificare, vechile metode nu ne mai satisfac. Trebuie să procedăm în așa fel încât să nu ajungem la fenomene de criză economică. Aș spune că aceasta este problema centrală care preocupă și trebuie să preocupe organele noastre centrale.

În ce privește reorganizarea sau îmbunătățirea activității CAER. La întâlnirile care au avut loc, noi am fost pe deplin hotărâți să contribuim la îmbunătățirea acestor activități, am căutat să ne aducem contribuția în acest sens. Înainte de întâlnirea noastră am cerut o informare în legătură cu stadiul problemelor, dar această informare nu era prea veselă. Erau diferite abordări, diferite păreri, diferite concepții. Deci în acest domeniu progresăm foarte încet. A venit tovarășul Antonov pe 1

noi la începutul anului, am acceptat propunerile lui, am stabilit 13 comisii de lucru care trebuiau să dea anumite rezultate pînă în martie, dar progresul și activitatea se desfășoară foarte greu. Eu nu sînt pentru ca aceste întîlniri să fie accelerate sau să fie forțate, pentru că chiar dacă s-ar fi întîlnit secretarii cu probleme economice acum, întîlnirea s-ar fi încheiat fără rezultate concrete.

Ceea ce spunea tovarășul Gorbaciov despre frînele birocratice din CAER este adevărat, le resimțim și noi și uneori ne și încurcă în activitatea noastră proprie, pentru că aceste organe care sînt acum în CAER așa cum au învățat să lucreze timp de 40 de ani, așa vor lucra și în continuare. Cred că aceasta este o problemă mai largă și nu afectează numai Cehoslovacia. Noi promovăm și la CSP și la ministere ideia necesității unor înnoiri, a unor forme noi, dar poate că nu am făcut prea mult în această privință.

În ce privește întreprinderile comune, ideia este acceptată în principiu, dar cînd lucrurile încep să fie discutate în amănunt apar tot felul de complicații. De aceea trebuie să găsim căi pentru a face ca aceste discuții să fie eficiente și să ducă la găsirea unor soluții adecvate, comune.

În ce privește acțiunile de cooperare, inclusiv în domeniul tehnico-științific, Cehoslovacia s-a înscris la foarte multe teme și acțiuni de cooperare. Toate instituțiile și întreprinderile noastre sînt acum răspîndite în toate aceste acțiuni de cooperare. Pe noi ne critică tovarășii sovietici că este greu pînă ajung la noi, iar noi îi criticăm pe tovarășii sovietici că realizează greu ceea ce a spus tovarășul Gorbaciov, însă trebuie să găsim

soluții pentru că atunci cînd problema ajunge concret la locul de producție, adică între întreprinderi, aici deja nu se mai poate soluționa. Fiecare acționează după capul lui și nu știe ce să facă.

În 40 de ani care au trecut de la război, în toate țările noastre au apărut și structuri paralele și sisteme de conducere diferite, sisteme diferite de formare a prețurilor, condiții de viață diferite și a le apropia dintr-o dată nici nu putem și nu nu știm deocamdată cum se poate face acest lucru. Deci acestea sînt problemele care ne chinuie pe noi toți și pe care trebuie să le rezolvăm. Dacă facem o reorganizare la noi, în interiorul țărilor noastre, trebuie să ne gîndim și la anumite reorganizări în cadrul CAER, să facem o anumită legătură, în cadrul colaborării între politicile noastre economice.

La întîlnirea din noiembrie, de la Moscova, tovarășul Gorbaciov în mod just a dat ca exemplu negativ Cehoslovacia pentru că 60 la sută din producția sa este în ramura construcțiilor de mașini, dar eu văd că nu numai în Cehoslovacia, ci și în alte țări socialiste se extinde sortimentul construcțiilor de mașini. Să luăm, de exemplu, Iugoslavia. M-am întîlnit nu demult cu conducătorii iugoslavi. Vor să dezvolte și ei mult colaborarea pe linia CAER, dar problema comerțului constă în aceea că nu mai avem ce să ne livrăm reciproc pentru că și noi și ei producem cam același lucru. Eu vorbesc despre iugoslavi pentru că ei nu sînt aici! Cu premierul iugoslav am vorbit înșă deschis despre aceste probleme. Trebuie să găsim forme superioare de specializare și treptat să stabilim legături directe și forme concrete, bine precizate, de colaborare, altfel nu avem despre ce vorbi. Ei au dezvoltat mult turismul. Nu așa

vrea să simplific lucrurile, dar cînd vorbim despre activitatea CAER nu putem să nu amintim despre toate acele diferențe care s-au creat timp de mulți ani între țările noastre. Cînd îi criticăm pe tovarășii noștri, ei ne spun așa: dumneavoastră, secretarii generali, conveniți principiile de bază și după aceea noi vom acționa. Eu vorbesc despre acestea pentru că le consider probleme care ne preocupă pe toți. Însă reorganizarea pe care am început-o la noi trebuie să o ducem mai departe. Întîi experimentăm la anumite întreprinderi și după aceea căutăm să generalizăm treptat. La unele întreprinderi apar și împotriviri chiar din partea oamenilor muncii, dar trebuie să analizăm problemele, să le soluționăm.

În ce privește relațiile cu China și problema Kampuchiei, eu sînt de acord cu ce s-a spus aici. Atît Nicaragiei cît și celorlalte țări - din Nicaragua pînă în Oceanul Pacific - noi le acordăm ajutor, îi ajutăm pe toți, dar nu putem satisface toate cererile lor și mai ales în cantitățile pe care le cer.

Aș vrea să mai spun că, în legătură cu ceea ce a spus tovarășul Gorbaciov, această întregă reorganizare economică va crea condiții pentru o mai bună colaborare în noul cincinal. Noi ne propunem un asemenea scop și elaborăm aceste planuri ținînd seama de colaborarea noastră reciprocă. Așa că trebuie din timp să luăm măsuri pentru coordonarea planurilor. La Moscova în noiembrie am discutat despre faptul că vom elabora o concepție privind diviziunea internațională a muncii. Noi am dat sarcina tovarășilor noștri și mi-au spus că pînă la sfîrșitul anului va fi o concepție clară, dar deocamdată nu pot spune că sînt prea multe lucruri clare în această privință. Deci trebuie intensifi-

cată activitatea și nu avem nici un model, nici o rețetă după care să ne ghidăm. Trebuie ca noi toți, fiecare la el acasă și împreună să ne consultăm în aceste probleme. Vă mulțumesc.

Erich Honecker:

Vă mulțumesc. Are cuvântul tovarășul Jaruzelski.

Wojciech Jaruzelski:

Eu am să încep cu întâlnirile secretarilor generali. Consider că este bine că au loc asemenea întâlniri operative și cred că ar fi bine să le unim cu întâlnirile din cadrul Tratatului de la Varșovia. Sînt însă de acord și cu ideia tovarășului Ceaușescu, așa cum am făcut la Moscova în noiembrie trecut, să ne întîlnim în mod special pe probleme fundamentale, pe care le stabilim în prealabil, și să avem posibilitatea să desfășurăm o discuție mai largă, iar în măsura posibilului să adoptăm și niște hotărîri.

Eu folosesc această posibilitate pentru a vă invita la următoarea consfătuire a Comitetului Politic Consultativ care, potrivit regulamentului, va avea loc la Varșovia.

De la început aș vrea să exprim speranța că rezultatele consfătuirii de la Berlin vor constitui o serioasă bază, un serios pas înainte în direcția destinderii și a reducerii armamentelor. Noi am intrat într-o etapă importantă a acestui proces și putem spune că am blocat Occidentului posibilitatea de a găsi argumente suplimentare care să complice soluționarea multor probleme ale dezarmării.

După cum știm, înainte erau trei elemente principale folosite de Occident pentru a bloca procesul dezarmării - în primul rînd era controlul, în al doilea rînd erau armamentele

convenționale și în al treilea rînd erau criteriile geografice, de spațiu. Acum toate aceste probleme au fost rezolvate - și problema controlului, și a armamentelor convenționale, în sensul că au fost făcute propuneri serioase. În ce privește problema geografică, SUA totdeauna ridicau problema că ele sînt departe de Europa, iar Uniunea Sovietică este mai aproape și dacă problema reducerii forțelor va fi soluționată numai pentru centrul Europei, atunci Uniunea Sovietică va putea să ajungă mai repede decît SUA în centrul continentului nostru. Acum problema este abordată în mod complex, incluzînd și controlul, și întregul spațiu european, întreaga tematică. Problema se pune acum să acționăm pentru promovarea propunerilor noastre - este vorba despre aceea că trebuie să facem totul ca inițiativa noastră să nu scadă în intensitate și să nu fie împiedicată de anumite evenimente, să nu permitem să fie pusă la colț. Trebuie să forțăm Occidentul să dea răspuns în fața opiniei publice mondiale la propunerile noastre, să nu le permitem să se eschiveze sau să facă anumite mutații. Aceasta este concluzia cea mai importantă a consfătuirii noastre.

Mulțumim foarte mult tovarășului Gorbaciov pentru informarea făcută în legătură cu problemele interne din Uniunea Sovietică, precum și în legătură cu celelalte probleme, pe un plan mai larg. Mulțumim tuturor tovarășilor care ne-au împărtășit din gîndurile lor cu privire la CAER. Aceasta este o problemă neobișnuit de complexă și tovarășul Husak a vorbit pe larg despre aceste greutăți. Mie mi-e teamă că dacă noi nu vom presa mai mult asupra aparatului, și în primul rînd în țările noastre, atunci acest factor al greutăților obiective va domina și în continuare. Birocratismul se

caracterizează prin faptul că se acoperă totdeauna de "greutăți obiective" cînd nu vrea să rezolve o problemă. Sigur că problemele sînt totdeauna grele, dar în fața noastră stau sarcini importante tocmai în sensul de a învinge aceste bariere. Eu înțeleg că aici nu trebuie să lăsăm loc pentru acțiuni aventuriste, trebuie să ținem seama de specificul fiecărei țări, dar acest proces se dezvoltă totuși destul de încet, dacă este să-l comparăm cu raporturile ce se dezvoltă în cadrul Pieței Comune sau cu raporturile dintre diferiți parteneri din țările capitaliste care au avansat mult mai mult și mai ales în ce privește promovarea cooperării și specializării. În interviul pe care l-am acordat televiziunii sovietice am spus că ponderea cooperării în totalul schimburilor noastre este de numai 5 la sută, pe cînd în Piața Comună este de 55 la sută. Sigur că noi privim la altă scară aceste probleme și fenomene, dar în perspectivă ele vor limita posibilitățile și dinamica dezvoltării schimburilor noastre, aplicării progresului tehnico-științific. Programul poate fi îndeplinit numai dacă cuceririle științei și tehnicii vor fi introduse pe un front larg în producție.

În ce privește problemele ce au fost puse aici în contextul politicii internaționale, eu sînt pe deplin de acord cu ceea ce a spus tovarășul Gorbaciov. Aș dori numai să comentez puțin asupra relațiilor noastre cu Republica Populară Chineză. Eu sînt de acord cu ce a spus aici tovarășul Jivkov. Consider că noi trebuie să dezvoltăm mai activ și poate chiar ofensiv aceste relații care apropie China de fiecare din țările noastre și, implicit, o apropie de comunitatea noastră. Dar există o condiție fundamentală - noi toți trebuie să vorbim aceeași limbă și, în

măsura posibilităților, să prezentăm aceeași poziție. Eu cred că, în linii mari, noi facem acest lucru. Este vorba de faptul că lumea, într-o anumită măsură, nu poate recepționa semnalul că China oarecum ocolește Uniunea Sovietică, caută să o lase la o parte, iar celelalte țări socialiste, ca și cum nu ar observa acest lucru, dezvoltă relațiile cu China și consideră că este ceva normal. Dacă noi vom acționa în mod convenit atunci acest pericol nu este atât de mare, iar tovarășii vor confirma că noi nu am întâlnit, în contactele cu chinezii, încercări din partea lor de a pune la îndoială relațiile dintre noi și Uniunea Sovietică. Dimpotrivă, ei au spus că relațiile dumeavoastră - ale Poloniei, ale celorlalte țări socialiste - cu Uniunea Sovietică sînt o problemă a dumeavoastră și noi împărtășim acest lucru.

M.S.Gorbaciov:

Da, ei privesc realist aceste probleme.

Wojciech Jaruzelski:

Ei folosesc însă în aceste relații teza obstacolelor, iar principalul obstacol este Kampuchia. Evoluția despre care a vorbit tovarășul Gorbaciov s-ar putea să aducă rezultate. Noi le vom saluta. Chinezii au însă și ei un obstacol în raporturile cu americanii - este vorba de Taiwan. SUA înarmează în continuare Taiwanul și promovează o politică de separare a Taiwanului. Cu toate acestea Bush și Weinberger s-au întâlnit cu conducătorii chinezi. Atunci de ce să nu se întâlnească și cu tovarășul Gorbaciov? Ei încă nu au răspuns la această întrebare. Mi se pare nelogică această situație. În această direcție noi

trebuie să mergem înainte și să promovăm politica noastră.

Aș vrea să vă spun acum câteva lucruri în legătură cu situația din Polonia. După cum vă este cunoscut, cu două luni în urmă SUA au anulat acele limitări, așa-zisele sancțiuni față de Polonia. În felul acesta au fost restabilite contactele Poloniei cu Occidentul. Polonia a fost din nou vizitată de reprezentanți ai Occidentului. Și noi, la rândul nostru, facem vizite și discutăm cordial unii cu alții, dar nu aș putea spune că politica de discriminare a fost înlăturată complet. De exemplu, 95 la sută din achizițiile noastre în Occident trebuie să le plătim cu bani, cash. Probabil că sînt alte țări care pot să plătească pe loc, în bani, produsele cumpărate, dar noi avem posibilități limitate pentru aceasta. Din această cauză comerțul nostru cu rămîne limitat, iar pentru Polonia acest lucru este o mare povară.

Este apoi problema datoriilor și a plății lor. În această problemă noi desfășurăm diferite tratative - la Clubul de la Paris, la Fondul Monetar Internațional - dar aceasta nu este o problemă prea simplă. Dar indiferent de aceste greutăți - și în acest context vreau să vă mulțumesc dumneavoastră, tovarășilor sovietici pentru ajutorul și atitudinea de bunăvoință, de înțelegere față de problemele noastre - vreau să vă spun că această reformă pe care o înfăptuim acum se află în fața examenului. Vorbind metaforic, am adus-o deja cu picioarele pe pămînt. Adică noi am conceput această reformă cînd economia era cu totul dezorganizată. Față de 1979, importul nostru din Occident este cu 40 la sută mai mic, dar, cu toate acestea, venitul nostru național a crescut anul trecut cu 5 la sută, producția globală industrială a crescut și ea cu 5 la sută, iar în agricultură

am avut o producție record, mai mare cu 25 la sută față de 1979. Sigur, s-au lucrat și sîmbetele libere pentru aceasta. Toate acestea sînt o mărturie că procesul de însănătoșire se desfășoară din plin. Sigur, sînt și unele greutăți datorită acelor pierderi pe care le-am avut în această iarnă - au înghețat multe grădini și am pierdut mult la producția de cărbune. Acum ne străduim să recuperăm aceste pierderi.

Desfășurăm o campanie economico-socială privind promovarea reformei și vrem acum mai insistent și mai adînc să realizăm această reformă. Așa cum au spus și tovarășii Gorbaciov și Kadar, vrem să revizuiem și structura statului, structura conducerii de sus pînă jos, să dăm mai multă funcționalitate acestor verigi. Sînt multe verigi birocratice, parazitare care ne împiedică în activitate. Trebuie să restructurăm aceste verigi care, pe lîngă o activitate proastă, cresc nejustificat, se umflă continuu aparatul lor. De asemenea, avem în vedere problema cadrelor, începînd cu directorii. Vrem să întărim spiritul de răspundere la fiecare loc de muncă. Vă vom informa despre problemele care ar putea să apară, pentru că aceasta nu este o operație simplă - mă refer la reformă - mai ales că este vorba și de raționalizarea prețurilor. Aceasta produce dificultăți, dar este necesară pentru o desfășurare rațională a activității economice.

În sfîrșit, după cum vă este cunoscut, pe 8 iunie în Polonia va veni Papa. Probabil că ecourile acestei vizite vor ajunge și pînă la dumneavoastră în diferite forme - la tovarășii din Cehoslovacia și Ungaria mai mult probabil, în alte țări mai puțin. Nouă ne pare rău, dar aceasta este situația. Nouă ne este și mai greu. În orice caz, vă vom informa despre această vizită.

Probabil că eu și Papa vom merge împreună în rai, datorită ace
eveniment! Noi desfășurăm o activitate pregătitoare foarte se
rioasă. Am luat foarte multe măsuri pentru a crea o situație b
pentru noi. De exemplu, am ținut congresul sindicatelor și s-a
desfășurat bine. Recent a avut loc și congresul mișcării patri
tice, al Frontului Patriotic de Renaștere Națională, care de
asemenea s-a desfășurat bine. Aș vrea să vă mulțumesc pentru c
și la un congres și la celălalt ați trimis delegații reprezent
tive care au luat parte la aceste activități.

Am ținut cea de-a 4-a plenară a Comitetului Central. Luc
rile acesteia au fost deschise. Am invitat și au participat ci
300 de activiști de partid de la nivelul organizațiilor de baz
Dezbaterile au fost destul de bune. Acum noi ne străduim să
înfăptuim rezultatele acestei plenary - nu este simplu și nici
ușor pentru că partidul nostru este încă schilodit, este încă
slab, dar trebuie să acționăm pentru îndeplinirea hotărârilor
celui de-al X-lea congres al partidului. În iunie vom avea a 5
plenară a Comitetului Central. Ne gândim la întărirea ideologi
a partidului, legată mai ales de dezbaterile ideologice a refor
lor economice. Oamenii care lucrează pe acest tărâm al ideolog
trebuie să aibă și ei o părere, o concepție asupra acestor pro
bleme, să le dea o interpretare marxist-leninistă, să sintetiz
fenomenele care au loc în societatea noastră, astfel încât pe
acest plan să fie mai înarmați cu cunoștințe, cu idei mai mult
Toate acestea le organizăm și acționăm pentru ca să redu
cât mai mult efectul negativ și consecințele ideologice ale vi
Papei, pentru că din punct de vedere politic, mai ales pe plan

internațional, ecourile vizitei ar putea fi pozitive: iată, deci, Polonia îi admite Papei să-i facă o vizită în condițiile în care PMUP este partid de guvernământ. Se va vorbi de Polonia, de Papa și după aceea de Biserica catolică. Cricum, prin vizita lui, Papa blagoslovește și activitatea care se desfășoară acum în Polonia! Noi însă trebuie să fim vigilenți și față de acele forțe care vor să iasă în frunte cu acest prilej. Papa trebuie să discute de la partener la partener cu autoritățile. Cu clerul poate să discute în biserică, dar el nu este un partener politic. Nu avem însă nici un fel de iluzii legate de Papa, în ce privește anticomunismul său, cu toate că a mai învățat și el câte ceva. Merge mult prin lume, vede realitățile, vede lupta care se desfășoară. Nu demult a fost în RFG și acolo s-a simțit jignit pentru că a fost criticat serios. S-a compromis prin negocierile de mediere în problema Malvinelor. - s-a dus în Anglia, în Argentina, a căutat să convingă ba o parte, ba alta, dar doamnei Thatcher nu i-a fost milă de el și la compromis. Noi credem că aceasta va influența într-o anumită măsură asupra caracterului și comportamentului său în Polonia. Aceasta nu este o simplă vizită, vom avea anumite pierderi, dar vom face totul ca prejudiciul să fie cât mai mic, iar câștigul cât mai mare. Datorită condițiilor istorice pe care dumneavoastră le știți, noi facem aceasta, cum spun tovarășii sovietici, nu pentru că o ducem prea bine. Ne vom strădui ca această vizită să se desfășoare în mod liniștit și fără probleme.

Încă o dată mulțumesc cordial tovarășului Honecker pentru că ne-a creat condiții atât de minunate și o atmosferă atât de bună pentru activitatea noastră, pentru ca în mod sincer și constructiv să putem discuta probleme de interes reciproc. Vă mulțumesc

Erich Honecker:

Mulțumesc și tovarășului Jaruzelski pentru cuvântul său. Aș dori să subliniez și eu că întâlnirea noastră, consfătuirea din aceste zile, discuțiile s-au desfășurat într-un spirit constructiv.

Tovarășul Gorbaciov pe bună dreptate a arătat că în cadrul îndeplinirii diferitelor sarcini complexe apar și greutăți, dar noi nu trebuie să fim șocați de aceste greutăți. Eu împărtășesc pe deplin această părere. Acele sarcini pe care ni le-am propus de a ajunge la un nivel mondial în domeniul științei, tehnicii sînt sarcini foarte complexe.

La ultima consfătuire, noi am subliniat necesitatea de a găsi forme mai eficiente privind legarea științei și tehnicii de producție. Eu cred că înainte de toate trebuie să elaborăm formele unor legături directe între întreprinderile noastre, legături directe care există deja. Acum ne găsim într-o fază foarte grea în ce privește realizarea acestor legături. Se pare că ar fi necesar să le dezvoltăm întrucît această formă este cea mai eficientă. Realizarea acestor legături directe are un rol mare în îndeplinirea sarcinilor privind reorganizarea activității CAER.

Putem spune că am obținut un anumit nivel al colaborării în domeniul științei, tehnicii și producției. Eu amintesc despre această problemă pentru că, după părerea noastră, este foarte important pentru colaborarea noastră viitoare să ținem seama de acea experiență pe care am acumulat-o în domeniul specializării și cooperării, să o folosim în cadrul legăturilor directe între întreprinderi. Trebuie să ținem seama că dezvoltarea cooperării

de 10.000 de oameni - fie că este mai mult la noi sau la americani - nu reprezintă nimic. Dar acum, cînd R.D.G. și Cehoslovacia au propus niște măsuri în Europa centrală, a încheia această conferință - care se referă la Europa centrală - fără nici un rezultat, după 12 ani de tratative, ar avea un efect negativ. De aceea, aș face apelul de a revedea situația și a încheia repede tratativele în acest an, acceptînd unele din propunerile făcute, pentru că nu sînt probleme de fond și nu afectează în nici un fel situația din Europa centrală și nici din Europa în general.

Intr-adevăr, problemele generale trebuie să le avem în vedere în contextul general al înlăptuirii hotărîrii de la Budapesta. Acum însă trebuie să încheiem aceste tratative cu un rezultat. Acest lucru ar avea o mare importanță din punct de vedere politic și psihologic. Din punct de vedere militar, nu ar avea însă nici o importanță. Dar după 12 ani tratativele nu se încheie prin încetarea pur și simplu a lor.

In ce privește relațiile Uniunii Sovietice și ale celorlalte țări socialiste cu China. Noi salutăm acest proces de normalizare, de îmbunătățire a relațiilor și îl considerăm foarte important. Salutăm și îmbunătățirea relațiilor dintre Uniunea Sovietică și China și sperăm să se ajungă inclusiv la o întîlnire la nivel înalt. De altfel, tovarășii chinezi s-au declarat gata să meargă la Moscova. După mine, nu este greu de realizat acest lucru și există posibilitatea ca să se ajungă la anumite rezultate pozitive. Tovarășul Deng Xiaoping mi-a spus că, deși are greutăți cu deplasarea, la Moscova este gata să meargă ...

și specializării între țări se bazează pe legăturile între întreprinderi. Avînd în vedere experiența acumulată, nu putem să nu vedem că legăturile între RDG și Uniunea Sovietică au o pondere de 63 la sută în domeniul construcțiilor de mașini. Multe din aceste întreprinderi au legături directe. Dacă noi vom examina aceste probleme în continuare, atunci se poate spera că livrările rezultate din cooperare și specializare vor crește. În Cehoslovacia ponderea acestor livrări era în 1986 de 40 la sută. Deci complexele de producție nu sînt întreprinderi comune, ci un fel de întreprinderi mixte. Eu vreau să arăt că există posibilități și avem o oarecare experiență. Avem o anumită experiență și cu Polonia, cu Ungaria - avem un comerț larg, iar produsele rezultate din cooperare și specializare au o pondere de 25 la sută și am vrea să o mai mărim. În ce privește Bulgaria, cu care de asemenea dezvoltăm comerțul, ponderea specializării și cooperării este de 32 la sută și am vrea să o ridicăm la 35 la sută. Cu România, ponderea livrărilor din specializare și cooperare este de 25 la sută, dar vrem să ajungem pînă în 1990 la 30 la sută. Eu vorbesc despre aceste probleme aici pentru că știu că experiența cooperării și specializării oferă și foarte multe posibilități pentru dezvoltarea în continuare a activității CAER.

În ce privește perfecționarea activității CAER, eu sînt de acord cu părerile exprimate aici, în sensul că la examinarea în continuare a problemelor trebuie să folosim experiența pe care o avem și să înlăturăm numai ceea ce nu mai este viabil astăzi.

./.

S-a ridicat aici problema că noi am încheiat între noi acorduri de lungă durată, pînă în anul 2000. Poate că nu sînt de ajuns aceste programe și acorduri de lungă durată. Am convenit să dezvoltăm colaborarea noastră economică pînă în anul 2000 dar relațiile noastre în domeniul tehnico-științific - care hotărăște dezvoltarea în continuare - constituie o parte integrantă a planurilor noastre cincinale. În cadrul acestor planuri cincinale noi trebuie să discutăm și celelalte probleme - tehnico-științifice, de finanțare - desigur pe baza acelor principii verificate în cadrul colaborării noastre din CAER. În diferite țări există practica de a elabora planul de producție pe termen lung. RDG este acum într-o situație avantajoasă pentru că noi am elaborat numai directivele, mai tîrziu vom elabora și planul iar acum aceste directive se discută la toate combinatele și întreprinderile. Desigur, ele țin seama de cerințele interne dar și de cerințele colaborării noastre.

Eu cred că în cadrul dezbaterii privind perfecționarea în continuare a activității CAER, noi trebuie să ne bazăm pe o largă colaborare tehnico-științifică, dar în strînsă legătură cu producția. Aș vrea să folosim acea experiență bună pe care o avem din trecut, să nu o aruncăm la coș, să mergem înainte.

Tovarăși, specializarea și cooperarea au o mare importanță pentru dezvoltarea comerțului pe o scară mai largă, îndeosebi cînd dorim să elaborăm concepția de dezvoltare în perspectivă a CAER. Aș dori aici să dau următorul exemplu, tovarășul Gorbaciov a vorbit despre acest lucru. Dacă privim dezvoltarea relațiilor economice și tehnico-științifice dintre RDG și Uniunea Sovietică din 1970 pînă în 1980, vedem că într-adevăr comerțul a cunoscut

o creștere egală, dar volumul ca atare a făcut salturi mari. Aici trebuie să avem în vedere în primul rînd mutațiile care au loc în domeniul progresului tehnico-științific.

Noi am stabilit acele întreprinderi care să colaboreze între ele, dar sînt probleme în legătură cu repartizarea mărfurilor, cu formarea prețurilor ș.a.m.d. Pentru soluționarea lor este necesar timp. Noi sîntem ferm hotărîți să ne aducem contribuția la soluționarea acestor probleme, la realizarea tuturor sarcinilor în acest domeniu, pentru a nu lăsa să apară situații cînd avem hotărîri dar nu se îndeplinesc. Problema constă în aceea că trebuie să ținem seama mai mult decît pînă acum de problemele pur economice. De exemplu, este o asemenea problemă. Noi avem legături directe cu Uniunea Sovietică.

36,5 la sută din colectivele noastre de muncă - muncitori, funcționari etc. - au legături directe, prin întreprinderile și instituțiile lor, cu întreprinderi din Uniunea Sovietică, iar livrările rezultate din aceste legături constituie 45 la sută din comerțul pe care îl avem cu Uniunea Sovietică. Dacă am ajunge la un asemenea nivel pe întregul CAER, atunci am avea într-adevăr un progres important.

Trebuie să ținem seama și de faptul că deocamdată nu avem o valută convertibilă și din această cauză avem multe greutăți, iar întreprinderile care au legături directe trebuie să soluționeze o seamă de probleme.

Legat de schimbările privind conducerea economică, Uniunea Sovietică trebuie să țină seama și de acest lucru pentru că fiecare din problemele care apar trebuie să le convenim împreună.

În ce privește colaborarea de perspectivă, aceasta trebuie să o convenim la nivel central. Există acum o propunere că legăturile dintre combinate și întreprinderi să meargă mai departe decât pînă acum, dar aceste întreprinderi și combinate sînt ocupate în primul rînd de îndeplinirea planurilor lor de producție. După înțelegerea la nivel politic, trebuie să se discute aceste probleme între organele economice și să fie elaborate în mod temeinic.

Eu sînt de acord cu amînarea sesiunii CAER pentru luna octombrie, astfel încît și secretarii cu problemele economice să aibă timp pentru elaborarea și convenirea acestor probleme legate de perfecționarea activității CAER. Adesea se întîmplă așa că o serie de forme vechi s-au justificat și de aceea trebuie păstrat ceea ce s-a dovedit bun și viabil. În economia noastră s-a dovedit a fi un fapt bun, pozitiv că am eliminat verigile intermediare și deci combinatele și întreprinderile pot avea legături directe. În cadrul combinatelor avem institute de cercetare, birouri de raționalizare, de proiectare ș.a.m.d. Aceasta are o influență mare asupra introducerii progresului tehnico-științific și a stabilirii unor legături de colaborare.

S-a vorbit aici despre o presiune politică pentru a se rezolva problemele din CAER, dar trebuie să avem în vedere și acele probleme, care sînt reale, legate de înfăptuirea progresului tehnico-științific și a altor acorduri de lungă durată în cadrul CAER.

A rămas foarte puțin timp, așa mai avea multe de spus, dar mă rezum. Au fost foarte utile pentru RCG, pentru dezvoltarea sa, alegerile de partid pe care le-am avut la începutul acestui an.

Am avut congresul sindicatelor la care au luat cuvîntul muncitori din întreprinderi, care au expus părerea lor cu privire la dezvoltarea economiei și problemele de producție. Recent am avut al 13-lea congres al țăranilor și am învățat foarte multe din acesta. Am văzut cu acest prilej ce cunoștințe au țăranii în lupta pentru creșterea producției agricole. Este normal, țăranii își propun chiar sarcini mai mari decît își propune statul, mai ales în ce privește concepția realizării unor producții înalte în agricultură. Sînt colective care își propun să obțină 95 de chintale grâu la hectar. Noi putem să acoperim acum necesitățile noastre de produse agroalimentare și chiar am putea să exportăm ceva din carne și alte produse. Ceea ce vrem noi să facem acum este să îmbinăm experiența țăranilor cu cuceririle științei și tehnicii - aceasta ne va da posibilitatea să facem un mare pas înainte.

În iunie vom avea și noi plenara Comitetului Central la care vom face o analiză exactă a situației îndeplinirii hotărîrilor celui de-al XI-lea congres al partidului. Vom face o analiză critică, foarte critică și vom continua dezvoltarea dinamică a economiei naționale. În același timp, ne vom ocupa de creșterea nivelului activității ideologice. Am văzut că și la ședințele din aceste zile unii tovarăși au vorbit și de problemele ideologice.

Sigur, punînd accentul pe problemele dezarmării, se activează și alte forțe în casa noastră europeană decît cele pe care le știm noi. Aceasta înseamnă că noi trebuie să dezvoltăm în continuare concepțiile noastre, să găsim soluțiile corespunzătoare.

Trăgînd concluzii, aș dori să spun următoarele. În primul rînd, secretarii cu probleme economice trebuie să-și continue

412

activitatea de pregătire a consfătuirii lor, care urmează să aibă loc în octombrie.

În ce privește dezarmarea convențională, eu cred că acea inițiativă a tovarășului Gorbaciov trebuie sprijinită și salutăată. Occidentalii spun că dacă se va înfăptui o asemenea dezarmare în domeniul rachetelor, cum a propus tovarășul Gorbaciov, va rămâne o superioritate a noastră în domeniul celorlalte armamente, cu referire directă la armamentele convenționale. Deci să analizăm în profunzime această problemă, să promovăm inițiativele noastre și să elaborăm și alte inițiative.

În ce privește problemele reducerii armamentelor convenționale și a altor forțe de la Atlantic la Urali, acest principiu este just. Nu este posibil ca într-o parte armamentele să crească pentru a se obține o paritate, iar în altă parte ele să se reducă. Deci problema trebuie privită într-un echilibru mai larg. Să luăm situația din Orientul Mijlociu - și acolo echilibrul dintre arabi și Israel a avut o mare importanță.

În ce privește China, se poate spune că a apărut o modificare, o anumită apropiere a Chinei de lumea socialistă, iar relațiile dintre Uniunea Sovietică și China s-au îmbunătățit și se îmbunătățesc în continuare. Acest lucru este adevărat. Eu am vorbit despre toate acestea și când am fost în China, iar tovarășii chinezi ne-au asigurat că relațiile noastre cu ei nu trebuie să fie în dauna relațiilor țărilor noastre cu Uniunea Sovietică, dimpotrivă, trebuie să contribuie la dezvoltarea relațiilor dintre țările socialiste. Ba chiar conducătorii chinezi mi-au spus să transmit cele mai bune urări tovarășului Gorbaciov, celorlalți tovarăși.

Ceea ce ne-a spus tovarășul Gorbaciov în legătură cu Kampuchia ar putea fi o soluție. Sigur că se pot găsi și alte căi. În multe probleme internaționale și mai ales ale dezarmării sînt multe poziții apropiate între noi și China. Deci și în problema kampuchiană trebuie să ajungem la o soluție politică.

În ce privește Nicaragua, aș vrea să spun că și noi am primit o asemenea scrisoare. Ne cer un ajutor de 50 milioane dolari - 25 milioane cash, iar restul în mărfuri. Datorită situației din această zonă, sigur că sînt anumite relații între Cuba și Nicaragua. Trebuie să-i ajutăm. Ortega crede că pînă în 1988 el va reuși să respingă agresiunea și după 1988 se poate pune accentul pe dezvoltarea economică. Sigur, eu cred că ar putea obține un sprijin mai puternic și din partea țărilor latino-americe. Desigur, în ce ne privește, noi vom face tot ce este posibil pentru a-i ajuta.

Aș vrea să închei spunînd că ne pronunțăm pentru contacte operative cu asemenea prilejuri, dar și pentru propunerea tovarășului Ceaușescu de a avea întâlniri pe probleme speciale.

Cred că acum putem da din nou cuvîntul tovarășului Gorbaciov.

M.S.Gorbaciov:

Eu salut spiritul întîlnirilor noastre pentru că acesta ne permite să progresăm mai mult. Nu aș avea altceva de spus.

Un singur lucru totuși aș mai spune, îmi cer scuze. Eu am înțeles că întîlnirea din noiembrie 1986 a pus bazele unor întîlniri separate pe diverse probleme. Sigur că și cu ocazia consfătuirilor Comitetului Politic Consultativ vor avea loc întîlniri

operative. Dar să ne gândim acum cine ne invită pentru următoarea întâlnire?

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Iată, noi vă invităm, în România.

M.S.Gorbaciov:

Trebuie avut în vedere că anul acesta va mai fi o întâlnire cu ocazia celei de-a 70-a aniversări a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie.

Tov.Nicolae Ceaușescu:

Ea nu poate înlocui consfătuirea. Adică participarea la Moscova la aceste festivități nu poate înlocui o consfătuire.

M.S.Gorbaciov:

Să ne gândim cine va fi gazda și să ne invite. Trebuie să vedem cum facem - să le ținem numai la Moscova, sau să schimbăm locul acestor întâlniri prin rotație?

Tov.Nicolae Ceaușescu:

În fiecare țară. Eu propun să le facem în fiecare țară, prin rotație.

M.S.Gorbaciov:

Prin rotație? Să ne mai gândim.

./.

Erich Honecker:

Aș vrea să vă spun, pînă atunci, că noi sîntem gata să venim la sărbătorirea a 70 de ani de la aniversarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, iar acolo vom vedea cum vom acționa în continuare.

Vă mulțumesc tuturor pentru participare. Acum trebuie să mergem la Primăria orașului Berlin.

DA/2 ex.

A tradus Gheorghe Stoica

C U V I N Ţ A R E A

tovarăşului Nicolae Ceauşescu, secretar general al Partidului Comunist Român, preşedintele Republicii Socialiste România, la întâlnirea de lucru a secretarilor generali şi primilor secretari ai Comitetelor Centrale ale partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările participante la Tratatul de la Varşovia

- 29 mai 1987 -

Stimaţi tovarăşi,

Apreciez şi eu pozitiv lucrările Consfătuirii Comitetului Politic Consultativ. I-am spus şi tovarăşului Gorbaciov că ar trebui să ne gândim însă la îmbunătăţirea activităţii în ce priveşte latura militară. Practica de a asculta la sfârşitul consfătuirii un raport despre activitatea militară şi de a lua o hotărîre, care vine în contradicţie cu orientarea generală, nu este cea mai bună. De exemplu, în Raport s-a spus că pînă în 1990 trebuie să dublăm cheltuielile militare şi armamentele. Or, noi am discutat cu totul altă orientare. În practică fiecare ţară are o altă orientare.

Vă spun drept, eu mi-am pus semnătura de data aceasta, deşi am vrut să nu semnez documentul - am făcut-o totuşi pentru a nu mai da naştere la discuţii pe această temă, dar această hotărîre nu corespunde orientării noastre generale. Noi va trebui să stabilim şi orientările în domeniul dezvoltării armamentelor, atît calitativ cît şi cantitativ - să nu rămînă aceasta o problemă strict a militarilor.

Realmente noi nu avem un asemenea plan, am hotărât să menținem cheltuielile la nivelul actual - am aprobat cincinalul și nu vom dezvolta în plus armamentele. Deci am semnat o hotărâre pe care, în ce ne privește, știm de la început că nu o vom realiza. De aceea cred că trebuie să ne mobilizăm, să aducem ceva îmbunătățiri, realmente să perfecționăm colaborarea noastră și în domeniul acesta, ca în toate domeniile.

Sînt de acord că trebuie să acționăm pentru dezvoltarea colaborării între țările socialiste în realizarea programelor de dezvoltare economică, a politicii internaționale, în toate domeniile de activitate.

În ce ne privește, noi luna viitoare vom avea Plenara Comitetului Central, sesiunea Marii Adunări Naționale, alte plenare ale organismelor democratice - a Consiliului Agriculturii, a Consiliului Oamenilor Muncii - în care vom dezbate problemele dezvoltării generale a țării și vom hotărî convocarea Conferinței Naționale a partidului, care va avea loc în această toamnă - în a doua parte a lunii noiembrie sau la începutul lui decembrie. La Conferința Națională ne gândim să facem un bilanț general al felului în care am realizat în ultimii 20 de ani hotărârile privind perfecționarea sistemului economic, dezvoltarea democrației socialiste și aplicarea noului mecanism economic, a autogestiunii și autoconducerii, precum și unele probleme privind activitatea ideologică a partidului. De asemenea, vom pune și problema elaborării sau fundamentării, perfecționării Programului partidului, care expiră în 1990 și care trebuie să țină seama de noua situație ce s-a creat.

Noi acordăm o mare însemnătate aniversării a 70 de ani de la Marea Revoluție Socialistă din Octombrie. Așteptăm ca, într-adevăr, această sărbătoare să prezinte marile realizări obținute de Uniunea Sovietică, de socialism în general - sigur, criticînd și unele minusuri, lipsuri, dar să prezinte superioritatea socialismului și să dea o perspectivă nouă dezvoltării socialiste și înaintării spre comunism. În acest sens, am primit și invitația directă, dar și aici ni s-a adresat invitația de a participa la această mare sărbătoare pe care o consider ca o sărbătoare generală a țărilor socialiste, a întregii omeniri care se pronunță pentru socialism și pentru pace.

Nu am de gînd acum să mă refer la unele probleme din România pentru că nu este timp. De altfel, cu unii dintre tovarăși m-am mai întîlnit - cu tovarășul Gorbaciov alaltăieri am încheiat discuțiile. Avem în vedere să discutăm unele probleme și aici. Sigur, avem și rezultate, avem și probleme, îndeosebi legate de înfăptuirea în mai bune condițiuni a programelor de modernizare și de înfăptuire a noii revoluții tehnico-stiințifice, de problemele cooperării și specializării în producție între țările noastre. Dar, cu toate acestea, lucrurile merg în general bine și avem rezultate bune.

În ce privește CAER, eu sînt de acord să amînăm această sesiune. Sînt într-adevăr probleme importante, trebuie să le discutăm. Trebuie să pornim de la faptul că totuși CAER a avut și are un rol important. S-au manifestat unele lipsuri, trebuie să-l perfecționăm, dar să nu aruncăm tot ceea ce este bun. Dimpotrivă, să păstrăm principiile de bază, să păstrăm orientarea de extindere a colaborării, să păstrăm inclusiv unele forme organizatorice care și-au dovedit viabilitatea și necesitatea, acționînd, desigur, pentru perfecționarea și mai buna lor

activitate în îmfăptuirea programelor și planurilor pe care le avem.

Problemele de ordin financiar, de prețuri sînt probleme foarte importante care, într-adevăr, necesită o analiză foarte serioasă și o soluționare corespunzătoare și nu putem să ne propunem acolo să trecem la măsuri care încă nu sînt pregătite și nu corespund stadiului actual de dezvoltare a țărilor noastre - mă refer la prețuri, la problema convertibilității, în general la relațiile comerciale.

Ținînd seama de toate aceste probleme, eu consider că poate ar fi totuși bine să ne gîndim ca să aducem o anumită îmbunătățire a activității noastre în ce privește întîlnirile secretarilor generali sau primilor secretari. Noi facem, de regulă, o întîlnire mai mult pe probleme militare și internaționale, avînd în vedere atribuțiunile Comitetului Politic Consultativ, dar după părerea mea, cred că ar fi bine să facem o întîlnire generală axată pe problemele dezvoltării socialiste, a colaborării generale - politice, economice, dar și militare. Deci în acest cadru să vedem și unele aspecte militare, lăsînd ca organele respective să acționeze. Eu consider că mult mai importantă este problema dezvoltării, a activității generale, mult mai importante sînt problemele economice decît să ne ocupăm numai de probleme militare, cum facem acum, și de probleme internaționale. Într-o întîlnire scurtă, de 2-3 ore, nu putem practic să discutăm în mod serios nimic. Trebuie să fim realiști, discutăm niște probleme cu totul generale, nu putem spune că noi acum discutăm și aprofundăm anumite probleme.

De aceea eu ridic problema - și vă rog să reflectați asupra ei - de a ajunge la concluzia necesității unor întâlniri anuale pe problemele generale - o întâlnire numai a secretarilor generali, a conducerilor de partid, unde să discutăm aceste probleme. Aceasta nu exclude posibilitatea de a avea și întâlniri speciale cu prilejul consfătuirilor Comitetului Politic Consultativ, dar consider că problemele care se pun acum, inclusiv restructurarea, dezvoltarea generală, impun cu necesitate să discutăm pentru a crește rolul partidelor noastre și contribuția noastră în domeniul general. Hai să ne uităm la activitatea celor 7 țări așa-zis industrializate - ele se întâlnesc anual și discută problemele generale ale situației economice, financiare. Și noi va trebui să discutăm aceste probleme. Deci să discutăm nu numai problemele noastre, ci și altele mai generale. Țările noastre nu pot să ignore situația economică internațională. Actualul sistem financiar nu corespunde realității. Problema economiei mondiale constituie și pentru țările noastre o problemă foarte serioasă.

Deci, va trebui să schimbăm puțin caracterul abordării problemelor, pornind de la problemele mai globale, mai generale ale dezvoltării societății noastre. Din aceasta nu vom avea decât de câștigat.

În ce privește problema tratativelor de la Viena, sigur, ar fi o soluție aceea propusă de tovarășul Gorbaciov. Părerea mea este însă că ar fi bine să încheiem cu un rezultat, chiar cu un rezultat foarte mic, care nu reprezintă nimic din punctul de vedere al parităților militare. Deci ar fi bine ca aceste tratative să se încheie cu un rezultat în acest an. O reducere

de 10.000 de oameni - fie că este mai mult la noi sau la americani - nu reprezintă nimic. Dar acum, cînd R.D.G. și Cehoslovacia au propus niște măsuri în Europa centrală, a încheia această conferință - care se referă la Europa centrală - fără nici un rezultat, după 12 ani de tratative, ar avea un efect negativ. De aceea, aș face apelul de a revedea situația și a încheia repede tratativele în acest an, acceptînd unele din propunerile făcute, pentru că nu sînt probleme de fond și nu afectează în nici un fel situația din Europa centrală și nici din Europa în general.

Intr-adevăr, problemele generale trebuie să le avem în vedere în contextul general al înlăptuirii hotărîrii de la Budapesta. Acum însă trebuie să încheiem aceste tratative cu un rezultat. Acest lucru ar avea o mare importanță din punct de vedere politic și psihologic. Din punct de vedere militar, nu ar avea însă nici o importanță. Dar după 12 ani tratativele nu se încheie prin încetarea pur și simplu a lor.

In ce privește relațiile Uniunii Sovietice și ale celorlalte țări socialiste cu China. Noi salutăm acest proces de normalizare, de îmbunătățire a relațiilor și îl considerăm foarte important. Salutăm și îmbunătățirea relațiilor dintre Uniunea Sovietică și China și sperăm să se ajungă inclusiv la o întîlnire la nivel înalt. De altfel, tovarășii chinezi s-au declarat gata să meargă la Moscova. După mine, nu este greu de realizat acest lucru și există posibilitatea ca să se ajungă la anumite rezultate pozitive. Tovarășul Deng Xiaoping mi-a spus că, deși are greutăți cu deplasarea, la Moscova este gata să meargă ...

./.

22

M.S.Gorbaciov :

Trebuie să-l ajutăm, putem să-l ajutăm.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Eu sînt convins că se poate ajunge la aceasta.

În ce privește Kampuchia, există de acum propuneri foarte rezonabile pentru o reconciliere națională și formarea unui guvern de uniune națională cu toate forțele, inclusiv cu guvernul de coaliție, cu Sianouk. Aceasta ar rezolva repede problema.

Cred că poziția tovarășilor vietnamezi și a guvernului actual din Kampuchia, a lui Heng Samrin, nu este realistă. Nu se poate ajunge la o reconciliere națională fără forța cea mai puternică, pe motiv că este gruparea lui Pol Pot. Pentru mine este de neînțeles această poziție.

M.S.Gorbaciov :

Sigur, este acolo o problemă de relații personale.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Cunosc această problemă și pozițiile unor conducători din guvernul actual și din gruparea cealaltă, însă problemele trebuie soluționate în interesul general, trecîndu-se peste orice considerente de interes personal. Trebuie să se găsească soluții politice. De altfel, trebuie să se aibă în vedere că în această problemă China nu va admite o altă soluție decît aceea a unui guvern de coaliție. În general, multe țări ale lumii, mișcarea nealiniată sprijină ideea unui guvern de reconciliere națională a tuturor forțelor. Aceasta ar avea o însemnătate foarte mare nu numai pentru zona respectivă, dar și pentru relațiile dintre țările socialiste, inclusiv pentru

normalizarea relațiilor dintre Uniunea Sovietică și China, pentru creșterea generală a influenței țărilor socialiste în zonă. Noi considerăm că trebuie să insistăm pentru această soluție.

Incerc să ridic, pe scurt, o problemă. Am discutat-o și cu tovarășul Gorbaciov, dar vreau să o ridic și în fața dumneavoastră. Este vorba de relațiile sau, mai bine-zis, situația din mișcarea comunistă și muncitorească. Sigur, nu este timp să discutăm această problemă, noi însă considerăm că va trebui poate să facem o întâlnire specială, chiar numai la nivelul acesta, sigur și cu alți secretari ai comitetelor centrale, dar numai a acestor 7 partide eventual, pentru a face un schimb de păreri pe problemele situației din mișcarea comunistă și muncitorească. Noi pornim de la faptul că astăzi partidele comuniste, îndeosebi din Europa, nu au o poziție de frunte în lupta pentru dezarmare, pentru pace, în problemele fundamentale. Sigur, sînt multe cauze, nu este timp acum, dar consider că trebuie să discutăm această problemă. Fiind comuniști, fiind partide comuniste, noi avem răspunderea și față de popoarele noastre, dar și față de mișcarea comunistă mondială să discutăm și să găsim căile cum să acționăm mai bine în acest domeniu și, în general, în dezvoltarea colaborării cu socialiștii, cu social-democrații, cu alte forțe.

Noi sîntem pentru o largă colaborare, pentru un larg front al păcii, dar considerăm că nu putem dizolva, ca să spun așa, mișcarea comunistă într-un front în care comuniștii să nu existe. Dimpotrivă, mișcarea comunistă trebuie să aibă un rol activ tocmai pentru a putea îndeplini misiunea pe care o are

în unirea tuturor forțelor și popoarelor. Dacă partidele noastre vor ajunge la această concluzie, eu aș saluta acest lucru.

Cu aceasta, avînd în vedere că timpul este scurt, eu aș termina. Repet, consider că este necesar să ne gîndim să perfecționăm întîlnirile noastre și ca tematică și ca timp, pentru că în 3-4 ore nu putem face ceva temeinic. Anul trecut, în noiembrie, la Moscova am avut timp mai mult. Practica aceasta este foarte bună pentru că ne dă posibilitatea să discutăm pe larg o serie de probleme generale.

Am terminat. Vă mulțumesc.

4.VI.1987

SI, TL/2 ex. *IV PK*

R A P O R T U L

comandantului-șef al Forțelor Armate Unite, mareșalul Uniunii Sovietice V.G.Kulikov la Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia "Cu privire la situația Forțelor Armate Unite și măsurile de asigurare a capacității lor de luptă ținând seama de raportul de forțe existent în Europa"

- 29 mai 1987 -

Stimați tovarăși,

În hotărârea Consfătuirii Comitetului Politic Consultativ de la Budapesta din iunie 1986, a fost stabilită ca una din sarcinile principale ale Forțelor Armate Unite - "asigurarea unei înalte capacități de luptă și de apărare a țărilor noastre la un nivel care să le garanteze securitatea...". Comandamentul Unificat și-a subordonat întreaga activitate pentru îndeplinirea acestei sarcini, timp de aproximativ un an.

În intervențiile șefilor delegațiilor la prezenta Consfătuire a Comitetului Politic Consultativ s-a făcut o analiză profundă și multilaterală a situației internaționale din Europa și din lume, au fost stabilite sarcini îndreptate spre slăbirea încordării militare, adâncirea și dezvoltarea colaborării general-europene.

În Declarația comună cu privire la doctrina militară a statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care va fi adoptată este exprimat în mod univoc caracterul de apărare al acesteia. Importanța acestei Declarații constă în faptul că va contribui la

afirmarea unității de vederi în soluționarea problemelor menținerii parității în domeniul forțelor armate și armamentelor, reducerii forțelor armate NATO din Europa pînă la un nivel, suficient, rațional. Opinia publică poate să vadă faptul că toate eforturile noastre sînt îndreptate pentru a preveni atacul din afară.

Comandamentul Unificat și ministerele apărării ale statelor aliate se vor conduce în activitatea lor după cerințele acestui document important și vor depune eforturi în realizarea practică a acestora în pregătirea trupelor și forțelor flotelor.

Atît timp cît există Blocul NATO, alianța noastră defensivă va avea și în viitor un rol determinat în apărarea socialismului. În legătură cu aceasta noi vedem în continuare sarcina principală a noastră ca să perfecționăm în permanență și să dezvoltăm forțele armate, ținînd seama de raportul de forțe existent în Europa și complexitatea situației internaționale.

La trupe și flote se însușește noua Directivă a comandantului-șef al Forțelor Armate Unite privind capacitatea de luptă, intrată în vigoare în anul 1986. Aceasta ne-a permis să realizăm o elasticitate mai mare a trecerii acestora de la situația de pace la cea de război, să îmbunătățim serviciul de luptă, să perfecționăm acțiunea în ascuns a flotelor pentru respingerea agresiunii.

În pregătirea Forțelor Armate Unite se acordă atenție permanentă ridicării calității instruirii terestre, aeriene și maritime, a marilor unități, unităților și navelor, educării internaționaliste a efectivelor, care să fie gata să-și îndeplinească datoria lor patriotică față de popoarele noastre.

S-a continuat realizarea planului de dezvoltare a forțelor și flotelor. Scopul principal constă în faptul ca, pe baza lărgirii colaborării militare multilaterale, să se asigure dezvoltarea calitativă a forțelor armate ale țărilor aliata, să se îmbunătățească compunerea lor de luptă, structura organizatorică și înzestrarea tehnică a acestora cu cele mai noi tipuri de armament.

În această privință există unele rezultate pozitive în cadrul armatelor aliata. Trupele de uscat și-au sporit puterea de foc și posibilitățile de manveră, prin dotarea lor cu complexe de rachete de înaltă precizie, tancuri T-72, piese de artilerie autopropulsată Cosdică-Turban, aruncător mine Leon, complexe de rachete antitanc și antiaeriene de înaltă eficiență KU, OSA, AKM. Pînă la sfîrșitul cincinalului, cantitatea de armament, am în vedere noi modele, la regimente și la divizii, va crește de peste 2 ori.

La structura tip organizatorică au trecut, s-au apropiat pînă la 70 la sută a tuturor diviziilor de arme întrunite. A început formarea unităților de desnat de asalt. S-a conturat perfecționarea trupelor de geniu și chimice, trupelor de transmisiuni și a celorlalte.

Trupele Sistemului unic de apărare antiaeriană al statelor participante la Tratatul de la Varșovia au în prezent complexe de rachete antiaeriene cu rază mare de acțiune, S-200, sisteme automatizate de conducere și noi mijloace de cercetare, ceea ce a sporit posibilitățile în lupta lor împotriva inamicului aerian. În anii următori, în trupele de apărare antiaeriană vor fi introduse avioane de vînătoare-interceptare din noua generație MiG-29, complexe de rachete antiaeriene de înaltă eficacitate cu mai multe canale de dirijare, mijloace de cercetare radio-tehnică.

În Forțele Aeriene Militare, aviația cu noi complexe de SU-22, SU-25, este înzestrată cu aviația de lovire. Cantitatea de avioane de vânătoare bombardament și de asalt, pînă la sfîrșitul cincinalului, în comparație cu anul 1985 va crește de două ori, iar a avioanelor de vânătoare în total va ajunge pînă la 20 la sută. În compunerea aviației de armată vor exista peste 85 la sută de elicoptere de ultimele tipuri.

În înzestrarea flotelor maritime militare se introduc nave de luptă moderne, submarine și complexe de rachete de coastă RUBEJ și REDUT, se constituie unități de infanterie marină. Se desfășoară lucrări pentru creșterea operativității și siguranței sistemului de conducere.

În majoritatea armatelor se continuă modernizarea tancurilor T-55 A, rachetelor VOLVO, NEVA, KU, KOSA, avioanelor MIG-21 Bis, MIG-23, SU-20, elicoptere MIG-24, nave și vedete de luptă.

Se extinde și se perfecționează colaborarea țărilor noastre în cadrul comisiei permanente pentru industria de apărare CAER, în cercetarea științifică și în elaborarea constructiv experimentală a armamentului de perspectivă. De comun acord cu ministerele apărării armatelor aliate, Comandamentul Unificat pregătește un program de lungă durată în dezvoltarea armamentului și tehnicii pînă în anul 2000. Activități importante se desfășoară pentru amenajarea din punct de vedere operativ a teritoriilor țărilor aliate. Se continuă construcția și modernizarea punctelor de comandă protejate. Sistemele de conducere și de legătură naționale și de coaliție măresc operativitatea și stabilirea conducerii trupelor, prin introducerea mijloacelor tehnice de înaltă eficiență și prin organizarea serviciului permanent la punctele de comandă, la eșalonul operativ.

Se desfășoară construcția de aerodromuri, adăposturi pentru avioanele de luptă, mijloacele antiaeriene și de radiolocație. Se mărește capacitatea de trafic și viabilitatea comunicațiilor feroviare și auto, se îmbunătățește sistemul de bazare a flotelor.

Se perfecționează asigurarea tehnică a tuturor categoriilor de forțe ale armatei. Se măresc stocurile de materiale pînă la normele stabilite, se îmbunătățește structura organizatorică a organelor de servicii și dotarea acestora cu tehnică de înaltă productivitate, continuă lucrările de dispersare a stocurilor, de protecție și creștere a mobilității acestora.

În ridicarea capacității de luptă a trupelor și forțelor flotelor, un rol important se acordă formării la efective a unor înalte calități morale și de luptă.

Eforturile comandanților și organelor politice ale țărilor aliate au fost orientate spre îndeplinirea hotărîrilor congreselor partidelor comuniste și muncitoroști frățești, educarea efectivelor în spiritul devotamentului și pregătirii permanente pentru apărarea intereselor statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

Acestea sînt principalele rezultate ale îndeplinirii hotărîrilor Consfătuirii de la Budaposta a Comitetului Politic Consultativ.

Analizînd situația armatelor și flotelor noastre, Comandamentul Unificat raportează Comitetului Politic Consultativ și despre unele probleme nerezolvate. Tocmai aici se cere din partea noastră o analiză mai exigentă și autocritică a rezultatelor obținute.

În practica prelucrării problemelor capacității de luptă a trupelor și forțelor flotelor nu sînt încă înlăturate simplificări

și ușurările, ceea ce nu contribuie la soluționarea calitativă a întregului complex de măsuri pentru trecerea forțelor armate de la situația de pace la cea de război. În unele armate aliante se îngăduie sustragerea efectivelor de la pregătirea de luptă. Multe greutăți avem în acumularea resurselor de mobilizare.

Se desfășoară cu încetineală lucrările de modernizare a armamentului și tehnicii de luptă. Înainte de toate aceasta se referă la tancurile T-55 A. Numărul acestor tancuri modernizate în prezent nu depășește 3 la sută, iar pînă în anul 1990, adică pînă la sfîrșitul cincinalului, nu va depăși 50 la sută.

Consider necesar să remarc că tocmai aceste tancuri, ca și înainte reprezintă baza parcului de tancuri.

Nu se folosesc în totalitate potențialele științific și de producție ale țărilor noastre. Termenele de realizare a unor lucrări de cercetare științifică și experimental-constructive pentru crearea de noi armamente și sisteme de automatizare a conducerii nu sînt respectate. Unele hotărîri importante în domeniul tehnico-științific este cel al microprocesoarelor, tehnicii laser. Se realizează într-un ritm lent. Există dificultăți în perfecționarea infrastructurii, în primul rînd în dezvoltarea rețelei de aerodromuri, crearea stocurilor de mijloace materiale, în mod deosebit de muniții pentru noile tipuri de armament.

Stimați tovarăși,

În pofida unor neajunsuri în starea și pregătirea Forțelor Armate Unite, noi raportăm că după nivelul înzestrării tehnice a acestora, gradul de instruire și asigurarea cu mijloace materiale, ele sînt gata de luptă și în măsură să îndeplinească misiunile încredințate, în componere de coaliție, ținînd seama de raportul de forțe existent în Europa.

În legătură cu aceasta, aş dori să citez pe Lenin, care arăta că "... A te ocupa în mod serios de apărarea ţării înseamnă să te pregăteşti temeinic şi să-ţi riguros seamă de raportul de forţe".

În prezent, raportul de forţe ale Tratatului de la Varşovia şi blocului NATO din Europa este următorul:

- efectivele - faţă în faţă stau două armate de câte 3 milioane;

- numărul diviziilor de arme întrunite şi al brigăzilor independente, gata de luptă - se menţine o oarecare superioritate de partea NATO: 71 divizii şi 76 brigăzi independente ale NATO, faţă de 73 divizii şi 14 brigăzi ale ţărilor Tratatului de la Varşovia, ce sînt în echivalent cu 96 divizii NATO şi 78 divizii la Tratatul de la Varşovia. Trebuie menţionat că efectivele diviziilor Blocului Nord Atlantic sînt de 16-20 mii oameni, deci mai mari cu aproape 1,5 ori decît diviziile noastre, care după statele de război au 10-12 mii oameni.

- la rachetele tactice şi operativ-tactice, superioritatea de şapte ori, rămîne de partea ţărilor Tratatului de la Varşovia;

- după numărul de tancuri, Forţele Armate Unite ale Tratatului de la Varşovia este superior de 1,7 ori. Însă nici tancurile Forţelor Armate Unite ale NATO nu sînt puţine sînt multe, în jur de 30 de mii. La aceasta, inamicul este superior de aproape două ori în mijloace antitanc;

- la aviaţia tactică de lovire - o superioritate de peste mie de avioane în avantajul NATO, cu care acoperă în întregime superioritatea noastră în rachete;

- cantitatea de artilerie şi aruncătoare - este aproximativ egală.

— elicoptere de luptă - aproape de patru ori superioritate la NATO;

— numărul navelor de luptă mari și al vedetelor - superioritatea este păstrată de partea NATO.

Asfel, aprecierea obiectivă a raportului de forțe ale părților privind armamentul clasic din Europa arată că acesta este aproximativ egal.

Vorbind despre asimetria în ceea ce privește unele tipuri de armament al părților în Europa, este necesar să avem în vedere că aceasta este condiționată de dezvoltarea lor istorică și poziția geografică, care intră în alianța politico-militară. De aceea, există toate fundamentele pentru tratative reușite la scara general-europeană - de la Atlantic pînă la Urali, - așa cum s-a declarat la Consfătuirea de la Budapesta a Comitetului Politic Consultativ.

Acolo a fost prezentată inițiativa privind reducerea, la începutul anilor '90, a tuturor componentelor trupelor de uscat și aviației tactice de lovire, în complex cu armamentul nuclear tactic și operativ-tactic ale ambelor alianțe din Europa, cu aproximativ 25 la sută în comparație cu perioada actuală. În această grupare, însă, nu se au în vedere efectivele Forțelor Maritime Militare și ale Apărării Antiaeriene, iar despre compunerea acestora NATO nu vrea să discute. Cauza este binecunoscută - privind cuirasatele, crucișătoarele, distrugătoarele, fregatele purtătoare de rachete, S.U.A. și NATO au aproape o triplă superioritate față de flotele țărilor Tratatului de la Varșovia și o superioritate absolută în ceea ce privește portavioanele.

De asemenea, țările NATO nu iau în calcul forțele Franței și Spaniei care sînt pînă la 1 milion de oameni și 20 de divizii și deci se prezintă un tablou deformat.

Mitul privind superioritatea militară a Tratatului de la Varșovia în armament clasic este larg folosit de către Administrația S.U.A. pentru a acoperi realizarea programelor militare proprii pentru sporirea armamentelor nucleare și clasice. Voi da câteva date: în ultimii ani au trecut în serviciul de luptă 18 instalații de lansare a rachetelor balistice intercontinentale "M" au fost introduse în componerea de luptă aproximativ 30 de bombardiere strategice B-1B și opt submarine de tipul "OHIO". Au fost înzestrate cu rachete cu aripi cu rază mare de acțiune 137 de bombardiere B-52. Se execută experimentări ale noii rachete balistice cu bazare maritimă "TRIDENT-2", care are distanța maximă de lansare de 11 mii de km și șapte focoare care se separă, fiecare având câte 600 kilotone, ceea ce o apropie pe aceasta, prin caracteristicile tehnico-tactice, de racheta balistică intercontinentală "MX". Continuă elaborarea rachetei balistice intercontinentale mobile "MIDGETMAN".

La sfârșitul anilor '90 va crește aproape de 2 ori numărul de încărcături nucleare ale forțelor nucleare strategice ale Marii Britanii și Franței.

În Europa, în prezent, există 380 de rachete din cele planificate cu rază medie de acțiune. Cu toate că Uniunea Sovietică a lansat inițiativa pentru lichidarea acestor rachete, Blocul NATO nu are intenția să renunțe în realizarea totală și pentru amplasarea lor. Aceasta în egală măsură privește și programul Inițiativei de Apărare. În politica sa, S.U.A. acordă importanță Bundeswerului R.F.Germania, ca forța principală de lovire pe teatrul de acțiuni militare din Europa Centrală și forțelor armate ale Turciei pe teatrul de acțiuni militare ale Europei de Sud.

În permanență cresc posibilitățile de luptă ale forțelor cu destinație generală. Numai în anul 1986, în trupele NATO cantitatea celor mai noi tancuri s-a mărit cu 15 la sută, a rachetelor dirijate "PATRIOT" pînă la 70 la sută, iar la avioane de lovire S-15, TORNADO, pînă la 12 la sută.

Se perfecționează infrastructura NATO. Se măresc posibilitățile acesteia de desfășurare operativă a trupelor și forțelor flotelor, se crează stocuri de mijloace materiale și se modernizează aerodromurile pentru primirea pe acestea a forțelor de desfășurare rapidă ale S.U.A.

Crește intensitatea pregătirii operative și de luptă a forțelor amate ale NATO, s-a mărit amploarea diferitelor aplicații și manevre. Anul trecut, pe teatrele de acțiuni militare din Europa s-au desfășurat 175 de aplicații mari, de amploare din care mai mult de jumătate nemijlocit la frontierele statelor participante la Tratatul de la Varșovia, iar aplicațiile operative și operativ-strategice de mari proporții, de tipul "AUTUMN FORGE", "WINTEX", "REFORGER", "DISPLAY DETERMINATION", de regulă, se reunesc într-o concepție unică și conducere centralizată.

După planurile comandamentelor naționale ale țărilor membre ale NATO, în Europa, în anul 1986, s-au desfășurat 750 de aplicații diferite; ca o particularitate a tuturor aplicațiilor o reprezintă faptul că la acestea au participat organe ale conducătorilor superioare politico-militare, comandamentele principale din zonele Europei, Atlanticului și Oceanului Pacific, de asemenea, s-au întrebuițat pe larg cele mai noi sisteme de armament.

În mod clar s-a manifestat tendința de pregătire a Forțelor Armate Unite ale NATO în vederea ducerii acțiunilor de luptă cu întrebuițarea numai a mijloacelor clasice de nimicire.

Potrivit datelor existente, în anul curent, anul 1987, Blocul NATO a planificat să lărgescă participarea organelor de conducere superioară politico-militară ale țărilor participante la aplicații, a cadrelor de conducere ale ministerelor naționale, departamentelor civile, care au legătură cu asigurarea forțelor armate.

Trebuie să menționăm că, conducerea militară a țărilor NATO planificând activități operative de amploare nu respectă întotdeauna cele convenite privind notificarea, potrivit cerințelor Documentului final al Conferinței de la Stockholm pentru măsuri de întărire a încrederii și securității în Europa.

Astfel, S.U.A., în ianuarie anul curent nu a notificat aplicația Corpului 5 Armată, la care au participat pînă la 23 mii de militari. Canada, Portugalia și Italia în general nu au prezentat nici planuri, nici comunicări despre faptul că nu vor desfășura în anul 1987 activități.

O astfel de atitudine a țărilor NATO față de respectarea obligațiilor, subminează înțelegerile, amplifică neîncrederea din partea celorlalte state participante la conferința general-europeană.

Comandamentul Unificat și ministerele apărării ale țărilor aliate își văd misiunea lor în aceea că să-și mențină forțele într-o înaltă capacitate de luptă pentru a îndeplini misiunile date. Comitetul miniștrilor apărării pentru îndeplinirea hotărîrii de la Budapesta din decembrie 1986 a concretizat direcțiile principale de acțiune. Activități de realizare a acestora se desfășoară în toate armatele aliate.

Un din condițiile hotărîtoare de menținere a echilibrului militar-strategic al forțelor va fi lărgirea în continuare a

colaborării noastre militare și militare tehnice. Îndeplinirea obligațiilor din protocoale pentru dezvoltarea trupelor și flotelor și a planurilor de livrări reciproce de armament și tehnică în cincinalul actual 1986-1990.

Măsurile privind pregătirea operativă și de luptă a Forțelor Armate Unite sînt planificate pornind de la cerințele orientării defensive în instruirea și educarea trupelor și forțelor flotelor.

În legătură cu aceasta să prevadă introducerea unor precizări și schimbări în regulamentele și instrucțiunile în vigoare, în instruirea personalului atenție deosebită acordîndu-se pentru ridicarea continuă a calității și desfășurării tuturor aplicațiilor.

Se continuă activitatea pentru perfecționarea mijloacelor tehnice de conducere. Se pregătesc propuneri comune pentru crearea și pregătirea la timp pentru funcționarea în timp de război a tuturor organelor. Se caută forme eficiente pentru pregătirea moral-politică și educației personalului în spiritul marxism-leninismului, al internaționalismului și patriotismului socialist.

Accentul ca și pînă în prezent se pune pe întărirea coeziunii armatelor aliate, formarea la militară a sentimentului de devotament față de cauza noastră comună, întărirea contrapropagandei și combaterii ideologice a imperialismului.

Un import complex de măsuri îl va constitui elaborarea planurilor de dezvoltare a armatelor aliate pentru cincinalul următor, 1991-1995, ținîndu-se seama de schimbările posibile ale grupărilor oponente, a părților, și a factorilor economici din această activitate. Deja am început-o.

Direcțiile principale de dezvoltare a Forțelor Armate Unite în anii 1991-1995, Comandamentul Unificat este în măsură să le raporteze Comitetului Politic Consultativ la următoarea consfătuire a acestuia din anul 1988.

Stimați tovarăși,

Cu acordul conducerilor partidelor comuniste și muncitoreș au fost luate măsuri pentru stabilirea legăturilor directe între conducerile Forțelor Armate Unite ale Tratatului de la Varșovia și a Blocului NATO. Scopul este unul: de a folosi posibilitatea de slăbire a încordării militare în Europa. Propunerea noastră cu privire la întâlnirea comandantului-șef al Tratatului de la Varșovia cu generalul Rogers, a fost refuzată. Considerăm că linia pentru lărgirea contactelor în interesul destinderii situației internaționale trebuie să fie continuată.

În încheiere, permiteți-mi să exprim profunda recunoștință comitetelor centrale ale partidelor comuniste și muncitorești, guvernelor țărilor aliate pentru grija permanentă față de puterea de luptă a Forțelor Armate Unite.

Înalta noastră capacitate de luptă reprezintă o necesitate obiectivă, determinată de natura agresivă a imperialismului și de caracterul pregătirilor militare ale acestuia.

În vederea rezolvării acestei probleme importante, noi privim cu toată răspunderea și asigurăm Comitetul Politic Consultativ că Comandamentul Unificat, împreună cu ministerele apărării, va face totul pentru menținerea capacității de luptă a Forțelor Armate Unite ținând seama de raportul de forțe al părților în Europa, raportat, la un asemenea nivel încât cercurile conducătoare NATO, în frunte cu S.U.A., să vadă lipsa de perspectivă a calculelor privind rezolvare, în folosul lor, prin mijloace militare a contradicțiilor dintre imperialism și socialism.

Permiteți-mi să închei raportul.

Vă mulțumesc foarte mult pentru atenție.

39
CV, 2 ex.

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
MINISTRUL

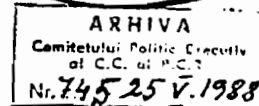
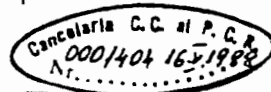
Nr. M.0004

din 12.05.1988

1166, 14.5.1988
STRICT-SECRET

DE IMPORTANȚĂ DEOSEBITĂ 7

Exemplarul nr.1

Tovarășului

NICOLAE CEAUSESCU

SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

PRESEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA

Statul Major al Forțelor Armate Unite a trimis propuneri pentru proiectul de Protocol privind destinarea unor trupe din Armata Republicii Socialiste România în compunerea Forțelor Armate Unite pentru perioada 1991-1995. Din analiza propunerilor rezultă că acestea sînt în majoritatea lor similare cu cele primite pentru protocolul pe perioada 1986-1990, care nu au fost acceptate de partea română și se referă în principal la următoarele:

- creșterea actualelor forțe destinate în compunerea Forțelor Armate Unite cu: 2 brigăzi și 2 regimente transmisiuni, 1 batalion aruncătoare de flăcări, 1 navă de patrulare, 2 batalioane desant-asalt, 1 batalion bruiaj radiolocație, 1 detașament elicoptere pentru luptă radioelectronică, 1 detașament elicoptere antisubmarine, 3 brigăzi asigurare materială, 1 regiment și 2 batalioane transmisiuni servicii, 1 batalion infanterie marină;

- destinarea unor forțe și la pace, care în prezent sînt prevăzute numai la război din cadrul trupelor de artilerie, rachete, apărare antiaeriană, geniu, protecție antichimică și de cercetare - detalii în tabelul anexă nr.1;

- reorganizarea unor mari unități și unități din cele existente la pace, prin gruparea lor în unități militare de valoare mai mare;

- sporirea gradului de înzestrare a trupelor prin creșterea numărului de tancuri, complexelor de rachete antiaeriene, avioanelor de vânătoare MiG-29, gurilor de foc de artilerie, navelor și elicopterelor pentru marina militară - detalii în anexa nr.2;

- mărirea rezervei de carburanți a Comandamentului Unificat ce se păstrează pe teritoriul țării noastre, de la 14 200 la 19 696 tone;

- realizarea de lucrări pe teritoriul țării noastre pentru satisfacerea unor nevoi ale Forțelor Armate Unite ce acționează pe Teatrul de acțiuni militare de sud-vest care se referă îndeosebi la:

- construcția și modernizarea punctelor de comandă și dotarea lor cu mijloace de transmisiuni și sisteme automatizate de conducere moderne;

- mărirea capacității de transport pe unele direcții de cale ferată, construirea unor căi de acces la trecerile peste fluviul Dunărea, crearea unei rezerve de peste 11 000 vagoane și dublarea tracțiunii electrice cu locomotive autonome;

- construirea de căi ocolitoare a obiectivelor vulnerabile, a unui pod plutitor peste fluviul Dunărea la Zimnicea, continuarea activității de amenajare a raioanelor de bazare pentru submarine și dublarea punctelor de transbordare existente la principalele porturi;

- construirea a două aerodromuri de rezervă în partea de sud a țării, platforme pentru elicoptere și adăposturi pentru 70-80 la sută din avioane și crearea rezervelor de carburanți și unor construcții pe 4 aerodromuri

Raportez că propunerile făcute de către Statul Major al Forțelor Armate Unite ar determina o creștere la pace a efectivelor de la 95 000 la 105 000 oameni iar înzestrarea suplimentară se estimează la 10 miliarde lei, dacă acestea se mențin la nivelul protocolului actual, și la 33 miliarde lei, dacă se acceptă propunerea de mărire a numărului de mari unități și unități.

Față de cele raportate, propun următoarele:

- să ne menținem, la compunerea de luptă a trupelor prevăzute în protocolul actual, fără creșteri în efective pe ansamblu și cu unele completări la tehnica de luptă determinate de îmbunătățirile organizatorice și înzestrarea trupelor care se vor prevedea pentru perioada 1991-1995;

- să fim de acord cu mărirea numărului de tancuri de la 2 divizii mecanizate, înzestrarea brigăzilor de artilerie antitanc atât cu tunuri cât și cu rachete antitanc dirijate și îmbunătățirea calitativă a înzestrării cu avioane, elicoptere, piese de artilerie, mijloace de automatizarea conducerii și transmisiuni de producție națională în raport de fondurile alocate și posibilitățile economiei naționale;

- lucrările solicitate pentru pregătirea teritoriului să se realizeze în funcție de folosirea lor în economie și în timp de pace precum și de posibilitățile financiare ale țării noastre.

În cazul în care sînteți de acord cu propunerile prezentate, respectuos Vă rugăm să aprobați transmiterea observațiilor noastre Statului Major al Forțelor Armate Unite.

MINISTERUL APARĂRII NAȚIONALE

General-cornel

Vasile Milea
Vasile Milea

43

T A B E L

cu principalele mari unități și unități din Armata R.S.România prevăzute în componerea Forțelor Armate Unite și forțele cerute în plus pentru perioada 1991-1995

Prevederile protocolului 1986-1990	Principalele forțe cerute în plus de Statul Major al F.A.U.	Propunerile M.Ap.N.
<p><u>la pace:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 comandamente de armată; - Comandamentul Ap.A.A.T.; - Comandamentul Marinei Militare; - 4 D.Mc.; 1 D.Tc.; - 2 D.Ap.A.A.T.; - 1 D.maritimă; 1 Bg.vedete; - 1 Dn.submarine. <p><u>la război</u> - în plus față de cele de la pace:</p> <ul style="list-style-type: none"> Comandament de front; 2 D.Mc.; 2 D.I.Mo.; 2 D.Art.A.A. și 3 R.A.A.; 1 D.Av. cu 5 R.Av.; 2 Bg.R.G.T.; 9 Bg.Art.de diferite calibre; 5 Bg.Ge.cu diferite destinații; 2 R.Po.; 1 R.Pst.; 3 R.și 15 B.Trs.; 1 Bg.Pr.A.Ch.; Fl.de Dunăre. 	<p><u>La pace:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 Bg. și 2 R.Trs.; - 1 B.Ar.Flc.; - 1 Navă patrulare; - 2 Bg.R.O.T.; - 9 Bg.A. de diferite calibre; - 4 Bg.Ge.; - 2 R.Po.; 2 B.T.S.; - 1 Bg.Pr.A.Ch.; - 2 R.Trs.; - 2 D.și 1 R.A.A.; - 3 R.R.A.A.; - 1 B.Rd.Th.; 4 B.Cc.; - 4 B.Msc. <p><u>La război:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 2 B.Ds.As.; - 1 B.Br.Mj.Rd.Lc.; - 1 Dt.El.L.Rd.Elc.; - 3 P.C.ale șefului L.Rd.Elc.; - 1 C.control Th.complex; - 1 Dt.El.antisubm.; - 3 B.Asig.Mat.; - 1 R. și 2 B.Trs.Sv.; - 1 B.I.M. <p>Prevăzute în actualul protocol numai la război.</p>	<p>Să ne menținem la componerea de luptă a trupelor prevăzute în protocolul actual, fără creșteri în efective pe ansamblu și cu unele completări la tehnica de luptă determinate de îmbunătățirile organizatorice și înzestrarea trupelor care se vor prevedea pentru perioada 1991-1995.</p>

T A B E L

cu tehnica de luptă propusă în plus de Statul Major al Forțelor Armate Unite față de prevederile actualului protocol

Mari unități și unități	Tehnică prevăzută în protocolul actual	Tehnică propusă în plus	Total tehnică propusă în plus
3 D.Mc.	2x157 } 1x127 } = 441 tancuri	3x187=561 tancuri	120 tancuri
8 D.Mc.; 1 D.Tc.	148 complexe R.A.A. „STRELA”	895 complexe	747 complexe
4 Dn.R.A.A.	-	cîte 1 complex de rachete S-200-VE „VEGA”	4 complexe
1 R.Av.V.	12 avioane MiG-29	40 avioane MiG-29	28 avioane MiG-29
D.Mc.;D.Tc. și Bg.A.ale F.și A.	2 574 guri de foc de artilerie	2 732 guri de foc de artilerie	158 guri de foc de artilerie
1 Dn.Sm.	1 submarin	2 submarine	1 submarin
D.Maritimă	-	1 navă patrulare	1 navă patrulare
Dt.El.A.S.	-	6 elicoptere antisubmarine	6 elicoptere antisubmarine
1 Bg. și 2 R.Trs.	-	12 stații radio automatizate „POLIUS-5” și „POLIUS-15”	12 stații radio automatizate „POLIUS-5” și „POLIUS-15”

The Romanian Communist Party

The Headquarters

No.1730

SUMMARY NO.13

of the meeting of the Political and Executive Committee

5 June 1987

The meeting was chaired by comrade Nicolae Ceausescu, General Secretary of the RCP

Participants: Cazacu Virgil, Ceausescu Elena, Ciobanu Lina, Coman Ioan, Constantin

Nicolae, Dascalescu Constantin, Dinca Ion, Dobrescu Miu, Fazekas Ludovic, Manescu

Manea, Miculescu Paul, Oprea Gheorghe, Pana Gheorghe, Patan Ioan, Popescu Dumitru,

Radulescu Gheorghe, Andrei Stefan, Barlea Stefan, Ceausescu Nicu, David Gheorghe,

Enache Petru, Gere Mihai, Ghitulica Maria, Giosan Nicolae, Gadea Suzana, Marina

Mihai, Matei Ilie, Milea Vasile, Moga Ioachim, Muresan Ana, Nae Elena, Pacoste

Cornel, Postelnicu Tudor, Rau Ion, Stoica Gheorghe, Szasz Iosif, Totu Ioan, Ursu Ion.

Guests: Barbulescu Vasile, Curticeanu Silviu, radu Constantin, Ibanescu Neculai, Petre

Ion, Petrescu Gheorghe, Spornic Aneta, ministers and other cadres.

The meeting began at 10.35 a.m. and ended at 11.40 a.m.

Topics:

6. The fulfillment of the economic plan for May 1987.
7. Nominations for excellence in the socialist economic competition for 1986.
8. Preparations for local elections.
9. Information on the visit of Mihail Gorbachev in Romania.
10. Information on the Meeting of the Political and Executive Committee of the Warsaw

Pact

(...)

The participants approved of the documents signed in Berlin(at the meeting of the Political and Consultative Committee) and reasserted Romania's wish to militate together with the other socialist states and with all the peoples of the world to achieve disarmament, particularly nuclear disarmament, to avoid war, to find negotiated settlements of disputes and build a better world, based on cooperation and joint efforts of all nations towards development, independence, social and economic progress.

Signature

Nicolae Ceausescu

PROTOCOL Nr. 5

al ședinței Biroului Permanent al Comitetului Politic Executiv, din ziua de
13 mai 1988

Sedința a fost prezidată de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU,
secretar general al Partidului Comunist Român.

Au participat tovarășii : Dăscălescu Constantin, Ceaușescu
Elena, Mănescu Manea, Rădulescu Gheorghe, Bobu Emil.

Au fost invitați tovarășii : Coman Ion, Bîrlea Stefan,
Milea Vasile, Postelnicu Tudor, Totu Ioan, Ceaușescu Ilie,
Vlad Iulian.

Ședința a început la ora 12,10 și s-a terminat la
ora 12,30.

ORDINEA DE ZI

- I. Propunerile Statului Major al Forțelor Armate Unite
privind mărirea efectivelor militare și a dotării cu
tehnică de luptă în perioada 1991 - 1995.
- II. Punctul de vedere al delegației române la întâlnirea
de lucru a șefilor marilor state majore ale armatelor
statelor participante la Tratatul de la Varșovia.

În urma discuțiilor, Biroul Permanent al Comitetului
Politic Executiv al C.C. al P.C.R. a hotărât următoarele :

./.

I. Să fie menținute la nivelele actuale prevăzute numărul unităților și efectivelor militare ale Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România, precum și dotarea lor cu tehnică de luptă.

II. Punctul de vedere al delegației române la întâlnirea de lucru a șefilor marilor state majore ale armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia, care va avea loc la Moscova în ziua de 17 mai 1988, să fie refăcut potrivit indicațiilor date în ședință.

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'D. Ciocan', written in a cursive style. The signature is underlined with a single horizontal line.

STENOGRAMA

ședinței Biroului Permanent al Comitetului Politic Executiv
al C.C. al P.C.R.

- 13 mai 1988 -

La ședință au participat tovarășii: NICOLAE CEAUȘESCU,
Constantin Dăscălescu, Elena Ceaușescu, Manea Mănescu,
Gheorghe Rădulescu, Emil Bobu.

Au fost invitați tovarășii: Ion Coman, Vasile Milea,
Tudor Postelnicu, Ioan Totu, Iulian Vlad, Ilie Ceaușescu,
Stefan Bîrlea.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Tovarăși, Comandamentul forțelor armate din Pactul de la
Varșovia a făcut niște propuneri pentru cincinalul viitor.

Ministerul Apărării Naționale le-a analizat.

De fapt, ei propun să mărim efectivele, să creăm noi
unități și să mărim dotarea.

Tov. Elena Ceaușescu:

Vor să luăm de la ei fiare vechi, că nu au ce face cu ele.
Aceasta este problema.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Aici sînt propuneri să construim și să modernizăm
puncte de comandă, dotări, realizarea de noi căi de acces, cu
rezerva de 11.000 vagoane cu tracțiune electrică, căi ocolite
ale obiectivelor vulnerabile, poduri plutitoare la Zimnicea,
construirea a două aerodroame de rezervă. De asemenea, propun

să mărim efectivele militare. Toate acestea înseamnă 33 miliarde lei.

Tov. Elena Ceaușescu:

Dar cum își permit chiar așa? Ei fac planul pentru fiecare țară?

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Să le propunem următorul lucru:

1. Comandamentul, cei care sînt interesați, dacă vor noi căi ferate, să le plătească și noi le realizăm. Așa cum fac și americanii! Scurt! Foarte bine, vă interesează să aveți asigurată trecerea? Plătiți! Ca să nu spunem că nu facem. Ele sînt în administrarea României și le folosesc numai la război și cu aprobarea noastră!

În legătură cu dezvoltarea bazei de transport, vor vagoane? Foarte bine! Să plătească, și dacă ni se plătește sîntem gata să realizăm aceasta! Fără a plăti nu se poate! Ca să nu spunem că nu facem, că așa fac și americanii - unde sînt interesați, plătesc!

Tov. Elena Ceaușescu:

Să plătească întreținerea, să plătească și chiria!
Pe principiul acesta!

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Propun construcții pe căi ocolite și neocolite. Aerodroame vor două. Să plătească aerodroamele și pămîntul!

Tov. Elena Ceaușescu:

În linii generale, ideea este că trebuie să plătească tot.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Ca să înțeleagă odată că trebuie să intrăm pe altă bază!
Se pune problema rezervelor de carburanți și a unor
construcții de aerodroame.

Tov. Vasile Milea:

Cele pe care le au la noi în custodie, plătesc?!

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Dacă vor, să fie aceleași condiții!

Să ne menținem efectivele existente, unitățile existente!
Nu considerăm necesar să mărim efectivele, dimpotrivă, va trebui
să ne gândim la reducerea unor unități, nu la crearea de noi
unități.

Să nu ne angajăm nici în mărirea numărului de tancuri,
ce propuneți voi. Deocamdată să rămînem la dotarea existentă.

Tov. Vasile Milea:

Am înțeles, tovarășe secretar general. Dacă îmi permiteți:
Noi scoatem tancuri noi la noi, în țară se produc și
spunem că cele vechi se vor înlocui.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Si aceasta este valabil și pentru toate celelalte, să
păstrăm la nivelul actual, urmînd ca în raport de hotărîrile pe
care le vom lua privind dezarmarea, să realizăm reducerea, nu
mărirea lor!

Tov. Vasile Milea:

Am înțeles, tovarășe secretar general.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Dacă sînteți de acord cu aceste propuneri?
(Toți tovarășii sînt de acord).

De asemenea, este o întîlnire pentru a discuta problemele de reducere a efectivelor și armamentelor, legat de dezarmare.

Tov. Elena Ceaușescu:

Una este așa, și una este așa! Nu au ce face!

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Noi avem prevăzute efectivele, dotarea, inclusiv cîte tancuri avem prevăzute, și la avioane, la toate.

Tov. Vasile Milea:

Lucrăm pe același material pe care l-ați aprobat, tovarășe secretar general.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Noi să vedem ce avem prevăzut, că nu avem complectă dotarea. Cînd reducem, o facem din dotare. Că eu am prevăzute așa: am 500 tancuri, n-am acestea 200, dar ce este prevăzut voi rămîne la aceleași. La avioane, am prevăzut atîtea, sigur, în realitate nu am încă atîtea, voi rămîne cu atîtea.

Deci să refaceți și aceasta!

Efectivele sînt complete, dar la armament să prezentăm situația!

Tov. Vasile Milea:

Ce este prevăzut și mai avem de unde să scădem.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Mai cu seamă că noi avem în vedere să completăm unele

lucruri și să pornim de la aceasta.

Sînteți de acord?

(Toți tovarășii sînt de acord).

Pentru aceasta am convocat ședința Biroului Permanent al
Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R., pentru a discuta
problema aceasta.

Am terminat ședința.

13.V.1988

PV. 3 ex.

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

MINISTRUL

Nr.M. 03621

din 13.05.1988

Tovarășului

NICOLAE CEAUSESCU

SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMAN
PRESEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA

SECRET

Exemplarul nr.1

Căncăria C.C. al P.C.R.
Nr. 01406 16.V.1988Comitetului Politic
al C.C. al P.C.R.
Nr. 746 25.V.1988

Seful Marelui Stat Major al Forțelor Armate ale U.R.S.S. a propus desfășurarea, la Moscova, în ziua de 17 mai a.c., a unei întâlniri de lucru la care să participe șefii marilor state majore ale armatelor statelor participante la Tratatul de la Varșovia și reprezentanți ai ministerelor de externe în vederea pregătirii proiectului de tabel orientativ cu categoriile de forțe armate și principalele tipuri de armament care urmează să facă obiectul schimbului de date între statele participante la Tratatul de la Varșovia și țările din NATO.

Propunem și respectuos Vă rugăm a aproba:

- deplasarea în U.R.S.S., în perioada 16-17 mai a.c., a generalului-locotenent Eftimescu Nicolae, prim-locțiitor al șefului Marelui Stat Major și șef al Direcției Operații, însoțit de generalul-maior Constantinescu Ilie, locțiitor șef direcție și 2 ofițeri din Marele Stat Major, precum și ambasadorul Constantin Ene din Ministerul Afacerilor Externe, pentru a participa la această întâlnire de lucru.

- delegația să acționeze potrivit punctului de vedere aprobat de Dumneavoastră în anul 1986 referitor la reducerea armelor convenționale, a efectivelor și cheltuielilor militare; se anexează;

- în cazul în care se vor lua în discuție efectivele și cantitățile de tehnică ce ar urma să fie supuse reducerii, acestea să fie cele trimise Marelui Stat Major al Forțelor Armate ale U.R.S.S. la 02.08.1986 aprobate de Dumneavoastră; se anexează.

Cheltuielile ocazionate de această activitate vor fi suportate de Ministerul Apărării Naționale.

MINISTRUL APARARII NATIONALE

General Vasile Milea

Vasile Milea

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Ioan Totu

RD.244/12.05.1988

GR/GE - 3 ex.

58

PUNCTUL DE VEDERE

al delegației române aprobat de conducerea superioară de partid, în anul 1986, referitor la reducerea forțelor armate și armamentelor convenționale în Europa

1. Pentru reducerea, pînă în anul 1990, a efectivelor și armamentelor convenționale ale celor două alianțe militare cu 25 la sută față de nivelul actual, așa cum este prevăzut în Apelul state-
lor participante la Tratatul de la Varșovia, reprezentanții armatei noastre să se conducă după concepția partidului nostru, astfel:

- pînă la începerea tratativelor, țările participante la Tratatul de la Varșovia să treacă, unilateral, din toamna anului 1986 sau începutul anului 1987, la reducerea armamentelor convenționale, efectivelor și cheltuielilor militare cu 5 la sută, reprezentînd 100-150 mii oameni, așa cum este prevăzut în Apel;

- Republica Socialistă România a trecut, chiar din toamna anului 1986, la reducerea efectivelor cu 5 la sută, însumînd 7-9 mii oameni din existentul la pace, cu armamentul și tehnica de luptă aferente. De asemenea, proporțional, au fost reduse și cheltuielile militare;

- reducerile de efective să se facă prin desființarea de mari unități, unități și subunități militare întregi, împreună cu armamentul și tehnica de luptă din dotare.

2. Privind măsurile de control prevăzute în Apel:

- controlul asupra procesului de reducere prin folosirea atât a mijloacelor tehnice naționale, cât și a procedurilor internaționale, inclusiv inspecții la fața locului, schimb de date între părți cu privire la efectivele reduse și a celor rămase;

- reprezentanții țărilor Tratatului de la Varșovia, NATO și ai altor state europene să facă parte din Comisia Internațională Consultativă de Control;

- stabilirea unor forme de întărire a încrederii reciproce, prin participări la unele aplicații și manevre cu trupe, inspecții la fața locului și elaborarea în comun a unor proceduri pentru distrugerea, depozitarea sau transferarea tehnicii militare pentru a fi folosită în scopuri pașnice.

RD.822/12.05.1988

CG/TM - 3 ex.

SRICT SECRET

Exemplarul nr. 1

EFFECTIVELE SI TEHNICA MILITARA DIN CADRUL AVIATIEI MILITARE
LA CARE SE PROPUN REDUCERI

Denumirea	Militari	Avioane de vânătoare bombardament	Avioane de cercetare	Elicoptere de luptă
Aviația Militară la : 01.07.1986	11.000	128	35	365
5 la sută	550	6	2	18
15 la sută	1.650	19	5	55
25 la sută	2.750	32	9	91

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE

MINISTRUL

Nr.M. 004222

din 03.06.1988

Tovarășului

NICOLAE CEAUSESCU

SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMAN

PRESEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA

1204, 14.0.1988
STRICT SECRET

Exemplarul nr. 1

 Cancelaria C. C. al P. C.
 N. 001851 21.6.1988

 ARHIVA
 N. 1015 1 VII. 1988

 C.P.E.
 N. 4.

Comandamentul Unificat ne-a trimis proiectul unui nou „Statut al Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia și al organelor de conducere ale acestora la război”. Documentul prezintă unele modificări față de Statutul adoptat în anul 1980 de către celelalte state, mai puțin de țara noastră, și nu soluționează problemele de fond cu care Partea Română nu a fost de acord.

Problemele mai deosebite cuprinse în proiectul noului Statut sînt următoarele:

- instituirea Comandamentului Principal Suprem, din care să facă parte comandantul suprem ai forțelor armate ale țărilor Tratatului, fiecare avînd ca locțiitor pe ministrul apărării al țării respective. Comandant suprem al Forțelor Armate Unite să fie comandantul suprem al Forțelor Armate ale U.R.S.S., avînd ca prim-locțiitor pe ministrul apărării al Uniunii Sovietice, iar locțiitor pentru armatele aliate pe comandantul-șef al Forțelor Armate Unite;
- organul de lucru al Comandamentului Principal Suprem să fie Marele Stat Major al armatei sovietice, iar planificarea și organizarea acțiunilor de luptă să se facă de către acesta împreună cu comandamentele de pe teatre, fără a se ține seama de frontierele statelor participante la Tratat. Comandamentele de pe teatre să aibă dreptul de a transmite ordine și dispozițiuni marilor unități puse la dispoziție, fără acordul comandamentelor naționale;

- pentru conducerea Forțelor Armate Unite pe teatrele de acțiuni militare să se constituie comandamente pe baza structurii celor sovietice existente, comandanții asigurându-se de către armata sovietică, iar locțiitorii, precum și alte funcții să se stabilească de către guvernele țărilor care asigură trupele. Comandanții marilor unități puse la dispoziție să fie numiți de către guverne numai cu acordul comandantului pe teatru;

- constituirea unei flote unite în Marea Baltică și alta în Marea Neagră, comandate de cadre sovietice;

- înființarea unei direcții politice pe fiecare teatru de acțiuni militare, al cărei șef să fie din armata sovietică, iar locțiitorii acestuia - din armatele aliate;

- în afara cotei părți de 10 la sută ce revine țării noastre pentru bugetul Statului Major al Forțelor Armate Unite, se prevede și o altă cotă de 24,1 la sută, pentru bugetul Comandamentului de pe teatrul de sud-vest.

Raportez că, după semnarea Statutului în anul 1980 de către conducătorii celorlalte state, potrivit aprobării Dumneavoastră, Ministerul Apărării Naționale a mai purtat discuții cu Comandamentul Unificat privind acest document, pînă în anul 1983, fără a se ajunge la un acord.

X
X X

În vederea reluării discuțiilor, la solicitarea Comandamentului Unificat, Ministerul Apărării Naționale să se conducă după următorul punct de vedere întocmit potrivit indicațiilor Dumneavoastră:

- Comitetul Politic Consultativ să fie organismul suprem care să decidă și să hotărască starea de război și problemele de apărare ale țărilor socialiste participante la Tratat, iar organul de lucru al acestuia să nu fie Marele Stat Major al armatei sovietice, ci actualul Comandament al Forțelor Armate Unite;

- comandantul pe teatru să se numească de la armata națională care destină cele mai multe forțe, iar șeful de stat major să nu fie din aceeași armată. Comandantul pe teatru să aibă ca primii locțiitori reprezentanți din armatele naționale, iar celelalte funcții de conducere și răspundere să fie asigurate cu cadre aparținând acestora;

- marile unități și unitățile destinate în compunerea Forțelor Armate Unite să rămână în subordinea comandamentelor naționale, care vor numi și comandanții acestora, iar misiunile de luptă să se transmită de către primii locțiitori ai comandantului pe teatru din partea armatelor naționale;

- acțiunile militare ale forțelor aliate pe teritoriul unui stat participant la Tratat să se desfășoare numai la cererea organelor constituționale ale acestui stat și cu acordul celui care va destina trupele, în condiții ce se vor stabili prin convenții guvernamentale bilaterale încheiate din timp de pace;

- Marina Militară a R.S.România să rămână în subordinea comandamentului național, să acționeze în zona sa de responsabilitate, în cooperare cu Flota Unită din Marea Neagră, iar unitățile de apărare antiaeriană a teritoriului să acționeze numai pe teritoriul țării noastre, potrivit planurilor operative și de cooperare puse de acord;

- munca politică în unitățile armatei române, destinate în compunerea Forțelor Armate Unite, să se desfășoare numai pe baza hotărârilor Partidului Comunist Român, sub conducerea organelor politice din armata noastră;

- cota-parte la bugetul Comandamentului Unificat să rămână de 10 la sută, potrivit hotărârii Comitetului Politic Consultativ din 17 martie 1969, iar participarea la bugetul Comandamentului pe teatru să se discute numai după punerea de acord a Statutului la război.

MINISTERUL APARARII NAZIONALE

General colonel

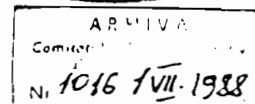
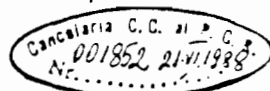
Vasile Milea

[Handwritten signature]

MINISTERUL APĂRĂRII NAȚIONALE
MINISTRULNr.M.004497
din 13.06.1988

STRICT SECRET

Exemplarul nr. 1

Tovarășului

NICOLAE CEAUSESCU

SECRETAR GENERAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMAN
PRESEDINTELE REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA

1. Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Afacerilor Externe au analizat conținutul documentelor trimise de Marele Stat Major al Forțelor Armate ale U.R.S.S. ce urmează a se completa de partea română, privind efectivele, tehnica militară și armamentul din cadrul trupelor de uscat și aviației de sprijin anexa Nr.1 care, după centralizarea și de la celelalte armate ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia, vor fi prezentate la ședința Comitetului Politic Consultativ din 15-16 iulie a.c., pentru a se decide asupra modului în care să fie folosite la negocierile cu țările N.A.T.O. privind dezarmarea convențională în Europa.

Prin completarea datelor cerute rezultă cifrele înscrise în anexa Nr.1.

Față de datele comunicate în anul 1986, cu aprobarea Dumneavoastră, sînt unele diferențe ca urmare a reducerii cu 5 la sută efectuată în toamna anului 1986 și completării cu tehnică realizată de industria națională și din import.

./.

De asemenea partea sovietică solicită în plus date și despre alte tipuri și categorii de unități, armamente și tehnică de luptă care să fie avute în vedere la negocieri, ce nu au fost cerute în anul 1986.

2. În afară de datele solicitate, arătate mai sus, cu prilejul întâlnirii de lucru cu delegația militară sovietică, în ziua de 10 iunie a.c., s-a cerut să se comunice și efectivul complet de militari al Armatei R.S.România existent la pace, defalcat pe categorii de forțe ale armatei. S-a motivat că aceste date sînt necesare pentru negocieri cu reprezentanții N.A.T.O., precum și pentru combaterea propagandei din Vest referitoare la superioritatea netă a Forțelor Armate ale Tratatului de la Varșovia.

Delegația sovietică ne-a făcut cunoscut că la sfîrșitul lunii iunie a.c. urmează a avea loc la Moscova, o întâlnire de lucru la nivelul șefilor marilor state majore ale armatelor țărilor participante la Tratat, privind problemele raportate mai sus.

3. Vă propunem și respectuos Vă rugăm să aprobați:

- comunicarea la Marele Stat Major al Forțelor Armate ale U.R.S.S. numai a datelor înscrise în anexa Nr.1 propuse a fi transmise și care fac obiectul negocierilor;

- să nu se transmită datele solicitate în anexele 2 - 4 deoarece conțin detalii de structură și dotare a armatei române;

- comunicarea întregului efectiv de militari al armatei noastre de la pace 189.500, fără a fi defalcat pe categorii de forțe ale armatei. Această cifră poate fi dedusă din comunicarea făcută de presa noastră în legătură cu reducerea efectivului armatei, în anul 1986, cu 5 la sută - reprezentînd 10.000 persoane;

- participarea generalului-maior Gușă Stefan, șeful Marelui Stat Major împreună cu reprezentantul Ministerului Afacerilor Externe la întâlnirea de la Moscova, în situația că aceasta va avea loc, unde să prezinte punctul nostru de vedere privind reducerile de efective și armamente convenționale în Europa prezentat și la întâlnirile anterioare, folosind doar cifrele centralizatoare transmise Marelui Stat Major al Forțelor Armate ale U.R.S.S.

MINISTRUL APARARII NATIONALE

General colonel

Vasile Milea

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Ioan Totu

RD.423/11.06.1988

AD/DI - 3 ex.

D A T E

privind efectivele, marile unități, tipurile și cantitățile de armament cerute și propuse pentru negocieri

Categoriile de forțe și armament	Prevăzute în organe (război)	Prevăzute în organe (pace)	Existenț real	Se propun a se comunica pt. negocieri	Comuni te în august 1986
Efective (mii oameni pentru negocieri)	850	210	198	~~150~~ 210	152,5
- trupe de uscat	600	192,7	140	~~140~~ 192,7	141,3
- aviația de sprijin	170	8,7	7	8,7	11
Număr de mari unități din care:		- 11	11	18	
Total divizii:	21	11	11	14	
- gata de luptă permanent;		3	3	4	
- cu efective reduse;		7	7	8	
- echivalente.		1	1	2	
Total brigăzi:	6	4	4	4	
-gata de luptă permanent;		-	-	-	
-cu efective reduse.		4	4	4	
Avioane de sprijin	500	412	360	450	163
-licoptere de luptă din care:	280	185	184	380	36
- cu rachete a.t.					
Instalații de lansare a rachetelor tactice	85	28	28	85	70
Tancuri	4044	3526	2526	4500	235
Artilerie și instalații de rachete antitanc	6800	5200	3845	6500	285
Mașini de luptă ale infant., transportoare blindate	8600	3467	2400	5500	285
Sisteme reactive foc în salvă, tunuri și aruncătoare	6800	5443	5100	8100	255
Artilerie și rachete anti-aeriene din trupele de uscat	2600	1612	1012	2500	79

* NUMAI RACHETE

D A T E

privind efectivele, marile unități, tipurile și cantitățile de armamente cerute și propuse pentru negocieri

Categoriile de forțe și armamente	Prevăzute în organe	Existent real	Se propun a se comunica pentru negocieri	Comunicate în august 1986
Efective (mii oameni) pentru negocieri:	140,4	100,7	140,4	152,3
-trupe de uscat	131,7	92,7	131,7	141,3
-aviația de sprijin	8,7	8	8,7	11
Număr de mari unități din care:	15	15	15	—
Total divizii:	11	11	11	—
-gata de luptă permanent;	3	3	3	—
-cu efective reduse;	7	7	7	—
-echivalente.	1	1	1	—
Total brigăzi:	4	4	4	—
-gata de luptă permanent;	—	—	—	—
-cu efective reduse.	4	4	4	—
Avioane de sprijin	148	148	148	163
Elicoptere de luptă din care:	212	184	212	365
-cu rachete a.t.	76	35	76	—
Instalații de lansare a rachetelor tactice.	43	28	43	70
Tancuri	3123	2526	3123	2350
Artilerie și instalații de rachete antitanc	5452	3845	5452	285 numai rachete
Mașini de luptă ale infant., transportoare blindate.	3702	2467	3702	2850
Sisteme reactive foc în șălvă, tunuri și aruncătoare	7171	6443	7171	2550
Artilerie și rachete anti-aeriene din trupele de uscat	1693	1012	1693	795

Nr. 1815

PROTODOL Nr. 13

al şedinţei Comitetului Politic Executiv,
din ziua de 17 iunie 1988

Şedinţa a fost prezidată de tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU,
secretar general al Partidului Comunist Român.

Au participat tovarăşii : Bobu Emil, Ceauşescu Elena,
Ciobanu Lina, Coman Ion, Constantin Nicolae, Dăscălescu
Constantin, Dobrescu Miu, Fazekaş Ludovic, Mănescu Manea,
Niculescu Paul, Olteanu Constantin, Oprea Gheorghe, Pană
Gheorghe, Popescu Dumitru, Rădulescu Gheorghe, Andrei Ştefan,
Bîrlea Ştefan, David Gheorghe, Gere Mihai, Gâdea Suzana,
Ibănescu Neculai, Milea Vasile, Mureşan Ana, Pacoste Cornel,
Postelnicu Tudor, Radu Constantin, Stoian Ion, Totu Ioan,
Ursu Ion.

Au fost invitaţi tovarăşii : Bălan Radu, Curticeanu
Silviu, Tănase Gheorghe, Văduva Ilie, Ion M. Nicolae, Popovici
Nicolae, Mantz Nicolae, Mihalache Nicolae.

Şedinţa a început la ora 11,00 şi s-a terminat la
ora 13,35.

ORDINEA DE ZI :

- I. Stadiul recoltării culturilor agricole de vară.
- II. Raportul privind executarea și întreținerea sistemelor de irigații.
- III. Raportul cu privire la încheierea ilegală a unor contracte cu firma KIMIKA-Lichtenstein.
- IV. Unele rapoarte ale Ministerului Apărării Naționale.

I. Analizînd Raportul privind stadiul lucrărilor de recoltare a culturilor agricole de vară, Comitetul Politic Executiv a indicat să se ia toate măsurile ce se impun pentru strîngerea, la timp și fără nici un fel de pierderi, a întregii recolte de vară, preluarea și predarea cantităților stabilite la fondul de stat, pentru a se asigura astfel o bună aprovizionare a populației cu produse agroalimentare, precum și satisfacerea altor cerințe ale economiei naționale.

II. Comitetul Politic Executiv a examinat Raportul privind modul cum s-a acționat pentru executarea și întreținerea sistemelor de irigații în primele cinci luni ale anului 1988 și a hotărît următoarele :

- Ministerul Agriculturii, organele agricole, consiliile populare să ia toate măsurile în vederea realizării și punerii în funcțiune a tuturor capacităților de irigații prevăzute în plan, precum și executării integrale a lucrărilor de întreținere și reparare a sistemelor de irigații.

- Să se acționeze în așa fel încît, pînă în luna noiembrie 1988, suprafața totală amenajată pentru irigații să depășească 4 milioane de hectare.

[pages 3 to 5
not copied]

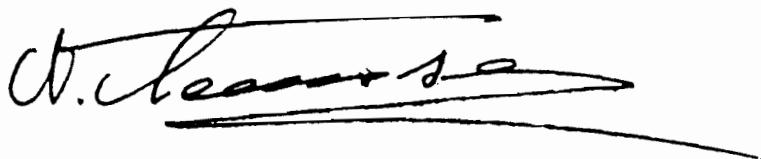
- Comitetul Politic Executiv a atenționat pe tovarășul Constantin Dăscălescu, prim-ministru al guvernului, care nu a asigurat luarea urgentă a măsurilor ce se impuneau pentru încetarea depozitării de reziduuri chimice în Portul liber Sulina.

Comitetul Politic Executiv a cerut guvernului, celorlalte organe de stat să introducă un înalt spirit de răspundere în aplicarea și respectarea cu fermitate a legilor statului, să vegheze cu cea mai mare hotărîre ca în toate împrejurările interesele poporului, ale țării, să nu fie cu nimic și de nimeni prejudiciate.

IV. În legătură cu rapoartele prezentate de Ministerul Apărării Naționale, Comitetul Politic Executiv a hotărît următoarele :

1. Se aprobă propunerile cu privire la punctul de vedere al R.S.România referitor la proiectul "Statutului Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia și al organelor de conducere ale acestora la război", cu observațiile și indicațiile din ședință.

2. Se aprobă propunerile privind datele referitoare la efectivele, tehnica militară și armamentele Forțelor Armate ale R.S.România ce urmează a fi înaintate Comandamentului Unificat al Forțelor Armate Unite al statelor participante la Tratatul de la Varșovia în vederea negocierilor cu NATO privind dezarmarea convențională în Europa, cu precizările făcute în ședință.

STENOGRAMA

ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.
din ziua de 17 iunie 1988

Ședința a fost prezidată de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU,
secretar general al Partidului Comunist Român.

La ședință au participat tovarășii Bobu Emil, Ceaușescu Elena, Ciobanu Lina, Coman Ion, Constantin Nicolae, Dăscălescu Constantin, Dobrescu Miu, Fazekas Ludovic, Mănescu Manea, Niculescu Paul, Olteanu Constantin, Oprea Gheorghe, Pană Gheorghe, Popescu Dumitru, Rădulescu Gheorghe, Andrei Ștefan, Bîrlea Ștefan, David Gheorghe, Gere Mihai, Gâdea Suzana, Ibănescu Neculai, Milea Vasile, Mureșan Ana, Pacoste Cornel, Postelnicu Tudor, Radu Constantin, Stoian Ion, Totu Ioan, Ursu Ion.

Au fost invitați tovarășii Bălan Radu, Curticeanu Silviu, Tănase Gheorghe, Ion M. Nicolae, Văduva Ilie, Popovici Nicolae, Mantz Nicolae, Mihalache Nicolae.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Înainte de a intra în discutarea problemelor de pe ordinea de zi poate să ne informeze, pe scurt, tovarășul David Gheorghe, cum merge strînsul recoltei de orz, cum sînt producțiile și ce măsuri se iau în legătură cu legumele și celelalte culturi ca toată activitatea să se desfășoare în cele mai bune condiții și să realizăm ceea ce ne-am propus.

./.

Tov. David Gheorghe :

Tovarășe secretar general, vă rog să-mi permiteți să raportez :

Pînă aseară, la cultura orzului se recoltaseră peste 38.000 ha., adică 6 la sută din suprafață.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Cam puțin.

Tov. David Gheorghe :

S-a lucrat în cursul zilei de ieri și se lucrează și astăzi în toate unitățile agricole din județele Tulcea, Constanța, Ialomița, Călărași, Giurgiu, Teleorman, Olt, Dolj, Mehedinți. Deci în toate aceste județe se lucrează și în toată această zonă de sud, pe baza vitezei zilnice de recoltare și a numărului de combine existente în câmp, recoltatul se poate termina, așa cum ați indicat Dumneavoastră, în maximum 3 zile.

Mai sînt unele suprafețe în zona deluroasă din județul Dolj unde orzul urma să ajungă la coacere și cred că și acolo a început astăzi recoltarea.

Vă raportează că, față de evaluarea de peste 6.000 kg. la hectar la orz, evaluare care vi s-a prezentat Dumneavoastră, din raportările de aseară rezultă o producție de 5.800 kg./hectar. Dar vă raportează că această producție va crește în județele Olt, Teleorman și Giurgiu, - așa cum ați constatat și Dumneavoastră ieri.

Tov. Elena Ceaușescu :

Reiese că raportarea este mai mică.

./. [Pages 3 to 50
not reproduced]

Mai avem, două probleme, care vreau să le discutăm în Comitetul Politic Executiv, deoarece sînt probleme foarte importante în politica noastră generală.

PUNCTUL 3

Raportul privind statutul Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia la război.

Este vorba de elaborarea unui nou statut al Forțelor Armate Unite în timp de război. Este o problemă mai veche, s-a discutat de multe ori și acum se revine. Să ne prezinte tovarășul Milea.

Tov.Vasile Milea :

Comandamentul Unificat ne-a trimis proiectul unui nou "Statut al Forțelor Armate Unite ale statelor participante la Tratatul de la Varșovia și al organelor de conducere ale acestora la război". Documentul acesta prezintă unele modificări față de statutul adoptat în anul 1980 de către celelalte state, mai puțin de țara noastră, și nu soluționează problemele de fond cu care partea română nu a fost de acord.

Vreau, de asemenea, să vă raportează că acest statut în acest timp de 8 ani s-a tot discutat și rediscutat, acum a revenit cu el ca să-l punem la punct. De fapt, este cam statutul vechi, dar cu unele completări.

Problemele mai deosebite cuprinse în proiectul noului statut sînt următoarele :

- Instituirea Comandamentului Principal Suprem, din care să facă parte comandantii supremi ai forțelor armate ale țărilor Tratatului, fiecare avînd ca locțiitor pe ministrul apărării al țării respective.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Comandanții supremi sînt secretarii generali ai
Partidelor.

Tov.Elena Ceaușescu :

Asta este !

Tov.Vasile Milea :

Și se spune că, comandantul suprem al Forțelor Armate Unite
să fie comandantul suprem al Forțelor Armate ale U.R.S.S., avînd ca
prim-locțiitor pe ministrul apărării al Uniunii Sovietice, iar
locțiitor pentru armatele aliate pe comandantul șef al Forțelor
Armate Unite.

Organul de lucru al Comandamentului Principal Suprem să
fie Marele Stat Major al armatei sovietice, iar planificarea și
organizarea acțiunilor de luptă să se facă de către acesta împreună
cu comandamentele de pe teatre, fără a se ține seama de frontierele
statelor participante la Tratat. Comandamentele de pe teatre să
aibă dreptul de a transmite ordine și dispoziții marilor unități
puse la dispoziție, fără acordul comandamentelor naționale.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Teatre, adică de operațiuni.

Tov.Vasile Milea :

Pentru conducerea Forțelor Armate Unite pe teatrele de
acțiuni militare să se constituie comandamente pe baza structurii
celor sovietice existente, comandanții asigurîndu-se de către
armata sovietică, iar locțiitorii, precum și alte funcții să se
stabilească de către guvernele țărilor care asigură trupele.
Comandanții marilor unități puse la dispoziție să fie numiți de
către guverne numai cu acordul comandantului de teatru.

Constituirea unei flote unite în Marea Baltică și alta în Marea Neagră, comandate de către comandanți sovietici.

Inițierea unei direcții politice pe fiecare teatru de acțiuni militare, al cărei șef să fie din armata sovietică, iar locuitorii acestuia - din armatele aliate.

În afară cotei părți de 10 la sută ce revine țării noastre pentru bugetul statului major al Forțelor Armate Unite se prevede și o altă cotă de 24,1 la sută pentru bugetul Comandamentului de pe teatrul de sud-vest.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Nu au renunțat ?

Tov.Vasile Milea :

Nu.

Vă raportează că după semnarea - așa cum am spus - a statutului în anul 1980 de către conducătorii celorlalte state, potrivit aprobării dumneavoastră, Ministerul Apărării Naționale a mai purtat discuții cu Comandamentul Unificat privind acest document, pînă în anul 1983, fără a se ajunge la un acord.

În vederea reluării discuțiilor, la solicitarea Comandamentului Unificat, Ministerul Apărării Naționale propune să se conducă după următorul punct de vedere, întocmit potrivit indicațiilor dumneavoastră :

Comitetul Politic Consultativ să fie organismul suprem care să decidă și să hotărască starea de război și problemele de apărare ale țărilor socialiste participante la Tratat, iar organul de lucru al acestuia să nu fie Marele Stat Major al armatei sovietice, ci actualul Comandament al Forțelor Armate Unite.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

În primul rînd, principiul, din Pactul de la Varșovia, este principiul rotației. Sînt comandanți din fiecare țară, și în fiecare an, sînt președinți. Nu se poate să hotărască dacă intrăm sau nu în război

Cred însă că aici ar trebui să hotărască Comitetul Politic Consultativ, dar să spunem că hotărîrea participării sau nu în război se face de organele supreme ale fiecărui stat. Sigur, Comitetul Politic Consultativ obligatoriu trebuie să fie organismul suprem, dar nu intră în vigoare decît după ce organele supreme de partid și de stat ale țărilor membre ale Pactului de la Varșovia au hotărît. În Statut trebuie să fie și trebuie să scriem aici așa.

Tov.Vasile Milea :

Comandantul pe teatru să se numească de la armata națională care destină cele mai multe forțe, iar șeful de stat major să nu fie din aceeași armată. Comandantul pe teatru să aibă ca primi locuitori reprezentanți din armatele naționale, iar celelalte funcții de conducere și răspundere să fie asigurate cu cadre aparținînd acestora.

Tov.Elena Ceaușescu :

Aici nu este clar.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Este un teatru de operațiuni în Sud. Aici vor fi români, sovietici și bulgari.

Tov.Elena Ceaușescu :

Și cele mai multe forțe au sovieticii.

Tov.Vasile Milea :

Nu au ei cele mai multe.

Tov.Elena Ceaușescu :

Noi recunoaștem. Nu spunem cu "cele mai multe efective"!

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Schimbul rotației. Teatrul de operații a avut diferiți comandanți.

Tov.Vasile Milea :

Observația este justă, pentru că teatrul din Vest, a avut și bulgari, și polonezi.

Tov.Elena Ceaușescu :

Deci nu pe mărime, ci prin rotație. Așa este corect.

Tov.Vasile Milea :

Și cu acordul guvernelor.

Marile unități și unitățile destinate în compunerea Forțelor Armate Unite să rămână în subordinea comandamentelor naționale, care vor numi comandanții acestora, iar misiunile de luptă să se transmită de către primii locuitori ai comandantului pe teatru din partea armatelor naționale.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Este altceva că fiecare armată acționează în colaborare într-un comandament național. Dar, de exemplu, românii acționează sub comandamentul român, bulgarii sub al lor, sovieticii la fel. Există un comandament de coordonare, un comandament suprem, dar fiecare armată își are comandamentul ei.

Tov.Vasile Milea :

Cu totul temporar.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Nu le subordonează. Trebuie să existe însă o coordonare.

Tov. Elena Ceaușescu :

Dar fiecare își comandă armata lui.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Și comandanții acestor mari unități de front. Și se creează Comandamentul Suprem și împreună hotărâsc acțiunile și ce trebuie să facă, și periodic unul din ei coordonează, este președinte.

Tov. Vasile Milea :

Al acestui Consiliu.

Tov. Elena Ceaușescu :

Și fiecare armata lui națională.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Armata nu poate să acționeze la voia întâmplării !

Trebuie să fie coordonată. Spre exemplu, dacă în problema aceasta fiecare face ce vrea unde ajungem ?!

De exemplu, în Sud, cei trei au comandanții lor.

Tov. Vasile Milea :

Al armatei naționale.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Și conduce trupele și hotărâsc și din aceștia trei se constituie comandamentul acestui teatru de operațiuni militare ; prin rotație, timp de un an, sau din 6 în 6 luni, este președintele acestuia.

Tov. Vasile Milea :

Am înțeles.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Se va ajunge în situația când se va hotărî cu armele nucleare, și atunci altceva este.

Tov.Elena Ceaușescu :

Ce rost mai are acest statut ?

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Pînă vom desființa armele nucleare și blocurile militare. Acesta este rostul !

Tov.Vasile Milea :

Acțiunile militare ale forțelor aliate pe teritoriul unui stat participant la Tratat să se desfășoare numai la cererea organelor constituționale ale acestui stat și cu acordul celui care va destina trupele, în condiții ce se vor stabili prin convenții guvernamentale bilaterale încheiate din timp de pace.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Aici este bine.

Tov.Elena Ceaușescu :

Aici este clar.

Tov.Vasile Milea :

Marina Militară a Republicii Socialiste România să rămîna în subordinea comandamentului național, să acționeze în zona sa de responsabilitate, în cooperare cu Flota Unită din Marea Neagră, iar unitățile de apărare antiaeriană a teritoriului să acționeze numai pe teritoriul țării noastre, potrivit planurilor operative și de cooperare puse de acord.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Aici concepția este că fiecare flotă este în subordinea comandamentului național, colaborînd cu celelalte pe aceleași principii.

Tov.Vasile Milea :

Munca politică în unitățile armatei române, destinate în compunerea Forțelor Armate Unite să se desfășoare numai pe baza hotărîrilor Partidului Comunist Român, sub conducerea organelor politice din armata noastră.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Noi propunem ca principiu general. Fiecare armată își are sarcinile ei și munca politică se desfășoară numai pe baza hotărîrilor noastre.

Tov.Vasile Milea :

Numai pe baza hotărîrilor de partid și sub conducerea organelor respective.

Cota-parte la bugetul Comandamentului Unificat să rămîna de 10 la sută, potrivit hotărîrii Comitetului Politic Consultativ din 17 martie 1969, iar participarea la bugetul Comandamentului pe teatru să se discute numai după punerea de acord a Statutului la război.

Tov.Elena Ceaușescu :

Și așa este mult, 10 la sută.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Sigur, astea ar fi problemele principale, restul sînt probleme mai mărunte. De aceea, am vrut să le discutăm în Comitetul Politic Executiv și cred că este bine să fie așa.

La timpul respectiv, noi le-am mai discutat, dar au trecut 8 ani, s-au mai uitat și ei vor acum, din nou, să le pună, fiind vorba de "restructurare".

Dacă sînteți de acord ?

(Toți tovarășii sînt de acord).

PUNCTUL 4

Datele ce urmează a fi transmise de Ministerul Apărării Naționale în legătură cu negocierile privind reducerea armamentului convențional.

Tov.Vasile Milea :

Ministerul Apărării Naționale și Ministerul Afacerilor Externe au analizat conținutul documentelor transmise de Marele Stat Major al Forțelor Armate ale Uniunii Sovietice, ce urmează a se completa de partea română, privind efectivele, tehnica militară și armamentele, pentru a decide asupra modului în care să fie folosite la negocierile cu țările membre ale N.A.T.O., privind dezarmarea convențională în Europa.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

În primul rînd, noi trebuie să spunem așa : datele să fie centralizate de Comandamentul Pactului de la Varșovia, nu se poate amesteca altcineva. Datele se comunică Comandamentului Unificat ; noi acestui Comandament îi dăm datele, nu Uniunii Sovietice. Este treaba ei ce face, pentru că și ea este o parte a acestui comandament. Adică, pe aceleași principii.

Tov.Elena Ceaușescu :

Al egalității. Sînt bine cunoscute.

Tov.Vasile Milea :

Am înțeles.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Și, tovarăși, acum este vorba să se comunice datele respective - cum am spus la început.

Tov.Vasile Milea :

Vă raportează că acestea sînt problemele în urma întîlnirii care a avut loc la Varşovia, şi de aceea reprezentanţii noştri cu cei ai Ministerului Afacerilor Externe s-au pus de acord pentru discuţia cu Blocul NATO.

Tov.Nicolae Ceauşescu :

Se discută între Pactul de la Varşovia şi Blocul N.A.T.O., nu de Uniunea Sovietică. Şi acestea trebuie să fie datele. Să spunem foarte clar. Nici la noi n-au fost aceste probleme clare.

Tov.Vasile Milea :

... În legătură cu datele, se propune să comunicăm efectivele pe care noi le avem.

Tov.Nicolae Ceauşescu :

În timp de pace.

Tov.Vasile Milea :

Cîte trupe de uscat, numărul de divizii, cîte sînt gata de luptă.

Tov.Nicolae Ceauşescu :

Noi să propunem să comunicăm 210 mii de oameni ca efectiv al armatei noastre.

Tov.Elena Ceauşescu :

Parcă era 220 mii.

Tov.Vasile Milea :

Am mai redus.

Tov.Nicolae Ceauşescu :

15 mii în aviaţie, din ceea ce avem. În 210 mii nu se cuprinde marina.

Tov.Elena Ceaușescu :

Și trebuie adăugată ?

Tov.Vasile Milea :

Problemele marinei nu s-au discutat.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Să avem 18 mari unități, din care 14 divizii. Unele complete, altele cu efective reduse - aici se spune, în material. Gata de luptă 4, cu efective reduse 8, 4 brigăzi. În total 18 mari unități.

Avioane - 450, elicoptere 380; instalații de lansare a rachetelor tactice - 85 ; tançuri - 4.500 ; artilerie și instalații rachete antitanc - 6.500 ; mașini de luptă pentru infanterie, transportoare blindate 5.500. Mai departe : sisteme reactive foc în salvă - 8.100 ; artilerie și rachete antiaeriene - 2.500.

Astea sînt, în mare, datele noastre. Noi nu avem complet tot armamentul, pentru că ne dotăm după un program. Astea sînt în stadiul de organizare. Și trebuie să asigurăm ca să dispunem de capacitatea necesară, în cazul în care se înrăutățește situația, să le avem în funcțiune.

Și, pe baza aceasta să intrăm în discuție, însă să mai adăugăm un singur lucru : reducerea presupune ca și NATO, țările occidentale respective, să o facă, dar nu în mod automat 10 la sută, ci să se asigure un raport echitabil între forțele armate, între armamente. Să se stabilească un anumit raport.

Tov.Manea Mănescu :

Asta în primul rînd, pentru că nu toți au același efectiv.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Altfel, o să mergem din ce au acum - 3 milioane - să reducă sovieticii 10% - dar rămîn în continuare 2,6 milioane.

De aceea, trebuie să vedem, să propunem și cînd se prezintă să atragem atențiunea. Să insistăm pe această problemă, dar și în rîndul nostru să ne clarificăm bine.

Tov.Vasile Milea :

Să existe un raport.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

În raport de fiecare țară, de total, nu așa la voia întîmplării. Și, de asemenea, asigurarea în comun, dar și fiecare țară să-și aibă forțele sale.

Astea, tovarăși, ar fi problemele care am vrut să le pun în fața Comitetului Politic Executiv, să fie cunoscute. Sînt probleme care se vor discuta la Varșovia, unde participă atîta lume, dar aici este vorba să le trimitem la NATO. Sînt probleme care trebuie bine cunoscute de toată lumea, să le știe.

Eu, de fapt, le-am mai discutat cu tovarășul Milea.

Tov.Elena Ceaușescu :

Astea sînt în vederea negocierilor privind reducerea armamentului convențional.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Da. Dacă aveți alte probleme. (Nu). De acord.

(Toți tovarășii sînt de acord).

Și cu aceasta ridicăm ședința.

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN
COMITETUL CENTRAL
Nr.2210

ARHIVA
Comitetului Politic
al C.C.
Nr.1237/10.05.1988

PROTODOL Nr. 16

al şedinţei Comitetului Politic Executiv,
din ziua de 23 iulie 1988

Şedinţa a fost prezidată de tovarăşul NICOLAE CEAUŞESCU,
secretar general al Partidului Comunist Român.

Au participat tovarăşii: Bobu Emil, Ceauşescu Elena,
Ciobanu Lina, Coman Ion, Constantin Nicolae, Dăscălescu Constantin,
Dincă Ion, Dobrescu Miu, Fazekas Ludovic, Niculescu Paul,
Olteanu Constantin, Oprea Gheorghe, Pană Gheorghe, Popescu
Dumitru, Andrei Stefan, Bălan Radu, Ceauşescu Nicu, David
Gheorghe, Frăţilă Ion, Gere Mihai, Ghiţulică Maria, Giosan Nicolae,
Gâdea Suzana, Marina Mihai, Matei Ilie, Milea Vasile, Moga Ioachim,
Mureşan Ana, Pacoste Cornel, Postelnicu Tudor, Preoteasa Petre,
Radu Ion, Stoian Ion, Szasz Iosif, Stefănescu Traian Ion,
Toma Ioan, Totu Ioan.

Au fost invitaţi tovarăşii: Bărbulescu Vasile, Curticeanu
Silviu, Tănase Gheorghe, membrii guvernului, primii-secretari
ai comitetelor judeţene de partid, alte cadre cu munci de
răspundere pe linie de partid şi de stat.

Şedinţa a început la ora 16,30 şi s-a terminat la
ora 18,30.

./.

V. În cadrul ședinței a fost prezentată o INFORMARE ÎN LEGATURA CU LUCRARILE CONSFĂTURII COMITETULUI POLITIC CONSULTATIV AL STATELOR PARTICIPANTE LA TRATATUL DE LA VARSOVIA, care a avut loc în capitala Poloniei, în zilele de 15-16 iulie 1958.

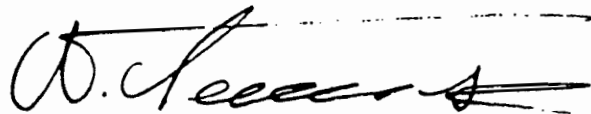
Comitetul Politic Executiv a dat cea mai înaltă apreciere activității desfășurate de secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, în cadrul consfăturii și al întâlnirii conducătorilor delegațiilor statelor participante la tratat, modului în care a prezentat poziția României socialiste în problemele discutate. S-a subliniat că aceasta este în deplină concordanță cu hotărârile Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, cu interesele și aspirațiile supreme ale poporului nostru, de pace și progres, de largă colaborare internațională.

Comitetul Politic Executiv a relevat că schimbul larg de păreri efectuate în probleme de cea mai mare importanță, documentele semnate și adoptate, înțelegerile convenite dau noi perspective întăririi colaborării statelor participante la Tratatul de la Varșovia atât în domeniul construcției socialismului, al îndeplinirii cu succes a programelor de dezvoltare economico-socială a fiecărei țări, precum și în lupta pentru dezarmare, securitate și pace pe continentul european și în întreaga lume.

Aprobând documentele adoptate de Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al statelor participante la Tratatul de la Varșovia, Comitetul Politic Executiv a subliniat că, prin rezultatele sale, aceasta a pus cu putere în evidență hotărârea

partidelor și popoarelor statelor participante de a face totul pentru a se trece în mod ferm la dezarmare, în primul rînd la dezarmare nucleară, pentru promovarea înțelegerii și colaborării, pentru unirea tuturor forțelor în lupta pentru făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, fără arme și fără războaie, o lume a păcii și conlucrării pașnice între națiuni.

VI. Comitetul Politic Executiv a examinat și aprobat în principiu PROGRAMUL DE INTENSIFICARE A ACTIUNILOR DE COOPERARE ECONOMICA INTERNATIONALA ALE ROMANIA IN PERIOADA 1988-1990, cu indicația de a fi îmbunătățit potrivit observațiilor făcute în ședință și de a se trece, încă din luna august 1988, la realizarea acțiunilor prevăzute.

26.VII.1988

DR. 2 ex.

STENOGRAMA

ședinței Comitetului Politic Executiv al C.C. al P.C.R.,
din ziua de 23 iulie 1988

- Neptun -

Ședința a fost prezidată de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU,
secretar general al Partidului Comunist Român.

Au participat tovarășii : Emil Bobu, Elena Ceaușescu,
Lina Ciobanu, Ion Coman, Nicolae Constantin, Constantin
Dăscălescu, Ion Dincă, Miu Dobrescu, Ludovic Fazekas, Paul
Niculescu, Constantin Olteanu, Gheorghe Oprea, Gheorghe Pană,
Dumitru Popescu, Ștefan Andrei, Radu Bălan, Nicu Ceaușescu,
Gheorghe David, Ion Frățilă, Mihai Gere, Maria Ghițulică,
Nicolae Giosan, Suzana Gâdea, Mihai Marina, Ilie Matei, Vasile
Milea, Ioachim Moga, Ana Mureșan, Cornel Pacoste, Tudor Postelnicu,
Petre Preoteasa, Constantin Radu, Ion Radu, Ion Stoian, Iosif
Szasz, Traian Ștefănescu, Ioan Toma, Ioan Totu, Vasile Bărbulescu,
Silviu Curticeanu, Gheorghe Tănase.

La ședință au participat membrii guvernului, primii-
secretari ai comitetelor județene de partid, alte cadre cu
munci de răspundere pe linie de partid și de stat.

Înainte de a intra în ordinea de zi, Comitetul Politic
Executiv al C.C. al P.C.R. a marcat împlinirea a 23 de ani de
la Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român.

[pages 2 to 36
not reproduced]

Sigur pînă cînd venim cu programul de dezvoltarea, aicea să mergem, în acestea care au rămas în urmă, să începem construirea încă din acest an, a acestor orașe. Restul, sigur, în raport cu programul pe care îl avem să înfăptuim, dar aici sînt rămase în urmă și trebuie să trecem hotărît să facem acest lucru. Si, prin plan, să dăm fonduri și numărul de apartamente corespunzătoare pentru a realiza aceste obiective.

Asta este propunerea cu Giurgiu dar și cu celelalte județe, care se găsesc mai în urmă.

Dacă sînteți de acord ? - Toți tovarășii sînt de acord.

PUNCTUL 4.

Informarea privind Consfătuirea Comitetului Politic Consultativ al țărilor participante la Tratatul de la Varșovia.

Tovarăși, ați citit materialele în legătură cu ședința Comitetului Politic Consultativ ? (Da).

Ați văzut. Ai ceva de spus, tovarășe Dăscălescu?

Spune.

Tov. Constantin Dăscălescu:

Stimați tovarăși,

Aș dori de la început să-mi exprim întreaga adevărată și acordul cu activitatea de înaltă ținută, politică și revoluționară, pătrunsă de o mare răspundere pentru interesele poporului român, pentru patria noastră socialistă, ale păcii și colaborării internaționale, desfășurată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la această consfătuire.

Ca membru al delegației la Consfătuire, îmi fac o datorie de conștiință în a sublinia poziția de înaltă principialitate pe care a susținut-o România, fermitatea cu care au fost promovate orientările de bază ale politicii noastre externe și interne.

A fost prezentat un amplu și convingător tablou al experienței partidului nostru în construcția societății multilateral dezvoltate din țara noastră, a rezultatelor deosebite obținute în edificarea socialismului cu poporul și pentru popor.

În cadrul Consfătuirii, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a avertizat că reprezintă o importanță deosebită aprecierea concretă a raportului de forțe existent pe arena internațională. În acest sens a menționat că deși s-au făcut unii pași în direcția dezarmării, în încheierea acordului privind eliminarea rachetelor cu rază medie și mică de acțiune, situația internațională actuală se menține încă deosebit de gravă și complexă. Nu s-a produs o schimbare radicală a raportului pe plan internațional. De aceea nu este justificată euforia pe care au manifestat-o unele țări participante la Consfătuire asupra actualei stări de lucruri pe plan internațional.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Au citit toți tovarășii documentele ? (Da). Atunci, menționează numai lucrurile care nu sînt în cuvîntare, pentru că au citit toți cuvîntarea, care sînt de importanță generală, pentru că cuvîntarea au citit-o toți.

./.

Tov. Constantin Dăscălescu:

Vreau să vă spun și să scot în evidență poziția tovarășului Ceaușescu în tratarea poziției politicii noastre și în Comunicat și în Declarație, unde tovarășul Ceaușescu și-a adus o contribuție serioasă în elaborarea acestor documente.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Sigur, tovarăși, s-a discutat mult. Au vrut să punem multe lucruri care nu puteau fi acceptate, nici să apreciem întâlnirea Reagan - Gorbaciov, nici să apreciem Conferința de la Moscova, nici să apreciem că a dispărut pericolul, sau că se diminuează pericolul de război și alte aprecieri, care nu puteau fi acceptate și nu le-am acceptat.

Sigur, toate s-au discutat în comisii, și miniștri de externe. În plen fiecare și-a prezentat punctele de vedere și s-a adoptat fără discuții, dar considerăm că documentul ca atare este bun și trebuie să acționăm în mod ferm pentru a realiza prevederile privind dezarmarea.

Ce ar trebui subliniat? O notă discordantă - intervenția lui Gross, secretarul sau primul secretar al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, în problema naționalității, care însă - și încercarea de a introduce această problemă în document -, care a fost însă respinsă, desigur, în primul rînd de România, dar care n-a fost susținută de nimeni. Mai mult chiar, unii au luat poziție fermă, că nu se poate admite.

Pe ansamblu deci, Consfătuirea noi o apreciem că s-a încheiat cu rezultate bune și trebuie acum să acționăm să realizăm documentul. Asta ar fi concluzia care trebuie.

./.

Dacă sînteți de acord. (Toți tovarășii sînt de acord).

PUNCTUL 5.

Raport privind acțiunile de cooperare economică internațională.

În ce privește acțiunile de cooperare economică, eu aș propune să aprobăm de principiu acest program, pentru că la el mai trebuie lucrat foarte serios și consider că Comerțul exterior și Ministerul Afacerilor Externe, împreună, desigur, cu fiecare minister - că poartă direct răspunderea - dar Ministerul Afacerilor Externe să se angajeze mai serios în aceste acțiuni de cooperare în străinătate și, deci, la acestea să se adauge CNST-ul și CSP-ul, ca organe de sinteză, care trebuie să conlucreze la programele concrete, împreună cu fiecare minister în sectorul său de activitate. Programul nu este încă prea concret. Ce am făcut pînă acum, ne mișcăm foarte încet. Trebuie să subliniem și în Comunicatul ședinței că este necesar să acordăm și că România va dezvolta larg cooperarea în producție atît cu țările socialiste, cu țările în curs de dezvoltare, cît și cu alte state, în spiritul de a acorda - îndeosebi să subliniem țările în curs de dezvoltare - că dorim să participăm activ la realizarea unor programe de cooperare economică și de dezvoltare pe participarea activă la realizarea, în forme acceptabile pentru ambele părți, în acest fel.

Asta aș propune să facem și să îmbunătățim programul pe țări și să trecem din august la acțiuni concrete în privința aceasta, că asta trebuie să devină o problemă importantă -

./.

și economică și politică.

Asta în ce privește cu acest organ. Dacă aveți ceva în plus de spus? Nu aveți? De acord? (Toți tovarășii sînt de acord).

Atunci, tovarășii, cu aceasta am terminat ședința.
(Aplauze prelungite).

SI, IM/2 ex.

STENOGRAMA

ședinței Consiliului Apărării Republicii Socialiste
România din data de 31 mai 1989

Sedința a fost prezidată de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România și comandant suprem al Forțelor Armate ale R.S.România.

La ședință au participat tovarășii: Constantin Dăscălescu, Emil Bobu, Ion Coman, Gheorghe Oprea, Radu Bălan, Ioan Totu, Vasile Milea, Tudor Postelnicu, Iulian Vlad, Ilie Ceaușescu.

Au fost invitați tovarășii: Stefan Gușă, prim-adjunct al ministrului apărării naționale și șef al Marelui Stat Major; gen.col. Hortopan Ion, comandantul Comandamentului Infanteriei și Tancurilor; gen.col. Mocanu Mircea, comandantul apărării antiaeriene a teritoriului; gen.lt. Dafinescu Traian, șeful de stat major al Comandamentului Serviciilor Armatei; gen.maior Voinea Gheorghe, comandantul Armatei I; gen. lt. Chițac Mihai, comandantul Trupelor Chimice și comandant al garnizoanei București; gen.maior Rus Iosif, comandantul Aviației Militare; gen.maior Ioniță Constantin, comandantul artileriei; col. Teacă Petre, comandantul Trupelor de Grăniceri; col. Popescu Gheorghe, comandantul Trupelor de Geniu.

Au mai fost invitați tovarășii: Ghinței Gheorghe, locțiitorul șefului de Stat Major al Gărzilor Patriotice de la CC al PCR, gl. lt. Victor Stănculescu, prim adj. al ministrului apărării naționale; Ion Radu, Eugeniu Rădulescu, Nicolae Vaidescu.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Ați văzut ordinea de zi?

Trecem la punctul I, tovarăși:

PUNCTUL I

RAPORT cu privire la îndeplinirea, în anul 1988, a prevederilor Directivei comandantului suprem pentru ridicarea pregătirii de luptă și politice a trupelor, creșterea capacității combative și de mobilizație, întărirea ordinii și disciplinei militare și contribuția armatei în economia națională.

Dacă aveți ceva de întrebat, ceva de spus?

Tov. Constantin Dăscălescu:

Eu aș avea de întrebat ceva: la paginile 6-7, referitor la pregătirea de luptă, la tragerile cu armament de infanterie colective calificativele de satisfăcător și nesatisfăcător sînt în proporție de 27,7% cu un procent mai mare față de anul 1988, iar la tragerile cu armament pe tanc, calificativul de nesatisfăcător a crescut, față de anul 1988.

Mi se pare că măsura propusă pentru îmbunătățirea situației în continuare nu este suficientă.

Tov. Vasile Milea:

Tovarășe Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, comandant suprem al forțelor armate, vă raportează că față de anul 1987 este o scădere la pregătirea de luptă atât la tragerile cu armament de pe tanc, cît și la tragerile cu armament de infanterie.

În mod deosebit ne-am confruntat și anul trecut, dar mai ales în acest an, cu probleme de ordine și disciplină militară atât în cadrul unităților, cît și în cadrul unităților care lucrează în economie, în cele mai grave au fost de fapt în unitățile militare. Aceasta și ca urmare

a faptului că nici noi, ministerul, nu ne-am implicat suficient în toate problemele; controalele s-au făcut fără răspundere de către organele centrale, de comandamentele din economie, iar măsurile au fost luate nu pe măsura gravității, ceea ce a făcut ca acestea să se prolifereze, avînd multe abateri de la ordinea și disciplina militară și unele deosebit de grave, mai ales în cadrul comandamentului trupelor de aviație, pază și depozite, în manipularea armamentelor și munițiilor, cît și la comandamentul trupelor de grăniceri.

Raportez, tovarășe comandant suprem, că nu ne-am întîlnit niciodată cu situații de genul acesta chiar din partea unor cadre, atît de la nivelul trupelor pînă la nivelul unor comandanți de mar unități. Am avut asemenea situații și la militarii în termen, dar ceea ce este foarte grav și ne doare foarte mult este că au săvîrșit abateri inclusiv unii ofițeri superiori.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Alte probleme de ridicat, tovarășii?

Au dreptul să ia cuvîntul și comandanții comandamentelor.

Comandantul comandamentului trupelor de grăniceri,
col. Teacă Petre:

Stimate tovarășe comandant suprem, permiteți-mi să raportez: marea majoritate a cadrelor și trupelor noastre își îndeplinesc cu răspundere misiunile încredințate pentru paza granițelor și manifestă devotament față de partid și popor, față de succesele înregistrate în apărarea cuceririlor revoluționare ale patriei noastre cu patriotism și demnitate. În primul rînd, cadrele noastre veghează la aplicarea politicii externe a partidului

./.

și statului nostru; raportez că în relațiile cu autoritățile de graniță, cu autoritățile statelor vecine veghem la asigurarea rezolvării tuturor problemelor de frontieră în spiritul tratatelor, acordurilor și convențiilor în vigoare, al relațiilor de bună vecinătate cu statele vecine. În acest spirit au fost soluționate în mod corect toate problemele la frontiera de stat. Au fost întreprinse măsuri deosebite privind paza la frontiera cu Ungaria și cu Iugoslavia.

Am primit sprijin deosebit din partea conducerii ministerului în ceea ce privește dotarea și înzestrarea trupelor de grăniceri cu tehnică nouă pentru reținerea infractorilor care încearcă să treacă frontiera.

Raportez cu toată răspunderea, ca reprezentant și comandant al trupelor de grăniceri că, cu toate eforturile mari pe care le-am depus noi și majoritatea cadrelor de la frontieră, am avut unele abateri grave, îndeosebi la frontiera cu Ungaria și Iugoslavia, pe fond de indisciplină și în nerespectarea regulamentelor țării.

În lunile aprilie și mai am avut în mod deosebit două cazuri grave - câte un comandant de la pichetul de grăniceri de la frontiera iugoslavă și ungară - care au părăsit misiunea de luptă și au trecut fraudulos frontiera.

În luna martie au fost săvârșite abateri grave care s-au soldat cu uciderea din imprudență a unor militari și civili găsiți pe linia de frontieră.

Principalele cauze constau, în primul rând, în activitatea necorespunzătoare desfășurată în cadrul comandamentului de trupe, a unor cadre cu funcții de conducere de la comandamentul brigăzii și unității, în comportarea inefficientă a unor cadre pe timpul

activității de control, îndrumare și instruire a militarilor care au săvârșit abateri.

Raportez, de asemenea, că aceste lipsuri cu care ne-am confruntat și ne confruntăm se datoresc și carențelor în activitatea de formare a cadrelor tinere în școlile noastre militare și insuficienței îndrumări în unitățile și subunitățile de grăniceri.

Pe baza analizei făcute de Ministerul Apărării în Consiliul militar și în Biroul Consiliului politic al trupelor, am acționat și acționăm cu toată răspunderea pentru redresarea în cel mai scurt timp a situației necorespunzătoare. În această activitate vor fi implicați toți factorii de răspundere prin desfășurarea, cu prioritate, la pichetele de grăniceri și companiile de grăniceri, în sectoare deosebite de activitate de la frontiera de Vest și Sud-vest.

Preocuparea noastră de bază este respectarea legilor și acordurilor țării încheiate cu statele vecine, întărirea ordinii și disciplinei militare în spiritul patriotismului socialist, al vigilenței, onoarei, cinstei și corectitudinii.

Vă asigurăm că împreună cu organele și organizațiile de partid, vom înlătura în termenul cel mai scurt toate neajunsurile raportate de tovarășul ministru și vom întâmpina mărețele evenimente ale acestui an cu rezultate numai de bine și foarte bine.

Să trăiți! Am terminat.

Gen. maior Rus Iosif, comandantul Aviației Militare:

Tovarășe comandant suprem, raportez că datorită grijii permanente a conducerii superioare de partid și de stat, a dumneavoastră, aviația militară s-a dezvoltat continuu, a fost dotată cu noi tipuri de aeronave, s-au îmbunătățit condițiile de instruire și pregătire, ceea ce a determinat o creștere a capacității de luptă și este implicată în activitățile economice ce se desfășoară în țara noastră, făcându-și cu cinste datoria și bucurându-se de aprecierea partidului pentru rezultatele obținute.

Am înțeles scopul pentru care am fost convocați aici. Situația nu este pe măsura cerințelor și exigențelor cerute de dumneavoastră la întâlnirea cu activul de comandă și de partid din armată cu privire la sarcinile construcției socialiste și la creșterea capacității de apărare a patriei.

Măsurile, la aviație, n-au fost suficient de convingătoare și exigente. Accidente și nereguli au continuat să apară anul trecut și anul acesta. Pentru mine întâlnirea cu dumneavoastră acum și cu alte prilejuri le-am considerat adevărate rapoarte de activitate, pe care cu mândrie patriotică și adânc respect noi toți vă considerăm ctitorul aeronauticii moderne.

În aviația militară comandanții în funcție n-au acordat atenția necesară pregătirii cadrelor și aeronavelor. Comisiile tehnice de control n-au privit cu toată răspunderea modul în care se face asigurarea securității zborurilor și a circulației aeriene. Au fost cazuri de indisciplină și în pregătirea tehnică.

Tovarăşul ministru m-a făcut atent asupra observațiilor și indicațiilor dumneavoastră, pe care întotdeauna le-am înțeles ca ordine ale dumneavoastră.

Noi sîntem răspunzători pentru toate deficiențele din sistemul nostru de instruire a personalului - a întregului personal militar și al aviației civile - a cărui instruire se face la școala militară de ofițeri de aviație, pentru care simțim întreaga răspundere, inclusiv în ce privește înzestrarea, dar mai ales reparațiile și pregătirea elicopterelor de producție românească și a avioanelor, la care noi trebuie să mărim calitatea lucrărilor și să facem analize periodice cu întreprinderile constructoare de echipamente pentru aviație.

În domeniul încadrării la comandament și a încadrării în funcții de conducere sînt unele propuneri, dintre acestea unele chiar pot fi revăzute și tovarășul ministru chiar mi-a dat ordin să prezint unele propuneri noi, urmînd a fi supuse aprobării.

Sîntem conștienți de marile răspunderi și de neajunsurile ce mai persistă în activitatea noastră, pe care le-am analizat recent la organele de partid ale aviației militare și am stabilit măsuri concrete care, aplicate, vă asigur, tovarășe comandant suprem, că vor duce la lichidarea lipsurilor, creșterea securității zborurilor și sporirea în continuare a capacității combative a aviației militare.

General-maior Ioniță Constantin, comandantul Artileriei :

Raportez că și în acest an de instrucție, unitățile și marile unități de artilerie au obținut și obțin rezultate corespunzătoare.

Pe linia dotării cu armament și muniție, vă raportez că, cu toate măsurile concrete întreprinse, nu am reușit să determinăm la tot personalul creșterea răspunderii față de păstrarea în deplină securitate a armamentului și munițiilor. Nu am reușit să menținem în permanență integritatea zonelor de apărare a depozitelor, în special datorită unor uzări a gardurilor de sîrmă care nu ne permiteau din cotele asigurate să le aducem la parametrii normali.

De asemenea, vă raportez că au existat deficiențe în sistemul de pază și apărare al depozitelor. Ele s-au dezvoltat, s-au realizat construcții noi, marea majoritate a unităților au rămas cu același efectiv și nu și-au întărit paza.

Raportez că în condițiile în care există tendința pe plan mondial de încercare de sustragere de armament și muniție este necesar să întărim și noi paza zonelor și depozitelor.

Majoritatea constatărilor de detaliu au fost analizate în ședința Consiliului de conducere al Ministerului Apărării și au fost stabilite măsuri corespunzătoare, iar în prezent se depun eforturi intense pentru asigurarea unei ordini depline în păstrarea, depozitarea, manipularea și transportul armamentului și muniției.

Vă asigur, tovarășe comandant suprem, că personal și cu Comandamentul nu în toate situațiile ne-am implicat și nu am manifestat maximum de exigență pe această linie.

./.

În continuare vom intensifica eforturile, vom mări exigența vom perfecționa pregătirea cadrelor pentru ca în aceste locuri să muncească oameni cu înaltă răspundere și conștiință revoluționară

Raportez că vom depune și noi toate eforturile ca să întâmpinăm mărețele evenimente ale anului în curs cu rezultate deosebite în toate domeniile de activitate.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Comandamentul se ocupă și cu paza depozitelor? Dacă am înțeles bine?

Tov. Vasile Milea:

Se ocupă cu manipularea, depozitarea și siguranța muniției.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Din cauza lipsei de sîrmă ați pierdut lăzile cu muniții pe drum?

Gen.maior Ioniță Constantin:

Raportez că nu aceasta este cauza, ci lipsa de răspundere a personalului însărcinat să execute aceste misiuni.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Nici o sustragere nu s-a făcut prin intrarea din afară în unități ca să vă justificați că este tendință generală pe plan mondial, ci totul s-a sustras din interior, de la voi.

Gen.maior Ioniță Constantin:

Da, așa este!

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Atunci de ce este nevoie să se vină cu justificări care nu au nimic cu realitatea, în loc să se vadă proasta organizare în ce privește transportul și depozitarea, inclusiv a neaplicării

./.

măsurilor elementare de ordine în interiorul unităților?

Gen. maior Ioniță Constantin:

Așa este. Am înțeles.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Dacă nu se văd realitățile, este greu să se stabilească măsurile corespunzătoare.

Gen. maior Ioniță Constantin:

Tovarășe comandant suprem, raportez. Comandamentul artileriei răspunde de depozitarea armamentului din rezerva Comandamentului suprem. Restul depozitelor sînt la marile unități, dispuse în teritoriu și subordonate armatelor, care au obligații pe această linie.

În depozitele centrale nu am avut nici un caz de pătrundere, de sustragere și de manipulare incorectă a armamentului și muniției.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Dar trebuie să controlăm și cum se realizează controlul în marile unități.

Gen. maior Ioniță Constantin:

N-am reușit cu exigență și răspundere să ne implicăm complet în aceste unități.

Gen. lt. Chițac Mihai, comandantul Trupelor Chimice și comandant al garnizoanei București:

Tovarășe comandant suprem raportez:

Potrivit orientărilor și sarcinilor trasate de dumneavoastră în cuvîntarea rostită la plenara din 12-14 aprilie a.c., conducerea Ministerului Apărării Naționale, pe linia ordinei și disciplinei,

./.

a măsurilor specificate și susținute în cuvîntarea dumneavoastră, a elaborat un ordin special pentru garnizoana București, iar comanda garnizoanei a întreprins o serie de măsuri pentru întărirea ordinii și disciplinei în garnizoană.

Noile măsuri rezultate din ordinul elaborat de conducerea ministerului previn abaterile prin introducerea organelor garnizoanei în unități și mărirea exigenței pe timpul activității în garnizoană.

Din cauza unor deficiențe manifestate în munca noastră, a conducerii garnizoanei, a comandanților din unități și formații, numărul abaterilor în garnizoana București se menține încă ridicat, între 7-10% din numărul militarilor pe care reușim să-i controlăm. Prin măsurile luate de sporirea exigenței și de prevenire a abaterilor, în ultima perioadă situația s-a îmbunătățit, dar nu la nivelul cerințelor. Avem posibilitatea și prin planurile de măsuri pe care le aplicăm acum să cuprindem Capitala și sectorul agricol Ilfov, iar situația este în îmbunătățire. Mai avem multe de făcut, dar raportez că le vom face.

Trupele chimice își desfășoară activitatea potrivit prevederilor Directivei dumneavoastră în ce privește protecția antinucleară, antichimică și pe calea aerului și pe teritoriile unor țări vecine.

Rezultatele sînt în general bune și foarte bune, însă cu destule deficiențe atît în domeniul tragerilor cu armament de infanterie, cît și în activitatea de specialitate, pe baza experienței de la Cernobîl.

Vă raportez că ne vom îmbunătăți și noi activitatea, întîmpinînd mărețele evenimente ale acestui an cu rezultate superioare.

Col. Popescu Gheorghe, comandantul Trupelor de Geniu:

Tovarășe comandant suprem, permiteți-mi să raportez:

Si noi sîntem implicați în pregătirea genistică a marilor unități și unităților din subordine și a întregii armate române. Prin activitățile la care participă trupele de geniu în economia națională, acestea își aduc un aport substanțial la pregătirea genistică și la apărarea Republicii Socialiste România. În același timp, din ordinul dumneavoastră, trupele de geniu sînt prezente la realizarea unor obiective de importanță deosebită care se subscriu în marile ctitorii ale epocii care vă poartă numele - pornind de la Transfăgărășanul, continuînd cu canalul navigabil din Dobrogea și apoi canalul Argeș - Dîmbovița. În sectorul armatei acest ultim canal a început să se contureze. Avem deja realizate 30 de kilometri diguri la diferite cote și executăm protecția la apă ca să grăbim lucrările la canalul Dunăre - București ce va lega Capitala patriei noastre de Marea Neagră.

În prezent trupele de geniu își desăvîrșesc instrucția de specialitate cu tehnică și diferite categorii de cadre.

Si noi întîmpinăm unele greutăți pe linia perfecționării noastre și a activității desfășurate în mod deosebit pe șantiere și ne-am angajat potrivit sarcinilor și orientărilor date de dumneavoastră să folosim eficient timpul de lucru și fiecare gram de combustibil ca să putem realiza cantitate și producție cît mai mare.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Nu putem să analizăm acum toată activitatea pentru că pentru aceasta ne-ar trebui o zi întreagă.

Numai dacă mai aveți ceva legat de raport sau mai aveți ceva deosebit de ridicat?

Tov. Vasile Milea:

Tovarășe comandant suprem, vă rog să-mi permiteți să vă raportez în numele celor prezenți aici și să vă mulțumim în modul cel mai respectuos pentru grija permanentă manifestată personal și pentru prețioasele dumneavoastră indicații date.

Această analiză ne va fi de un real ajutor și raportez că sîntem și trebuie să fim în măsură să avem, cum dumneavoastră ați afirmat, o armată cu ordine desăvîrșită, cu îndeplinirea exemplară a ordinelor pe care dumneavoastră le veți da.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Nu mai dorește nimeni să spună ceva?

Tov. Ion Coman:

Eu aș avea de pus o întrebare în legătură cu această activitate. Raportez și în fața dumneavoastră că de cîteva ori am ridicat în Consiliul de conducere problema pregătirii trupelor, unde sîntem tentați să dăm dovadă de subiectivism și la foarte multe categorii de pregătire, în care nu putem controla exact, ca la trageri, calificativele sînt foarte bune, pentru că este vorba de țintă ochită și lovită, adică un criteriu foarte precis de apreciere și sînt scăderi în 1988 față de anul 1987.

Aș ruga pe toți tovarășii comandanți de arme, faptul că sîntem analizați în fața comandantului suprem al forțelor noastre armate, din acest moment să existe concordanță între vorbe și

./.

fapte în aprecierea și a cadrelor individuale, și a unităților în ansamblu pentru a lua real cunoștință asupra activității trupelor.

În legătură cu școlile militare, cu tot efortul făcut de minister la ora actuală, pregătirea nu se face la un nivel corespunzător, din care cauză au loc multe abateri ale ofițerilor tineri, motiv pentru care mulți din aceștia au și fost trecuți în rezervă.

Doresc să raportez și aici că nu vom putea face o cotitură radicală, dorită justificat de dumneavoastră în Directivă, și în discuțiile nenumărate purtate cu conducerea ministerului, dacă, în primul rînd, comandantii de arme nu vor fi ei înșiși exemple din toate punctele de vedere.

Dumneavoastră ați ridicat mereu problema aceasta, în Consiliul de conducere s-a discutat acest lucru, dar, așa cum dumneavoastră ați și spus de nenumărate ori, este necesar a se trece la fapte și toți tovarășii membri ai Comitetului Central și deputații Marii Adunări Naționale trebuie să simtă răspunderea, așa cum ați cerut dumneavoastră în plenară.

Tov. Ilie Ceaușescu, adjunct al ministrului apărării naționale, secretar al Consiliului Politic Superior al Armatei:

Tovarășe comandant suprem, în material, la punctul 1, este implicată nemijlocit și munca de partid din armată. Aș vrea să raportez aici că întreaga muncă de partid în anul 1988 și în primele luni ale anului 1989 s-a desfășurat pe baza Tezelor din luna aprilie aprobate de Comitetul Politic Executiv, pe baza sarcinilor puse în ședința comună a forumului democratic din luna noiembrie și a sarcinilor trasate de plenara Comitetului Central din luna aprilie a.c.

Vreau să raportez cu toată răspunderea că întregul personal al armatei a primit cu toată răspunderea și adeziunea deplină Tezele și sarcinile puse de dumneavoastră și în Comitetul Politic Executiv și la plenara din luna aprilie.

O mare mândrie pentru personalul armatei a fost când s-a anunțat că România a încheiat plata datoriei externe. S-au ținut adunări, s-au luat multe măsuri ca această victorie epocală în istoria poporului nostru să fie consolidată și să nu se mai facă apel niciodată la credite externe.

Vreau să vă raportez că în general pregătirea militară în armată este bună.

Așa cum s-a stabilit la Congresul al XIII-lea al partidului, armata este aptă să-și îndeplinească misiunea de luptă și să apere destinele patriei noastre.

Vă mai raportez, tovarășe comandant suprem, că pregătirea politică și morală a armatei este bună. Armata este ferm atașată și susține în întregime Tezele, ideile puse de partidul nostru, de dumneavoastră la plenara Comitetului Central din luna aprilie și la forumul democratic din luna noiembrie anul trecut.

Nu avem nici un exemplu în care să nu fie adeziune totală la aceste teze și idei.

S-au desfășurat multe activități, însă rezultatele nu sînt la nivelul cerințelor.

Sînt încă multe neajunsuri pe linia eficienței muncii politico-educative, unde rezultatele nu sînt satisfăcătoare. Avem însă condiții și posibilități să obținem rezultate mult mai bune decît pînă în momentul de față.

Avem neajunsuri în special în problemele de conduită a unor comandanți și activiști de partid în problemele de angajare în îndeplinirea sarcinilor și atribuțiilor funcționale ale acestora. Avem situații de activiști de partid care comit ei înșiși abateri și abuzuri și nu pot să mai constituie exemplu în munca de educație și de pregătire a efectivelor.

Sîntem într-o perioadă cînd pregătim activitățile pentru analiza modului cum s-au desfășurat activitățile de la ultimele alegeri și să pregătim adunările pentru dări de seamă și alegeri în vederea pregătirii Congresului al XIV-lea al partidului.

Pregătim și activitățile pentru întîmpinarea celei de-a 45-a aniversări a eliberării patriei noastre.

Avem un grup de măsuri bine gîndite și sîntem convinși că vom obține rezultate bune.

Raportez aici, tovarășe comandant suprem, că ostașii armatei Republicii Socialiste România resping cu indignare și sînt mîhniți de politica ostilă, de activitatea dușmănoasă desfășurată de unele cercuri din străinătate, mai ales imperialiste și din păcate și de unii oameni din unele țări socialiste. Ostașii nu sînt de acord cu politica de jignire a sentimentelor naționale, de denaturare a marilor realizări obținute de poporul român în anii socialismului și în mod deosebit după Congresul al IX-lea al partidului.

Pe linia aceasta se duce o muncă susținută pentru a arăta cît de neadevărată este această activitate ostilă care se desfășoară în străinătate.

Sîntem ferm hotărîți ca în întîmpinarea mărețelor evenimente ale anului 1989, organele de partid și organizațiile UTC să se implice nemijlocit în creșterea conștiinței socialiste a cadrelor,

a ostașilor pentru a îndeplini la nivelul exigențelor actuale sarcinile puse în fața armatei.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Atunci să închidem discuțiile la punctul acesta.

Cred că nu mai dorește nimeni să ia cuvântul?

Sigur, că în cursul anului trecut s-a desfășurat o activitate importantă în cadrul armatei. În toate domeniile s-au obținut rezultate bune și fără îndoială că pe ansamblu se poate aprecia că avem o situație bună, însă au apărut câteva lucruri de care trebuie să ținem cont.

Sigur, eu înțeleg bine că participarea largă a unui mare număr de militari la diferite activități în economia națională este de natură să justifice unele stări de lucruri negative, dar acestea se datoresc unor lipsuri în activitatea generală de pregătire de luptă și de întărirea disciplinei și - vrem nu vrem - trebuie să spunem că se poate constata o anumită slăbire în pregătirea de luptă și în starea de disciplină și ordine militară.

Participarea la activitățile economice a unui mare număr de militari nu trebuie însă să determine aceste stări de lucruri, ci, cu atât mai mult se impune o intensificare a activității de pregătire de luptă, de întărire a disciplinei și ordinei militare. Este de înțeles cu atât mai mult că se impune o îmbunătățire a activității politico-educative.

Unele stări de lucruri care au apărut într-o serie de unități, de indisciplină, actele de trădare la frontieră, evenimentele grave ale aviației, care au costat și viața unui număr mare de piloți și ofițeri, dar și pierderea avioanelor, situația

manifestată în ceea ce privește păstrarea armamentelor, pentru că este inadmisibil să se piardă lăzi cu muniție și să se găsească de cetățeni sau de organele de miliție, arată că este o slăbire foarte, foarte mare a spiritului de disciplină, de ordine, de răspundere.

Toate acestea cred că trebuie să fie foarte serios analizate și să se tragă concluziile necesare în primul rînd în ceea ce privește pregătirea cadrelor, a ofițerilor și subofițerilor și, natural, pregătirea generală a trupelor în toate domeniile, inclusiv a celor care participă la diferite activități în sectorul economic. Realizarea sarcinilor pe care le au este un lucru foarte important în economie, dar aceasta nu trebuie să se realizeze în detrimentul pregătirii de luptă, a disciplinei, a ordinei, a nivelului de pregătire politică. Și, ca să vă spun deschis părerea mea, este că începînd cu Consiliul de conducere al ministerului, comandațiile centrale trebuie să tragă concluzii pentru întărirea ordinii și disciplinei, pentru că fără acestea nu se poate!

Noi trebuie să avem în vedere că în perioada următoare vom trece la aplicarea măsurilor de reducere a efectivelor. Se va trece, fără îndoială, la un acord, prin tratativele care au loc, și aceasta presupune că trebuie o mai bună organizare, o mai bună disciplină și o mai bună ordine pentru ca, cu efectivele care vor rămîne, armata să fie în orice moment gata să-și îndeplinească misiunea ei de apărare a cuceririlor revoluționare, socialiste, de apărare a independenței țării.

Trebuie să fie pe deplin înțeles că politica partidului și statului nostru de dezarmare, de pace, nu înseamnă o slăbire a capacității de luptă; cît timp va rămîne imperialismul, cît timp va rămîne politica de forță, pînă nu se va ajunge la eliminarea

armelor nucleare și a altor arme de distrugere, la reducerea substanțială a armamentelor convenționale, pericolul unui război continuă să rămână. Dar chiar după aceea, cu efective reduse, cu armamente mai reduse, va trebui cu atât mai mult ca armata și unitățile de luptă să fie mai bine pregătite, mai disciplinate pentru a-și putea îndeplini misiunea.

Pînă va dispărea complet războiul din viața omenirii, va mai trece mult timp și nu trebuie în activitatea pe care o desfășurăm să se creeze vreo iluzie - iar aceasta trebuie combătută - că pericolul de război nu mai există și că putem să slăbim ordinea și pregătirea militară de luptă.

Este necesar să fie trase deci toate concluziile pentru toate comandamentele, pentru toate unitățile și să acționăm cu mai multă răspundere într-o disciplină militară fermă, de ordine, de înaltă răspundere!

Aceasta este valabil și în buna gospodărire, în îngrijirea armamentelor și mijloacelor generale din dotare.

Avem forța, capacitatea și pregătirea necesară ca rapid să lichidăm aceste stări de lucruri negative, să se dezbată foarte serios problemele în toate unitățile, dar, așa cum am discutat azi dimineață, îndeosebi la aviație, la grăniceri și în domeniul păstrării armamentelor, munițiilor și armelor pe care le avem în depozite.

Nu se pot găsi nici un fel de justificări pentru asemenea stări de lucruri negative și trebuie, cu toată hotărîrea, de acționat în direcția aceasta.

Aceasta este la acest punct.

Dacă sînteți de acord? (Toți tovarășii sînt de acord).

PUNCTUL 2

Raport cu privire la îndeplinirea misiunilor și a planului pregătirii de luptă a trupelor de securitate și de pompieri, în anul 1988.

Dacă aveți ceva de spus?

Tov. Ion Coman:

Tovarășe secretar general Nicolae Ceaușescu, tot ce ați ordonat pentru armată este valabil absolut în întregime și pentru interne, cu obligații în plus față de armată pentru că trupele de securitate nu sînt angajate în economia națională, sînt în posturile care sînt iar în obligațiile pe care le au nu sînt atît de mult folosiți în economia națională.

Același lucru este și la unitățile de pompieri și ale Ministerului de Interne.

Această problemă am discutat-o la bilanțul de început de an, stabilindu-se cu răspundere măsuri, urmînd ca ele să fie aplicate.

Tov. Tudor Postelnicu:

Tovarășe secretar general, vă rog să-mi permiteți să ridic numai două probleme:

În primul rînd vreau să vă raportez că și pe noi ne nemulțumesc abaterile disciplinare care au avut loc în anul 1988; cu toate că asistăm la o reducere a acestora, atît la trupele de securitate, cît și la comandamentul trupelor de pompieri. Aceasta, repet, ne nemulțumește dat fiind faptul că nu asistăm la unele abateri numai din partea militarilor în termen. Grav este faptul că îndeosebi pe linie de miliție asistăm la o seamă de abateri săvîrșite de unele cadre la

./.

care sînt antrenați indirect o serie de militari în termen care participă la misiunile încredințate, așa cum sînt evidențiate în mod succint în raportul supus dumneavoastră de Consiliul apărării.

De asemenea, aș dori să ridic problema că încă ne confruntăm cu o anumită mentalitate în cadrul Comandamentului trupelor de pompieri în sensul că a trebuit foarte mult timp și încă ne mai confruntăm cu acea mentalitate că pompierul este chemat să stingă focul, nu este chemat să desfășoare o activitate intensă și de prevenire.

Cu toate că atît prejudiciile, cît și numărul incendiilor sînt în scădere față de anul 1987, totuși noi sîntem nemulțumiți de numărul acestora, sîntem nemulțumiți de începuturile de incendii, sîntem nemulțumiți de modul în care conceptul de prevenire care vă aparține întrutotul în Directiva comandantului nostru suprem, a reușit să fie însușit și concretizat de către toate unitățile și subunitățile din cadrul Comandamentului trupelor de pompieri.

Vă asigur, mult stimate tovarășe secretar general, așa cum remarca și tovarășul secretar Ion Coman, și cum dumneavoastră ați concluzionat la primul punct al ordinei de zi, că și noi am tras învățămintele corespunzătoare, că și pentru noi foarte multe din problemele care s-au ridicat de tovarăși în intervențiile lor sînt pe deplin valabile, cu toate că ele au făcut la vremea potrivită obiectul multor dezbateri. Sîntem încă nemulțumiți de eficiența acestor măsuri. Ne stă în putință ca să putem să tragem toate învățămintele, ne stă în putință să remediem deficiențele care sînt încă în activitatea celor două comandamente de arme.

Tov. Vlad Iulian, șef al Departamentului securității statului:

Am înțeles în profunzime ordinele și indicațiile date la punctul precedent. Vă rog să-mi permiteți să vă asigur că vom face totul pentru ca aceste ordine și orientări să fie transpuse întocmai în practică, în instruirea și educarea trupelor de securitate.

Vă raportează că în cursul anului trecut, în conformitate cu dispozițiile pregătirii de luptă și politice a armatei, a Directivei date de dumneavoastră s-au înregistrat unele rezultate pozitive și în planul instruirii, mai cu seamă la instrucția focului și a tragerilor au crescut rezultatele bune și foarte bune, dar nu am ajuns la cerințele ordonate de dumneavoastră ca în trupele de securitate rezultatele să fie de 100%. Mai avem rezultate satisfăcătoare și unele nesatisfăcătoare.

Vă asigur că această problemă este prioritară în atenția noastră, a Comandamentului trupelor de securitate, a Consiliului politic și vom face totul ca ea să fie realizată la nivelul indicațiilor și orientărilor date.

Tov. Nicolae Ceaușescu:

Mai aveți ceva de spus, tovarăși?

Si unitățile militare și de pompieri din cadrul Ministerului de Interne au rezultate bune, dar ceea ce am spus pentru unitățile Ministerului Apărării Naționale este valabil pe deplin - și nu vreau să mai repet - și pentru trupele de securitate, în general, și pentru trupele de pompieri, care au o activitate specifică și unde, din păcate, sînt încă multe minusuri.

Despre activitățile Ministerului de Interne însă am mai discutat și discutăm foarte des, de aceea nu vreau să mai insist acum prea mult, însă și aici se pune probleme mai bune organizări, a îmbunătățirii ordinii și disciplinei, intensificarea activității politico-ideologice, de înțelegere cât mai bună a răspunderilor care revin acestor organisme în apărarea avutului obștesc, al tuturor și, desigur, în asigurarea condițiilor normale de desfășurare a întregii activități economico-socială. Și la Ministerul de Interne, la aceste comandamente, avem posibilități și trebuie să îmbunătățim mai mult activitatea.

În general, cred că s-a creat o anumită stare de automulțumire și la armată, că totul merge bine - și acesta este pericolul cel mai mare pentru unitățile militare, și în general pentru toate domeniile.

Atunci, să aprobăm și activitatea de la Ministerul Apărării Naționale și de la Ministerul de Interne, însă cu cererea de a ține seama de ceea ce s-a spus aici, de cele stabilite pentru acest an în activitatea generală și să fie luate măsurile care se impun.

Tov. Vasile Milea :

Am înțeles. Vom proba aceasta prin fapte.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

PUNCTUL 3

Raport cu privire la îndeplinirea de către gărzile patriotice, în anul 1988, a obiectivelor și sarcinilor rezultate din Directiva comandantului suprem.

Ați văzut toți raportul ? Dacă aveți ceva de spus sau de întrebat ?

./.

Voi încă nu ați terminat cu reorganizarea ?

Tov. Ion Coman :

Incheiem în semestrul I.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Nu aveți nimic de spus ?

Tov. Ioan Totu :

Eu aș avea de pus o întrebare.

M-am uitat pe tabelul sintetic și am văzut că la pregătirea militară comună și la colaborarea cu unitățile militare, dar mai ales la pregătirea militară comună sînt calificative numai de bine la toate județele. Nu există calificativul de foarte bine sau parametrii sînt atît de puternici că nu se poate acorda calificativul de foarte bine ? La fel este la colaborarea cu unitățile militare, unde un singur județ are calificativul de foarte bine, iar în rest numai bine. Să nu fie cumva și o notă de uniformizare.

Tov. col. Gheorghe Ghintei, înlocuitorul locțiitorului
șefului de Stat Major al Gărzilor
Patriotice de la C.C. al P.C.R.

La pregătirea militară comună, s-a pus un accent mai mare pe această pregătire, iar în ce privește colaborarea cu alte unități militare, colaborăm cu pompierii și aici sîntem mai slăbuți. De aceea am notat această colaborare cu calificativul de bine.

Tov. Ion Coman :

Am văzut raportul, am discutat cu ei. Este absolut valabilă remarca făcută de tovarășul Totu, pentru că nu putem slăbi pregătirea de luptă a gărzilor patriotice.

Vom discuta aceasta cu toate județele. În 11 județe sînt văzute anual sub toate aspectele problemele acestea. Mîine plec la Satu Mare unde vom discuta și această problemă.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Noi am mai discutat și despre activitatea gărzilor patriotice. Aș vrea să atrag atenția asupra a două chestiuni :

În primul rînd, să aplicăm măsurile stabilite privind reorganizarea și, deci și reducerea gărzilor patriotice și, în al doilea rînd, necesitatea de a intensifica activitatea de pregătire generală, ceea ce înseamnă, de fapt, de a menține nivelul pregătirii de luptă a rezervei armatei. Aici trebuie să luăm și tineretul, adică de a-l pregăti și pe el. Însă mă refer în mod special la gărzile patriotice, că ele reprezintă o formă foarte bună pentru a păstra nivelul de pregătire de luptă permanent al rezervei armatei pentru apărarea țării. Acestei probleme trebuie să-i acordăm o atenție deosebită, cu cît mai mult cu cît, odată cu reducerea efectivelor militare se va impune să îmbunătățim și să perfecționăm această activitate și trebuie să revedem și să aducem îmbunătățiri în programele generale.

În al doilea rînd, ceea ce am discutat cu păstrarea armamentului, este pe deplin valabil și la gărzile patriotice. Chiar azi am văzut ce s-a întîmplat la Ploiești. Au părăsit armamentul pe cîmp pentru că a venit ploaia. Și acesta nu este singurul caz. În general, sînt unele sustrageri de armamente și muniții la gărzile patriotice și trebuie luate măsuri foarte serioase și în domeniul acesta.

./:

În altă ordine de idei, va trebui ca gărzile patriotice să conlucreze mai strâns și cu organele Ministerului de Interne, adică, în afară de securitate, să conlucreze și cu miliția, în apărarea avutului obștesc, în toate domeniile. De altfel, prin lege și regulamente, ele au aceste atribuții și trebuie să perfecționăm și să îmbunătățim această activitate. Și aici sînt valabile concluziile generale de ordine, de disciplină și spirit de combativitate, care trebuie să se manifeste și la gărzile muncitorești. În fond, aici avem de 6 ori efectivul armatei și trebuie ca inclusiv Ministerul Apărării Naționale să acorde o atenție mai mare acestei probleme.

Tov. Vasile Milea :

Am înțeles.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Avînd în vedere că oricum cadrele militare lucrează cu efective reduse, trebuie să ne angajăm în mai mare măsură în pregătirea gărzilor patriotice și să pregătim un program special pentru aceasta.

Să aprobăm și activitatea gărzilor patriotice, cu aceste concluzii și recomandări.

Am stabilit astăzi să rămînem cu organizarea existentă de bază. Nu știu dacă tovarășii cunosc problema.

Au fost unele propuneri să se aducă unele îmbunătățiri, adică să se modifice structura de organizare a unităților militare. Azi dimineață am discutat cu tovarășii ca, deocamdată, să rămînem pe structura actuală, pentru că regimentele reprezintă acum o bază bună și trebuie să rămîină așa.

Acesta a fost punctul 4 al ordinei de zi adică :

Raport privind reorganizarea unor comandamente și direcții centrale în scopul coordonării unitare a pregătirii de luptă și politice a unităților din trupele de uscat, apărarea antiaeriană și aviație, conducerii operative și eficiente, eliminării paralelismelor și reducerii cheltuielilor.

Deci, deocamdată rămânem așa cum sîntem acum.

În ceea ce privește punctele 5,6 și 7 - să le discutăm împreună, pentru că este vorba de dotarea armatei.

PUNCTUL 5

Raport cu privire la îndeplinirea planului de producție, export, asimilări produse noi de tehnică militară și investiții speciale în anul 1988.

PUNCTUL 6

Raport privind stadiul îndeplinirii programului de blindate, sarcinile pînă la sfîrșitul cincinalului actual și direcții de dezvoltare pînă în anul 2000.

PUNCTUL 7

Raport privind asigurarea producției de componente electronice necesare realizării tehnicii militare prevăzute în Programul Unitar de Dezvoltare a Industriei de Apărare 1989-1995, cu deosebire a echipamentelor pentru blindate, aviație, marină, radiolocație, transmisiuni și cu laser.

Ce aveți de spus ?

Sigur, activitatea nu a mers bine.

./.

Tov. Vasile Milea :

Tovarășe secretar general,

Așa cum s-a prezentat și în raport, avem categorii de tehnică realizate integral și categorii de tehnică militară asigurate și realizate sub procentaj și sub cele stabilite prin planul de stat.

Vă rog să-mi permiteți să vă raportez în mod deosebit în legătură cu problema calității la tancuri și la aviație că, din punct de vedere al electronicii, fiabilitatea nu întotdeauna s-a ridicat la încadrarea în parametrii stabiliți. Sînt consumuri mari la carburanți la lubrefianți, peste normele admise. Am încercat de multe ori, dar nu am reușit să facem prea mult în această problemă, care ne preocupă în continuare. Deja unitățile noastre s-au dotat, am început școlarizarea, însă întâmpinăm greutăți din acest punct de vedere.

Tov. general lt. Victor Stănculescu - prim adjunct al ministrului apărării naționale și șef al Departamentului pentru Producția de Apărare și Inzestrare a Armatei

Vă rog să-mi permiteți să raportez :

Ca urmare a analizei făcute sub conducerea Dumneavoastră, la nivelul economiei naționale, în plenara Comitetului Central și în ședințele Comitetului Politic Executiv, precum și în ședințele de lucru pe care le-ați avut, în primele 5 luni ale acestui an, din punct de vedere al realizării planului producției de apărare, indicatorii s-au îmbunătățit, astfel că vă putem raporta că, pe primele 5 luni planul este îndeplinit în proporție de 101,5 la sută și reprezintă 40 la sută din planul anual, iar față de perioada corespunzătoare din anul 1988, cînd era numai de 33 la sută. Însă, așa cum a raportat și tovarășul ministru, aceasta nu a rezolvat problema calității. Noi desfășurăm activitatea împreună cu ministerele, centralele și întreprinderile precum și cu întregul aparat al

ratul General de Stat pentru Controlul Calității Produselor și cu aparatul militar de control pentru ca în domeniul calității și fiabilității produselor să se îndeplinească programele care s-au stabilit pentru creșterea calității produselor militare. Așa cum ați ordonat Dumneavoastră, s-au stabilit și măsuri privind colaborarea cu controlul de calitate în domeniul autovehiculelor unde Inspectoratul General de Stat pentru Controlul Calității Produselor și organul de control al Ministerului de Interne face aceste verificări pentru export.

De asemenea, vă raportează că am avut unele probleme legate de modul cum s-au asimilat unele materiale în metalurgie și chimie, în sensul că unele din acestea nu au putut ajunge la parametri stabiliți și, din această cauză, de asemenea am avut unele greutăți, care au fost raportate și definesc unele lipsuri în funcționarea tehnicii militare. Am avut și unele întârzieri în livrarea din partea metalurgiei și chimiei a unor produse care se înglobează în producția de apărare. I-am informat pe tovarășii prim viceprim-miniștrii ai guvernului, care coordonează aceste ramuri, dînșii au acționat și raportează că, la ora actuală, am intrat aproape într-un ritm complet de asigurare a materialelor, atât la nivelul cantității, cât și din punct de vedere al calității, așa cum ați indicat Dumneavoastră.

Mai sînt unele lipsuri în domeniul propunerilor privind prețurile de cost prezentate Dumneavoastră. Deși am acționat pentru reducerea acestora, unele prețuri de cost au fost respinse la nivelul Dumneavoastră și aceasta pe bună dreptate. Am învățat din aceasta și vom lua măsuri ca, împreună cu ministerele producătoare, să creștem exigența în analiza economică pe întreprinderi.

Vă asigur că, împreună cu ministerele respective și cu centrele Departamentului, în spiritul indicațiilor Dumneavoastră, al hotărârilor de partid, vom acționa mai bine pentru ca planul pe acest an să fie îndeplinit integral și, așa cum ați indicat Dumneavoastră, să avem un spor de calitate, care să dea acestor produse ceea ce trebuie pentru toate produsele destinate apărării țării și, atunci când este nevoie, să fie competitive și la export.

Tov. Gheorghe Oprea :

Vă rog să-mi permiteți să raportez :

În cursul trimestrului I, împreună cu tovarășul ministru Milea, cu tovarășul Stănculescu, cu tovarășul secretar Ion Coman și cu ministerele am analizat stadiul realizării sarcinilor la producție și am stabilit măsurile necesare, ceea ce a făcut ca realizările pe primele 5 luni să se îmbunătățească substanțial și ne-am înțeles ca lunar, la toate ședințele care se fac la nivelul Departamentului, al Ministerului Apărării Naționale, să analizăm unde mai apar întârzieri și probleme în ceea ce privește calitatea produselor.

Aceste probleme stau în atenția noastră și vom acționa, așa cum ne-ați indicat Dumneavoastră și la ultima ședință, când ne-ați atras atenția asupra modului cum trebuie să lucrăm pentru a îmbunătăți această situație.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Mai are cineva ceva de spus ?

./.

Tov. Ion Coman :

Este adevărat, s-au făcut multe lucruri, armata a fost dotată, înzestrată și s-a mai și exportat. Însă, cu tot efortul făcut, nu este rezolvată problema tancului de 800 CP care, atât din punct de vedere al cantităților planificate, cât și din punct de vedere al calității, lasă foarte mult de dorit. Sînt probleme la motor și transmisie și, cu toate analizele făcute la fabrică și la poligon, nu este rezolvată problema tancului de 800 CP.

Tov. Milea Vasile :

L-am trimis și în Maroc și a dat probe foarte bune.

Tov. Ion Coman :

S-au trimis unul sau două ?

Tov. Milea Vasile :

Am trimis două. De nenumărate ori am analizat acest tanc și de la an la an s-a perfecționat.

Tov. Rădulescu Eugeniu :

La "23 August", la ora actuală motorul are niște defecțiuni de fond; pe care vrem să le îmbunătățim într-un timp foarte scurt. Am constatat că, după un număr de ore de funcționare nu mai realizează puterea prevăzută. Sînt niște defecțiuni la combustie, sînt și defecțiuni din proiectare. Am făcut un program și lucrăm împreună cu I.N.M.T. ca să-i îmbunătățim parametrii și să-i mărim puterea. Această problemă este în atenția noastră și în ultimele 2 luni ea ne preocupă în mod deosebit. Este păcat de această mașină de luptă pentru că este o mașină care poate să dea performanțe și trebuie să ieșim cu ea și la export.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Dar trebuie s-o punem la punct.

Tov. Rădulescu Eugeniu :

Ne ocupăm de această problemă. Într-un timp scurt vă prezentăm un program. Ne vom ocupa cu multă seriozitate.

Tov. Ion Coman :

L-aș mai ruga pe tovarășul Oprea, de fapt am mai discutat această problemă; este vorba de problema garniturilor care nu este rezolvată pe deplin. Am mers și la fabrică la Pitești, dar încă rezultatele nu sînt bune. Nici la tunul de 30 mm nu este rezolvată problema turelei, care este foarte mare, grea și nu poate fi pusă pe mașinile blindate. S-au făcut multe analize dar încă nu avem rezultate.

Tov. Radu Ion :

Așa cum s-a subliniat, noi am analizat toate aceste probleme și am acordat o atenție deosebită asimilării produselor metalurgice. Sînt încă probleme de calitate. Le cunoaștem, avem programe, trebuie să ne ținem de ele și urgent, așa cum ați subliniat Dumneavoastră, trebuie să le punem la punct. În ceea ce ține de tancul și transmisia, s-au făcut pași foarte mari. La Hidromecanica-Brașov s-a pus în funcțiune partea de mecanică.

În ceea ce privește tancurile pe care le-am dus în Maroc, știind că avem niște probleme de etanșizare la o serie de garnituri, așa cum a subliniat tovarășul Coman, am găsit niște soluții. Am pus o valoare foarte mică, am pus piese din import la

Împreună cu chimia, am acționat la întreprinderea de articole tehnice din cauciuc de la Brașov pentru că livrează produse de calitate proastă, și mai trebuie să acționăm. Timp de 30-40 de zile nu există nici un fel de scurgere din cauza garniturilor dar, în contact cu produsele petroliere, curelele de transmisie încep

să curgă singure.

Avem capacități suficiente în acest an și tehnice și de producție, și oameni pregătiți ca să putem îmbunătăți radical situația necorespunzătoare pe care Dumneavoastră ați subliniat-o, ca urmare a nerealizării planului de înzestrare în anul 1988.

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Eu consider că și armata - de fapt de calitate răspundeți voi, Ministerul Apărării și nu se poate pune în producție nimic fără ca armata să-și spună părerea - nici tancul, nici tunul ! Toate acestea trebuie văzute de voi. În ce privește calitatea, răspund și ambele ministere de construcții de mașini și chimia.

Consider că este necesar ca în 2 săptămîni să-mi prezentați programul cu problemele pe care le mai avem în ce privește calitatea și în cît timp - în cîte săptămîni și luni - vor fi complet soluționate. Nu se poate merge mai departe în felul acestă !

Vreau să atrag atenția că vom fi nevoiți să suspendăm producția de tancuri, dacă nu punem lucrurile la punct. Să vă fie clar acest lucru ! Dacă nu rezolvăm problemele, trebuie să dăm altă folosință uzinei ! Acest lucru trebuie să-l înțeleagă foarte clar toată lumea.

În general, planul de dotare este foarte clar - și cuprinde și lucrurile necesare, și lucruri care pot să mai aștepte. Noi am observat aici o serie de lucruri. Sigur, în timp de război sînt necesare, dar nu trebuie să ne dotăm de acum cu sute de km. de cabluri, ca să le ținem în pămînt !

Sigur, cablurile sînt strict necesare pentru activitate, dar ele oricum se degradează. Dar să revedem toate acestea și să facem reduceri încă în acest an și, tot așa, în două săptămîni

să prezentați propuneri de eliminare a celor care nu sînt necesare și care se pot asigura ușor în caz de înrăutățire a situației internaționale.

Tov.Milea Vasile :

Am înțeles.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Nu are rost să facem dotare și să cheltuim pentru niște materiale care apoi se degradează.

Al doilea lucru în acest sens este problema electronicii. Se pare că și aici se merge pe linia exagerării cu introducerea electronicii. Există chiar o formulare aici că trebuie să înlocuim actuala aparatură. Să lăsăm aparatura pe care o avem ! Vă rog să-mi prezentați totul. Nu se modifică nici o aparatură, decît ce stabilim că este strict necesar. Aparatura clasică pe care o avem este mai bună, mai fiabilă și dă rezultate mai bune. Să lăsăm electronizarea aceasta, pentru că nu trebuie să creștem producția de aparatură electronică numai ca să cheltuim banii ! Vă rog și aici să-mi prezentați totul în două săptămîni.

Tov.Milea Vasile :

Da. Am înțeles.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

În general, trebuie să se renunțe la tendința aceasta de electronizare excesivă care, practic, nu aduce nimic în plus; dimpotrivă, înrăutățește fiabilitatea.

Ceea ce am spus în privința calității, este valabil nu numai pentru tanc, nu numai pentru armată, ci și în domeniul aviației, al elicopterelor și în alte domenii și rog ca toate acestea să fie avute în vedere.

Pentru că sînt aici tovarășii de la construcția de mașini - am discutat azi dimineață cu tovarășii din conducerea ministerului problema aceasta a cooperării cu Uniunea Sovietică, inclusiv în aviația de transport, și trebuie să reluăm discuțiile. Noi la un moment dat am eliminat, dar trebuie să reluăm discuția dotării cu avioane mari. Dacă nu vom ajunge la concluzii bune comune, să mergem să le realizăm împreună și să le folosim și, desigur, să studiați, în afară de celelalte care sînt în program, și scurt-curierul. Să le revedem pe toate rapid și să veniți să stabilim cum soluționăm.

Ce trebuie să se rețină de către ministerele de specialitate și de către Ministerul Apărării Naționale, din discuțiile de astăzi ? Că trebuie neapărat să acționăm cu mai multă răspundere privind evitarea excesivă de electronizare care am impresia că își spune cuvîntul și la tanc - și trebuie să eliminăm asemenea lucruri.

Tov.Milea Vasile :

Intr-adevăr, acum este aparatură electronică și pe tancuri.

Tov.Nicolae Ceaușescu :

Trebuie să le scoatem afară și să facem lucruri simple, cu care tanchistului să-i fie ușor să se descurce, nu să complicăm lucrurile, că rămîne cu tancul în cîmp și nu mai face doi bani ! Trebuie să revedem și să înlăturăm tot ceea ce este scump și strică calitatea. Trebuie mers direct pe aparatură clasică. Așa trebuie să facem !

./.

PUNCTUL 8

Raport privind declasarea și casarea unor categorii de tehnică militară cu resurse de exploatare epuizată, de competența Consiliului Apărării Republicii Socialiste România.

Eu aș propune să constituim o comisie care să revadă problema aceasta.

Tov. Constantin Dăscălescu :

Este declasare și casare. Chiar le dăm la fier vechi ?

Tov. Nicolae Ceaușescu :

Nu le dăm ! Să facem o comisie și să vedem, că pe unele le putem transfera spre gărzile patriotice. Adică să revedem problema aceasta a casării. Sigur, nu este vorba de cele care au fost avariate, cum este MIG-ul. Să le punem ca atare, nu sub forma casării să acoperim toată indisciplina, că MIG-ul acesta nu este chiar un avion care și-a epuizat posibilitățile.

Să încercăm să soluționăm în felul acesta. Să facem deci o comisie tehnică. În conformitate cu prevederile legilor și să vadă ce mai poate fi folosit să folosim ca atare, cu unele îmbunătățiri, fie să le dăm în dotarea gărzilor patriotice, fie unele pentru anumite țări care vin să ni le ceară gratuit, ca ajutor și care nu au nevoie de niște lucruri de înaltă tehnică.

Deci, în sensul acesta să procedăm.

PUNCTUL 9

Raport privind investițiile Ministerului Apărării Naționale, pe anul 1989, fără indicatori tehnico-economici aprobați.

./.

PUNCTUL 10

Raport privind investițiile Ministerului de Interne, pe anul 1989, fără indicatori tehnico-economici aprobați.

Ce aveți de spus ?

Tov.Milea Vasile :

Și pe anul acesta investițiile sînt, față de anul trecut, cu 35 la sută mai puține. Ne-am axat numai pe asigurarea condițiilor pentru tehnica nouă, adusă pentru înzestrare. Este vorba de rachete ...

Tov.Nicolae Ceaușescu :

"Completarea dispozitivului de apărare a marinei militare". Cum a stat pînă acum, poate să stea așa și în continuare !

"Modernizarea bazelor și secțiilor de reparații".

Aici sînt multe lucruri care trebuie revăzute. Ținînd cont de faptul că avem în vedere să continuăm să scoatem din dotare o serie de lucruri, nu mai este nevoie de toate acestea !

Dacă înțeleg eu bine, este vorba de 29 milioane pentru lucrări de amenajări și extindere de spații. Apucați-vă să le amenajați cu muncă militară, pentru că nu vă dau nici 1 milion.

"Lucrări pentru adăpostirea și creșterea animalelor: 54 milioane".

Lucrurile sînt puse la voia întîmplării.

Pe urmă sînt încă 71 milioane.

Nu dăm un avion în plus. Apucați-vă și faceți reparațiile și întreținerea !

Adică sînt puse niște lucruri pentru care vreți, pur și simplu, să cheltuim banii !

Noi nu mergem pe linia ca să dezvoltăm unitățile militare, ci să le reducem. Pe ansamblu nu vom spori dotarea că, dacă se va aproba și se va ajunge la un acord, va trebui să reducem și noi cu aproape 50 la sută, că doar așa am propus. Atunci apucați-vă și revedeți totul în sensul acesta și să nu mai cheltuim banii ! Trebuie să reducem cu 80 la sută, nu cu 50 la sută. Să rămână strictul necesar pentru întreținere. Pe urmă, acestea sînt la alte capitole, nu la investiții.

Ceea ce am spus pînă acum este valabil și pentru Ministerul de Interne.

Deci trebuie să se revadă complet. Practic, este vorba numai de dotare pentru că, din punct de vedere al construcțiilor și al spațiilor de cazare nu mai trebuie să facem nimic. Rămîne numai ceea ce am stabilit în București, cu modernizarea.

Noi vom reduce și efectivele.

Revedeți totul și prezentați din nou în două săptămîni. Acest lucru este valabil și pentru Ministerul de Interne.

Atunci să procedăm în felul acesta.

Atrag din nou atenția industriei și Ministerului Apărării Naționale că, în problema dotării, nu trebuie să complicăm și, numai pentru a realiza valoare, să introduceți aparatură complicată, pentru că tancul a funcționat mai bine inițial decît după ce i-ați introdus tot felul de aparate. Dar sînt și la armată ofițeri care citesc prin reviste tot felul de bazaconii - ca să spun așa - dar pe care nu le aplică nici cei care le scriu.

Dar, practic, cu această dotare excesivă de aparatură electronizată noi slăbim capacitatea de funcționare și ea nu are rost pentru că, în general, aparatura electronică are o durată

foarte scurtă în exploatare, se defectează ușor, iar Ministerul Industriei Electrotehnice să nu creadă că prin aceasta își realizează planul. Să facem producția de care avem nevoie, nu să cheltuim banii și să slăbim capacitatea și fiabilitatea utilajelor. Acest lucru este valabil - așa cum am mai discutat - nu numai la armată, ci și în industrie.

Ne-au trebuit 6 luni ca să înlăturăm aparatura nouă și să punem din nou instalațiile vechi, pentru ca utilajele să funcționeze. Să terminăm cu toate aceste lucruri !

Cu acestea se pare că am terminat ordinea de zi.

Cred că tovarășii de la armată și de la industrie vor trage toate concluziile și vom obține o îmbunătățire generală a întregii activități. Noi trebuie să avem în vedere că trebuie să continuăm ferm politica noastră și trebuie să insistăm pentru reducerea armamentelor dar, în același timp, ceea ce rămâne, trebuie să rămână unități cu o bună dotare, disciplinate, cu o înaltă pregătire de luptă și politică. Toate aceste lucruri trebuie să fie bine înțelese, în acest spirit !

Atunci, în acest spirit să acționăm.

Cu aceasta, ridicăm ședința.

2.VI.1989 .

PV, TL/2 ex., plus un ex.dat la Consiliul Apărării Naționale.

1441/5.7.1989

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

MINISTERUL APARARII NATIONALE

Nr.S/6/188

TOVARASULUI

NICOLAE CEAUSESCU

SECRETAR GENERAL
AL PARTIDULUI COMUNIST ROMAN
PRESEDINTELE
REPUBLICII SOCIALISTE ROMANIA

R A P O R T

Referitor: Negocierile de la Viena privind reducerea forțelor armate și armamentelor convenționale și adoptarea de noi măsuri de încredere și securitate în Europa.

În actuala etapă, care se încheie la 13 iulie 1989, negocierile privind reducerea forțelor armate și armamentelor convenționale și adoptarea de noi măsuri de încredere și securitate în Europa se desfășoară, în principal, în cadrul grupurilor de lucru, unde sînt analizate în mod detaliat propunerile prezentate pînă acum.

. / .

EF

La negocierile din cele două foruri se recunoaște, atât din partea URSS, cât și a unor țări occidentale, că uriașa cantitate de armament aflată în Europa ca și povara cheltuielilor militare se resimt tot mai mult asupra situației economice și sociale a țărilor respective. (Anexa 1)

1. În toate problemele aflate în dezbaterea celor două foruri de negociere, pozițiile și propunerile României, considerentele și inițiativele tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, sînt prezentate și promovate activ de delegația țării noastre în negocieri, pe baza mandatului și a indicațiilor primite. S-a reușit situarea pe primul plan a propunerilor României în probleme fundamentale ale dezarmării și securității în Europa, cum sînt:

- necesitatea ca acordul privind reducerea forțelor armate și dezarmarea convențională în Europa să prevadă reduceri substanțiale, de cel puțin 50 la sută; măsurile preconizate să fie cât mai concrete, să se refere, în primul rînd, la reducerea tancurilor și altor armamente cu mare capacitate ofensivă. Cifrele discutate în prezent sînt apropiate de propunerile României (Anexa 2);

- limitarea prezenței militare străine pe teritoriile altor state, ca și stabilirea unei limite pentru forțele armate și armamentele pe care le poate avea în Europa o singură țară.

Cifrele de reducere aflate în discuție vor putea cunoaște modificări în funcție de convenirea definițiilor pentru diferitele tipuri de armamente;

- reducerile armamentelor și efectivelor să se reflecte în diminuarea corespunzătoare a cheltuielilor militare;

- examinarea în cadrul negocierilor a importanței factorului calitativ, pentru ca reducerea armamentelor să nu ducă la dezvoltarea calitativă a armamentelor;

- stabilirea unui sistem de informare reciprocă între negocierile cu participarea celor 23 de state din cele două alianțe militare și negocierile cu participarea celor 35 de state. De asemenea, la insistențele delegației României și ale altor state, s-a trecut la negocieri mai concrete, în grupuri de lucru.

2. Situația în cadrul negocierilor privind forțele armate și armamentele convenționale în Europa

a) În prezent, problemele cele mai dificile se referă la:

- definițiile și regulile de calcul pentru unele categorii de armamente - tancuri, artilerie peste 100 mm, vehicule blindate de luptă - la care au fost înregistrate unele progrese, dar țările occidentale nu acceptă propunerile țărilor socialiste de includere în reduceri și a unor tipuri de asemenea armamente, cum sînt tancurile ușoare (sub 25 de tone), artileria antitanc, tunurile fără recul, unele tipuri de mașini blindate;

- definițiile și regulile de calcul pentru avioanele și elicopterele de luptă care să fie incluse în acordul de reducere nu pot fi convenite pînă la prezentarea de date concrete din partea țărilor NATO;

- stabilirea zonelor de reducere și a unor sublimite în cadrul acestora, în diferite regiuni ale Europei. Pentru facilitarea negocierilor, țările socialiste au prezentat recent o nouă variantă de propuneri;

- luarea în calcul a armamentelor aflate în depozite. Este vorba, în special, de armamentele americane aflate în depozite în RF Germania;

- convenirea de limite pentru efectivele militare. Statele occidentale au în vedere ca aceste limite să se refere numai la trupele americane staționate în Europa și la ale URSS amplasate în afara teritoriului său național.

b) Există o apreciere generală că, dată fiind importanța și implicațiile deosebite ale reducerilor forțelor armate și armamentelor convenționale ce se preconizează a fi efectuate, este necesar ca, într-o etapă apropiată, să se realizeze un schimb de informații cît mai amănunțite asupra armamentelor aflate în dotarea statelor și verificarea acestora, în diferitele faze ale procesului de reduceri. Schimbul de informații ar urma să se refere la nivelurile actuale de forțe armate și armamente, pe durata efectuării reducerilor și după efectuarea reducerilor, cît și asupra armamentelor aflate în depozite.

Toate informațiile comunicate de state vor fi verificate prin sondaje și inspecții la fața locului, prin trimiterea de observatori, stabilirea de puncte obligatorii de control.

c) În rîndul țărilor occidentale se constată, pe lîngă elementele comune de poziții, nuanțe și accente diferite, în funcție de interesele de securitate ale fiecărei țări.

Astfel, Anglia, Olanda, Canada se situează pe o poziție mai rigidă în ce privește acceptarea unor soluții de compromis, în timp ce RF Germania, Spania, Italia, Belgia se arată mai flexibile, subliniind importanța examinării atente a tuturor pozițiilor în vederea ajungerii la formule general-acceptabile.

Franța subliniază cu insistență ideea că negocierile trebuie să se poarte între state suverane și independente și nu de la bloc la bloc.

Turcia evocă poziția sa geostrategică, solicitînd un tratament aparte în cadrul acordului de dezarmare. Grecia este, în general, puțin activă în negocieri, dar subliniază, în discuții, divergențele sale cu Turcia.

Delegația SUA acționează pentru crearea unor condiții cît mai propice în vederea promovării inițiativelor președintelui George Bush și încearcă să imprime o linie moderatoare în cadrul alianței NATO.

O reflectare a acestei situații se regăsește și în discuțiile care au loc în prezent la sediul NATO, unde se întîmpină serioase dificultăți în punerea de acord a propunerilor concrete care urmează să fie prezentate de aceste țări la negocieri.

d) In atitudinea țărilor socialiste se manifestă, de asemenea, nuanțe și accente diferite. Astfel, delegațiile Poloniei, RD Germane și Cehoslovaciei își concentrează atenția în special asupra unor probleme specifice zonei centrale a Europei și liniei de contact dintre cele două blocuri, referindu-se frecvent la trupele și armamentele aflate în RF Germania și la problema depozitelor de armamente de pe teritoriul acestei țări.

Delegația bulgară se arată preocupată de raportul de forțe militare din regiunea de sud-est a Europei și de potențialul militar de care dispune Turcia.

Delegația ungară urmărește, în principal, acceptarea situației Ungariei în regiunea centrală a Europei, iar nu în cea de sud. Această poziție a Ungariei este interpretată de mai multe delegații, inclusiv de unele socialiste, ca exprimând, între altele, interesul ca trupele sovietice să părăsească cât mai curînd această țară.

Delegația sovietică este îngrijorată de posibilele implicații negative pentru interesele URSS care pot decurge din aplicarea reducerilor la întreaga aviație și elicopterele de luptă cu baza la sol. Ea susține activ că reducerile trebuie să fie aplicate numai la aviația tactică de lovire și la avioanele de vînătoare din aviația de front.

3. Negocierile privind adoptarea de noi măsuri de întărire a încrederii și securității în Europa evoluează mai lent decît cele dintre statele celor două alianțe și, în ultima perioadă, nu au apărut dezvoltări deosebite.

Principalele greutăți care fac să se întârzie procesul negocierilor sînt:

- țările neutre și nealiniate nu au reușit încă să se pună de acord asupra unei poziții comune. Persistă diferențe de păreri între ele, mai ales în ce privește convenirea unor noi măsuri de încredere, inclusiv privind limitarea unor activități militare. O poziție mai activă au delegațiile Finlandei și Suediei, care sprijină și propuneri ale țării noastre.

Delegația iugoslavă și cea malteză se pronunță pentru notificarea activităților independente ale forțelor aeriene și maritime militare, în timp ce Elveția și Austria exprimă poziții apropiate de cele ale țărilor occidentale;

- țările occidentale continuă să se opună de o manieră categorică la orice măsură de limitare a activităților militare, inclusiv la extinderea măsurilor de încredere la activitățile independente ale forțelor aeriene și maritime militare. Ele acționează pentru dezvoltarea prevederilor documentului de la Stockholm care se referă la notificare, observare, schimbul de calendare anuale ale activităților militare;

- URSS, sprijinită activ de alte țări socialiste, acționează cu prioritate pentru extinderea măsurilor de încredere și la activitățile independente ale forțelor aeriene și maritime militare, dar se arată inconsecventă în ce privește adoptarea unor măsuri de limitare a activităților militare.

4. Dificultățile care se manifestă pînă acum în cadrul negocierilor din cele două foruri nu sînt de natură a duce la

un impas și, după estimarea majorității delegațiilor, ele vor putea fi depășite dacă se manifestă, în continuare, voința politică de a se căuta compromisuri reciproce.

Față de situația existentă în prezent în negocierile din cele două foruri, Vă adresăm rugămintea de a aproba ca delegația țării noastre să acționeze astfel:

- să promoveze activ necesitatea intensificării negocierilor în vederea realizării, în cel mai scurt timp, a unui acord privind reducerea radicală a forțelor armate și armamentelor convenționale în Europa, astfel încât acesta să poată fi încheiat către mijlocul anului 1990 și semnat la un nivel politic cât mai ridicat;

- să susțină, în continuare, reducerea cu cel puțin 50 la sută a acestor armamente, cu asigurarea unui echilibru corespunzător între cele două alianțe, care să excludă posibilitatea unei agresiuni militare.

- să acționeze pentru reducerea cheltuielilor militare cu cel puțin 50 la sută, urmînd ca mijloacele financiare ce vor fi reduse să fie folosite pentru soluționarea diferitelor probleme economice și sociale din fiecare țară, precum și pentru ajutorarea țărilor în curs de dezvoltare.

- să susțină ca în negocierile dintre țările participante la cele două alianțe militare să se aibă în vedere și interesele de securitate ale țărilor neutre și nealiniat, creîndu-se astfel premisele pentru participarea lor ulterioară la negocieri.

[Signature]

CHELTUIELILE MILITARE ALE N.A.T.O. SI TRATATUL DE LA VARSOVIA
IN ANII 1988 SI 1989 (în miliarde dolari)

ALIANTE MILITARE (T A R A)		1 9 8 8		1 9 8 9		Cresțere țã de 19 în proce
		Cheltuieli militare	% din bugetul general	Prevederi bugetare	% din bugetul general	
N. A. T. O.	Anglia	35,500	11	37,000	11	4,2
	Belgia	4,320	8	4,500	8	4,1
	Canada	9,728	9-10	10,300	9-10	5,8
	Danemarca	2,672	7- 8	2,800	7- 8	4,7
	Franța	37,090	19-20	38,500	19-20	3,8
	RF Germania	36,850	23	39,600	23	7,4
	Grecia	3,670	15	4,000	15	11,1
	Italia	16,860	4- 5	18,700	5	10,9
	Luxemburg	0,084	3- 4	0,096	3- 4	14,2
	Norvegia	3,117	6- 7	3,400	6- 7	9,0
	Olanda	7,400	9	7,900	9	6,7
	Portugalia	1,370	8- 9	1,500	9	9,4
	Spania	7,990	11-12	8,600	11-12	7,6
	Turcia	4,400	22-23	4,800	22-23	9
	S.U.A.	292,165	28-29	299,500	28-29	2,5
TOTAL N.A.T.O. :		463,216	-	481,276	-	3,8
TRATATUL DE LA VARSOVIA	Bulgaria	2,465	6- 7	2,600	6- 7	5,4
	Cehoslovacia	5,360	8- 9	5,400	8- 9	0,7
	RD Germană	12,755	7- 8	13,200	7- 8	3,4
	Polonia	4,355	7- 8	3,900	7- 8	-10,4
	România	1,135	3	1.170	3	3,0
	Ungaria	2,670	5- 6	2,600	5- 6	- 2,6
	U.R.S.S.	268,000	30	280,700	30	4,7
TOTAL TRATATUL DE LA VARSOVIA		296,740	-	309,570	-	4,3

PROPUNERI DE NIVELURI MAXIME

ale armamentelor și efectivelor pe alianțe, după efectuarea reducerilor

Armamente și efective	Plafon pe alianță			Nivel maxim pentru țara			Nivel maxim pe teritoriul străine				
	Tratat Varșovia	Propuneri NATO	Propuneri România	Tratat Varșovia	Propuneri NATO	Propuneri România	Propuneri Tratat Varșovia	Propuneri NATO	Propuneri România		
Total la cele două alianțe existente în prezent											
Canonuri	90.000	20.000	20.000	20.000	14.000	12.000	12.000	12.000	4.500	3.200	2.500
Artilerie calibru peste 100 mm	100.000	24.000	16.500	20.000	17.000	10.000	12.000	12.000	4.000	1.700	2.000
Vehicule blindate de luptă	120.000	28.000	28.000	24.000	18.000	16.800	14.400	14.400	7.500	6.000	5.000
Efectivele forțelor armate	5.000.000	1.350.000	-	1.200.000	920.000	-	720.000	350.000	-	-	215.000
Avioane	6.000	1.500	-	1.500	1.200	-	900	350	-	-	250
elicoptere de luptă	7.000	1.700	-	1.700	1.350	-	1.000	600	-	-	400